

‘And they lived happily ever after...’

Een narratief onderzoek naar normen en waarden in Disney Classicfilms

Master Thesis

Jacky Schouwenburg, 319277

319277js@eur.nl

Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC)

Media en Cultuur (Media Studies)

Erasmus Universiteit Rotterdam

20 juni 2014

Begeleider: Dr. A. Kersten

Tweede lezer: Dr. J.M. Engelbert

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Inleiding	5
Wetenschappelijke relevantie	6
Maatschappelijke relevantie	7
Leeswijzer	7
Hoofdstuk 1. Socialisatie	9
1.1 Inleiding	9
1.2 Socialisatie en de wereld van film en televisie	9
1.3 Cultivatietheorie	12
1.4 Socialisatie en Disney	14
Hoofdstuk 2. Disney	16
2.1 Het Disney Imperium	16
2.2 De kracht van Disneyfilms	20
2.3 Klassiek Disney	22
2.4 Eerder onderzoek	24
2.5 Samenvatting en conclusie van theorie	27
Hoofdstuk 3. Onderzoeksopzet	29
3.1 Inleiding	29
3.2 Narratieve analyse	29
3.2.1 <i>Het analyseschema</i>	32
3.3 Operationalisering	35
3.4 Data: de Disney Classicfilms	36
3.5 Beschrijving films	37
Hoofdstuk 4. Resultaten	41
4.1 Inleiding	41
4.2 Inzet van Klassieke Disneyelementen	41
4.2.1 <i>Stijl</i>	42
4.2.2 <i>Verhaal</i>	43
4.2.3 <i>Karakters</i>	44
4.2.4 <i>Thema's en waarden</i>	45
4.3 Normen en waarden in Disney Classicfilms	46
4.3.1 <i>Binaire opposities</i>	47
4.3.2 <i>Normen in Disney Classicfilms</i>	52
4.3.3 <i>Waarden in Disney Classicfilms</i>	56
4.4 Ontwikkeling van het thema liefde	59

Hoofdstuk 5. Conclusie	62
5.1 Inleiding	62
5.2 Antwoorden op deelvragen	62
5.2.1. <i>Deelvraag 1</i>	62
5.2.2 <i>Deelvraag 2</i>	63
5.2.3 <i>Deelvraag 3</i>	64
5.3 Antwoord op de onderzoeksvraag	65
5.4 Beperkingen en aanbevelingen	68
Literatuurlijst	70
Bijlagen	74

Voorwoord

Bloed, zweet, tranen en een jaar verder is het eindelijk zover: mijn master thesis is af. Voor u ligt het resultaat van mijn soms eindeloos lijkende onderzoek. Met deze master thesis rond ik mijn academische carrière op de Erasmus Universiteit af. Na het behalen van mijn bachelor diploma Algemene Cultuurwetenschappen en het afronden van mijn master opleiding Media en Cultuur (Media Studies) is het tijd om het studentenleven af te sluiten. Het echte leven gaat beginnen.

Gelukkig heb ik een onderwerp gekozen voor het schrijven van deze thesis, dat mij altijd zal blijven interesseren. Disney en al haar magie zal altijd een fascinatie van mij blijven. Van kinds af aan ben ik al een echte Disneyfan en dat zal ook niet meer veranderen. Het onderwerp heeft voor mij nooit zijn waarde verloren en dat heeft er mede voor gezorgd dat dit onderzoek tot een goed resultaat gekomen is. In mijn leven kies ik er altijd voor mijn hart te volgen, omdat daarbij, naar mijn idee, de meeste successen bereikt zullen worden. De keuze voor dit thesisonderwerp is daar uiteindelijk een goed voorbeeld van.

Voor ik echt afscheid neem van de EUR en de fantastische tijd die ik hier gehad heb, wil ik een aantal mensen bedanken voor de onvoorwaardelijke steun tijdens het schrijven van mijn master thesis. Allereerst mijn begeleidster en rots in de branding: Annemarie Kersten. Zonder haar eindeloos geduld en motiverende peptalks was deze thesis nooit afgekomen. Na de vele bezoeken aan haar kamer in het L-gebouw vertrok ik altijd weer vol goede moed en het idee dat het wel goed zou komen met mij en mijn thesis. Ook in e-mails wist zij mij altijd een hart onder de riem te steken en hiervan wil ik één voorbeeld geven. Annemarie schreef mij in één van haar berichten met feedback: *'Precies, Jacky, sit back en relax, die prins komt vanzelf aanwaaien en schuift een ring om je vinger!'*. Ik heb gedaan wat ze zei, met fantastisch resultaat: mijn master thesis is af en de prins is inmiddels ten tonele verschenen.

Deze prins, Joost Rog, wil ik ook nadrukkelijk bedanken voor zijn morele steun en liefde tijdens het schrijven van mijn thesis. Zijn duwtjes in de rug hebben er mede voor gezorgd dat ik mijn onderzoek heb afgerond en daar ben ik hem ontzettend dankbaar voor.

Dan wil ik tenslotte mijn enorme dankbaarheid uiten aan mijn lieve ouders. Pap, mam, zonder jullie zou ik niet zijn wie ik nu ben. Jullie eeuwige geduld en onvoorwaardelijk vertrouwen hebben mij zo ontzettend vaak geholpen en ik ben jullie hiervoor eeuwig dankbaar. Mede en eigenlijk vooral dankzij jullie heb ik nu een bachelor en master diploma op zak en dat pakt niemand mij meer af. Bedankt!

Jacky Schouwenburg
Rotterdam, Juni 2014

Inleiding

Laughter is timeless, imagination has no age and dreams are forever.'

Walt Disney, 1951.

Op 5 december 1901 wordt een legende geboren: Walt Disney. Niemand kon toen al weten dat hij later een van de meest succesvolle 'motion-picture' productiebedrijven ter wereld zal oprichten ("A&E Television Networks, LLC.," 2014). Vanaf de jaren dertig van de vorige eeuw tot zijn dood in 1966, heeft Walt Disney een wereldwijde impact gehad met zijn Disney Company (Wasko, 2004). Walt Disney creëert tijdens zijn leven een wereld waarin zowel kinderen als volwassenen even kunnen verdwijnen en aan de realiteit kunnen ontsnappen. Bijna iedereen krijgt in zijn of haar leven op een bepaald moment te maken met Disney. Het kan zijn dat een bezoek wordt gebracht aan één van de themaparken, maar waar Disney vooral om bekend staat, zijn de vele verschillende Disneyfilms. De verhalen die deze films vertellen, zijn wereldwijd bekend en bereiken daarom een groot en divers publiek (The Walt Disney Company, 2014). Het publiek bestaat uit mensen van verschillende nationaliteiten en leeftijden: van mensen in Frankrijk tot Australië en van kleuters tot volwassenen, Disney kent wereldwijd fans. Deze blijvende kracht van Disneyfilms wordt in deze thesis uiteengezet en gekoppeld aan in de wetenschap bestaande theorieën over de invloed die media kunnen hebben op de maatschappij.

Walt Disney heeft zelf ook vrij snel door gehad dat zijn films en verhalen van invloed zijn op zowel kinderen als volwassenen. Dit besef wordt mooi weergegeven in de volgende quote: *"Movies can and do have tremendous influence in shaping young lives in the realm of entertainment towards the ideals and objectives of normal adulthood."* ("Walter E. Disney: Imagineer Extraordinaire," 2011). Met andere woorden: de films hebben invloed op de vorming van kinderen, maar ook invloed op de idealen en doelstellingen van volwassenen. De combinatie van invloedrijke mediaproducten en de manier waarop de inhoud aan kijkers getoond wordt, zorgt voor een interessant onderzoeksveld. De kracht van Disneyfilms is een rijkdom aan manieren waarop kinderen geleerd wordt hoe de maatschappij werkt. De manier waarop de films door kinderen geïnterpreteerd worden, is tekenend voor de manier waarop zij over bepaalde gedragingen in de maatschappij denken (Do Rozario, 2004). Het is interessant te zien dat kinderfilms deel uit maken van de vorming van zowel kinderen als volwassenen.

In films wordt altijd een verhaal verteld en deze verhalen spelen zich af aan de hand van verhaallijnen. De manier waarop Disney verhaallijnen in film verwerkt, is interessant om te onderzoeken. De films hebben aantrekkingskracht over de hele wereld en dat komt mede door de manier waarop de verhalen in de Disneyfilms verteld worden. In deze master thesis wordt

onderzocht hoe het kan dat Disneyfilms deze aantrekkingskracht bezitten en daarna wordt onderzocht op welke manier verhaallijnen in Disneyfilms aan het publiek getoond worden en of deze verhaallijnen door de tijd heen veranderen of juist hetzelfde blijven. In deze thesis wordt onderzoek gedaan naar één thema dat in veel de verhalen in Disneyfilms naar voren komt: de liefde tussen mensen. Dit onderzoek wordt gedaan aan de hand van verschillende Disney Classicfilms waarbinnen dit thema duidelijk terug komt. De onderzoeksvraag die in deze thesis centraal zal staan, is: Hoe ontwikkelen liefdesverhalen in Disneyfilms van 1939 tot 1999 zich en welke normen en waarden worden in deze films geportretteerd?

Wetenschappelijke relevantie

In de wetenschap bestaat een theorie waarin de overtuiging centraal staat dat veelvuldig televisie kijken, zorgt voor een subtiel veranderende perceptie van de werkelijkheid (Gerbner & Gross, 1976). Deze cultivatietheorie laat zien dat de invloed van media op de samenleving groot is (Bandura, 2001). Disney, als internationaal erkende en dominante speler in de media- en entertainmentindustrie, heeft daarom via de geproduceerde films invloed op de levens van volwassenen en kinderen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat deze invloed tot stand komt door socialisatie die plaats vindt tijdens de kinderjaren. Socialisatie is het leerproces waarmee kennis door middel van observatie en imitatie wordt opgedaan (Owen, 2001). Binnen dit proces staat het overdragen van normen en waarden centraal en de media spelen hierin een steeds prominentere rol (Veen & Vrakking, 2006). Normen zijn regels van gedragingen in de maatschappij en zijn gebaseerd op de waarden die gelden in deze maatschappij (Weijers et.al., 1997). Door verschillende media, waaronder Disneyfilms, worden kijkers onbewust blootgesteld aan een bepaalde weergave van deze al in de maatschappij geldende normen en waarden.

Dit onderzoek richt zich echter niet op deze invloed en interpretatie van mensen. In deze thesis wordt ervan uitgegaan dat deze invloed bestaat (deze aanname zal in het theoretisch kader met eerder onderzoek onderbouwd worden) en gaat het juist om de manier waarop de verhaallijnen die de invloed veroorzaken door de tijd heen veranderen. Het gaat hierbij dus om een narratieve analyse van het thema dat terug komt in de centrale vraagstelling: de liefde tussen mensen. Het vertellen van verhalen, op welke manier dan ook, is van belang voor de ontwikkeling van mensen (Engel, 1995).

In bestaande literatuur is veel bekend over Disney, het bereik dat het concern heeft en de manier waarop Disney van invloed is op de levens van volwassenen en kinderen. Ook is veelvuldig onderzoek gedaan naar verhaallijnen en de analyse van karakters in Disneyfilms. Wat ontbreekt in de huidige literatuur is een onderzoek naar de manier waarop normen en waarden worden weergegeven in de films. Normen en waarden zijn belangrijke bouwstenen in het leven van een kind en creëren mede een besef van goed en kwaad. Disney is een belangrijke speler als

het gaat om het overbrengen van normen en waarden en daarom is het relevant te onderzoeken op welke manier deze maatschappelijke bouwstenen in Disneyfilms terugkomen.

Maatschappelijke relevantie

Het onderzoek naar de eventuele ontwikkeling van het thema liefde in Disney Classicfilms is interessant, omdat media van invloed zijn op in de maatschappij geldende gedragingen. In een wereld waar media een steeds prominentere rol gaat spelen, is het voor mensen van belang goed te beseffen welke invloed deze media kunnen hebben op het leven van mensen. Dit onderzoek laat zien op welke manier media, Disneyfilms, inspelen op de gedragingen van mensen in de samenleving om zo de content aan een zo groot mogelijk publiek te kunnen verkopen. Op deze manier helpt deze thesis mee aan het vergroten van het besef dat media van invloed is op het leven in deze maatschappij. Door te onderzoeken of de presentatie van liefdesverhalen op een dezelfde of juist een andere manier aan kinderen (en natuurlijk volwassenen) getoond wordt, zal duidelijk worden of de portrettering van normen en waarden in liefdesverhalen zich aan het tijdsbeeld aan past of niet. De verhalen van Disney zijn geen representatie van de werkelijkheid, maar kunnen voor sommige mensen wel op die manier gezien worden. In de Disney Classicfilms komt het altijd goed, nadat verschrikkelijke obstakels overwonnen worden. Er komt in de films ook altijd een duidelijk moraal naar voren. Mensen kunnen dit projecteren op hun eigen leven en bijvoorbeeld gaan denken dat zolang bepaalde obstakels overwonnen worden, het altijd goed komt. In het echt leven is dit zeker niet altijd het geval.

Leeswijzer

Deze thesis is na de inleiding opgebouwd uit vijf hoofdstukken. Het onderzoek opent met het theoretisch kader dat in twee delen is opgedeeld en bestaat uit hoofdstuk één en twee. Het eerste deel van dit theoretisch kader behelst theorie over socialisatie en behandelt de eerder genoemde cultivatietheorie van Gerbner en Gross (1976). In dit gedeelte wordt duidelijk wat het medium televisie voor invloed heeft en wat dit betekent voor de maatschappij. Deze thema's worden daarna gekoppeld aan het andere hoofdthema in dit onderzoek: Disney. Het tweede deel van het theoretisch kader gaat dieper in op de manier waarop The Disney Company zich ontwikkeld heeft tot wereldwijd en invloedrijk media imperium. Ook wordt uiteengezet in hoeverre Disney al eerder onderwerp van onderzoeken is geweest en hoe deze onderzoeken van invloed zijn op deze master thesis.

Na het theoretisch kader wordt in hoofdstuk drie de onderzoeksopzet gepresenteerd. Hierin wordt de methode van narratieve analyse geïntroduceerd en wordt de daarmee samenhangende onderzoeksmethode, de WOW-methode van Oud, Weijers & Wester (1997)

uiteengezet. Aansluitend wordt het analyseschema weergegeven en wordt na de operationalisering duidelijk waarom dit analyseschema valide is voor dit onderzoek. Hierna worden de data, bestaande uit de Disney Classicfilms, gepresenteerd, waarbij de films stuk voor stuk beschreven worden.

In het vierde hoofdstuk worden de onderzoeksresultaten uiteengezet. Elke paragraaf geeft per deelvraag de resultaten van dit onderzoek overzichtelijk weer. In de conclusie van dit onderzoek wordt samenvattend het antwoord op deze deelvragen herhaald en wordt daarna en aan de hand van deze deelvragen antwoord gegeven op de centrale vraagstelling van deze thesis. De conclusie eindigt met een overzicht van beperkingen van dit onderzoek en aanbevelingen voor verder onderzoek met dezelfde thema's.

Deze master thesis wordt afgesloten met een overzicht van de gebruikte literatuur en een overzicht van de bijlagen. In deze bijlagen bevinden zich de verschillende analyses van de Disney Classicfilms. Per film is de analyse aan de hand van het analyseschema onderzocht en dit wordt per bijlage in dit onderzoek gepresenteerd.

Hoofdstuk 1. Socialisatie

1.1 Inleiding

De wereld van film en televisie is groots, wervelend en invloedrijk. Invloedrijk, omdat enerzijds heel veel mensen gebruik maken van deze media door bijna dagelijks films of televisie te kijken en anderzijds omdat heel veel aanbod aan televisieprogramma's, -series en films bestaat. Het is dan ook interessant te zien op welke manier en in welke mate deze media van invloed zijn op bepaalde sociale processen in de samenleving. Als theoretische onderbouwing van de vraag die centraal staat in deze thesis, 'Hoe worden liefdesverhalen in Disneyfilms van 1939 tot 1999 verteld en welke normen en waarden worden in deze films geportretteerd?', wordt allereerst gekeken naar de socialiserende rol van de film- en televisiewereld. Daarna wordt aan de hand van de cultivatietheorie van Gerbner en Gross (1976) uiteengezet op welke wijze, wanneer en in welke mate film en televisie van invloed kunnen zijn op de samenleving en het dagelijks leven van mensen. Dit hoofdstuk sluit af met een korte inleiding op de rol van Disney in het eerder genoemde socialisatieproces. Deze afsluiting fungeert als opstap naar het tweede deel van het theoretisch kader van deze thesis: de specifieke rol van Disney in de mediawereld.

1.2 Socialisatie en de wereld van film en televisie

De wereld van televisie en film is één van de grootste bronnen van massaal gedeelde beelden en berichten in de geschiedenis (Gerbner, Gross, Morgen, Signorielli & Shanahan, 1986). Zelfs na de opkomst van nieuwe media, zoals het Internet, blijft de televisie als medium haar kracht behouden. Ook het sterke en snel ontwikkelde 'nieuwe' medium Internet heeft niet gezorgd voor de verdwijning van televisie als gevestigd medium. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) als gekeken wordt naar het gebruik van de televisie in Nederlandse gezinnen, voor en na de opkomst van internet. Uit de cijfers is op te maken dat vanaf 2002 meer dan de helft van de Nederlandse huishoudens thuis toegang tot internet heeft (Centraal Bureau voor de Statistiek [CBS], tabel 2, 2009). In de tabel op de volgende bladzijde (tabel 1) wordt zichtbaar dat het aantal uur dat per week door Nederlanders naar televisie gekeken wordt, niet of nauwelijks verandert, ook niet na de opkomst van het internet in 2002 (CBS, tabel 1, 2009). Uit tabel 1 op de volgende bladzijde blijkt ook dat een ruime meerderheid van de Nederlandse huishoudens (69%) minimaal meer dan 10 uur per week televisie kijkt. Slechts drie procent van de Nederlandse huishoudens kijkt minder dan één uur per week televisie. Ook hieruit blijkt de populariteit van televisie als medium in de samenleving.

Tabel 1. Televisie kijken in Nederland

TV kijken in Nederland (aantal uren TV kijken per week in percentages)					
	20 uur of meer per week	10 tot 20 uur per week	5 tot 10 uur per week	1 tot 5 uur per week	Minder dan 1 uur per week
Perioden	Percentage in %				
1999	31	37	19	11	3
2000	32	37	19	10	3
2001	32	37	18	10	3
2002	31	38	19	10	3
2003	31	37	19	10	3
2004	33	38	18	9	2
2005	31	38	18	10	3
2006	30	37	20	10	2
2007	29	37	20	11	3
2008	30	37	19	11	3

Televisie is een stabiel medium te noemen, met andere woorden: het verliest haar invloed en kracht in de maatschappij niet. Nog steeds kijken mensen massaal op een bepaald tijdstip naar televisie, bijvoorbeeld tijdens een voetbalwedstrijd of tijdens het journaal. Televisie-uitzendingen worden op één moment door vele mensen tegelijk bekeken of later op internet terug gekeken. Voor films geldt deze massale aandacht ook, echter niet op dezelfde manier als dat bij televisie kijken het geval is. Het moment dat een film in de bioscoop draait, is een moment waarop veel mensen tegelijk een film bekijken. Hierna wordt de film bijvoorbeeld op DVD gekocht of op televisie uitgezonden en op deze manier ook door vele mensen bekeken. De overeenkomst tussen de twee mediavormen bestaat in de vorm van het grote publiek dat getrokken wordt: namelijk de vele mensen die (op welk moment dan ook) kijken.

Doordat mensen massaal kijken naar films en televisieprogramma's kunnen deze media van invloed zijn op opvattingen van kijkers (Gerbner et.al., 1986). Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de wereld van televisie en film de kijkers' opvattingen over de sociale realiteit kan beïnvloeden (Gerbner et.al., 1986; Shanahan & Morgan, 1999; Sigorielli & Morgan, 1990). Deze invloed kan ontstaan door de sociale functie die dit soort media bekleden. De manier waarop televisie en film de kijkers beïnvloeden, kan worden uitgelegd aan de hand van de functie van socialisatie in dit proces enerzijds en de cultivatietheorie van George Gerbner en Larry Gross anderzijds.

Socialisatie is het leerproces waarmee kennis door middel van observatie en imitatie wordt opgedaan (Owen, 2001). Dit leerproces vindt plaats al vanaf de eerste levensfase van de

mensen en is dus tekenend voor de ontwikkeling van kinderen. De kennis waarover mensen beschikken zonder te weten waar deze kennis vandaan komt, is vaak opgedaan door middel van socialisatie (Owen, 2001). Een voorbeeld van deze vorm van kennis is de manier waarop mensen elkaar groeten. In Nederland is het de gewoonte een kennis of vriend bij de begroeting een hand te schudden of drie zoenen te geven. Dit proces wordt ons van kleins af aan aangeleerd, terwijl dit niet als zodanig op school wordt geleerd. Toch is het kennis die iedereen paraat heeft.

Binnen het proces van socialisatie staat het overdragen van normen en waarden centraal. Normen zijn regels van gedragingen in de maatschappij en zijn gebaseerd op de waarden die gelden in deze maatschappij (Weijers et al., 1997). Het gaat bij de overdracht van normen en waarden vooral om sociale reproductie (Kraaykamp, 2009). Wanneer sociale reproductie plaatsvindt wordt vaak het gedrag dat ouders uiten, overgenomen door hun kinderen. Het cultureel kapitaal dat een kind tijdens de opvoeding meekrijgt, ontwikkelt zich verder in een langdurig proces van ouderlijke socialisatie en educatie (Kraaykamp, 2009). Cultureel kapitaal is het geheel aan kennis en vaardigheden over culturele aspecten van de samenleving. De manier waarop en de mate waarin ouders hun kinderen cultureel kapitaal meegeven of aanleren, verschilt per gezin. Ouders voeden hun kinderen op verschillende manieren op. De opvoedingspraktijken die ouders inzetten zijn in sommige gevallen bewust, bijvoorbeeld wanneer aan het kind uitgelegd wordt wat juiste tafelmanieren zijn, en in andere gevallen onbewust (Kraaykamp, 2009). Bij onbewuste opvoedingspraktijken wordt het kind gevormd door bijvoorbeeld de omgeving of de media, zonder dat de ouders deze praktijken inzetten om het kind bewust iets bij te brengen. Een voorbeeld hiervan is het kijken van films en dan in het bijzonder kinderfilms. Het moment dat ouders hun kinderen Disneyfilms laten kijken, is geen moment waarop bewust een les wordt geleerd in de opvoeding. Echter, kinderen krijgen wel degelijk lessen mee vanuit de verhalen die zich afspelen in deze films. Deze vorm van socialisatie door media komt in steeds grotere mate voor. Media krijgen in het culturele socialisatieproces een grote intensiteit en vanzelfsprekendheid (Veen & Vrakking, 2006). Het leerproces van kinderen door middel van observatie en imitatie vindt vaker plaats met de media als 'docent'. Media zijn tegenwoordig zelfs van groter belang dan uitgaansactiviteiten, zoals een tripje naar een museum of een bezoek aan de dierentuin, welke vroeger een grote rol speelden in het socialisatieproces van kinderen (Notten, Kraaykamp & Ultee, 2008).

Op het moment dat media het leerproces van kinderen beïnvloeden, gebeurt dit wel anders dan de manier waarop bijvoorbeeld educatie het leerproces beïnvloedt. Dit komt doordat televisie en films maar een kort tijdsbestek hebben als het gaat om het vertellen van verhalen. Een televisieprogramma of film duurt gemiddeld tussen de anderhalf en twee uur en door de tijdsdruk baseren makers van de content zich op in de maatschappij gevormde stereotyperingen en denkbeelden die kijkers aanspreken (Signorielli, 2001). Zo kunnen kinderen zich inleven in

de verhalen en worden deze gemakkelijk geaccepteerd en onthouden. Het proces van socialisatie kan dan eenvoudiger plaatsvinden en zo kunnen normen en waarden, die in de films en op televisie getoond zijn, eenvoudiger door kinderen worden overgenomen.

1.3 Cultivatietheorie

(Massa)media zijn van grote invloed op de samenleving (Bandura, 2001). Deze invloed is bijvoorbeeld terug te zien in een gecreëerde sociale realiteit op televisie of in films. Deze gecreëerde realiteit wordt op een bepaalde manier door kijkers geïnterpreteerd en zorgt voor een veranderende perceptie van sociale relaties, normen en waarden van de structuur van de maatschappij (Bandura, 2001). De veronderstelling dat media, in het bijzonder televisie, een rol spelen in het socialisatieproces van mensen komt terug in de cultivatietheorie van George Gerbner en Larry Gross. In de cultivatietheorie staat centraal dat veelvuldig en herhaaldelijk televisie kijken, na verloop van tijd, subtiel zorgt voor een veranderende perceptie van de realiteit (Gerbner & Gross, 1976). Gerbner en Gross (1976) stellen dat de televisie, door het vertellen van verhalen, als socialiserend medium kan dienen. De verhalen die via televisie of films aan mensen verteld worden, zijn geen pure reflectie van de werkelijkheid maar altijd een bepaalde representatie. Zelfs een *item* over een oorlogsgebied dat tijdens het journaal vertoond wordt, is opgenomen vanuit een bepaald perspectief dat niet alle kanten van het desbetreffende verhaal laat zien. Door deze representatie van de werkelijkheid ontstaat een verschil tussen de werkelijkheid die op televisie aan het publiek getoond wordt en de werkelijkheid van het alledaagse leven.

Wanneer mensen vaker televisie kijken en dus vaker blootgesteld worden aan een bepaalde representatie van de werkelijkheid, kan dit verschil vervagen en kan de 'televisiewerkelijkheid' als 'echte werkelijkheid' gezien gaan worden. Mensen gaan denken in de standaardsituaties, standaardrollen en standaardgedragingen die zij telkens terug zien komen als naar televisie gekeken wordt (Gerbner & Gross, 1976). Op dezelfde manier zou ook het kijken van films voor deze vervaging tussen de echte en televisiewereld kunnen zorgen. Wanneer iemand veel films (van hetzelfde genre) kijkt en dus veel van hetzelfde soort verhalen tot zich neemt, kan dit zorgen voor een veranderende perceptie van de realiteit. Een goed voorbeeld hiervan is iemand die veel romantische komedies kijkt. In dit genre films is de verhaallijn in principe altijd hetzelfde: man ontmoet vrouw, man en vrouw worden verliefd, om deze liefde te beantwoorden moeten allerlei obstakels overwonnen worden en uiteindelijk, in de laatste scene, komt alles goed en leven de hoofdrolspelers nog lang en vooral heel gelukkig samen. Het constant kijken naar deze verhaallijn kan zorgen voor een ander verwachtingspatroon in het echte leven dat niet noodzakelijkerwijs op realiteit berust. De kijker kan zich verliezen in zijn of haar perceptie van de werkelijkheid, namelijk de werkelijkheid die in het verhaal in de films

geschetst wordt en zo dus altijd (tevergeefs) wachten op de ideale man.

De subtiel veranderende kijk van de werkelijkheid door langdurige blootstelling aan de gerepresenteerde werkelijkheid op televisie die door mensen toegepast wordt, is van invloed op de kijk die mensen hebben op de wereld om hen heen en gevoelens die bij dezen kijk horen (Gerbner & Gross, 1976). Gerbner en Gross proberen met behulp van de cultivatietheorie geen specifieke effecten van mediaproducten op consumenten te analyseren, maar proberen de overkoepelende impact die televisie en films hebben op de perceptie van de werkelijkheid, te analyseren (Miller, 2005).

Binnen de cultivatietheorie bestaan drie veronderstellingen (Gerbner, Gross, Jackson-Beeck, Jeffries-Fox & Signorielli, 1978). Ten eerste is er het gegeven dat televisie als medium essentieel en fundamenteel verschilt van andere vormen van media. Door de toegankelijkheid en constante beschikbaarheid van televisie is dit medium van grote invloed op sociale trends (Gerbner et al., 1978). Televisie verschaft voor kijkers een dagelijks ritueel dat door elke laag van de bevolking bekeken kan worden. Televisie kan door ieder individu in de samenleving op dezelfde manier gebruikt worden en dat maakt de invloed van het medium groot. De sociale functie van televisie ligt in de continue herhaling van verhalen die ingezet worden om de wereld op een bepaalde manier te definiëren en legitimeren (Gerbner et al., 1986). Films die gemaakt zijn voor kinderen zijn hiervan een goed voorbeeld. Verhalen in deze films worden vaak op dezelfde manier aan kinderen gepresenteerd en dat zorgt voor een bepaalde definitie van de wereld in de ogen van kinderen. Ten tweede vormt televisie de manier waarop de maatschappij denkt en zich gedraagt. De realiteit die door deze media neergezet wordt, is gebaseerd op speculaties en niet op reële feiten (Gerbner et al., 1978). Als men naar televisie of een film kijkt, wordt een systeem van verhaalvertellingen aan de kijker aangeboden. Deze verhaallijnen worden verzonnen door de makers van de content. Naarmate in grotere frequentie naar televisie gekeken wordt, neemt de kijker deze verhaallijnen en gebeurtenissen in zich op, alsof het daadwerkelijke feiten zijn. Daarmee leven we in termen van deze verhalen die ons door de televisie in de vorm van nieuws, films of reclame worden aangeboden. Ten derde geven de auteurs aan dat effecten van 'blootstelling' aan media als televisie beperkt zijn (Gerbner et al., 1978). Er wordt gesteld dat televisie de opvattingen van kijkers niet als zodanig verandert, maar deze opvattingen vaak versterkt. Hiermee wordt bedoeld dat kijkers vaak met bepaalde ideeën, opgedaan vanuit bijvoorbeeld socialisatie of alledaagse gebeurtenissen in het leven, naar content op televisie kijken. Als deze ideeën dan terugkomen in de content, wordt de opvatting over de ideeën versterkt. Mensen worden dan door televisie of films bevestigd in hun ideeën van de werkelijkheid. Bijvoorbeeld wanneer iemand vanuit eigen ervaring het idee heeft dat vrouwen snel verliefd worden en dit idee vaak terug komt in verschillende films, dan wordt deze opvatting versterkt en bevestigd.

Volgens Bandura (2001) is de invloed van media als televisie daarom afhankelijk van de content. Hiermee bedoelt hij dat de invloed van verschillende programma's of films via televisie anders is voor iedere kijker. In de theorie van massacommunicatie komt deze invloed voort uit een tweedelig diffusieproces. Aan de ene kant staat de kijker van de content en aan de andere kant de content zelf. De kijker bekijkt de content met bepaalde ideeën, terwijl tegelijkertijd de content uitgezonden wordt met het doel bepaalde ideeën uit te dragen. Daarnaast bestaat ook nog de factor waarbinnen kijkers die de content gezien hebben, hun ideeën daarover uitdragen naar andere mensen in de samenleving (Bandura, 2001). De mate waarin verschillende content op televisie door kijkers toegepast wordt in het socialisatieproces hangt af van de toegankelijkheid en de mate waarin deze kijker gevoed wordt in zijn eigen al bestaande idee van de werkelijkheid (Bandura, 2001). Er bestaat dus geen patroon waarmee vastgesteld kan worden in welke mate invloed vanuit de kijker of de content afkomstig is.

De cultivatietheorie focust op de consequenties van lange termijn blootstelling aan het hele systeem van beelden en verhaallijnen die uitgezonden via televisie en films als onderdeel hiervan (Gerbner et.al., 1986). Het proces van cultivatie vindt plaats tijdens de interactie van de kijker met het bericht dat uitgezonden wordt. De kijker noch het bericht zijn hierin dominant, beide rollen zijn even groot (Gerbner et.al., 1986). Met andere woorden: de invloed die op de kijker uitgeoefend wordt, is subtiel, gecompliceerd en vermengd met andere invloeden. De manier waarop een film door mensen in Nederland geïnterpreteerd wordt, hoeft niet hetzelfde te zijn als de manier waarop dezelfde film door mensen in Egypte geïnterpreteerd wordt. Er bestaan dus veel discrepanties tussen de echte wereld en de wereld die getoond wordt op televisie en in films (Gerbner et.al., 1986). Elke groep mensen filtert de content op een andere manier, maar elke groep wordt door dezelfde content beïnvloed. Gerbner (1986) stelt daarom dat 'cultivatie een continue en dynamisch proces van interactie tussen berichten, beelden, publiek en context is' (p. 49).

De lessen die geleerd worden van dat wat uitgezonden wordt op televisie, vormen vanaf onze kindertijd al de basis voor een breder inzicht in het leven zoals dat op de wereld bestaat (Gerbner et.al., 1986). Televisie en films zijn daarom een belangrijke bron van normen, waarden, ideologieën en perspectieven in de maatschappij. Om deze reden bestaat één van de belangrijkste kenmerken van analyse aan de hand van de cultivatietheorie uit het symbolisch transformeren van berichten van deze media en deze berichten vervolgens hervormen tot hypothesen over algemenere aannames en assumpties (Hawkins & Pingree, 1990).

1.4 Socialisatie en Disney

Socialisatie vindt op verschillende manieren en momenten plaats in het leven van kinderen. Zo kan socialisatie voortkomen uit directe ervaringen die kinderen opdoen in hun omgeving, maar

ook de media spelen hierin een grote rol (Robinson, Callister, Magoffin & Moore, 2006). Vandaag de dag spelen televisie en films een belangrijke socialiserende rol in de levens van kinderen door het aanbieden van beelden die stereotypering in de gedachten van kinderen kunnen vormen, veranderen en versterken (Robinson et. al., 2006). Het proces van socialisatie werkt ook vanuit de andere kant: de kant van de kinderen. Kinderen gebruiken populaire verhalen, mythes en sprookjes vaak om de wereld beter te begrijpen (Tanner, Haddock, Schindler Zimmerman & Lund, 2003; Corsaro, 1997; Wolf & Heath, 1992).

Verschillende grote mediabedrijven hebben bewust of onbewust een grote rol tot zich genomen in de socialisatie van kinderen. Het bekendste voorbeeld hiervan is de Disney Corporation. Disney heeft een prominente plaats ingenomen als het gaat om de manier waarop kinderen media consumeren. Deze rol bestaat al zolang de Disney Corporation films maakt en daarom leren kinderen van nu Disney karakters kennen op dezelfde manier als hun ouders en grootouders dat jaren geleden al deden. De films van Disney hebben dan ook een culturele impact op het leven van kinderen van verschillende generaties. Volgens Dundes (2001) zijn Disneyfilms net zo inspirerend voor het aanleren van specifieke rollen in de samenleving, idealen, normen en waarden als traditionele manieren van socialisatie zoals educatie, religie en de familie.

Hoofdstuk 2. Disney

2.1 Het Disney Imperium

De aantrekkingskracht van Disney en de manier waarop Disney de wereld heeft veroverd wordt op gedetailleerde wijze uiteengezet door Janet Wasko. In haar boek *Understanding Disney* uit 2001 wordt het Disney imperium (zoals zij het noemt) geïntroduceerd, waarbij uitgelegd wordt wat het bedrijf allemaal opgezet en bereikt heeft. Disney is een dominante speler in de entertainmentindustrie, met veel invloed op de marketing hiervan (Wasko, 2001). Een andere schrijver, Michael Real (1973), geeft in zijn boek *Mass-Mediated Culture* het imperium van Disney zelfs de naam 'Disney Universe'. Hij vond de term passend om drie verschillende redenen: allereerst door de manier waarop Disney als bedrijf georganiseerd is, ten tweede omdat de term de universaliteit van Disney producten weergeeft en ten derde door het feit dat Disney uitstraalt een universum te zijn waarmee men zich overal ter wereld kan identificeren door middel van symboliek (Real, 1973). Ook volgens Wasko (2001) hebben de Disney figuren uit de films een universele aantrekkingskracht.

Inmiddels is de Walt Disney Company sinds de oprichting in 1923 uitgegroeid tot een leidinggevend en internationaal georiënteerd familie-entertainment en mediaconcern met vijf business segmenten: medianetwerken, parken en resorts, studio-entertainment, consumenten producten en interactieve media (www.thewaltdisneycompany.com). Het eerste segment, de medianetwerken van de Walt Disney Company, bestaat uit twee divisies: de Disney/ABC Television Group en ESPN Inc. Samen vormen deze divisies een vaste groep van televisie-, kabel- en radiobedrijven, uitgeverijen en digitale bedrijven die aangesloten zijn bij het Disney concern (*Company Overview*, z.j.). In 1955 opende in Californië het eerste themapark van Walt Disney zijn deuren: Disneyland. Meer dan 55 jaar later bestaan er elf themaparken en 43 resorts over de hele wereld (*Company Overview*, z.j.). Dit businesssegment is dan ook een belangrijk onderdeel van het bedrijf. Het derde segment, de studio-entertainment, is altijd gedragen door de Walt Disney Studios, het fundament waarop de Walt Disney Company is gebouwd. De Studio biedt tot vandaag de dag kwaliteitsfilms, muziek en voorstellingen aan consumenten over de hele wereld. Het vierde business segment van de Walt Disney Company is de afdeling Disney Consumer Products (DCP). Dit segment is verantwoordelijk voor de merchandising van het Disney product (*Company Overview*, z.j.). Het gaat hier om allerlei soorten artikelen: van speelgoed tot kunst en van boeken tot eten. In 2008 is het laatste business segment aan de Disney Company toegevoegd: Disney Interactive (*Company Overview*, z.j.). Disney Interactive speelt in op de veranderende markt door mee te gaan met technologische veranderingen, zoals het aanbieden van interactief entertainment via verschillende digitale mediaplatforms.

De Walt Disney Company is een ware culturele machine waar zowel nieuwe producten

gemaakt worden als oude producten en successen als het ware recycled worden (Brockus, 2004). Er bestaat een constante interactie tussen het verleden en het nu, waarbij sommige producten van de Walt Disney Company binnen elke generatie een succes blijken te zijn. Deze producten worden tot het cultureel erfgoed van Amerika gerekend (Brockus, 2004). Volgens Graham (2002) worden producten tot cultureel erfgoed gerekend als zij het proces van tijd overleven en in het hedendaags bestaan nog even succesvol en waardevol gevonden worden als het op moment dat de producten uitgebracht zijn. Deze producten, bijvoorbeeld de verhalen in Disneyfilms, zijn tijdloos en worden door de tijd heen altijd even waardevol geschat. Erfgoed in deze vorm is wel altijd onderwerp van interpretatie en re-interpretatie (Brockus, 2004). Met andere woorden: de films worden door veel mensen, van verschillende leeftijden en generaties, bekeken en worden dus ook op verschillende manieren geïnterpreteerd.

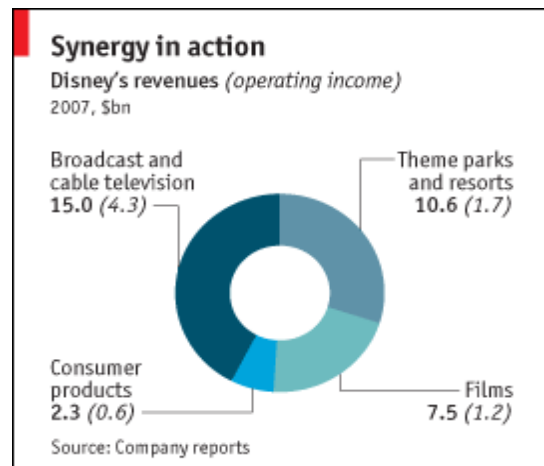
De kracht van culturele objecten komt voort uit het vermogen om te fungeren als tastbare herinneringen (Brockus, 2004). Het geheim van Disney's succes schuilt in de vaardigheid om producten af te leveren die dienen als attributen om herinneringen mee te bewaren en in zekere zin tastbaar te maken. Disney als bedrijf wordt door Kansteiner dan ook omschreven als 'memory maker' (2002, zoals geciteerd in Brockus, 2004, p. 197). Disney gedraagt zich als maker van herinneringen vooral door het herhaaldelijk heruitbrengen van films over de hele wereld. Populaire films worden door Disney van de markt gehaald en tien jaar lang in de kluis gestopt. De al eerder uitgekomen films worden op theatrale wijze uit de 'Disney kluis' gehaald om weer opnieuw uitgebracht te worden (Brockus, 2004). Deze marketingstrategie zorgt twee keer voor enorme verkoopcijfers: het moment voor de film de kluis in gaat en het moment dat de film weer uit de kluis gehaald wordt. Op deze manier worden dezelfde verhalen telkens opnieuw aan het publiek getoond. Het publiek verandert natuurlijk wel: nieuwe generaties worden toegevoegd aan het al bestaand publiek en het bestaand publiek is ouder geworden. De kracht van de marketingstrategie van Disney is dat het publiek zich van jongs af aan bindt aan de producten en zorgt dat deze verbinding in stand blijft wanneer kinderen volwassen worden. Waarom juist Disneyproducten het publiek aan zich kunnen blijven binden, wordt uitgelegd door Michael Schudson (1989).

Schudson (1989) heeft een model ontwikkeld waarmee verklaard kan worden waarom sommige culturele objecten wel hun kracht blijven behouden, dus populair blijven binnen verschillende generaties, en andere objecten juist niet. In deze vijf verschillende dimensies wordt het potentieel van een cultureel product gedefinieerd: '*retrievability*', '*rhetorical force*', '*resonance*', '*institutional retention*' en '*resolution*' (Schudson, 1989, p. 160). De dimensies die Schudson beschrijft, worden goed gevisualiseerd in afbeelding 1 van Peter Duke (2008) op de volgende bladzijde. Op de *mindmap* is te zien dat de verschillende bedrijfssegmenten van Disney inspelen op de dimensies van Schudson. Bij de eerste dimensie, '*retrievability*', gaat het erom dat

hierbij niet om de aansluiting van een product bij de interesses van verschillende individuen, maar om een verbinding tussen het cultureel product en een al bestaand cultureel frame. Wanneer het product goed past in een populair cultureel frame wordt automatisch een breed publiek getrokken. Zo vallen bijvoorbeeld romantische komedies bijna altijd in de smaak, omdat deze films passen binnen een al bekend populair cultureel frame. Het is een verhaal over een man en een vrouw die elkaar leren kennen, verliefd worden, problemen moeten overwinnen, maar (meestal) samen eindigen. Dit is wat mensen van het genre verwachten. De films worden naar deze verwachting steeds opnieuw gemaakt en zo worden de films ook keer op keer succesvol. Vaak past een product goed in een frame dat herkenbaar is voor het grote publiek. Het wereldwijde succes en bereik ervan laat zien dat een groot publiek zich herkent in de producten van Disney. Deze herkenbaarheid komt voort uit het feit dat Disneyproducten aantrekkelijk zijn voor verschillende generaties. De universele aantrekkingskracht van Disney is het resultaat van een positieve relatie tussen het product (Disney), de traditie die Disney rijk is en het brede publiek. In de vierde dimensie, *'institutional retention'*, staat centraal dat een cultureel object opgenomen wordt in het dagelijks leven of deel uit maakt van alledaagse kennis van mensen (Schudson, 1989, p.170). Disney is hierin zoverre in geslaagd dat ouders vaak de neiging hebben de magie van Disney met hun kinderen te delen en om hen op die manier dezelfde sprookjesachtige gevoelens te laten meemaken als zij die zelf mee hebben gemaakt. Disney bestaat ook in de dagelijkse kennis van mensen. Zo weet bijvoorbeeld iedereen, zonder na te denken, wie Mickey Mouse is. De laatste dimensie, *'resolution'*, geeft aan wat mensen bereid zijn te doen wanneer ze, op welke manier dan ook, in aanraking komen met een cultureel product (Schudson, 1989, p.171). Dit kan zich uiten in het overgaan tot de koop van het product, het sparen van meerdere delen hiervan of een bezoek brengen aan een attractie gerelateerd aan het product. De producten stimuleren mensen tot meer dan alleen het enkele aanzicht. Disney zet hierop sterk in door de verkoop van veel uiteenlopende merchandising. Ook de mogelijkheid om bijvoorbeeld een bezoek te brengen aan de parken behoort tot het voldoen aan deze dimensie.

De Walt Disney Company is, zoals gezegd, uitgegroeid tot een invloedrijk bedrijf met een enorm marktaandeel. Het aandeel is zelfs zo groot dat Disney van invloed is op de wereldwijde marktstructuur. Hetzelfde merk verspreidt zich dankzij de verschillende bedrijfssegmenten waaruit de Walt Disney Company is opgebouwd, succesvol over verschillende sectoren van de wereldmarkt. De bedrijfssegmenten opereren on- en offline, in meerdere economieën en creëren inkomsten door het gebruik van verschillende bedrijfsmodellen (Strategic Management Insight, 2012). Door deze manier van aanpak wordt de Walt Disney Company minder beïnvloed door de veranderende economie dan dat concurrenten beïnvloed worden en staat Disney als merk en bedrijf sterk in de economie (Strategic Management Insight, 2012).

In het economisch milieu van de mediawereld wordt het promoten en verkopen van een product binnen de verschillende bedrijfstakken van het mediaconglomeraat 'synergie' genoemd, zie afbeelding 2 (Strategic Management Insight, 2012). De Walt Disney Company wordt hierin als pionier gezien, omdat het bedrijf als eerste in zijn soort producten op de markt bracht die in verschillende bedrijfssegmenten voor winst zorgden.

Afbeelding 2. Synergie van Disney

Elk mediaconglomeraat probeert nu gebruik te maken van deze synergie, maar Disney is het enige bedrijf dat de producten constant succesvol maakt in alle bedrijfssegmenten (The Economist, 2012).

De kracht van Disney komt verder voort uit het feit dat dezelfde producten over de hele wereld populair zijn. Overal worden dezelfde symbolen en figuren gebruikt, zelfs de verschillende themaparken zijn vrijwel identiek. Dit gebruik van dezelfde producten wordt in de culturele wereld homogenisering genoemd (Van Der Bly, 2007). Deze homogenisering is de kracht achter de globalisatie waar de Walt Disney Company in het bedrijfsplan en de marketing zo graag (en met succes) gebruik van maakt.

2.2 De kracht van Disneyfilms

De Disney Corporation is een grote leverancier van verschillende mediavormen voor kinderen. Naast films ontwikkelt Disney ook boeken, video's, computerprogramma's en spelletjes (Tanner, et.al., 2003). De oudste en meest bekende vorm van Disney media is en blijft de lange tekenfilm.

De magie van Disney kent zijn oorsprong in het jaar 1901 wanneer Walter Elias Disney in Chicago geboren wordt (Wasko, 2001). Samen met broer Roy Disney richt Walt op 16 oktober 1923 The Walt Disney Brothers Cartoon Studio op. De samenwerking bleek een succes: Roy richtte zich op de financiën en was actief achter de schermen, terwijl Walt zich ontwikkelde als het creatieve brein. Al snel veranderde de naam van het bedrijf daarom in The Walt Disney Studio (Wasko, 2001). Ook leerde Walt Disney al snel één van de belangrijkste lessen voor succes: 'Never lose control of your creations' (Wasko, 2001, p. 9). De rechten voor de producten die de Walt Disney Studio maakte, waren allereerst van Universal Studios, maar al snel hield Disney alle rechten zelf. Het eerste grote succes van het nieuwe bedrijf was de geboorte van Mickey Mouse. Het beestje was direct succesvol bij distributeurs, in theaters en bij het publiek. Disney leerde dat de sleutel tot het echte succes lag in het verkopen van merchandising: het op de markt brengen van Mickey Mousespeelgoed, -poppen en andere producten met het muisje

erop (Wasko, 2001).

Het succes dat het bedrijf van Walt Disney in de beginperiode behaalde, is mede te danken aan een aantal grote culturele veranderingen aan het begin van de twintigste eeuw. De periode waarin het bedrijf de eerste ontwikkelingen doormaakte, leende zich goed voor een succesvolle bedrijfsstart in de snel groeiende entertainmentindustrie. In het westen van de Verenigde Staten ontstond in de jaren twintig van de vorige eeuw een steeds groter wordend cluster aan filmstudio's. Dit cluster, later Hollywood genoemd, belichaamde nieuwe kansen voor succes in het grote Amerika (Watts, 2001). Walt Disney greep de kans tot succes aan door een bedrijf op te starten dat insprong op de karakteristieken van de nieuw ontstane entertainmentindustrie. De eerste jaren van de twintigste eeuw kenmerkten zich door stijgende welvaart, waardoor mensen meer te besteden hadden. Ook de sociale structuur veranderde in deze tijd, waardoor er meer politieke vrijheid bestond en mensen zich gemakkelijker over konden geven aan licht verteerbare entertainment. Disney sprong hier goed op in door entertainment aan te bieden in de vorm van media met passende karakteristieken als: vrije tijd, een lach en een traan, fantasie, spanning, sensatie, zelfontwikkeling en de voldoening die hieruit voortkomt (Watts, 2001). De combinatie van groeiend consumentisme, liberalisme in de politiek en een historische transformatie in de entertainmentindustrie zorgden voor het perfecte klimaat voor de Walt Disney Studio om zich te ontwikkelen tot multinational (Watts, 2001). The Walt Disney Studio kon deel uit maken van de steeds groeiende *motion picture business* en zo wereldwijde bekendheid werven met de nieuwe Disney producten (Wasko, 2001).

De eerste productie van bewegende video's ontstond met de komst van zogenaamde 'Silly Symphonies' (Wasko, 2001). Dit waren korte films waarin Walt Disney experimenteerde met muziek, geluid en beelden. De eerste van deze films kreeg de naam *Skeleton Dance*. Met deze films groeide ook de 'familie' van Mickey Mouse met de komst van onder andere Pluto, Minnie Mouse, Goofy en Donald Duck. De Silly Symphonies waren de opstap voor de uiteindelijke productie van de eerste geanimeerde speelfilm in 1936: *Sneeuwwitje en de Zeven Dwerfen*. De film werd uitgebracht in 1937 en bracht alleen al in de eerste drie maanden meer dan acht miljoen dollar op (Wasko, 2001). In 1939 werd de film bekroond met een Academy Award (Wasko, 2001). Hierna kende de het bedrijf van Walt Disney het ene na het andere succes en produceerde het bedrijf film na film.

De aanhoudende kracht van deze Disneyfilms is deels te verklaren door het feit dat de films passen binnen het collectieve geheugen van verschillende generaties. Het collectieve geheugen wordt door Kansteiner gedefinieerd als: 'shared representations of the past' (2002, zoals geciteerd in Brockus, 2004, p. 194). Dit geheugen wordt gevormd door bewuste manipulatie (vanuit de producerende kant) en onbewuste absorptie (vanuit de consumerende kant). De magie die het collectieve geheugen in zich draagt bestaat uit de herkenning van het

verleden in het heden en dit geeft een soort vertrouwen en rust. Door deze link tussen het verleden, heden en de toekomst kan een band ontstaan tussen verschillende generaties (Brockus, 2004).

2.3 Klassiek Disney

De bekendste en meest populaire Disneyfilms zijn opgenomen in de Walt Disney Classic serie. Deze films bevatten een mix van realistische en onrealistische gebeurtenissen en personages, waar fantasie en werkelijkheid door elkaar heen gebruikt worden en daardoor dicht bij elkaar liggen (Wasko, 2001). De Walt Disney Classic serie bestaat inmiddels uit 52 films en voordat films de naam Classics mogen dragen, moet aan verschillende eisen worden voldaan. In het volgende hoofdstuk van deze thesis zullen deze voorwaarden behandeld worden. De Disney Classicfilms zijn erg populair bij kinderen over de hele wereld door hun familie georiënteerde onderwerpen, marketing, beschikbaarheid en succes in de markt voor *home cinema* (Dundes, 2001).

Wasko (2001) behandelt in haar boek de manier waarop door Disney de wereld geportretteerd en vertaald wordt in de films. Ze geeft aan dat verschillende formules voor elke film gebruikt worden, die gezien worden als klassieke succesformules voor Disney. Hierbij haalt zij het Klassieke Disney model (zie tabel 1 op de volgende bladzijde) aan, waarin filmkarakteristieken voor Disneyfilms getoond worden. Uit het model wordt duidelijk dat de stijl van de Disneyfilms in bijna alle gevallen dezelfde is: het is een eenvoudig te volgen verhaal met veel muziek en humor, waarmee een duidelijke moraal verteld wordt. De verhalen zelf zijn herschrijvingen van sprookjes of volksverhalen die in vertellende vorm geportretteerd worden en waarbij veel muziek gebruikt wordt. Deze narratieve stijl representeert de stijl van commerciële, Hollywood cinema (Wasko, 2001). Ook de karakters in de film zijn tot dezelfde categorieën te herleiden. Zo is er volgens Wasko (2001) in elke klassieke Disney film een held of heldin. Deze hoofdpersoon is vaak mooi, aandoenlijk en intelligent. Hiertegenover staat de schurk in het verhaal, welke vaak geportretteerd wordt als extreem dik of extreem dun, waardoor het personage een lelijke verschijning is. Ook is in elke film een bijrol weggelegd voor een grappige, schattige *sidekick* die de hoofdpersoon bijstaat in zijn of haar avontuur. De rol van mentor komt ook regelmatig terug in de Disney verhalen en wordt door de hoofdpersoon ingezet voor het geven van advies of wijze raad. Alle verhalen die Disney omzet in succesvolle films hebben thema's in zich die gehuisvest kunnen worden in vijf hoofdthema's en -waarden, die centraal staan in de bekende stijl van de 'Classic Hollywood Cinema' (Bordwell, Staiger & Thompson): individualisme en optimisme, fantasie en magie, onschuld, romantiek en geluk en het goede dat wint van het kwade.

Tabel 1. Het Klassieke Disney Model 1 (Wasko, 2001, p.114)

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl	<ul style="list-style-type: none"> • Makkelijke entertainment • Muziek • Humor
Verhaal	<ul style="list-style-type: none"> • Sprookjes of folklore • Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters	<ul style="list-style-type: none"> • Helden, schurken, bijfiguren en mentors • Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden	<ul style="list-style-type: none"> • Individualisme & optimisme • Fantasie, magie, verbeelding • Onschuld • Romantiek & geluk • Goed tegenover slecht

Deze hoofdthema's en -waarden houden in dat elke Disney Classicfilm draait om een hoofdrolspeelster of -speler die vaak alleen verschillende obstakels moet overwinnen. Deze persoon draait nergens zijn of haar hand voor om en is optimistisch, vrolijk en dapper. Daarnaast komen in elke film elementen voor die niet daadwerkelijk kunnen gebeuren en berusten de films dus op fantasie en magie. Deze thema's maken de films onschuldig, maar wel herkenbaar en eenvoudig te begrijpen voor kinderen. Verder staan in veel films de waarden romantiek, geluk en vriendschap centraal, waarbij het goede altijd het kwade overwint. Vaak komt een moraal in de verhalen naar voren, waar kinderen lessen uit kunnen leren. De thema's en waarden die in het schema genoemd worden, komen niet allemaal in elke Disney Classic naar voren. Vaak worden één of twee thema's gecombineerd waaraan bepaalde passende waarden worden toegevoegd.

In het boek van Wasko (2001) wordt ook specifiek ingegaan op de voor Disneyfilms karakteristieke manier waarop gebruik gemaakt wordt van thema's als liefde en romantiek. Zo vermeldt de schrijfster dat de hoofdrolspelers in de verhalen meestal op het eerste gezicht verliefd worden en dat de verhalen zich afspelen rond de zoektocht naar de beantwoording van deze liefde (Wasko, 2001). Verder komt naar voren dat vrijwel alle Disneyfilms op het gebied van liefde een zogenaamd '*happy ending*' hebben (Wasko, 2001).

Door de herhaling van thema's in de Disneyfilms komen bepaalde normen en waarden op subtiel verschillende wijze steeds terug in de verhaallijnen. Onbewust worden mensen (en kinderen) die de films kijken, blootgesteld aan deze portrettering van de normen en waarden. Disney speelt in dit geval de rol van 'opvoeder' binnen het socialisatieproces, waarmee een wereldbeeld van thematiek ontstaat. Zoals het schema boven aan deze pagina laat zien, baseert Disney zich op in de maatschappij gevormde stereotypering en denkbeelden. Dit is terug te zien

in bijvoorbeeld het feit dat de schurk lelijk geportretteerd wordt en de held van het verhaal altijd een mooie verschijning is. Ook wint het goede het in de verhalen in de Disneyfilms altijd van het kwaad en dit impliceert dat men goed moet leven om zich staande te houden in deze boze wereld. Op deze manier kunnen kijkers van de films zich gemakkelijk inleven en worden de normen en waarden die geschetst worden gemakkelijk geaccepteerd (Signorielli, 2001). Zoals de eerder behandelde cultivatietheorie van Gerbner en Gross (1976) stelt: veelvuldig en herhaaldelijk televisie kijken, zorgt na verloop van tijd, subtiel voor een veranderende perceptie van de realiteit. In het geval van de Disneyfilms kan dus verondersteld worden dat het kijken van de verschillende films ervoor zorgt dat de realiteit gevoed wordt met normen en waarden die in de verhalen naar voren komen.

Volgens Brockus (2004) zijn de Disneyfilms door de jaren heen veranderd op het gebied van gebruikte technieken en stijl, maar het gevoel dat de films uitdragen blijft hetzelfde. Sinds de release van *Sneeuwwitje* (1937) is de formule van de plot nauwelijks veranderd. De Disney formule wordt gekarakteriseerd door magie en wat door Gitlin 'verpakte onschuld' wordt genoemd (2001, zoals geciteerd in Brockus, 2004, p. 205). De twee concepten die deze verpakte onschuld kleuren zijn volgens Brockus (2004) het goed dat het kwade altijd overwint en het vieren van goedheid en onschuld over het algemeen.

De vragen die nu opgeroepen kunnen worden, zijn: welke ontwikkelingen vinden plaats in de liefdesverhalen in Disneyfilms? Op welke manier wordt het verhaal van de liefde verteld in de verschillende films? Welke normen en waarden komen terug in de liefdesverhalen? Als de ontwikkeling met betrekking tot liefde duidelijk wordt, kan worden onderzocht of het zo is dat op het niveau van de verhaallijnen door de jaren heen nauwelijks iets veranderd is, zoals Brockus (2004) in haar onderzoek stelt. Een onderzoek naar de ontwikkeling van verhaallijnen in Disneyfilms door de jaren heen, vanaf 1937 tot 1999, specifiek gericht op liefdesverhalen zal op deze vragen antwoord geven.

2.4 Eerder onderzoek

Disney als bedrijf en de Disneyfilms zijn vaak onderwerp van onderzoek en analyse geweest. Ook is veelvuldig onderzoek gedaan naar de manier waarop verhalen in Disneyfilms verteld worden. De manier waarop karakters neergezet worden is eveneens regelmatig onderzocht. Echter, een onderzoek naar de verhaallijnen met specifiek het thema liefde in de hoofdrol, bestaat tot nu toe niet. Verder analyseerden de meeste van deze onderzoeken één film, een aanzienlijk kleiner aantal van deze onderzoeken onderzochten meer dan één film in hun analyse (Tanner, Haddock, Schindler-Zimmerman & Lund, 2003).

Veel onderzoeken analyseren de manier waarop verschillende thema's in Disneyfilms behandeld worden. Zo is onderzoek gedaan naar de representatie van kindermishandeling in

Disneyfilms in het artikel '*Child maltreatment in Disney animated feature films: 1937–2006*' van Hubka, Hovdestad en Tonmyr (2009). Na deze kwantitatieve analyse komt naar voren dat lastige thema's zoals kindermishandeling in Disneyfilms wel behandeld worden, maar in een bepaalde vorm. Deze vorm bestaat bijvoorbeeld uit verbale mishandeling en het gered worden van kidnapping. Mishandeling wordt altijd getoond in een vorm die sympathie en medelijden opwekt met het slachtoffer. In het onderzoek wordt geconcludeerd dat de invloed van deze portrettering niet direct zichtbaar is in de samenleving, maar dat patronen die in de films ingezet worden wel bijdragen aan de voorstelling die gemaakt wordt over kindermishandeling. De wereldwijde en langdurige aantrekkingskracht van Disneyfilms suggereert dat de visie op een moraal, welke naar voren komt in de films, een rol kan spelen in de manier waarop naar maatschappelijke problemen gekeken wordt. De conclusie uit dit onderzoek is een bevestiging van wat uiteengezet is in het theoretisch kader van deze thesis en daarom is dit onderzoek een waardevolle bijdrage.

In het artikel '*Death in Disneyfilms: Implications for Children's Understanding of Death*' van Cox, Garrett en Graham (2005) is onderzoek gedaan naar de manier waarop in Disneyfilms omgegaan wordt met de dood en de manier waarop de dood voor kinderen afgebeeld wordt. Uit het onderzoek blijkt dat Disney ook dit thema niet uit de weg gaat. De schrijvers concluderen dat verschillende moralen erkend worden in de films. Zo wordt duidelijk aangeleerd dat de slechteriken het verdienen te sterven en hoe omgegaan wordt met een sterfgeval in de familie. De onderzoekers stellen dat Disneyfilms gebruikt kunnen worden om het thema 'de dood' bespreekbaar te maken in gezinnen. Deze conclusie laat zien dat Disneyfilms van invloed zijn op het socialisatieproces van kinderen en ook dit bevestigt dat wat in het theoretisch kader uiteen is gezet.

Ook onderzoek naar verhaallijnen en karakters in Disneyfilms is dus al eerder uitgevoerd. Een voorbeeld van een dergelijk onderzoek is het artikel van Rebecca-Anne Do Rozario (2004): '*The Princess and the Magic Kingdom: Beyond Nostalgia, the Function of the Disney Princess*'. In dit artikel analyseert Do Rozario de manier waarop prinsessen in Disneyfilms worden geportretteerd. Het gaat hierbij om de positie van prinsessen in het verhaal en de manier waarop het karakter in de film wordt geportretteerd. Voor dit onderzoek analyseert Do Rozario (2004) vijf films: *Sneeuwwitje* (1937), *Doornroosje* (1959), *De Kleine Zeemeermin* (1989), *Aladdin* (1992) en *Pocahontas* (1995). Deze vijf films worden ook in deze thesis onderzocht. Het is interessant te zien op welke manier Do Rozario haar data verzamelt. Het verschil met deze thesis is dat in dit onderzoek de verhaallijnen geanalyseerd worden en niet de karakters (zoals het onderzoek van Do Rozario dat wel doet). In die zin zal deze thesis een aanvulling op het onderzoek van Do Rozario zijn: zij geeft ook aan dat verdiepend onderzoek naar meerdere karakters uit Disneyfilms of andere invalshoeken een breder perspectief voor de interpretatie van deze films kan opleveren. Na uitvoering van haar onderzoek concludeert Do Rozario dat de

functie van prinsessen in verschillende Disneyfilms is veranderd: van enkel het vervullen van een rol als 'femme fatale', waarbij de prinses zelf niet zoveel te zeggen had, naar een progressieve en proactieve functie. De prinsessen krijgen eigen taken te vervullen door de introductie van autonomie, openheid en de erkenning van de eigen stem in de verhalen in de films. De prinsessen in de verhalen van *De Kleine Zeemeermin* (1989), *Aladdin* (1992) en *Pocahontas* (1995) krijgen een meer zelfstandige rol en dit verandert de positie ten opzichte van de mannelijke hoofdpersonen. Do Rozario ontdekt dus een ontwikkeling in de positie en portrettering van prinsessen in Disneyfilms. Deze conclusie wekt verwachtingen voor de uitkomsten van het onderzoek dat in deze thesis gedaan zal worden. Het feit dat Do Rozario concludeert dat de functie van prinsessen in Disneyfilms veranderd is, zal van invloed zijn op de eventuele ontwikkeling van liefdesverhalen in Disneyfilms. De veranderende houding van prinsessen ten opzichte van prinses zal waarschijnlijk een ontwikkeling doormaken. Deze ontwikkeling zal naar verwachting zichtbaar worden na de uitvoering van het onderzoek.

Een ander onderzoek is uitgevoerd door Vincent Faherty (2011). In zijn artikel '*Is the Mouse Sensitive? A Study of Race, Gender, and Social Vulnerability in Disney Animated Films*' wordt een kwantitatieve inhoudsanalyse uitgevoerd van de voorkomende karakters in negentien meest succesvolle en recente Disneyfilms. De focus van het artikel ligt op de diversiteit in de dataverzameling van de karaktereigenschappen van de verschillende personages uit de films, waarbij gekeken wordt naar geslacht, ras en leeftijd, en de verschillende rollen die karakters in de films vervullen. Het gaat hier om een kwantitatief onderzoek, waarbij dus niet gelet wordt op de inhoudelijke rol van de karakters. Uit het onderzoek komt naar voren dat meer dan de helft van personages in de onderzochte films mannelijk zijn. Verder concludeert Faherty (2011) dat mannen en vrouwen in de films op dezelfde wijze en in dezelfde getale geconfronteerd worden met sociale kwetsbaarheid. Dit onderzoek is relevant voor deze thesis, omdat het een goede weergave geeft van de manier waarop en de mate waarin Disney gebruik maakt van verschillende karakters die de verhaallijnen tekenen.

Ook is onderzoek gedaan naar de rol van familiebanden en liefdeskoppels die in Disneyfilms geportretteerd worden (Tanner et. al., 2003). In het onderzoek '*Images of Couples and Families in Disney Feature-Length Animated Films*' wordt een kwantitatieve analyse gedaan van de manier waarop in verschillende Disneyfilms familiebanden en liefdesrelaties geportretteerd worden. Uit het onderzoek blijkt dat alle liefdesrelaties in Disneyfilms heteroseksueel zijn. Verder blijkt ook dat de films een tweedelige boodschap uitdragen: enerzijds is het trouwen en het hebben van kinderen door vrouwen het ultieme levensdoel, terwijl dit doel in verschillende films gemarginaliseerd wordt door de vrouw de rol van 'machteloze' persoon te laten spelen. Het onderzoek concludeert verder dat de Disneyfilms weinig prijsgeven over de manier waarop de liefde standhoudt op het moment dat een relatie

aangegaan wordt. Vaak komt de liefde in de films snel tot stand en wordt niet ingegaan op de manier waarop een relatie onderhouden moet worden. Het feit dat verliefd worden tijd kost en energie in een relatie gestopt moet worden, wordt voor het eerst zichtbaar in de film *Tarzan (1999)*. De uitkomsten van dit onderzoek zijn interessant voor deze thesis, omdat het een gedetailleerd beeld geeft van de manier waarop liefdesrelaties geportretteerd worden in verschillende Disneyfilms. Het onderzoek dat in deze thesis centraal staat, kan op dit beeld inhaken en verder onderzoeken welke normen en waarden bij deze portrettering getoond worden aan het publiek. De conclusie van het onderzoek van Tanner (et.al., 2003) in acht nemend, zullen naar verwachting normen en waarden als trouw blijven, respect hebben voor elkaar, openheid, liefdesgeluk en eerlijkheid veel voorkomen in de analyse die uitgevoerd gaat worden in dit onderzoek. Deze normen en waarden zijn essentieel als het gaat om het opstarten en onderhouden van een liefdesrelatie.

Na het lezen van eerdere onderzoeken naar Disney en Disneyfilms wordt een gat in de literatuur zichtbaar. Tot nu toe zijn verschillende onderzoeken naar verhaallijnen in Disneyfilms gedaan en de analyse van karakters en verschillende thema's in de films is vaak uitgevoerd. Wat ontbreekt, is een onderzoek naar de manier waarop normen en waarden die terugkomen in liefdesverhalen afgebeeld en verteld worden in verschillende Disneyfilms. Een onderzoek naar de normen en waarden die in Disney Classicfilms voorkomen waarbinnen het thema liefde centraal staat, bestaat nog niet. Het onderzoek in deze thesis vult dit gat op.

2.5 Samenvatting en conclusie van theorie

Mensen kijken, ondanks de komst van nieuwe media zoals internet, nog steeds massaal naar televisie en films en deze media kunnen hierdoor van invloed zijn op de opvattingen van kijkers (Gerbner et.al., 1986). De wereld van televisie en film kan opvattingen van de sociale realiteit beïnvloeden. Deze invloed kan verklaard worden aan de hand van twee uitgebreid besproken factoren: het socialisatieproces en de cultivatietheorie van Gerbner en Gross (1976).

Socialisatie is het leerproces waarmee kennis door middel van observatie en imitatie wordt opgedaan (Owen, 2001). Binnen dit proces staat het overdragen van normen en waarden centraal en de media spelen hierin een steeds prominentere rol (Veen & Vrakking, 2006). In de cultivatietheorie staat centraal dat veelvuldig televisie kijken subtiel zorgt voor een veranderende perceptie van de realiteit (Gerbner & Gross, 1976). Media zijn dan ook van grote invloed op de samenleving (Bandura, 2001). Disney, als internationaal erkende en dominante speler in de media- en entertainmentindustrie, heeft daarom via de geproduceerde films invloed op de manier waarop in de samenleving bepaalde normen en waarden geportretteerd worden.

In de in Disneyfilms vertelde verhalen worden, wordt gebruik gemaakt van klassieke succesformules. Hierin worden, door middel van thema's en portrettering van de moraal,

verschillende normen en waarden afgebeeld worden. Onbewust worden kijkers aan deze normen en waarden blootgesteld.

De combinatie van invloedrijke mediaproducten en de manier waarop normen en waarden aan kijkers getoond worden zorgt voor een interessant onderzoeksveld. De blijvende kracht van Disneyfilms is een rijkdom aan manieren waarop kinderen geleerd wordt hoe de maatschappij werkt. Dit is dan ook de reden dat het onderzoek in deze thesis zich richt op de manier waarop liefdesverhalen in Disneyfilms worden verteld en welke normen en waarden in deze films worden geportretteerd.

Hoofdstuk 3. Onderzoeksopzet

3.1 Inleiding

In deze thesis wordt onderzoek gedaan vanuit het gegeven dat content op televisie en in films culturele waarden en normen afbeeldt en dat deze beelden van invloed kunnen zijn op het socialisatieproces van mensen en vooral kinderen. De focus van het onderzoek ligt op de manier waarop liefdesverhalen in Disneyfilms verschillende normen en waarden portretteren. De centrale vraagstelling in deze thesis luidt dan ook: Hoe ontwikkelen liefdesverhalen in Disneyfilms van 1939 tot 1999 zich en welke normen en waarden worden in deze films geportretteerd? Deze vraagstelling zal onder andere aan de hand van verschillende deelvragen beantwoord worden. De volgende deelvragen zijn van de centrale vraagstelling afgeleid:

- Welke klassieke Disney elementen worden ingezet voor de portrettering van liefde in de verschillende Disney Classicfilms?
- Welke normen en waarden worden in de verschillende Disney Classicfilms geportretteerd?
- In hoeverre vindt een ontwikkeling plaats in de portrettering van liefde in Disney Classicfilms?

In dit hoofdstuk wordt verder de gebruikte onderzoeksmethode gepresenteerd. Ook wordt het analyseschema uiteengezet en wordt duidelijk welke data voor dit onderzoek gebruikt worden.

3.2 Narratieve analyse

Het vertellen van verhalen door middel van verhaallijnen in series op televisie of via films is van belang voor de voeding en reproductie van cultuur (Gerbner & Gross, 1976). Volgens Gerbner en Gross (1976) is televisie, en alles wat hierop uitgezonden wordt, de *'storyteller'* van deze tijd doordat het de meeste verhalen, aan de meeste mensen, in de grootste tijdspanne vertelt. Engel (1995) gaat nog een stapje verder en zegt dat het ons lukt de wereld beter te begrijpen dankzij het medium televisie. Wij ervaren de wereld als een reeks van gebeurtenissen die elkaar op volgen, dankzij de manier waarop op televisie en in films verhalen verteld worden (Engel, 1995). De manier waarop gebeurtenissen in films, series en televisieprogramma's verteld worden, wordt door mensen ook gebruikt om verhalen te onthouden. Hiermee zijn narratieven en verhalen van vitaal belang voor de mensheid, aldus Engel (1995).

Om onderzoek te doen naar de mate waarin en de manier waarop deze verhalen op televisie of in films verteld worden, zijn verschillende onderzoeksmethoden ontwikkeld. Eén van deze methoden is de narratieve analyse en hiervan zal gebruikt gemaakt worden in deze thesis. Met behulp van deze analyserende methode kunnen onderliggende normen en waarden die naar voren komen in films en op televisie ontdekt worden (Oud, Weijers & Wester, 1997). De normen en waarden worden als het ware uit de verhalen gefilterd door de analyse van de karakters, de problemen die deze karakters hebben, de keuzes die ze maken en de dingen die ze zeggen en

doen. Binnen de narratieve analyse staat centraal dat de karakters in de film het plot creëren (Egri, 1960). Met andere woorden: de gedragingen van de karakters veroorzaken de gebeurtenissen en niet andersom. Vanuit dit uitgangspunt is een cyclus ontwikkeld: de narratieve cyclus. Deze cyclus start met het gegeven dat er iets problematisch gebeurt (A), waarop de hoofdrolspeler vervolgens besluit welke stappen ondernomen moeten worden om dit probleem op te lossen (B), waarna hij of zij een beslissing neemt en zich hiernaar gedraagt (C) (1984, zoals geciteerd in Oud, et.al., 1997, p.6). De verhaallijn van de karakters wordt op deze manier gedetailleerd en simplistisch geanalyseerd en vanuit deze analyse kunnen culturele normen en waarden gefilterd worden. Omdat elke film een verhaallijn bevat, kan op dezelfde manier geanalyseerd kan worden. De verhaallijn is de basis van de analyse en aan de hand van deze verhaallijn kan steeds dezelfde cyclus ontdekt worden. Een verhaallijn bestaat uit dezelfde basiselementen, zoals een begin en een einde. Deze cyclus is ook voor kijkers herkenbaar, omdat elke film dit in zich heeft en dus steeds terugkomt. Daardoor zien kijkers dezelfde situaties en de gedragingen die personages in deze situaties uiten. Kijkers kunnen zij zich door deze herhaling van elementen gemakkelijk verplaatsen in de verhalen en personages.

De personages in de films van Disney maken dezelfde gebeurtenissen mee die mensen in het dagelijks leven meemaken. Met andere woorden: de verhalen zijn voor een deel gebaseerd op waarheden. Alleen worden deze gebeurtenissen vaak extremer gemaakt of aangedikt. Disney maakt gebruik van beelden die de al bestaande gedachten van kinderen vormen, veranderen en versterken (Robinson et. al., 2006). Het gebruik van deze stereotypering is een manier waardoor socialisatie plaats kan vinden. Deze socialisatie vindt plaats door bijvoorbeeld het gebruik van versimpeling van alledaagse problemen en al in de maatschappij geldende normen en waarden. Door de herkenning van elementen uit het dagelijks leven kunnen kijkers zich makkelijker relateren aan de dingen die de personages in de films meemaken. De films van Disney hebben dan ook een culturele impact op het leven van kinderen. Volgens Dundes (2001) zijn Disney films net zo inspirerend voor het aanleren van specifieke rollen in de samenleving, idealen, normen en waarden als traditionele manieren van socialisatie zoals educatie, religie en de familie.

In deze thesis zal de narratieve analyse uitgevoerd worden met behulp van de WOW-methode. De WOW-methode is een onderzoeksmethode die gebruikt wordt voor de tekstuele analyse van televisiedrama (Oud, Weijers & Wester, 1997). De naam is ontstaan uit de namen van de bedenkers van de methode: Addy **W**eijers, Gerd-Jan **O**ud en Fred **W**ester. De WOW-methode is een kwalitatieve vorm van inhoudsanalyse die gebruikt kan worden voor zowel eenmalige televisie-uitzendingen als voor het analyseren van een serie of genre. De methode kan daarom worden toegepast op de analyse van verhaallijnen uit Disneyfilms, want de voor deze thesis geselecteerde films vallen binnen hetzelfde genre: alle films zijn namelijk Disney Classics.

In dit onderzoek staat het thema liefde binnen het genre Disney Classics centraal. Door het inzetten van de WOW-methode kan het onderliggende narratieve patroon dat zich in de films bevindt, ontdekt en geanalyseerd worden. Op deze manier kan een vergelijking gemaakt worden van de manier waarop Disney Classicfilms het thema liefde laten zien. De normen en waarden, met betrekking tot het centrale thema die in de films afgebeeld worden, kunnen door middel van de analyse zichtbaar gemaakt worden.

Voor het gebruik van de WOW-methode is gekozen, omdat de narratieve analyse de complexiteit van een verhaal reduceert, zonder dat het karakter van het verhaal hierdoor verloren gaat (Oud et.al., 1997). Een film bestaat namelijk uit verschillende korte verhaaltjes, die samen de centrale verhaallijn vormen. Door het analyseren van de narratieve cyclus van verhalen in de Disneyfilms, en dus de centrale verhaallijn, kunnen de onderliggende normen en waarden die verteld worden, ontdekt worden (Oud et.al., 1997). Verder focust de WOW-methode op de botsende culturele en hiërarchische waarden die in verhaallijnen naar voren komen (Oud et.al., 1997). De analyse onderzoekt geen effecten van de onderzochte content, maar houdt zich bezig met de betekenis van boodschappen en lessen die uit de content getrokken kunnen worden. Content, die uitgezonden wordt op televisie, wordt door iedereen anders geïnterpreteerd en niet overal wordt dezelfde content uitgezonden. Dit zorgt voor een bepaalde heterogeniteit in het televisieaanbod dat wereldwijd beschikbaar is. Ook cultuur is niet overal hetzelfde en is daarom ook heterogeen te noemen. De content op televisie en in films wordt vaak gedramatiseerd, maar wel gebaseerd op gegeneraliseerde problemen die herkenbaar zijn voor veel mensen (Oud et.al., 1997). Dit verklaart de populariteit van televisie en drama. Dus ondanks de heterogeniteit die terug te vinden is in de wereld van film en televisie kunnen wel algemene waarden en normen ontdekt worden (Oud et.al., 1997). De WOW-methode is een onderzoeksmethode die op empirische wijze naar deze waarden en normen op zoek gaat. Een ander groot voordeel van de WOW-methode is dat alle verhaallijnen op dezelfde manier geanalyseerd worden, waardoor deze later met elkaar vergeleken kunnen worden. Deze vergelijking is essentieel voor de beantwoording van de centrale vraagstelling van deze thesis.

Toch blijft het uitvoeren van een narratieve inhoudsanalyse lastig, omdat bij het analyseren van tekst en beelden interpretatie centraal staat. De manier waarop mensen verhalen en beelden interpreteren is nauwelijks te onderzoeken, omdat objectiviteit bijna niet te handhaven is (Oud et.al., 1997). Echter, door het analyseren van verhaallijnen kunnen onderliggende normen en waarden in films wel worden ontdekt (Oud et.al., 1997). Binnen verhaallijnen bestaan basiselementen die in alle films terugkomen en zorgen voor een herkenbaar patroon voor de kijkers. Normen en waarden kunnen gefilterd worden door de analyse van deze basiselementen. Enerzijds vindt een analyse van verschillende verhaallijnen in de films plaats, waardoor de centrale verhaallijn duidelijk geanalyseerd kan worden en

anderzijds worden de voornaamste karakters en hun gedragingen geanalyseerd. Vervolgens kan door middel van systeemanalyse de gehele serie van verschillende films vergeleken worden. Het onderzoek in deze thesis tracht dus niet interpretatie of gedragsveranderingen door het kijken naar films te onderzoeken. In dit onderzoek staan de verhaallijn en de normen en waarden die hierin geschetst worden centraal.

3.2.1 Het analyseschema

Het analyseschema dat gebruikt wordt voor de dataverzameling van deze thesis is gebaseerd op het schema dat gebruikt wordt in de WOW-methode van Weijers, Oud en Wester (1997). Voor deze thesis is het schema aangepast om de onderzoeksvraag zo goed mogelijk te beantwoorden. Om deze reden worden alleen de scènes die van belang zijn voor de romantische verhaallijn in de desbetreffende film aan de analyse onderworpen. Zodoende worden scènes die niet van belang zijn voor de romantische verhaallijn niet geanalyseerd. Deze scènes worden in het schema wel kort genoemd, om de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek te waarborgen.

Het analyseschema bestaat uit vier onderdelen: de transcriptie, analyse per verhaallijn, latente verhaallijnanalyse en de systeemanalyse. In het eerste onderdeel wordt de film gereconstrueerd naar onderzoeksmateriaal, door middel van een eigengemaakt transcript. Tijdens het tweede onderdeel wordt het verhaal in kleinere onderdelen, verhaallijnen, verdeeld. Elke verhaallijn wordt apart geanalyseerd. In het derde onderdeel worden de verschillende verhaallijnen vergeleken om verborgen verhaallijnen in de film te ontdekken. Het laatste onderdeel, de systeemanalyse, bestaat uit het vergelijken van de bevindingen uit het derde onderdeel. Op deze manier kan de gehele serie aan films geanalyseerd worden. Het analyseschema ziet er als volgt uit:

Deel 1 Transcriptie

1. Maak een transcript van het verhaal per scène, waarbij binnen elke scène gelet wordt op de volgende punten:
 - a. Nummer van de scène
 - b. Tijd (tellerstand)
 - c. Gesproken tekst van hoofdpersonen
 - d. Acties, intonaties en gezichtsuitdrukkingen van de hoofdpersonen
 - e. Locatie en tijdstip van de scène
 - f. Beschrijving van de situatie
2. Vat de verhaallijn van de hoofdpersonen samen.

3. Voeg punt 1 & 2 samen en maak een transcript van de verhaallijn van de hoofdpersonen, waarbij de volgende tabel gebruikt wordt:

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	3	1/2	12.56	Tuin	Ochtend
Situatie beschrijving & samenvatting gebeurtenissen					
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)					

4. Beschrijf de hoofdpersonen door middel van de volgende kenmerken:

- a. Geslacht
- b. Leeftijd
- c. Etnische afkomst
- d. Sociale achtergrond
- e. Burgerlijke staat
- f. Beroep / status
- g. Uiterlijke kenmerken

Beschrijf hoe en waarom deze kenmerken voor het personage van belang zijn, verwijs hierbij naar desbetreffende scènes

5. Beschrijf de karakteristieke en persoonlijke kenmerken van de hoofdpersonen

6. Beschrijf voor de hoofdpersonen de volgende doelen en motieven:

- a. Concrete doelen (die expliciet in de film naar voren komen) en verwijs naar scènes, dialogen en beelden die deze doelen weergeven. Bijvoorbeeld: op een date gaan.
- b. Abstracte doelen (die expliciet in de film naar voren komen) en verwijs naar scènes, dialogen en beelden die deze doelen weergeven. Bijvoorbeeld: verliefd worden.
- c. Psychologische motieven, alleen als deze expliciet in de film naar voren komen. Bijvoorbeeld: geluk vinden.

7. Beschrijf de normen en waarden die expliciet in het verhaal van de film naar voren komen. Verwijs ook hierbij naar scènes, dialogen en beelden. Een norm kan bijvoorbeeld zijn: 'niets aannemen van vreemde mensen' en deze norm valt binnen de waarde 'veiligheid'.

Deel 2 Analyse per verhaallijn

8. Plaats de verhaallijnen van de hoofdpersonen in een narratieve cyclus:
A: probleem → B: keuze → C: beslissing
9. Bewijs aan de hand van punt 8 dat de geanalyseerde personages de hoofdpersonen zijn. Een hoofdpersoon staat altijd voor een probleem en heeft verschillende keuzes voor de oplossing van dit probleem. Uiteindelijk wordt een beslissing gemaakt, die cruciaal is voor de verhaallijn en de film in het algemeen.
10. Geef aan of de hoofdpersonen succesvol zijn in het bereiken van hun doelen. Leg ook uit hoe de verhaallijn dit weergeeft.

Deel 3 Latente verhaallijnen analyse

11. Inventariseer tegenstellingen die van belang zijn in de ontwikkelingen van problemen, keuzes en beslissingen van de hoofdrolspelers door middel:
 - a. De weergave van tegenstellingen *tussen* de verschillende karakters, aan de hand van kenmerken (van punt 5), doelen en motieven (van punt 6) en de narratieve cyclus (van punt 8).
 - b. De weergave van tegenstellingen binnen het personage zelf, aan de hand van doelen en motieven (van punt 6) en de narratieve cyclus (van punt 8).
12. Probeer de gevonden normen en waarden, die expliciet en geïnfereerd in de film naar voren komen, te groeperen in algemenere normen en waarden.
13. Onderzoek de relatie tussen de normen en waarden binnen een verhaallijn met de tegenstellingen binnen een verhaallijn. Welke tegenstellingen of gebeurtenissen bedreigen de normen en waarden?
14. Formuleer de moraal van het verhaal in één zin.
15. Gebruik punt 11 tot en met 14 om op zoek te gaan naar abstracte categorieën van opposities binnen de verhaallijn, de zogenaamde binaire opposities. Door middel van '*trial and error*'¹ wordt de beste passende binaire oppositie bij de verhaallijn gezocht. Onderbouw de bevindingen met referenties naar de eerdere karakter- en verhaallijnanalyse.
16. Verzamel en vergelijk de verschillende binaire opposities van verschillende verhaallijnen. Onderzoek door middel van '*trial and error*' of de opposities algemener gegroepeerd kunnen worden en zo gelden voor het hele verhaal. Dit is niet altijd mogelijk.

¹ Onderzoek door middel van de '*trial and error*'-methode houdt in dat op basis van 'vallen en opstaan' en telkens opnieuw beginnen geprobeerd wordt tot een goed resultaat te komen.

17. Onderzoek of tussen de verschillende binaire opposities een samenhang te vinden is. Bijvoorbeeld de oppositie macht/onmacht hangt samen met de oppositie ratio/emotie. Wanneer macht verloren wordt, ontstaat emotie en daarnaast is macht het resultaat van emotioneel handelen.
18. Gebruik de punten 11 tot en met 17 om de moraal van het verhaal in een paar zinnen te beschrijven.

Deel 4 Systeemanalyse

19. Verzamel en combineer de binaire opposities van de verschillende films en kijk of deze gegroepeerd kunnen worden. Met andere woorden: is een generalisatie mogelijk voor het genre films dat in deze thesis onderzocht wordt?
20. Beschrijf en analyseer de dramatische structuur van alle onderzochte film aan de hand van de volgende richtlijnen:
 - a. Vergelijk de karakters van hoofdpersonen aan de hand van doelen, motieven, uiterlijke- en gedragskenmerken en normen en waarden. Onderzoek welke verschillen en overeenkomsten er tussen de personages uit de verschillende films ontstaan.
 - b. Vergelijk ook de manier waarop de verschillende films problemen en opposities weergeven.

3.3 Operationalisering

De volgende drie deelvragen zullen antwoord geven op de hoofdvraag:

- Welke klassieke Disney elementen worden ingezet voor de portrettering van liefde in de verschillende films?

- Welke normen en waarden worden in de verschillende films geportretteerd?

- In hoeverre vindt een ontwikkeling plaats in de portrettering van liefde in Disneyfilms?

Het gebruik van de WOW-methode voor de narratieve analyse van verhalen in Disneyfilms gecombineerd met het klassieke Disney model van Wasko (2001) geeft antwoord op deze deelvragen. Hierdoor wordt duidelijk op welke manier verhalen in de films verteld worden en in hoeverre deze manier van verhalen vertellen verandert door de jaren heen. Ook wordt duidelijk welke normen en waarden in de films afgebeeld worden. Met behulp van de opgestelde deelvragen kan de centrale vraagstelling van deze thesis beantwoord worden.

De eerste deelvraag wordt beantwoord door het gebruik van het gemaakt transcript van de relevante scènes uit deel één van het analyseschema. Aan de hand van het transcript kan worden bepaald welke Disney elementen uit het klassieke Disney model van Wasko (2001, zie

pagina tweeëntwintig van deze thesis) in de film gebruikt worden. Het antwoord op de tweede deelvraag wordt gegeven door het derde deel van het analyseschema: de latente verhaallijnanalyse. Deze analyse kan echter alleen uitgevoerd worden als de relevante verhaallijn voor dit onderzoek, de verhaallijn waarbinnen het thema liefde zich huishoudt, eerst geanalyseerd wordt. De analyse van de centrale verhaallijn wordt uitgevoerd in deel twee van het analyseschema. In feite wordt de tweede deelvraag dus beantwoord door een combinatie van deze twee delen van het analyseschema. In de analyse van de latente verhaallijn komt namelijk naar voren welke normen en waarden in de films naar voren komen en hoe deze algemener gegroepeerd kunnen worden. Ook wordt de eventuele relatie tussen de verschillende groepen normen en waarden gevonden en geanalyseerd. Na deze analyse worden ook de binaire opposities gevonden, waardoor de moraal van het verhaal duidelijk wordt. De derde deelvraag wordt beantwoord door de systeemanalyse, het vierde deel van het analyseschema. De systeemanalyse vergelijkt de gevonden binaire opposities en karakters van de hoofdpersonen en op deze manier wordt onderzocht of generalisatie mogelijk is voor het Disney Classic films.

Na het beantwoorden van deze drie deelvragen aan de hand van de WOW-methode kan antwoord gegeven worden op de centrale vraagstelling: Hoe ontwikkelen liefdesverhalen in Disneyfilms van 1939 tot 1999 zich en welke normen en waarden worden in deze films geportretteerd?

3.4 Data: De Disney Classicfilms

Voordat de Disney Corporation films de titel 'Classic' geeft, moeten deze films aan drie voorwaarden voldoen (Walt Disney presents The Classics Collection, 2013). Allereerst moet de bioscoop release van de film in de Benelux zijn geweest. Ten tweede moet het gaan om een zogenaamde *full-length movie*. Dit houdt in dat het moet gaan om een volledige speelfilm en niet om een korte video of kort verhaal. Ten derde moet de film een originele release zijn of de eerste van een serie, want vervolgdelens worden niet als Classicfilms aangemerkt (Walt Disney presents The Classics Collection, 2013).

Inmiddels heeft Disney 52 Disney Classicfilms uitgebracht. In deze thesis is een selectie van acht van deze Classics gemaakt. Deze selectie is gemaakt op basis van de verhaallijnen in de films. De films die in deze thesis centraal staan hebben namelijk allemaal een verhaallijn waarin een liefdesrelatie tussen menselijke personages centraal staat. Verhalen met liefdesrelaties tussen dieren, zodat bijvoorbeeld in de film *Bambi* of *Lady en de Vagebond*, worden niet geanalyseerd in deze thesis. De relaties moeten bestaan tussen mensen en zijn op romantische basis, omdat dit rollen zijn waarin de kijker zich daadwerkelijk en gemakkelijk kan inleven. Door deze observering en imitatie van de gedragingen van de personages kan socialisatie optreden (Owen, 2001). Om uitspraken te kunnen doen over de normen en waarden met betrekking tot

liefdesrelaties en de manier waarop liefde in de films naar voren komt, zullen de te analyseren films het thema 'liefde' moet hebben. Op deze manier wordt een gat in eerder gedane onderzoeken opgevuld.

Op basis van deze voorwaarden zijn daarom de volgende films geschikt om geanalyseerd te worden: *Sneeuwwitje en de Zeven Dwerger* (1937), *Assepoester* (1950), *Doornroosje* (1959), *De Kleine Zeemeermin* (1989), *Belle en het Beest* (1991), *Aladdin* (1992), *Pocahontas* (1995) en *Tarzan* (1999). Er is gekozen voor een zo breed mogelijk tijdpad, om op deze manier een eventuele ontwikkeling door de tijd heen te kunnen ontdekken. Vandaar dat uit verschillende decennia films geanalyseerd worden, waarbinnen dus wel altijd het centrale thema 'liefde' terugkomt. In dit onderzoek worden verhaallijnen geanalyseerd en om het onderzoek zo betrouwbaar en valide mogelijk te maken wordt door de gehele data-analyse dezelfde definitie voor verhaallijn gebruik, namelijk: een verhaallijn is de ontwikkeling van een personage die hij of zij meemaakt door verschillende scènes in de film heen.

In totaal worden in deze thesis acht Disney Classicfilms geanalyseerd aan de hand van de eerder besproken WOW methode. De data voor het uitvoeren van deze analyse worden verkregen door het bekijken van de acht films te bekijken en deze films vervolgens te analyseren door middel van eigengemaakte transcripten.

3.5 Beschrijving films

Hieronder zal een korte beschrijving gegeven worden van de verhaallijnen in de eerder genoemde acht films. Alle verhaallijnen bevatten als een rode draad door de film een centrale liefdesrelatie tussen mensen.

1. *Sneeuwwitje en de Zeven Dwerger*

De eerste door Walt Disney gemaakte lange speelfilm is: *Sneeuwwitje en de Zeven Dwerger*. De film komt uit 1937 en is gebaseerd op het gelijknamige sprookje van de gebroeders Grimm ("[Snow White and the Seven Dwarfs]," n.d.). In de film is de hoofdrol voor Sneeuwwitje, de prinses wier ongekende schoonheid haar boze stiefmoeder, de Koningin, tot razernij drijft. De Koningin kan het niet verkroppen dat Sneeuwwitje mooier is dan zij en wil de prinses vermoorden. De Koningin geeft haar jager de opdracht Sneeuwwitje te vermoorden. De jager kan het niet over zijn hart verkrijgen om de mooie Sneeuwwitje te vermoorden en waarschuwt haar zodat ze kan vluchten. Om aan dit plan te ontsnappen vlucht de mooie Sneeuwwitje het bos in, waar zij zich schuil houdt in het huisje van de Zeven Dwerger. De Boze Koningin weet de prinses echter te vinden en vergiftigt haar met een appel. De prinses valt in een diepe slaap, waaruit zij alleen gewekt kan worden door de kus van de knappe prins, die verliefd is geworden

op Sneeuwwitje. De prins vindt de prinses, kust haar en daarna leven zij beiden nog lang en gelukkig.

2. *Assepoester*

Ook het verhaal van *Assepoester* is gebaseerd op het eeuwenoude gelijknamige sprookje (“[Cinderella],” n.d). Deze uit 1950 stammende Disney film behoort tot de Classics en vertelt het verhaal van een normaal meisje dat een prinses wordt. Assepoester woont, nadat haar vader is overleden, in een gezin met haar stiefmoeder en stiefzusters. Ze wordt hier slecht behandeld en wordt als dienstmeisje gebruikt. Na de komst van de Toverfee komt hier al snel verandering in. De Toverfee zorgt ervoor dat Assepoester naar het bal kan dat gegeven wordt door de Prins. Hier worden Assepoester en de Prins verliefd op elkaar. Assepoester moet het bal op tijd verlaten, anders vervallen de spreuken van de Toverfee. In haar haast kan Assepoester de Prins geen gedag zeggen en rent het kasteel uit. De Prins vindt het glazen muiltje van de mooie Assepoester en gaat hiermee op zoek naar het meisje waarop hij verliefd is geworden. Het muiltje brengt Assepoester en de Prins bij elkaar en zij leven nog lang en gelukkig.

3. *Doornroosje*

De Disney Classic *Doornroosje* (1959) is gebaseerd op het gelijknamige sprookje van de gebroeders Grimm en het verhaal ‘De schone slaapster’ van Charles Perrault (“Perrault”, 2013). Het leven van een prinses wordt verstoord door een Boze Koningin en de hoofdpersoon, Doornroosje, kan alleen gered worden door de kus van een prins. Doornroosje wordt na haar geboorte behekst door een vloek van boze fee Malafide: Doornroosje zal op haar zestiende verjaardag sterven wanneer ze zich prikt aan de spoel van een spinnewiel. De vloek van de dood kan worden omgezet in een diepe slaap en Doornroosje kan gered worden door een echte liefdeskus. Hierdoor wordt door de koning besloten dat Doornroosje op zal groeien in het bos met de drie goede feeën. Toch prikt Doornroosje zich op haar zestiende verjaardag aan een spinnewiel. De prins weet Doornroosje uiteindelijk toch te redden door een echte liefdeskus en zij leven nog lang gelukkig samen.

4. *De Kleine Zeemeermin*

De Disney Classic *De Kleine Zeemeermin* uit 1989 is gebaseerd op het gelijknamige sprookje van Hans Christian Andersen (The Hans Christian Andersen Center, 2010). Deze film vertelt het verhaal van zeemeermin Ariël die verliefd wordt op de prins Eric, die als mens gewoon op het land woont. Ariël heeft een fascinatie voor de mensenwereld en de spullen die zij gebruiken in hun dagelijks leven. Zij verzamelt allerlei menselijke gebruiksvoorwerpen, iets wat haar vader Koning Triton niet kan waarderen. Woedend verwoest hij Ariël’s collectie en als reactie hierop besluit Ariël, met de hulp van zeeheks Ursula, te veranderen in een mens zodat ze in de

mensenwereld kan leven. In ruil hiervoor geeft ze haar stem aan zeeheks Ursula. Eenmaal op het land, probeert Ariël de liefde van prins Eric voor zich te winnen. Vanaf het moment dat zij de prins zag, werd ze verliefd op hem en hij op haar. Echter, prins Eric herkent haar niet zonder stem en wordt in plaats daarvan verliefd op zeeheks Ursula die zich vermomt als mooie vrouw met Ariël's stem. Net op tijd wordt de betovering verbroken en krijgt Ariël haar stem terug, waardoor Eric alsnog besluit te trouwen met Ariël.

5. *Belle en het Beest*

Belle en het Beest is als Disney Classicfilm in 1991 uitgebracht. Ook dit sprookje is niet door Disney zelf bedacht, maar gebaseerd op het gelijknamige volksverhaal geschreven door Jeanne-Marie Leprince de Beaumont (Koninklijke Bibliotheek, 2011). Het verhaal vertelt hoe een prins door een vloek verandert in een afschuwelijk beest. Alle bewoners in zijn kasteel veranderen door de vloek van mensen in levende voorwerpen. De vloek kan alleen verbroken worden als het Beest ervoor zorgt dat iemand echt van hem gaat houden, ondanks zijn afstotelijke uiterlijk. Uiteindelijk weet het Beest het hart van dorpsmeisje Belle voor zich te winnen en verbreekt haar liefde voor hem de vloek. Ook dit verhaal uit de Disneyfilm loopt goed af en het Beest wordt weer een prins en leeft nog lang en gelukkig met Belle.

6. *Aladdin*

Het verhaal van Aladdin is oorspronkelijk een Arabisch volksverhaal uit de verhalen bundel 'Duizend en één Nachten' (Dekker, Meder & van der Kooij, 1997). In 1992 is *Aladdin* door Disney uitgebracht als Walt Disney Classic film. In de film wordt het verhaal van een arme straatjongen, Aladdin, verteld. Hij wordt verliefd op Prinses Jasmine en probeert haar voor zich te winnen door haar meer van zijn wereld te laten zien. Ondertussen wordt hij dwars gezeten door Jafar, de boze grootvizier van de sultan. Uiteindelijk weet Aladdin Jafar te verslaan en krijgt alsnog toestemming van de Sultan om met Jasmine te trouwen.

7. *Pocahontas*

In 1995 brengt Walt Disney een nieuwe Classic uit: *Pocahontas*. De film *Pocahontas* is, net als *Aladdin*, één van de weinige Disney films die expliciet in de niet-westerse wereld afspeelt. Het verhaal van Pocahontas is gebaseerd op het leven van Powhatan-indiaan Pocahontas (Verheul, z.j.). Pocahontas is lid van een indianenstam en wordt ten huwelijk gevraagd door een lid van haar stam. Zij is echter niet verliefd op hem en vraagt grootmoeder Wilg, een pratende boom, om advies. De Wilg zegt dat Pocahontas haar hart moet volgen. Dan ontmoet Pocahontas avonturier en kolonist John Smith en de twee worden verliefd op elkaar. De twee leren elkaars cultuur kennen en groeien dichter naar elkaar toe. De stam van Pocahontas en de kolonisten waar John thuishoort, kunnen het niet met elkaar vinden en uiteindelijk raakt John gewond in een gevecht

tussen de twee werelden. Hij is zodanig gewond dat hij terug moeten reizen naar Engeland en Pocahontas achter moet laten.

8. Tarzan

In 1999 komt Walt Disney met de release van een nieuwe Classis: *Tarzan*. *Tarzan* is gebaseerd op het verhaal *Tarzan and the Apes* van Edgar Rice Burroughs (www.edgarriceburroughs.nl). Tarzan is de zoon van een Engels koppel dat vlucht van een brandend schip voor de kust van Afrika. Ze overleven de brand en moeten leven in een boomhut aan land in Afrika. De ouders van het jongetje worden aangevallen door Sabor, een luipaard, en overleven de aanval niet. Het jongetje, Tarzan, overleeft de aanval en wordt opgevoed door een groep gorilla's. Tarzan groeit verder op in de jungle, tussen de gorilla's. Op een dag komt een klein groepje mensen aan in de jungle, waaronder Jane. Tarzan redt Jane van een groep wilde bavianen en hij is gefascineerd door de mensen die zo op hem lijken. Tarzan en Jane worden verliefd op elkaar en Jane blijft bij hem in de jungle wonen.

Hoofdstuk 4. Resultaten

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk is de laatste stap naar de beantwoording van de centrale vraag in deze thesis: Hoe ontwikkelen liefdesverhalen in Disneyfilms van 1939 tot 1999 en welke normen en waarden worden in deze films geportretteerd? In dit vierde hoofdstuk worden antwoorden gevonden op de eerder opgestelde deelvragen, die van de centrale vraagstelling afgeleid zijn:

- Welke klassieke Disney elementen worden ingezet voor de portrettering van liefde in de verschillende Disney Classicfilms?
- Welke normen en waarden worden in de verschillende Disney Classicfilms geportretteerd?
- In hoeverre vindt een ontwikkeling plaats in de portrettering van liefde in Disney Classicfilms?

Om deze deelvragen te beantwoorden, zijn acht Disney Classicfilms onderworpen aan een uitgebreide narratieve analyse met behulp van de eerder besproken WOW-methode van Oud, Weijers & Wester (1997). De uitkomsten van deze analyses worden in dit hoofdstuk aan de hand van de verschillende deelvragen uiteengezet. Elke deelvraag wordt afzonderlijk behandeld, waarin enerzijds de trend van de uitkomsten naar voren komt en anderzijds de eventuele afwijking in de onderzoeksuitkomsten wordt getoond.

4.2 Inzet van Klassieke Disney elementen

De eerste deelvraag luidt: Welke klassieke Disney elementen worden ingezet voor de portrettering van liefde in de verschillende Disney Classicfilms? Om antwoord te geven op deze vraag zijn alle acht Disneyfilms volgens onderstaand schema van Janet Wasko (2001) geanalyseerd.

Tabel 1. Het Klassieke Disney Model (Wasko, 2001, p.114)

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl	<ul style="list-style-type: none">• Makkelijk entertainment• Muziek• Humor
Verhaal	<ul style="list-style-type: none">• Sprookjes of folklore• Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters	<ul style="list-style-type: none">• Helden, schurken, bijfiguren en mentors• Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden	<ul style="list-style-type: none">• Individualisme & optimisme• Fantasie, magie, verbeelding• Onschuld• Romantiek & geluk• Goed tegenover slecht

Op deze manier wordt duidelijk in hoeverre de verschillende filmkarakteristieken op kenmerkende wijze door Disney worden ingezet. Zoals uit het schema naar voren komt, is vaak één van de hoofdthema's in Disney films 'Romantiek en geluk'. Alle acht in deze thesis geanalyseerde films zijn op deze voorwaarde geselecteerd, dus aan dit element komt standaard terug in de analyse.

Vanuit het gegeven dat romantiek en geluk een prominente rol in de geselecteerde Disneyfilms spelen, wordt onderzocht welke andere karakteristieke Disneyfilm elementen worden ingezet in de verschillende Disney Classicfilms. Daarbij wordt, het schema aanhoudend, eerst gekeken naar de *stijl* waarin het verhaal verteld wordt. Hierna wordt geanalyseerd op welke manier het *verhaal* aan het publiek getoond wordt. Vervolgens wordt gekeken naar de rol en portrettering van de verschillende *karakters* die een rol in de film spelen. Tot slot worden per film de verschillende karakteristieke *thema's en waarden* geanalyseerd.

4.2.1 *Stijl*

In alle acht geanalyseerde films is een bepaalde stijl te herkennen die karakteristiek voor Disney te noemen is. De stijl van Disney wordt geschetst door het gebruik van de volgende variabelen: muziek, het gebruik van eenvoudige entertainment en humor. Zo wordt muziek standaard ingezet om delen van het verhaal te vertellen. Ook zijn de meeste films eenvoudig opgezet, zodat het verhaal gemakkelijk voor het publiek (vooral de kinderen) te volgen is. De eenvoud van de opzet is terug te zien in de narratieve stijl waarin de verhalen verteld worden. Dat wil zeggen dat alle verhalen zich in chronologische volgorde afspelen en in eenvoudige woorden verteld wordt. Verder is humor een terugkerende variabele in de Disney Classicfilms.

In alle films komen deze stijlelementen terug, vaak wordt ook dezelfde manier gebruikt om deze elementen in de films terug te laten komen. Zo wordt humor vaak gebracht in de vorm van de sidekick(s) van de hoofdpersonages die in alle films anders, maar steeds aandoenlijk zijn. In bijvoorbeeld *Aladdin* wordt de nodige dosis humor toegevoegd door de rol van de geest uit de lamp en in *Tarzan* zijn het de olifant en kleine gorilla die juiste dosis humor in de film brengen. Een ander voorbeeld van humoristische sidekicks is terug te zien in *Doornroosje*. In deze film zijn de drie feeën een grappige combinatie en zij zijn ook nog eens heel behulpzaam. Ook in *Sneeuwwitje* zorgen de sidekicks voor de humoristische noot. De Zeven Dwerfen zorgen ervoor dat Sneeuwwitje zich welkom voelt in het bos en de manier waarop de Dwerfen leven en met elkaar om gaan is hilarisch en tegelijkertijd aandoenlijk om te zien. Ook de muizen in *Assepoester* zorgen voor de vrolijke noot in het verhaal, waardoor Assepoester haar dromen nooit opgeeft. Op dezelfde manier zorgen Botje, Jutter en krab Sebastiaan in *de Kleine Zeemeermin* ervoor dat Ariël haar dromen na blijft streven en de hoop niet opgeeft.

In *Pocahontas* wordt een zwaarder thema besproken en dat is ook terug te vinden in de stijl en het gebruik van muziek in de film. De liedjes hebben een meer vertellende en verklarende functie en een serieuzere toon. De humor, die toch subtiel terugkomt vooral door middel van de sidekicks Meeko, Percy en de Wilg, zorgt ervoor dat de film wel in klassieke Disney stijl aan het publiek getoond wordt.

In vijf van de acht films wordt muziek als stijlelement ingezet om de dromen van de hoofdpersonen kenbaar te maken. Zowel Sneeuwwitje, Assepoester en Doornroosje vertellen zingend over hun dromen en wat hen gelukkig zal maken in het leven, namelijk: de liefde. Ariël in *de Kleine Zeemeermin* en Belle in *Belle en het Beest* zingen over hun droom meer van de wereld te kunnen zien. In deze dromen speelt de liefde steeds een grote en belangrijke rol. In de film *Aladdin* wordt het element muziek voor het eerst op een andere manier ingezet. Dit heeft onder andere te maken met het gegeven dat *Aladdin* zich, voor het eerst, afspeelt vanuit het mannelijk perspectief. De liedjes zijn vrolijker en luchtiger. Toch blijft de muziek dezelfde functie hebben, namelijk het vertellen van de droom van de hoofdpersoon. De film na *Aladdin* valt weer terug in het eerdere patroon: in *Pocahontas* wordt muziek ingezet om de gedachten en dromen van de hoofdpersoon weer te geven. In de laatst onderzochte film, *Tarzan*, wordt muziek op een andere manier ingezet. In *Tarzan* worden de liedjes niet altijd door de hoofdpersonen gezongen. Sommige liedjes worden extern ingezongen en spelen op de achtergrond. Dit in tegenstelling tot de andere zeven films, waarin de hoofdpersoon of bij personen elk liedje zingen.

4.2.2 Verhaal

In alle verhalen die in de acht geanalyseerde films verteld worden, zijn de voor Disney kenmerkende elementen ingezet. Zo zijn alle films gebaseerd op een sprookje of volksverhaal. *Sneeuwwitje*, *Assepoester*, *Doornroosje* en *de Kleine Zeemeermin* zijn alle vier gebaseerd op een al eerder bekend sprookje. De films *Belle en het Beest* en *Aladdin* zijn beiden gebaseerd op een eeuwenoud volksverhaal. Ook *Pocahontas* is gebaseerd op een volksverhaal: een specifiek verhaal dat verteld is door indianen. *Tarzan* is evenzeer afgeleid van een eerder verzonden vertelling. De bronnen van deze sprookjes en volksverhalen zijn terug te lezen in de onderzoeksofzet van deze thesis.

De eerste drie films in de analyse, *Sneeuwwitje*, *Assepoester* en *Doornroosje*, worden vertellend getoond. Dat wil zeggen dat deze films daadwerkelijk als sprookje verteld worden, waarbij de film begint en eindigt met een scène waarin voorgelezen wordt uit een sprookjesboek. Ook *Belle en het Beest* en *Aladdin* worden vertellend getoond, omdat hier een verteller het verhaal begint en eindigt. De andere drie films, *de Kleine Zeemeermin*, *Pocahontas* en *Tarzan*, worden zonder inleiding of afsluiting getoond. Maar de verhalen spelen zich in chronologische volgorde af en hebben daarom een narratief karakter. Films met bijvoorbeeld

flashbacks of andere vormen van tijdsprongen hebben geen narratief karakter, omdat hier geen duidelijk tijdslijn gebruikt wordt om het verhaal te vertellen. De acht onderzochte Disneyfilms zijn allen narratief, omdat het verhaal aan de hand van een duidelijk tijdslijn verteld wordt.

4.2.3 *Karakters*

Ook aan de variabelen die Wasko (2001) koppelt aan de 'karakters' wordt door de acht geanalyseerde films voldaan. Zo komen in alle onderzochte Disney Classicfilms zowel helden als schurken voor. Ook bijfiguren komen in elk verhaal terug en vervullen met regelmaat de rol van mentor. Ook komt in elke film wel een vorm van stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit terug.

Opvallend is dat slechts in twee van acht films de vrouwelijke hoofdrolspeler als heldin geportretteerd wordt. In *Belle en het Beest* wordt het Beest in eerste instantie als schurk neergezet en Belle als heldin, omdat zij als eerste vrouw door uiterlijk van het Beest heen kijkt en hem ziet als lief en zorgzaam persoon. Daarnaast probeert Belle het Beest te redden van de andere schurk in het verhaal: Gaston. Uiteindelijk is Belle vooral de heldin in het verhaal omdat zij de vloek, die over het kasteel en het Beest heerst, weet te verbreken door net op tijd haar liefde aan hem te verklaren. In de film *Pocahontas* is de heldenrol ook voor de vrouwelijke hoofdpersoon. Pocahontas redt het leven van haar geliefde John Smit, door haar vader te overtuigen van John's onschuld. Pocahontas is ook degene die de verschillende werelden, die getoond worden in de film, samenbrengt.

In de zes andere films is de mannelijke hoofdrolspeler de held. Opvallend hieraan is dat de prinsen in de films *Sneeuwwitje* en *Assepoester* eigenlijk identieke rollen spelen. Ze komen nauwelijks in het verhaal voor, maar zorgen er wel voor de beide prinsessen verliefd op hen worden. Ook vervullen beide prinsen de droom van de prinsessen door hun zoektocht naar liefde te beantwoorden. Hoe later de films door Disney uitgebracht worden, hoe groter de rol van de mannelijke hoofdpersoon wordt. Deze ontwikkeling begint bij Doornroosje waarin prins Philip daadwerkelijk moet vechten om bij zijn geliefde te kunnen zijn en zet zich steeds verder voort. Bijvoorbeeld in *Aladdin*, waarin de hoofdpersoon iemand anders probeert te worden om de aandacht van zijn geliefde te krijgen of in *Tarzan* waar de mannelijke hoofdpersoon zijn geliefde redt van wilde dieren.

Een ander aspect, dat van belang is voor de manier waarop Disney karakters neerzet in films, is de stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit. In alle acht films komt stereotypering voor, ofwel van geslacht ofwel van etniciteit. Opvallend is dat stereotypering van etniciteit pas voor het eerst voorkomt in 1992, in de film *Aladdin*. Ook in de film hierna, *Pocahontas*, vindt deze vorm van stereotypering plaats. Deze films spelen zich ook niet af in de Westerse wereld, waar de andere films zich wel afspelen. Dit is in beide films terug te zien aan

de huidskleur van de hoofdrolspelers en de kleding die zij dragen. In *Pocahontas* komt vooral het verschil tussen de twee werelden, de westerse en niet-westerse wereld, naar voren. Dit verschil wordt stereotyperend weergegeven: John is blond en draagt stoere, mannelijke kleding, Pocahontas daarentegen licht getint, leeft van de natuur en draagt weinig beschermende kleding.

Ook mannen en vrouwen worden op een bepaalde manier gerepresenteerd. Het geslacht wordt in elke film op dezelfde manier neergezet. Vrouwen dragen rokken of jurken en mannen dragen broeken, zijn stoer en heldhaftig. Vooral in de films *de Kleine Zeemeermin* en *Tarzan* is stereotypering op basis van geslacht goed zichtbaar. De meerminnen dragen allemaal een bikinitop en de mannen slechts hun staart. In *Tarzan* draagt de hoofdpersoon slecht een doek voor zijn geslacht en Jane draagt een prachtige jurk, uiteindelijk draagt ook zij in de jungle een top en een doek voor haar geslacht. In alle andere films dragen de vrouwelijke hoofdpersonen een jurk of rok, behalve Jasmine: zij draagt een broek en kleedt zich in geheel Arabische stijl. Wat verder opvalt, is dat mannen in de films vaak als helden neergezet worden. Deze helden redden de vrouwelijke hoofdpersoon van een vervelende of gevaarlijke situatie. In slechts twee van de acht onderzochte films zijn de rollen omgedraaid. In *Belle en het Beest* is de heldenrol weggelegd voor Belle. Zij redt het Beest van een leven als monster door hem op tijd de liefde te verklaren en zo de vloek die over hem is uitgesproken, te verbreken. Ook Pocahontas is de heldin in haar verhaal: zij redt John Smit van de dood die hem opgelegd wordt door haar vader.

4.2.4 Thema's en waarden

Zoals in het schema van Wasko (2001) te zien is, komen vijf hoofdthema's en -waarden in elke Disneyfilm terug. De benoeming van thema 'romantiek en geluk' is tekenend voor de manier waarop Disney verhalen verteld. Het feit dat geluk altijd samenhangt met romantiek is een gegeven dat in elke onderzochte film heel duidelijk naar voren komt. Zolang de hoofdpersoon de liefde van zijn of haar leven nog niet gevonden heeft, is hij of zij ook niet gelukkig.

Het thema dat verder in elke film heel duidelijk terugkomt, is 'individualisme en optimisme'. Elke hoofdpersoon moet een bepaald probleem op zien te lossen en staat er vaak alleen voor. Hoe hardnekkig het probleem ook lijkt, de personen blijven optimistisch en geven hun dromen niet. Uiteindelijk worden hun dromen dan ook werkelijkheid en is het strijden niet voor niets geweest. Zo wil Ariël bijvoorbeeld heel graag een mens worden om zo bij haar geliefde Eric te zijn. Dit is een lastig overkombaar probleem, maar ondanks dit probleem doet Ariël er alles aan en geeft zij haar droom niet op. Uiteindelijk helpt haar vader om haar droom uit te laten komen. Hetzelfde geldt voor Pocahontas: ook zij lijkt een onoplosbaar probleem te willen oplossen. In haar strijd blijft zij optimistisch en vooral ook in zichzelf geloven.

In elke geanalyseerde Disney Classicfilm komt overduidelijk het thema fantasie, magie en verbeelding" terug. Het kan zijn in de vorm van pratende dieren of bomen, zoals in *Assepoester*,

Pocahontas en *Tarzan*, of het gebruik van toverkracht, zoals in *Doornroosje* en *de Kleine Zeemeermin* of zelfs het transformeren van mensen in pratende objecten, zoals in *Belle en het Beest*.

Het thema 'onschuld' is in elke onderzochte film terug te vinden, vooral in de personages van de hoofdpersonen en bijfiguren. Dit thema wordt gebruikt om te laten zien dat het maken van foute keuzes vaak in onschuld gedaan wordt. Dat zelfs mensen die alleen goede intenties hebben, soms foute keuzes kunnen maken en daardoor op het foute pad te komen. Vooral in *De Kleine Zeemeermin* wordt 'onschuld' als thema gebruikt om te laten zien dat foute keuzes niet altijd alleen door foute mensen (het kwaad) gemaakt worden. Ariël kiest ervoor niet naar haar vader te luisteren en haar eigen weg te volgen. Zij kiest hier niet voor om bewust het foute pas op te gaan, ze kiest in haar onschuld het verkeerde pad alleen om haar dromen waar te laten maken. Het thema 'onschuld' valt hier samen met een vleugje naïviteit en deze combinatie komt steeds in de films terug.

Wat verder opvalt als gekeken wordt naar de thema's en waarden in de verschillende Disney Classic films is dat vanaf de film *Pocahontas* in 1995 een nieuwe invulling gegeven wordt aan 'goed en kwaad'. In deze film staan voor het eerst twee verschillende groepen mensen lijnrecht tegenover elkaar. Deze bevolkingsgroepen hebben ook duidelijk een ander uiterlijk. In de films voor *Pocahontas* werd het kwaad vaak gesymboliseerd door duister geportretteerde mensen (mannelijk of vrouwelijk) die vooral uit zijn op macht. Als deze personen in beeld komen is meteen duidelijk dat zij het kwaad portretteren. Dat is bijvoorbeeld duidelijk te zien in *Doornroosje*, waar Malafide het kwaad vertolkt. Ook als in *Aladdin* Jafar in beeld komt, wordt duidelijk dat hij de slechterik in het verhaal is. Deze portrettering van het kwaad is vooral terug te zien in de uiterlijke kenmerken. De personages zijn vaak donker gekleed en de vorm van het gezicht en gelaatsuitdrukking zijn kenmerkend voor slechteriken. De Boze Koningin is Sneeuwwitje, Malafide, Ursula, Gaston en Jafar zien er allen kwaadaardig uit. In één oogopslag is duidelijk dat deze personages het kwaad vertegenwoordigen. In *Pocahontas* en ook de latere film *Tarzan* wordt het kwaad gesymboliseerd door mensen van een totaal andere bevolkingsgroep die niet op het eerste gezicht als slecht bestempeld kunnen worden. In *Pocahontas* worden de westerlingen als slecht neergezet, terwijl zij er gewoon als blanken uitzien. Ook in *Tarzan* worden Clayton en zijn vrienden als slecht neergezet, terwijl ook zij er in principe hetzelfde uit zien als Tarzan.

4.3 Normen en waarden in Disney Classicfilms

De tweede deelvraag luidt: Welke normen en waarden worden in de verschillende Disney Classicfilms geportretteerd? Het antwoord op deze vraag wordt gevonden door het uitvoeren van het vierde deel van de WOW-methode: de systeemanalyse. De systeemanalyse combineert

de uitkomsten van de verschillende onderzoeksniveaus en op deze manier kan de gehele serie films vergeleken en geanalyseerd worden. Door het vergelijken van steeds terugkerende basiselementen uit verhaallijnen verblijft ook objectiviteit van het onderzoek gewaarborgd. Hierdoor wordt door middel van de systeemanalyse ook onderzocht of een boodschap in verschillende films op één en dezelfde manier wordt uitgedragen. Met andere woorden: dragen de liefdesverhalen in de films dezelfde of andere boodschap uit? Is er generalisatie mogelijk in het genre liefdesverhaal?

Om de systeemanalyse uit te voeren en uiteindelijk de normen waarden uit de films te kunnen filteren, moeten een aantal stappen ondernomen worden. Hierdoor worden verschillende onderzoeksniveaus gecombineerd, wat wil zeggen dat onder andere de eerdere karakter- en verhaalanalyses bekeken worden. Dit vormt de basis voor het onderzoek naar de binaire opposities. Deze opposities zijn de grondslag voor de ontdekking van normen en waarden in de Disney Classicfilms. De binaire opposities worden gepresenteerd doormiddel van trends en afwijkingen. Met andere woorden: welke binaire opposities komen vaak voor, op welke manier en welke uitzonderingen komen in de analyse naar voren? De tegenstellingen vormen ‘kapstokken’ waaraan de normen en waarden opgehangen kunnen worden. Deze tegenstellingen vormen dus de basis voor het ontdekken en analyseren van normen en waarden in de Disney Classicfilms.

Om de systeemanalyse af te maken en uiteindelijk antwoord te geven op de tweede deelvraag, worden ook alle normen en waarden algemener gegroepeerd en systematisch weergegeven. Door de normen en waarden algemener te groeperen, komt naar voren welke hiervan cruciaal zijn in Disney Classicfilms die een liefdesverhaal tussen mensen vertellen. Ook de normen en waarden worden gepresenteerd aan de hand van trends en afwijkingen die vanuit de analyse zichtbaar worden.

4.3.1 *Binaire opposities*

Door het zoeken naar en analyseren van binaire opposities in de verschillende Disney Classicfilms wordt duidelijk welke dilemma’s naar voren komen. Deze dilemma’s geven tegenstellingen weer en aan de hand van deze tegenstellingen komen normen en waarden in de films naar voren. De binaire opposities zijn hieronder en op de volgende pagina in een schema per film weergegeven:

Tabel 2. Binaire opposities per Disney Classicfilm

Film	Binaire Opposities	
Sneeuwwitje	<ul style="list-style-type: none"> • Goed versus kwaad • Assertief versus verlegen • Aanpassen (gehoorzamen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk versus veiligheid • Angst versus dromen

	versus jezelf zijn	
Assepoester	<ul style="list-style-type: none"> • Goed versus kwaad • Assertief versus verlegen • Aanpassen (gehoorzamen) versus jezelf zijn 	<ul style="list-style-type: none"> • Geloof versus ongeloof • Macht versus onmacht
Doornroosje	<ul style="list-style-type: none"> • Goed versus kwaad • Assertief versus verlegen • Aanpassen (gehoorzamen) versus jezelf zijn 	<ul style="list-style-type: none"> • Angst versus moed • Openheid versus geslotenheid
De Kleine Zeemeermin	<ul style="list-style-type: none"> • Goed versus kwaad • Assertief versus verlegen 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassen (gehoorzamen) versus jezelf zijn
Belle en het Beest	<ul style="list-style-type: none"> • Goed versus kwaad • Assertief versus verlegen • Acceptatie van de ander versus iemand uit de weg gaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Uiterlijk versus innerlijk • Openheid versus geslotenheid • Vriendschap versus liefde
Aladdin	<ul style="list-style-type: none"> • Goed versus kwaad • Aanpassen (gehoorzamen) versus jezelf zijn 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijheid versus niet vrij zijn • Arm versus rijk
Pocahontas	<ul style="list-style-type: none"> • Goed versus kwaad • Aanpassen (gehoorzamen) versus jezelf zijn • Behoeftes bevredigen versus behoeftes negeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Gevoel versus verstand • Openheid versus geslotenheid
Tarzan	<ul style="list-style-type: none"> • Goed versus kwaad • Aanpassen (gehoorzamen) versus jezelf zijn 	<ul style="list-style-type: none"> • Liefde versus familie • Nieuwsgierigheid versus angst voor het nieuwe

In de films zijn een aantal binaire opposities te vinden die steeds terug komen. Deze opposities worden door Disney in elke Classicfilm ingezet en zijn daarom een cruciaal ingrediënt als het gaat om het tonen van normen en waarden. De opposities die in elke of veel van de onderzochte films terug komen, zijn: 'goed versus kwaad', 'assertief versus verlegen', en 'aanpassen (gehoorzamen) versus jezelf zijn'. Deze tegenstellingen komen zo vaak in het onderzoek terug, dat deze hieronder uitgebreid besproken zullen worden.

In elk verhaal dat verteld wordt in de acht onderzochte Disney Classicfilms komt de strijd tussen goed en kwaad aan het licht. In elke film wordt het goede en het kwade op een andere manier getoond, maar de tegenstrijdigheid en dus de binaire oppositie is elke keer weer zichtbaar. In de eerste zes films is duidelijk zichtbaar wie de goedheid in het verhaal vertolkt en wie de rol van slechterik, en dus het kwaad, op zich neemt.

Onderstaande tabel 2 geeft deze vertolking van goed en kwaad, per film, weer:

Tabel 3. De vertolking van goed en kwaad

Film	Goed	Kwaad
Sneeuwwitje	Sneeuwwitje, de Zeven Dwergen en de Prins	De Boze Koningin
Doornroosje	Doornroosje, de goede Feeën en Prins Philip	Malafide
Assepoester	Assepoester, de dieren en de Prins	De stiefmoeder en -zusjes
De Kleine Zeemeermin	Ariël, haar vriendjes, haar vader en Prins Eric	Ursula
Belle en het Beest	Belle, de kasteelbewoners, haar vader en het Beest	Gaston
Aladdin	<i>Aladdin</i> en Jasmine	Jafar

Zoals tabel 2 laat zien, zijn de hoofdrolspelers in het verhaal altijd de personages die zich tegen het kwaad verzetten en dus de rol van held of heldin op zich nemen. In de laatste twee films, *Pocahontas* en *Tarzan*, wordt op meer genuanceerde wijze getoond wie goed en wie kwaad is. Hierdoor is de tegenstrijdigheid minder groot en is het lastiger te zien wie welke rol inneemt. Toch blijkt ook uit de films *Pocahontas* en *Tarzan* dat deze binaire oppositie weldegelijk een rol speelt. De portrettering van goed en kwaad wordt minder eenduidig getoond en het wordt lastiger te bepalen wie het kwaad vertolkt. Met andere woorden: de moraliteit die de verhalen uitdragen, wordt complexer. Bijvoorbeeld, in *Pocahontas* worden de westerlingen als slecht afgebeeld, omdat zij het leven van *Pocahontas* en haar familie verstoren en vooral hun eigen zin door willen drijven. John Smith is ook een westerling en lijkt dus bij de slechteriken te horen, maar blijkt uiteindelijk een goed hart te hebben en Pocahontas juist te willen helpen. Ook in het verhaal van *Tarzan* vindt een soort gelijke nuancering van goed en kwaad plaats. Tijdens het verhaal veranderen de vijanden van Tarzan: als baby is de jungle zijn vijand en zullen zijn ouders een manier moeten vinden hier te overleven. Dan is de panter, die zijn ouders vermoord, degene die de rol van het kwaad op zich neemt en zal Tarzan tegen hem beschermd moeten worden. Later, als Tarzan ouder wordt en bij de apen leeft, wordt de mens de vijand en het kwaad in het verhaal. Uiteindelijk blijken ook Jane en haar vader niets kwaads in hun mars te hebben en voegen zij zich bij de apen in de jungle. In de laatst onderzochte film wordt het kwaad steeds door iemand anders vertolkt. Dit in tegenstelling met de eerste zes films, waar vanaf het begin duidelijk is wie kwade bedoelingen heeft en wie goede.

Wat opvalt aan de analyse van deze binaire oppositie is dat de portrettering van goed en

kwaad enerzijds complexer wordt, omdat in de laatste twee films (*Pocahontas* en *Tarzan*) niet meteen duidelijk is wie het kwaad vertolkt. Terwijl anderzijds in de laatste twee films het kwaad vertegenwoordigd wordt door grote groepen in plaats van door individuen. Deze verandering in de portrettering is juist niet genuanceerd en maakt de beleving van goed en kwaad juist eenvoudiger vergeleken met de eerdere films.

Een andere binaire oppositie die in meerdere films naar voren komt, is 'assertief zijn tegenover verlegen zijn'. Deze oppositie maakt een interessante ontwikkeling door. In de eerste drie films wordt de verlegen, meer introverte rol vertolkt door de prinsessen Sneeuwwitje, Doornroosje en Assepoester. De assertieve rol wordt vertolkt door de verschillende prinsen in de drie films. De prinsessen zijn afwachtend, verlegen en gaan niet direct op de avances van vreemden in. Daarentegen stellen de prinsen zich niet afwachtend op en gaan zij juist recht op hun doel af. Zo wordt de Prins verliefd op Sneeuwwitje zodra hij haar hoort zingen en voor het eerst ziet. Vanaf dat moment weet hij dat zij het meisje van zijn dromen is en hij doet er alles aan om Sneeuwwitje voor zich te winnen en met haar te trouwen. Ook Prins Philip wordt verliefd op Doornroosje en besluit haar te redden van de vloek die Malafide over haar heeft uitgesproken. De Prins uit *Assepoester* wil haar terug vinden nadat hij haar op het bal ontmoet heeft. De prinsessen hoeven voor de aandacht van de prinsen niet zoveel te doen. De mannelijke hoofdrolspelers in de eerste drie onderzochte films ondernemen actie en zorgen vooral zelf voor het gelukkige einde.

In *de Kleine Zeemeermin* verandert de invulling van deze binaire oppositie, maar de tegenstelling blijft weldegelijk bestaan. Het moment dat Ariël Prins Eric ziet, wordt ze verliefd op hem. Ze besluit dat hij de jongen van haar dromen is en wil er alles aan doen om hem beter te leren en kennen en ervoor te zorgen dat hij ook verliefd op haar wordt. Prins Eric is daarentegen terughoudender, omdat hij niet zeker weet of Ariël het meisje is waarop hij verliefd is. In *Belle en het Beest* is de vrouwelijke hoofdrolspeelster, Belle, ook degene die assertief is. Deze assertiviteit wordt gedreven door Belles nieuwsgierigheid. Het Beest neemt juist een teruggetrokken, onbeleefde en op het eerste gezicht onaardige houding aan. Deze houding komt vooral voort uit schaamte dat het Beest heeft over zijn uiterlijk. Dankzij haar nieuwsgierigheid, assertiviteit en inlevingsvermogen leert Belle dat innerlijk belangrijker is dan uiterlijk.

In de laatste drie films (*Aladdin*, *Pocahontas* en *Tarzan*) ontwikkelt de tegenstelling tussen assertief en verlegen zijn zich verder. In deze films zijn zowel de mannelijke als de vrouwelijk hoofdrolspelers assertief en niet verlegen. Aladdin, Jasmine, Pocahontas, John, Tarzan en Jane hebben allemaal een doel voor ogen en zijn niet bang dit doel te bereiken en hun dromen te verwezenlijken. Wat hier opvalt, is dat deze tegenstelling vaak gecombineerd wordt met een andere binaire oppositie, namelijk 'gehoorzaamheid versus je eigen weg volgen'. Alle hoofdrolspelers verzetten zich tegen dat wat hen opgelegd wordt en vinden hun eigen weg naar

het doel dat zij voor ogen hebben. Zo wil Jasmine bijvoorbeeld zelf kiezen met wie ze trouwt en negeert daarbij haar vaders verzoek om een sultan te trouwen. Ook Pocahontas gaat tegen haar vaders wensen in en volgt haar hart dat haar uiteindelijk naar John Smith leidt. In de eerdere films zijn de vrouwelijke hoofdrolspeler toch vooral verlegen. Zeker Assepoester, Doornroosje en Sneeuwwitje zijn verlegen en zullen geen assertieve acties ondernemen. De eerste hoofdrolspeelster die zich assertiever opstelt, is Ariël in de *Kleine Zeemeermin*. Zij wil haar droom bereiken en begrijpt dat ze hier iets voor over zal moeten hebben. Verschil met de latere films is dat Ariël eigenlijk schrikt van haar impulsieve en assertieve actie en hierna meteen weer in haar verlegen schulp kruipt. Belle volgt ook steeds meer haar eigen weg, maar is hierin niet ongehoorzaam. Zij is nog steeds verlegen, vooral naar nieuwe mensen, alleen Belle laat sneller haar assertieve kant toe. Ook heeft het Beest in het verhaal moeite met assertiviteit en stelt hij zich vooral verlegen en daardoor onbeleefd en onaardig op. Pas vanaf de film hierna, *Aladdin*, zijn beide hoofdrolspelers assertief en niet verlegen.

De binaire oppositie die hierboven kort genoemd is, 'gehoorzaamheid versus je eigen weg volgen', hangt samen met verschillende andere opposities die in veel van de onderzochte films terugkomen. Deze samenhangende opposities worden wel steeds op een andere manier aan het publiek getoond maar zijn te herleiden naar dezelfde tegenstrijdigheden waar de hoofdpersonen uit de films mee om moeten gaan. De keuze tussen gehoorzaam zijn of ongehoorzaam zijn en juist jezelf zijn, hangt samen met bijvoorbeeld de binaire oppositie 'behoefte bevredigen en behoeftes negeren'. Een goed voorbeeld van deze samenhang is te zien in *Pocahontas*. Pocahontas voelt heel erg de behoefte haar eigen weg te vinden en zelf op zoek te gaan naar wat belangrijk is in het leven. Als ze deze behoefte zou negeren, dan zou ze haar vader gehoorzamen. Maar om deze behoefte te bevredigen zal ze ongehoorzaam moeten zijn en haar eigen weg volgen. Pocahontas kiest voor het laatste en volgt haar hart: ze wordt verliefd op John Smith en hij op haar. Een andere samenhang is te vinden tussen de binaire opposities 'loyaliteit versus voor jezelf kiezen' en 'liefde versus familie'. Dit verband is vooral terug te zien in het verhaal van *Tarzan*. Hij wil loyaal zijn aan zijn apenfamilie, maar tegelijkertijd wil hij zijn eigen soort (de mensen) leren kennen en daarmee ook kiezen voor de liefde die hij voelt voor Jane. Als hij deze keuze maakt, zal hij zijn familie teleurstellen. Bij het maken van dit soort keuzes, zoals Tarzan en Pocahontas dit ook moeten doen, staat een andere oppositie in dit proces centraal: gevoel versus verstand. Uiteindelijk kiezen bijna alle hoofdpersonen met hun gevoel en volgen daarbij hun hart of hun dromen. Een goed voorbeeld hiervan is terug te zien in *Assepoester*. Assepoester zingt zelf over het blijven geloven in haar dromen: '*Een droom schenkt je weer vertrouwen, je zorgen worden minder zwaar. Dus je laat je hart niet langer treuren, want eens zal het gebeuren. De wens in je droom wordt echt waar.*'

Uit de narratieve analyse van de acht Disney Classicfilms blijkt dat veel gebruik gemaakt

wordt van binaire opposities. In elke film komen andere opposities voor en tegelijkertijd wordt juist gebruik gemaakt van dezelfde tegenstellingen die op een andere manier ingevuld worden.

4.3.2 Normen in Disney Classicfilms

Na de analyse en presentatie van de binaire opposities kunnen nu ook de normen die in de Disney Classicfilms voorkomen, worden ontdekt. Aan de hand van de tegenstellingen die eerder in het onderzoek naar voren zijn gekomen, kunnen nu deze normen worden opgesteld.

De normen worden in onderstaand figuur (figuur 1) per film weergegeven. Na deze schematische voorstelling worden steeds terugkomende normen als trend gepresenteerd. Naast de zichtbaar geworden trends wordt ook besproken welke uitzonderingen uit het onderzoek naar voren zijn gekomen.

Figuur 4. Normen per Disney Classicfilm

Film	Normen
Sneeuwwitje	<ul style="list-style-type: none"> • Geloof in je dromen • Volg altijd je hart • Niet op avances van vreemden ingaan • Deel je geluk met anderen
Assepoester	<ul style="list-style-type: none"> • Geloof in je dromen • Volg altijd je hart • Belofte maakt schuld • Altijd hard werken • Liefde komt niet vanzelf • Liefde geeft je leven een doel
Doornroosje	<ul style="list-style-type: none"> • Geloof in je dromen • Volg altijd je hart • Het goede wint altijd van het kwade • Als je verliefd op iemand wordt, dan trouw je met diegene • Trouw met wie je wilt • Alleen als je prinses ben, trouw je met een prins • Als prins trouw je niet met een boerenmeisje
De Kleine Zeemeermin	<ul style="list-style-type: none"> • Liefde komt vanzelf • Je dromen en je hart volgen • Belofte maakt schuld • Kinderen moeten vrij zijn hun eigen leven te leiden • In de liefde ben je trouw • Verliefd zijn, verandert je • Uiterlijk is belangrijker dan innerlijk
Belle en het Beest	<ul style="list-style-type: none"> • Liefde overwint het kwaad • Volg altijd je hart • Naar geluk moet je op zoek • Verliefd worden kost tijd • De man moet indruk maken op de vrouw • Als je verliefd bent, moet je gevoelens uiten • Innerlijk is belangrijker dan uiterlijk • Verandering is goed
Aladdin	<ul style="list-style-type: none"> • Een prinses hoort met een prins te trouwen • Volg altijd je hart • Vrijheid is heel belangrijk • Beslis zelf over je toekomst • Als je gelukkig wil zijn, moet je

	<ul style="list-style-type: none"> • Trouw met wie je wilt • Vertrouwen is belangrijk in de liefde 	jezelf zijn
Pocahontas	<ul style="list-style-type: none"> • Volg altijd je hart • Liefde is onvoorwaardelijk en onvoorspelbaar • Liefde overwint altijd 	<ul style="list-style-type: none"> • Liefde kies je zelf • Anderen accepteren • Luisteren naar jezelf
Tarzan	<ul style="list-style-type: none"> • Volg altijd je hart • Acceptatie van anderen 	<ul style="list-style-type: none"> • Als je ergens thuis hoort, moet je daar blijven

De norm 'volg je hart' komt in elke onderzochte film terug. Dit betekent dat in elke film de hoofdpersonen hun levensdoel uiteindelijk bereiken door hun hart te volgen en te luisteren naar wat het gevoel hen zegt. Uit de verhalen blijkt wel dat het volgen van je hart niet altijd zonder verdriet of onzekerheden kan. De belangrijkste boodschap die de norm in de films wil laten zien is dan ook: hoe moeilijk het ook is, blijf altijd bij jezelf en volg je gevoel.' Zo is er in elke film wel een scène waarin de hoofdrolspeler het even niet ziet zitten en erg verdrietig is. Bijvoorbeeld in *Assepoester*, als de stiefzusters van Assepoester haar nieuwe jurk stuk maken en de stiefmoeder Assepoester zoveel werk geeft dat zij niet mee kan naar het bal. Assepoester staat dan op het punt haar dromen op te geven en niet meer naar haar hart te luisteren, tot de goede Fee komt en Assepoester een handje helpt. Een ander voorbeeld is terug te zien in de film *Belle en het Beest*. Het moment dat Belle haar vrijheid opgeeft, geeft ze ook bijna haar dromen op en lijkt het dat ze haar hart niet meer kan volgen. Als ze opwil geven, schieten de betoverde bedienden van het kasteel haar te hulp en kan Belle weer op haar hart vertrouwen.

Een ander zichtbare trend in de analyse is terug te vinden in de frequentie waarin de norm 'geloof in je dromen' terugkomt. Deze norm komt heel duidelijk terug in de eerste drie films. Sneeuwwitje, Assepoester en Doornroosje dromen van een man waarmee ze kunnen trouwen en hoe lastig het hen ook gemaakt wordt: ze blijven altijd in deze droom geloven. Vanaf de vierde film, *de Kleine Zeemeermin*, wordt deze norm genuanceerder getoond. Vanaf deze film is het niet meer zo dat de hoofdrolspelsters simpelweg in hun dromen moeten geloven om hun wensen in vervulling te laten gaan, zoals dat in de eerste drie film wel het geval was. De norm 'volg je hart' blijft bestaan en in alle films voorkomen, maar de hoofdrolspelers zullen zelf actie moeten ondernemen om deze dromen uit te laten komen. Deze nuancering hangt samen met de binaire oppositie 'assertief versus verlegen', waarbij de prinsessen in de eerste drie films een verlegen houding hebben en de hoofdrolspelers zich in de andere vijf films juist assertief opstellen. Ariël laat zich bijvoorbeeld omtoveren tot mens, om zo contact te maken met Eric, de man van haar dromen. En Pocahontas luistert niet naar haar vader en laat haar hart spreken. Ook Tarzan kiest ervoor zijn hart te volgen en Jane en haar vader toe te laten in zijn leven.

De films hebben allen het klassieke '*happily ever after*'-einde, waarbij alle problemen en obstakels uiteindelijk overwonnen worden en de hoofdrolspelers een gelukkig leven kunnen leiden. Om deze reden komen de normen 'volg je hart' en 'geloof in je dromen' in elke Disney Classicfilm terug. Als je onvoorwaardelijk in deze normen blijft geloven, zullen je dromen uitkomen. Normen geven aan hoe iemand zich in de maatschappij hoort te gedragen. Door de steeds terugkomende weergave van deze twee normen, draagt Disney in de maatschappij geldende regel uit naar het publiek.

Wat verder opvalt, is dat in veel van de onderzochte films naar voren komt dat liefde alles overwint en dus ook wint van het kwaad. Dit komt het meest duidelijk terug in het verhaal van *Belle en het Beest*, waarin het Beest een vloek over zich uitgesproken krijgt die alleen verbroken kan worden door iemand van hem als persoon te laten houden. Het wordt hem extra moeilijk gemaakt, omdat hij een afzichtelijk uiterlijk krijgt. Naarmate Belle het Beest leert kennen en erachter komt dat innerlijk belangrijker is dan uiterlijk, begint ze van hem te houden, net op tijd om de vloek te verbreken. De norm 'liefde overwint alles' hangt samen met de binaire oppositie 'goed versus kwaad', die eerder dit hoofdstuk uitgebreid besproken is.

Na de analyse komt naar voren dat veel normen met elkaar samenhangen en vaak uiteindelijke hetzelfde principe vertellen. Zo hangt de norm 'trouw met wie je wilt' samen met andere normen die in de films naar voren komen, zoals: 'liefde kies je zelf' en 'beslis zelf over je toekomst'. Deze normen zeggen op verschillende manieren allemaal hetzelfde, namelijk dat je dicht bij jezelf moet blijven omdat je anders niet gelukkig wordt. De manier waarop de hoofdpersonen deze normen uitbeelden, verandert subtiel door de verschillende verhalen heen. In de eerste drie films zijn het vooral de prinsen die dicht bij zichzelf blijven en trouwen met degene van wie ze houden, in plaats van trouwen met iemand die door hun ouders uitgekozen wordt. Zo blijft de prins in *Assepoester* bij zijn besluit met het meisje te trouwen dat hij ontmoet heeft op het bal, ook al is Assepoester geen prinses. Ook prins Philip denkt verliefd te zijn op een boerenmeisje, maar zij blijft degene met wie hij wil trouwen ook al verbiedt zijn vader dit. Gelukkig blijkt Doornroosje prinses Aurora te zijn en komt alles toch goed. In *de Kleine Zeemeermin* is Ariël degene die de norm 'trouw met wie je wilt' voor het eerst een iets andere invulling geeft. Zij laat zien dat je niet in de hand hebt op wie je verliefd wordt. Je kunt verliefd worden op iedereen, ook al is deze persoon anders dan jij. Zij laat ook zien dat de liefde je kan veranderen en dat je in dit proces toch moet luisteren naar wat je hart je ingeeft. Dit hangt ook weer samen met de normen 'geloof in je dromen' en 'volg je hart', zelfs als dat dan betekent dat je ongehoorzaam bent ten opzichte van bijvoorbeeld je vader. Ook Belle laat zien dat als je verliefd bent je het best je gevoel kan uiten, ook al gaat dit gevoel in tegen wat van je verwacht wordt. In de laatste twee onderzochte films gaat het niet om trouwen van wie je houdt, maar eerder om het zelf kunnen kiezen voor de liefde en degene aan wie je die liefde geeft. In deze

verhalen speelt het huwelijk niet meer dezelfde rol als in de eerdere films. Trouwen met iemand is niet meer het ultieme doel in het leven van de hoofdpersonen. Belangrijke is jezelf leren kennen en zorgen dat je doet wat je gelukkig maakt. In de films *Pocahontas* en *Tarzan* gaat een andere norm hiermee gepaard: 'anderen accepteren'. Het gaat in beide films om het gegeven dat mensen die anders zijn dan jij ook een kans verdienen. Zo wordt Pocahontas verliefd op John Smith, terwijl dit tegen alle principes van haar vader en haar volk in gaat. Ook Tarzan wordt verliefd op iemand die zijn 'familie' niet direct accepteert. Beide hoofdpersonen geven hun geliefde een kans en wat nog belangrijker is: zij laten hun familie zien dat John Smith en Jane goede mensen zijn, waardoor beiden uiteindelijk door de families geaccepteerd worden.

Door de verscheidenheid aan normen die in de films laten zien wordt, ontstaan ook tegenstellingen. De verschillende binaire opposities geven dit al aan, maar ook normen kunnen recht tegenover elkaar staan. Zo is in veel films strijd tussen normen 'trouw met wie je wilt' en 'als prinses trouw je met een prins'. Uiteindelijk eindigt elke hoofdpersoon in de films met wie hij of zij dat wil, maar hier is vaak wel strijd aan vooraf gegaan. Bijvoorbeeld tussen Prins Philip en zijn vader in de film *Doornroosje*, maar ook tussen Ariël en haar vader in *de Kleine Zeemeermin*. Ook de prins in *Assepoester* gaat tegen zijn vader en overtuigt hem ervan dat Assepoester het meisje van zijn dromen is. Het beste voorbeeld is Jasmine die weigert een sultan te trouwen, terwijl haar vader verschillende mannen langs laat komen om zijn dochter het hof te maken. Jasmine wil trouwen met iemand op wie ze verliefd is en niet met iemand die haar vader voor haar uitkiest. Uiteindelijk ziet haar vader, de sultan, in dat zijn koppige dochter gelijk heeft en ziet haar gelukkig trouwen met *Aladdin*, de jongen van de straat.

De vijfde onderzochte film wijkt qua normen af van de andere films. *Belle en het Beest* is de enige film waarbij het tijd en energie kost om verliefd te worden. Het Beest moet zijn best doen om Belle voor zich te winnen en doet hier ook zichtbaar moeite voor. Dit komt terug in de norm die in deze film naar voren komt: 'de man moet indruk maken op de vrouw'. Alleen dan kan zij verliefd worden op een beest. Een andere norm die alleen in deze film naar voren komt, is: 'naar geluk moet je zelf opzoek.' Belle is als enige vrouwelijke hoofdrolspeler op zoek naar haar eigen geluk. En haar geluk vindt ze niet alleen in de liefde, maar ook in bijvoorbeeld het lezen van boeken en zichzelf ontwikkelen. Uiteindelijk laat zij zich niet leiden door het uiterlijk van haar tegenspeler, maar laat zij hem om wie hij is toe in haar hart. Haar geluk vindt ze daardoor wel in de liefde, tegen haar verwachting in, maar wel net zoals alle andere vrouwelijke hoofdrolspelers in de acht onderzochte Disney Classicfilms.

4.3.3 Waarden in Disney Classicfilms

De waarden die door Disney in Classicfilms worden ingezet, gelden als basis voor de eerder besproken normen. Deze waarden komen voort uit de normen die in de films gepresenteerd worden.

In onderstaand figuur 2 zijn de waarden overzichtelijk per film weergegeven:

Tabel 5. Waarden per Disney Classicfilm

Film	Waarden
Sneeuwitje	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk • Assertiviteit • Veiligheid • Bescheidenheid • Doelmatigheid • Geloof • Beleefdheid
Assepoester	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk • Assertiviteit • Bescheidenheid • Beleefdheid • Doelmatigheid • Gehoorzaamheid • Creativiteit
Doornroosje	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk • Assertiviteit • Vrijheid • Veiligheid • Beleefdheid • Traditie
De Kleine Zeemeermin	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk • Assertiviteit • Loyaliteit • Vrijheid • Doelgerichtheid • Nieuwsgierigheid • Optimisme • Gelijkwaardigheid
Belle en het Beest	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk • Assertiviteit • Loyaliteit • Vrijheid • Veiligheid • Beleefdheid • Nieuwsgierigheid
Aladdin	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk • Assertiviteit • Loyaliteit • Vrijheid • Eerlijkheid • Vastberadenheid • Nieuwsgierigheid • Vergevingsgezindheid • Avontuurlijkheid
Pocahontas	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk • Assertiviteit • Loyaliteit • Vrijheid • Betrouwbaarheid • Communicatie • Patriottisme • Solidariteit • Moed • Begrip
Tarzan	<ul style="list-style-type: none"> • Liefdesgeluk • Assertiviteit • Loyaliteit • Hiërarchie • Beschaafdheid • Authenticiteit

In alle acht films komt de waarde 'liefdesgeluk' voor. De films zijn voor dit onderzoek op deze waarde geselecteerd. Deze waarde laat zien hoe belangrijk liefde in het leven van de hoofdrolspeler is. Geluk in de liefde wordt om verschillende redenen als waardevolle waarde getoond. Ten eerste omdat in alle films laten zien wordt dat liefde je geluk brengt. Ten tweede laat deze waarde zien dat je een beter persoon wordt als je, je leven deelt met de persoon van wie je houdt. Tenslotte is het dankzij de liefde mogelijk om jezelf te leren kennen. Voor je gelukkig wordt in de liefde moet je er eerst achter komen wie je zelf bent en waar jij gelukkig van wordt. De prominente functie van liefdesgeluk in alle onderzochte films geeft aan hoe waardevol deze waarde is door de verhalen heen. Niets maakt je gelukkiger in het leven dan liefde en het is dan ook het ultieme doel van alle hoofdpersonen om dit geluk te vinden.

Een waarde die in vijf van de acht films centraal staat, is 'loyaliteit'. Opvallend is weer dat de eerste drie films deze waarde niet als zodanig tonen en dat hier vanaf de vierde film, *de Kleine Zeemeermin*, verandering in komt. In deze film wordt loyaliteit voor het eerst vervangen door het eigen belang. Ariël is de eerste hoofdrolspeelster die moeite heeft om loyaal aan haar familie te blijven en dat komt door de jonge man op wie ze verliefd wordt. Ook in *Belle en het Beest* staat loyaliteit centraal, maar wel op een andere manier. Belle blijft juist loyaal aan haar vader en geeft hiervoor haar vrijheid op. De tijd die ze hierdoor in het kasteel doorbrengt, zorgt ervoor dat ze langzaam maar zeker verliefd wordt op het Beest. Loyaliteit leidt Belle hier naar de liefde, terwijl dit in de andere films niet het geval is. Loyaliteit zorgt dan juist voor uitstel of soms zelf afstel van de liefde. In de film *Aladdin* speelt loyaliteit op twee manieren een rol. Allereerst, omdat *Aladdin* loyaal wil zijn naar de Geest toe en daarom zijn derde wens opgeeft. Maar belangrijker is het moment dat Jasmine haar eigen gang gaat, kiest voor de liefde en niet luistert naar haar vader. Door niet te gehoorzamen, is ze niet loyaal aan haar vader en houdt Jasmine zich niet aan de in haar land geldende tradities. In de film *Pocahontas* is loyaliteit een heel duidelijk naar voren komende waarde. Pocahontas voert de innerlijke strijd tussen enerzijds loyaal zijn aan haar vader en haar volk en anderzijds haar eigen weg in het leven zoeken. Tarzan voert in principe dezelfde strijd: loyaal zijn aan zijn familie of zijn hart volgen en zich aansluiten bij zijn eigen soort. De films waarin loyaliteit als waarde centraal staat, dragen een duidelijke boodschap uit. Deze boodschap komt ook terug in de normen en de binaire opposities: '*hoe lastig de weg erheen ook lijkt, volg altijd je hart en je dromen zullen uitkomen.*' Zelfs als de route van deze weg betekent dat je niet loyaal kan zijn aan je familie of als je er anderen pijn mee doet, uiteindelijk zorgt het ervoor dat jij als persoon het ultieme geluk vindt. Er bestaan geen normen die duidelijk loyaliteit uitdragen, maar verschillende normen zorgen voor het centrale standpunt dat de waarde loyaliteit in de verschillende films kan innemen. Hiermee levert de waarde 'loyaliteit' frictie op in het onderzoek, omdat het geen overkoepelende weergave van normen is zoals dat wel het geval is bij andere normen. De waarde 'loyaliteit' is wel dusdanig relevant

omdat het de ontwikkeling van het genre in de films weergeeft.

Een andere waarde die in veel van de films om een verschillende manier terug komt, is 'vrijheid'. Het gaat hier vaak om de vrijheid het leven te leiden zoals je dat zelf wil en dus te trouwen met wie je wilt. De waarde vrijheid is van belang in de verhalen, omdat samenhangt met de centrale waarde 'liefdesgeluk'. Net als 'loyaliteit' ontwikkelt 'vrijheid' zich als waarde en is dus onderdeel van de vorming van liefdesgeluk. In de later uitgebrachte films wordt vrijheid als waarde steeds belangrijker en wordt deze waarde ook nadrukkelijker getoond. Vrijheid wordt deel van het proces om geluk in de liefde te vinden en dat maakt de waarde onmisbaar in het onderzochte genre.

De manier waarop deze waarde getoond wordt aan het publiek verschilt per film. De eerder uit het onderzoek naar voren gekomen normen werken mee aan deze weergave. Zo komt vrijheid in sommige films op de achtergrond voor en in andere films is vrijheid juist als een rode draad door het verhaal te zien. In *Sneeuwitje* ligt de waarde 'vrijheid' meer op de achtergrond, omdat het niet gaat om de vrijheid om te houden van wie je wilt. Het gaat erom dat Sneeuwitje niet vrij kan leven, omdat zij door de Boze Koningin verjaagd is. In *Assepoester* is vrijheid al meer aan de oppervlakte aanwezig, namelijk in twee vormen. Allereerst in de vorm dat Assepoester niet vrij is in haar doen en laten, maar moet gehoorzamen aan haar stiefmoeder. Ten tweede, dat de Prins de vrijheid wil om te bepalen met wie hij trouwt. De Prins krijgt deze vrijheid van zijn vader, de Koning, zolang hij maar trouwt, een gezin sticht en de troon kan overnemen. In *Doornroosje* wordt vrijheid een belangrijkere waarde. Prins Philip wil zelf beslissing met wie hij trouwt, terwijl zijn vader zich aan de traditie wil houden: de prins trouwt met een prinses. Philip luistert niet en blijft bij zijn besluit: hij wil met Doornroosje trouwen. Gelukkig blijkt zij prinses Aurora te zijn en wordt de keuzevrijheid van de prins nooit echt op de proef gesteld. *De Kleine Zeemeermin* is de eerste film waarin vrijheid als waarde een centraal thema vormt. Ariël wil vrij zijn in keuze voor de liefde en zet daarvoor zelfs haar leven als zeemeermin op het spel. Deze beslissing levert haar veel conflicten met haar vader op, maar uiteindelijk gunt koning Triton zijn dochter een leven als mens met de liefde van haar leven. Ook in *Belle en het Beest* is de waarde 'vrijheid' een centraal thema. Belle geeft haar vrijheid op om haar vader te helpen. Tijdens haar gevangenschap leert ze het Beest echt kennen en wordt ze verliefd op zijn persoonlijkheid. Het thema 'vrij zijn om te trouwen met wie je wilt', komt hier verder niet aan de orde. Het Beest moet de vloek zien te verbreken door iemand verliefd op hem te laten worden, het maakt niet uit of dit een prinses of een boerenmeisje is. In *Aladdin* komt dit thema juist heel duidelijk terug. Jasmine is in strijd met haar vader, dezelfde strijd als prins Philip in *Doornroosje* voert, over met wie ze uiteindelijk mag trouwen. In eerste instantie is zij hierin niet vrij in haar keuze en zal ze volgens de wet moeten trouwen met een Sultan. Haar vader wil dat Jasmine zich aan deze wet houdt, maar Jasmine wil zelf de keuze kunnen maken. Uiteindelijk wint ook

Jasmine het van haar vader en mag ze trouwen met *Aladdin*, terwijl hij geen Sultan is. In het verhaal van *Pocahontas* is de weergave van de waarde 'vrijheid' complexer dan in *Aladdin*. Het gaat hier niet alleen om vrijheid op het gebied van liefde, maar ook vrijheid als het gaat om jezelf ontwikkelen. Pocahontas wil meer van de wereld leren kennen en ontdekt dat haar relatie met John Smith hier mogelijkheden voor geeft. Uiteindelijk ziet ook haar vader in dat mensen die anders zijn dan hij goede bedoelingen kunnen hebben en hem zelfs iets kunnen leren. Pocahontas is vanaf dan vrij om haar hart te volgen en John Smith toe te laten in haar leven.

Een waarde die in alle films op een bepaalde manier terug komt, is 'assertiviteit'. Dit hangt samen met eerder besproken binaire oppositie 'assertief zijn versus verlegen zijn'. In sommige gevallen zijn beide hoofdrolspelers assertief en spontaan, soms slechts één van de twee. De rol van deze waarde hangt samen met andere waarden die terugkomen in de verschillende Disney Classicfilms. Als de waarde 'bescheidenheid' van belang is in de onderzochte film, dan betekent dit dat de assertieve rol niet weggelegd is voor degene uit wiens perspectief de film wordt verteld. In bijvoorbeeld *Sneeuwitje* en *Assepoester* is 'bescheidenheid' een relevante waarde en in dit geval wordt de assertieve rol gespeeld door de mannelijke hoofdpersonen: de prinsen. Het verhaal wordt verteld vanuit het perspectief van Sneeuwitje en de Assepoester en zij zijn degene die juist verlegen zijn. Is 'nieuwsgierigheid' een belangrijke waarde in de film, dan is de hoofdpersoon juist assertief. Dit is bijvoorbeeld het geval in de films *de Kleine Zeemeermin* en *Aladdin*. De verhalen in deze films worden verteld vanuit het perspectief van Ariël en Aladdin. Zij zijn dan ook degene die de waarden 'nieuwsgierigheid' en 'assertiviteit' aan het publiek tonen. De manier waarop assertiviteit in de onderzochte Disney Classicfilms tot zijn recht komt, hangt dus samen met andere waarden die in de films naar voren komen. Deze samenhang maakt dat de waarde 'assertiviteit' een schakelfunctie heeft in het onderzoek. Dit laat meteen de relevantie van deze waarde zien. Om deze reden is 'assertiviteit' een heel waardevol aspect van de verhalen. Het al dan niet assertief zijn van de hoofdpersonen is essentieel voor het verdere verloop dan het verhaal en de samenhang met andere waarden.

4.4 Ontwikkeling van het thema liefde

Naast onderlinge samenhang van waarden, hangen de waarden ook samen met de verschillende uit het onderzoek naar voren gekomen normen en binaire opposities. Analyse van al deze onderzoekselementen geeft antwoord op de derde en laatste deelvraag in dit onderzoek: In hoeverre vindt een ontwikkeling plaats in de portrettering van liefde in Disney Classicfilms? Het thema liefde ontwikkelt zich in de verschillende Disney Classicfilms op meer dan één manier.

Allereerst maken de hoofdpersonen een ontwikkeling mee als het gaat om liefde en hoe je hiermee omgaat. Het gaat er hierbij vooral om dat de hoofdpersonen steeds meer initiatief nemen en daardoor op een andere manier hun levensdoel bereiken. Dit hangt samen met de

binaire oppositie 'assertief versus verlegen zijn', de normen 'geloof in je dromen' en 'volg je hart' en met de waarden 'liefdesgeluk' en 'assertiviteit'. Deze onderzoekselementen komen allemaal samen in de ontwikkeling van de liefde.

Ten tweede verandert de manier waarop liefde geuit wordt, waarbij het huwelijk een steeds minder prominente rol gaat spelen. In de eerste zes film betekent de ultieme uiting van liefde het huwelijk. In de laatste twee films, *Pocahontas* en *Tarzan*, komt het huwelijk niet aan de orde en is het belangrijker dat de liefde die in het verhaal centraal staat, geaccepteerd en uitgesproken wordt. Het huwelijk is niet meer de enige manier om liefde te waarborgen en is dus ook niet meer het ultieme doel in het leven van de hoofdpersonen.

Figuur 1. Tijdslijn met jaren van release.

De ontwikkeling van het thema liefde is in verschillende fasen weer te geven (zie bovenstaand figuur 3). In de eerste fase is het voor de hoofdpersonen van belang dat je vooral luistert naar je hart, dichtbij jezelf blijft en op die manier je dromen uit laat komen. Om deze dromen uit te laten komen, hoef je zelf eigenlijk niet zoveel te doen. Het geloof in deze dromen is het belangrijkste en is ook voldoende om het ultieme geluk te vinden: liefde. Wanneer de liefde gevonden is, uit zich dit in een huwelijk en het gegeven dat de hoofdpersonen nog lang en gelukkig samen zullen leven. De eerste drie films uit dit onderzoek; *Sneeuwwitje*, *Assepoester* en *Doornroosje* tonen deze fase. Dan wordt een andere weg ingeslagen en maakt fase twee zijn intreden. In de tweede fase nemen de hoofdpersonen de touwtjes veel meer in eigen hand en nemen zij zelf het initiatief als het gaat om het vinden van ultiem geluk door middel van liefde. Om dromen uit te laten komen, moeten de handen uit de mouwen gestoken worden en moet hard gewerkt worden. Deze fase start bij *De Kleine Zeemeermin* en strekt zich uit over de films *Belle en het Beest* en *Aladdin*. Ook in deze fase is het huwelijk nog steeds de uiting van het ultieme geluk en ook de start van een lang en gelukkig leven samen. Vanaf *Pocahontas* start de derde fase, waarin de hoofdpersonen zich volledig overgeven aan hun gevoel en op deze manier

hun dromen verwezenlijken. Door te luisteren naar zichzelf en hiernaar te handelen, ontstaan liefdesrelaties die in eerste instantie onmogelijk leken. De derde fase sterkt zich ook uit over *Tarzan*. In de derde fase zijn de hoofdpersonages in de twee films voor het eerst niet totaal verschillend, maar lijken de karakters juist op elkaar. Deze ontwikkeling is interessant, omdat de personages op het eerste gezicht juist heel verschillend lijken: ze komen zelfs uit verschillende werelden. Wanneer Pocahontas en Tarzan het toelaten en naar hun gevoel luisteren, komen ze er achter dat John en Jane juist heel erg op hen lijken. De liefde tussen zowel Pocahontas en John Smith als Tarzan en Jane lijkt onmogelijk, maar blijkt juist onvermijdelijk en onverwoestbaar. De liefde wordt in deze derde en laatste fase wel gevonden, maar niet afgesloten met een huwelijk. Deze verandering ten opzichte van de andere films maakt de echtheid van de liefde niet minder. In deze fase wordt laten zien dat het huwelijk niet altijd de kroon op de liefde hoeft te zijn.

Hoofdstuk 5. Conclusie

5.1 Inleiding

In de conclusie van deze thesis wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvraag: Hoe ontwikkelen liefdesverhalen in Disneyfilms van 1939 tot 1999 en welke normen en waarden worden in deze films geportretteerd? Het antwoord op deze vraag komt tot stand na beantwoording van de eerder behandelde deelvragen. In deze conclusie worden eerst kort de antwoorden op deze deelvragen herhaald. Hierna wordt de onderzoeksvraag beantwoord en hierbij wordt teruggekoppeld aan de literatuur uit het theoretisch kader. Vervolgens worden beperkingen van dit onderzoek en aanbevelingen voor volgend onderzoek gepresenteerd.

5.2 Antwoorden op deelvragen

In het vierde hoofdstuk van deze thesis, de resultaten, is al uitgebreid antwoord gegeven op de drie deelvragen. Om een duidelijk antwoord op de onderzoeksvraag te geven, wordt in deze conclusie nog kort en samenvattend antwoord gegeven op deze vragen. De drie deelvragen waarop in dit onderzoek antwoord gegeven is, zijn:

1. Welke klassieke Disney elementen worden ingezet voor de portrettering van liefde in de verschillende Disney Classicfilms?
2. Welke normen en waarden worden in de verschillende Disney Classicfilms geportretteerd?
3. In hoeverre vindt een ontwikkeling plaats in de portrettering van liefde in Disney Classicfilms?

5.2.1 Deelvraag 1

Het antwoord op de eerste deelvraag luidt dat alle klassieke Disney elementen zoals Janet Wasko (2001) deze beschrijft voorkomen in de onderzochte films. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat twee variabelen uit het model van Wasko (2001) in elke film sterk ingezet worden, namelijk: 'muziek' en 'humor'. Het gebruik van muziek komt in elke film terug en de manier waarop verandert nauwelijks. Liedjes worden ingezet om een deel van het verhaal te vertellen en om gevoelens van de hoofdpersonen kenbaar te maken. Door het gebruik van muziek in de films wordt het verhaal op een eenvoudiger manier aan het publiek getoond. En ook dit aanbod van eenvoudige entertainment is een kenmerkende variabele voor Disney Classicfilms. Ook de variabele humor wordt in elke film veelvuldig gebruikt en vrijwel op dezelfde manier, namelijk door het inzetten van de sidekicks die in elke voor deze thesis onderzochte Disney Classicfilm voorkomen.

De verschillende verhalen vinden allemaal hun oorsprong in een sprookje, volksvertelling of -verhaal en worden vertellend aan het publiek getoond. Wat inhoudt dat het verhaal op chronologische wijze verteld wordt. Elke onderzochte film presenteert de verschillende, uitgesproken karakters die zo kenmerkend zijn voor Disney: helden, schurken en aandoenlijke sidekicks. Geslacht en etniciteit worden in alle verhalen volgens bepaalde al in de maatschappij geldende stereotypen getoond. Volgens Signorielli (2001) kunnen kinderen zich op deze manier eenvoudig inleven in de verhalen en worden deze gemakkelijk geaccepteerd en onthouden. Op deze manier kunnen de getoonde beelden de gedachten van kinderen vormen, veranderen en versterken (Robinson et.al., 2006).

Tenslotte worden in alle onderzochte verhalen de verschillende hoofdthema's en – waarden aangehaald, waarbij romantiek en geluk in elke onderzochte film centraal staat. Uit de onderzoeksresultaten komt naar voren dat elk verhaal onderscheid maakt tussen goed en kwaad en dat de hoofdpersoon altijd optimistisch moet blijven om doelstellingen in het leven te bereiken. De manier waarop het goede ten opzichte van het kwade getoond wordt, verschilt per film. Ook wordt in elke onderzochte film de variabele 'fantasie, magie en verbeelding' op een bepaalde manier ingezet, wat inhoudt dat in elk verhaal dingen gebeuren die in het echte leven niet zouden kunnen voorkomen. De films verschillen duidelijk als het gaat om de variabelen 'individualisme en optimisme'. De hoofdpersonen geven op verschillende manier invulling aan deze karaktertrekken, zo blijkt uit de onderzoeksresultaten. Deze invullingen hebben wel allen dezelfde uitkomst: je moet jezelf zijn en blijven om gelukkig te worden.

5.2.2 *Deelvraag 2*

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat de normen 'volg je hart' en 'geloof in je dromen' in alle films terugkomen. Alle hoofdpersonen volgen hun hart en dat doen ze door in hun dromen te blijven geloven. De mate waarin deze normen terug komen in de verhalen verschilt wel per film, zoals te lezen is in hoofdstuk vier. Een andere belangrijke, steeds terugkomende norm in de liefdesverhalen is het gegeven dat liefde het altijd van het kwade wint. De vertoning van deze norm laat goed de socialiserende rol van de filmwereld zien. In de films wordt duidelijk dat als je het slechte pad opgaat, je uiteindelijk niet gelukkiger zal worden. In het proces van socialisatie worden levenslessen door kinderen aangeleerd door middel observatie en imitatie (Owen, 2001). Met andere woorden: dat wat in de film laten zien wordt (observatie), wordt door het publiek (de kinderen) nagedaan (imitatie). Op dat moment neemt Disney in principe de rol van opvoeder even van de ouder over.

De onderzoeksresultaten laten zien dat verschillende normen dezelfde levenslessen vertellen. In de films komt naar voren dat het in de liefde belangrijk is, dat je zelf keuzes maakt en dat je van deze zelfstandige keuzes gelukkig wordt. De normen 'trouw met wie je wilt', 'liefde

kies je zelf' en 'beslis zelf over je toekomst' geven deze levensles aan. Uit de films blijkt wel dat het belangrijk is dat je in dit proces anderen accepteert. Het gaat dus om een combinatie van individualisme en samenwerking, waarbij liefdesgeluk centraal blijft staan.

Uit de normen vloeit een waarde voort die centraal staat in alle films: 'liefdesgeluk'. De waarde 'loyaliteit' gaat later in de Disney Classicserie een rol spelen. Het gaat hierbij vaak om loyaliteit naar degene van wie de hoofdpersoon houdt of juist loyaliteit naar vrienden of familie. Het moment waarop loyaliteit een rol gaat spelen in de films, vanaf de *Kleine Zeemeermin*, is van belang voor de ontwikkeling van het thema liefde en is een eerste stap naar de beantwoording van de derde deelvraag en de centrale onderzoeksvraag.

Andere waarden die vaak in de films naar voren komen, zijn: 'vrijheid' en 'assertiviteit'. De manier waarop vrijheid aan het publiek als waarde getoond wordt, verschilt per film maar komt wel steeds terug. Deze waarde hangt samen met de eerder uit het onderzoek naar voren gekomen normen. Elke norm kan alleen door de hoofdpersonen opgevolgd worden als de waarde 'vrijheid' gewaarborgd wordt. Deze waarde is de kern voor en hangt daarom onvoorwaardelijk samen met de volgende normen: 'volg je hart', 'geloof in je dromen', 'trouw met wie je wilt', 'liefde kies je zelf' en 'beslis zelf over je toekomst'. De uit het onderzoek naar voren gekomen normen kunnen als het ware aan de kapstok van de waarde 'vrijheid' gehangen worden. Vrijheid is het overkoepelende en tegelijkertijd achterliggende thema in de acht onderzochte Disney Classicfilms. Ook 'assertiviteit' is een waarde die terugkomt in de eerder genoemde normen. Uit het onderzoek blijkt dat normen te herleiden zijn uit de waarden en dat deze waarden daarom te benoemen zijn als centrale thema's en levenslessen in de verschillende verhalen in de onderzochte films.

5.2.3 Deelvraag 3

Na de analyse blijkt dat een duidelijke ontwikkeling plaatsvindt in de portrettering van liefde in de Disney Classicfilms. Deze ontwikkeling vindt in drie fasen plaats en bij elke fase horen een aantal van de onderzochte films. De eerste drie films, *Sneeuwwitje*, *Assepoester* en *Doornroosje*, laten de eerste fase van de ontwikkeling zien. In dit eerste stadium van het thema 'liefde' staat het geloven in dromen centraal, wat ook terug komt in de uit het onderzoek naar voren komende normen. In het tweede stadium staat één van de ontdekte waarden centraal: 'assertiviteit'. Het volgen van dromen is niet genoeg, de hoofdpersonen moeten zelf initiatief tonen om hun geluk in de liefde te bereiken. Dit stadium beslaat ook drie films: *De Kleine Zeemeermin*, *Belle en het Beest* en *Aladdin*. Het derde stadium van de liefde spreidt zich over de laatste twee films: *Pocahontas* en *Tarzan*. Het huwelijk is in deze laatste fase niet langer de ultieme uiting van liefde. Het is belangrijker dat er geluisterd wordt naar gevoel, waardoor liefdesrelaties ontstaat die op het eerste gezicht onmogelijk lijken.

De fasen waarin het thema 'liefde' zich ontwikkelt, laten goed zien dat liefde in verschillende vormen bestaat en deze vormen worden ook steeds op een andere manier aan het publiek getoond.

5.3 Antwoord op de onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag waarop in deze thesis antwoord wordt gegeven, luidt: Hoe ontwikkelen liefdesverhalen in Disneyfilms van 1939 tot 1999 en welke normen en waarden worden in deze films geportretteerd? Het antwoord op deze vraag bestaat uit verschillende delen en wordt hieronder uiteengezet. Deze uiteenzetting bestaat uit het antwoord op de vraag zelf in combinatie met een koppeling naar de literatuur die aangehaald is in het theoretisch kader van deze master thesis.

Om antwoord te geven op de onderzoeksvraag wordt in deze thesis uitgegaan van de aanname dat veelvuldig televisie kijken, zorgt voor een subtiel veranderende perceptie van de werkelijkheid (Gerbner & Gross, 1976). De cultivatietheorie van Gerbner en Gross (1976) staat hierin centraal en laat zien dat de invloed van media op de samenleving groot is (Bandura, 2001). Disney, als internationaal erkende en dominante speler in de media- en entertainmentindustrie, heeft daarom via de geproduceerde films invloed op de levens van volwassenen en kinderen. Uit verschillende onderzoeken blijkt zelf dat media in bepaalde mate de sociale realiteit kan beïnvloeden (Gerbner et.al., 1986; Shanahan & Morgan, 1999; Sigorielli & Morgan, 1990). De invloed van televisie en films komt tot stand in het leerproces waarmee door middel van observatie en imitatie kennis wordt opgedaan (Owen, 2001). Socialisatie is tekenend voor de ontwikkeling van kinderen. Binnen dit proces staat het overdragen van normen en waarden centraal en daarom zijn normen en waarden het speerpunt van dit onderzoek. De lessen die uit deze portrettering van normen en waarden kunnen worden geleerd vormen vanaf onze kindertijd al de basis voor een breder inzicht in het leven (Gerbner, 1986).

De invloed van media is afhankelijk van de content, wat inhoudt dat de invloed voor iedere kijker anders is en ook per medium verschilt (Bandura, 2001). De films van Disney maken gebruik van klassieke succesformules en herhaling van elementen (Wasko, 2001). De kracht van Disney is vooral te danken aan homogenisering van het product en dit zorgt voor de globale aantrekkingskracht en bekendheid van Disney als merk, product en producent van films (Van Der Bly, 2007). Door deze kracht en bekendheid is Disney een speler in de mediawereld die invloed kan uitoefenen op de manier waarop over bepaalde dingen in de maatschappij gedacht wordt. Door steeds terugkerend gebruik van normen en waarden in de onderzochte Disney Classicfilms kan veelvuldig kijken naar Disneyfilms zorgen voor een subtiel veranderen perceptie van de werkelijkheid en hierbij kan theoretisch worden teruggegrepen op de cultivatietheorie van Gerbner en Gross (1976).

Met deze theoretische achtergrond kan nu gezocht worden naar de normen en waarden in liefdesverhalen uit Disney Classicfilms van 1939 tot 1999. Alle in deze thesis onderzochte Disneyfilms zijn geselecteerd, omdat zij een liefdesverhaal tussen twee mensen vertellen. De normen en waarden die in de acht onderzochte Disney Classicfilms worden geportretteerd, zijn allemaal te herleiden naar het weergeven van hetzelfde onderwerp, namelijk: het *begin* van en de *opbouw* van een dergelijke liefdesrelatie. Hierbinnen staat de fase van de liefdesrelatie, namelijk de beginnende fase. Dit komt overeen met het onderzoek van Tanner, Haddock, Schindler Zimmerman en Lund (2003). Uit dit onderzoek blijkt ook dat in Disneyfilms vooral naar voren komt hoe een relatie tot stand komt en hoe een relatie opgebouwd moet worden. De manier waarop een relatie het best in stand gehouden kan worden, nadat de eerste stappen gezet zijn, komt volgens Tanner et.al. (2003) niet terug. Deze conclusie komt ook naar voren na het onderzoek dat gedaan wordt in deze thesis. Alle onderzochte films eindigen als de hoofdpersonen elkaar gevonden hebben en elkaar de liefde verklaard hebben. Wat er gebeurt nadat zij deze verklaring aan elkaar afgelegd hebben, komt niet in de verhalen aan bod.

In het eerder besproken onderzoek van Brockus (2004) komt naar voren dat sinds de release van *Sneeuwwitje* (1937) de formule van de plots van Disneyfilms nauwelijks veranderd zijn. Door de jaren heen zijn Disneyfilms op het gebied van technieken en stijl wel veranderd, aldus Brockus (2004). Na analyse aan de hand van de WOW-methode in dit onderzoek blijkt dat een andere conclusie getrokken kan worden. De stijl van Disney Classicfilms is niet of nauwelijks veranderd: er wordt nog steeds van dezelfde stijlelementen gebruik gemaakt en deze stijlelementen worden vaak op dezelfde manier ingezet. De formule en de plot van de films veranderen echter wel. Deze verandering is terug te zien in de ontwikkeling die de hoofdpersonen door maken en de manier waarop liefdesrelaties zich ontwikkelen. De normen en waarden die na het onderzoek naar voren komen zijn de bouwstenen van de ontwikkeling van de hoofdpersonen. Met andere woorden: de normen en waarden geven voor een groot deel het karakter van de hoofdpersonen weer. Het handelen naar het goede en niet luisteren naar het kwade is hiervan een goed voorbeeld. In *Assepoester* komt de norm 'belofte maakt schuld' heel duidelijk naar voren en dit is deels een afspiegeling van de karakters van de hoofdpersonen in deze film. Ook de ontwikkeling van karakters wordt door de analyse van normen en waarden zichtbaar. In *Aladdin* is de norm 'belofte maakt schuld' bijvoorbeeld veel minder van toepassing.

De invloed en het bereik van de in Disney Classicfilms naar voren komende normen en waarden is niet als zodanig meetbaar in de samenleving. Met andere woorden: het zal nooit gebeuren dat het beeld in de maatschappij ontstaat dat alleen goede mensen de liefde van hun leven zullen tegenkomen, zoals dat wel in alle onderzochte Disneyfilms naar voren komt. Maar de patronen die in de onderzochte films naar voren komen, dragen wel bij aan de maatschappelijke voorstelling van ultieme liefde. Deze conclusie wordt door Hubka, Hovestad en

Tonmyr (2009) getrokken en is ook van toepassing op dit onderzoek. Herhaalde elementen zorgen voor een herkenbaar patroon dat gevormd wordt door normen en waarden in combinatie met klassieke Disneyelementen. Door het steeds terugkomen van bepaalde patronen gaat de kijker meer geloven in de gecreëerde werkelijkheid en op deze manier wordt het publiek aan de Disney Classicfilms verbonden (Schudson, 1989). Het gebruik van een terugkerende stijl zorgt voor herkenbaarheid en succes (Wasko, 2001). Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat inderdaad een terugkerend stijl gehanteerd wordt om de verhalen in de films aan de kijker te vertellen. Deze stijl wordt zichtbaar aan de hand van het model van Janet Wasko (2001) en bestaat uit het gebruik van klassieke Disneyelementen, zoals terugkerende variabelen 'muziek' en 'humor'. Ook wordt herhaaldelijk gebruik gemaakt van dezelfde normen en waarden om het verhaal te vertellen. De herkenbare stijl en de terugkomende normen en waarden zorgen ervoor dat de patronen zichtbaar worden.

Deze zichtbaar geworden patronen maken ook de ontwikkeling van liefde zichtbaar. Uit de onderzoeksresultaten komt naar voren dat de liefde zich in drie fases ontwikkelt. Elke fase heeft steeds dezelfde terugkomende patronen en deze patronen veranderen mee met de ontwikkeling die de liefde binnen Disney Classicfilms meemaakt. Binnen deze ontwikkeling is het vooral de rol van de prinsessen die verandert. De prinsessen veranderen in karakter: van verlegen naar assertief en de prinsessen nemen eerst brave besluiten om later gewaagdere beslissingen te nemen die soms zelf als egoïstisch bestempeld kunnen worden. Sneeuwwitje luistert naar de Boze Koningin en vlucht het bos in en daarmee ook weg van haar geliefde. Later kiest Pocahontas er juist voor niet te gehoorzamen en haar eigen weg te kiezen door verliefd te worden op de westerling John Smith. Zij zet hiermee haar relatie met haar vader op het spel en is ongehoorzaam. Sneeuwwitje denkt er niet aan om ongehoorzaam te zijn. Do Rozario (2004) concludeert dit in haar onderzoek ook. De vrouwelijke hoofdrollen maken een ontwikkeling mee waarin hun personage verandert van onzeker en verlegen meisje naar een vrouw met een progressieve en pro-actieve functie (Do Rozario, 2004). Het onderzoek in deze thesis heeft, zoals verwacht en beschreven in het theoretisch kader, dezelfde resultaten en laat zien dat de liefde zich in de Disney Classicfilms ontwikkelt naar de manier waarop de vrouwelijke hoofdpersonen deze liefde benaderen. Van afwachtende meisjes met een hoopvolle droom veranderen de vrouwelijke personages in assertieve jonge vrouwen met een eigen wil. Deze verandering is de fundering voor de ontwikkeling van liefdesrelaties in de acht onderzochte Disney Classicfilms.

Na dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat liefdesrelaties zich ontwikkelen met behulp van in de maatschappij geldende stereotyperingen die terug komen door middel van normen en waarden. Deze normen en waarden worden zichtbaar in bepaalde steeds terugkomende patronen. Zoals uit het onderzoek van Brockus (2004) blijkt, wordt succes bereikt door het herhalen van herkenbare normen en waarden. Alle onderzochte Disney

Classicfilms dragen hetzelfde gevoel uit, waarbij dezelfde normen en waarden in steeds iets andere vorm terug komen. Uit de analyse aan de hand van de WOW-methode blijkt dit gebruik van dezelfde stijl door het steeds terugkomen van dezelfde normen en waarden. De waarden zorgen in dit onderzoek voor een bepaald patroon dat door de kijker van Disneyfilms herkend en gewaardeerd wordt.

Het antwoord op de onderzoeksvraag, Hoe ontwikkelen liefdesverhalen in Disneyfilms van 1939 tot 1999 en welke normen en waarden worden in deze films geportretteerd?, luidt samenvattend: liefdesverhalen ontwikkelen zich in drie fasen en in elke fase bestaat uit verschillende films. Voor de vertoning van liefdesrelaties worden in alle films normen en waarden ingezet, waarbij de steeds terug komende normen zijn: 'geloof in je dromen', 'volg altijd je hart', 'trouw met wie je wilt' en 'anderen accepteren. De steeds terugkomende waarden in de onderzochte Disney Classicfilms zijn: 'liefdesgeluk', 'assertiviteit', 'beleefdheid', 'loyaliteit', 'nieuwsgierigheid' en 'vrijheid'.

5.4 Beperkingen en aanbevelingen

Tijdens het proces van onderzoek doen, worden veel keuzes gemaakt. Deze keuzes zorgen automatisch voor beperkingen in het onderzoek, omdat hierdoor niet alles over het onderwerp onderzocht kan worden. Zo is in deze thesis gekozen voor alleen Disney *Classicfilms* als datamateriaal voor het onderzoek. De data die hieruit voortvloeien zijn daarom beperkt, maar niet minder waardevol. Er is bewust gekozen voor de analyse van alleen de Classicfilms, omdat dit de bekendste en meest invloedrijke films zijn. Ook het onderzoeksveld, de verhalen over liefde tussen twee mensen, brengt beperkingen met zich mee en sluit bepaalde filmtitels uit. Zo wordt de liefde tussen dieren niet in het onderzoek meegenomen en wordt een film zoals *Lady en de Vagebond* niet meegenomen, terwijl dit wel degelijk een Disney Classicfilm is. Deze keuze is eveneens bewust geweest, omdat de analyse van één thema een meer accuraat en diepgaander onderzoek oplevert. Dit levert wel een beperking voor de conclusie van dit onderzoek op, omdat nu niet alle Disney Classicfilms in de analyse zijn meegenomen. De resultaten van dit onderzoek gelden alleen voor de films waarin mensen een liefdes relatie hebben en dit sluit films als *Lady en de Vagebond* en de *Leeuwenkoning* uit.

De onderzoeksmethode is lastig en moet een aantal keer geoefend worden voordat deze op de juiste manier toegepast kan worden. Een nadeel van de WOW-methode van Oud, Weijers en Wester (1997) is dat binnen deze narratieve analyse interpretatie centraal staat en daardoor objectiviteit soms lastig te waarborgen is. Deze beperking wordt door de analyse opgelost door het onderzoek naar verschillende *lagen* in de narratieve verhaallijnen. Zo wordt eerst het transcript van het verhaal uitgewerkt: dit zorgt voor een overzichtelijke weergave van wat uiteindelijk de onderzoekseenheden zullen zijn. De volgende laag is verdiepend en bestaat uit de

analyse per verhaallijn. Deze analyse geeft vooral weer hoe de hoofdpersonen in het liefdesverhaal zich ontwikkelen. De laag hierna is specifiek gericht op de analyse van de latente verhaallijn, waarbij de patronen in de verhalen zichtbaar gemaakt worden aan de hand van in de film gebruikte normen en waarden. Deze normen en waarden zijn op hun beurt gebaseerd op in de maatschappij geldende stereotyperingen. In de laatste laag van het onderzoek wordt de systeemanalyse uitgevoerd en dit is de onderzoekslaag die uiteindelijk voor het antwoord op de hoofdvraag zorgt. Als de analyse goed uitgevoerd wordt, komen in alle films dezelfde onderzoekslagen naar voren. Pas dan kan de methode goed toegepast worden en komen relevante onderzoeksresultaten uit het onderzoek naar voren. Toch blijft een narratieve analyse voor een deel afhankelijk van interpretatie en dat zorgt voor een beperking in het onderzoek dat uitgevoerd wordt in deze master thesis.

Disney en vooral de invloed van Disney op het leven van mensen zal altijd onderwerp van onderzoek blijven. Het zou interessant zijn om te onderzoeken of deze manier van invloed verandert als de content van Disney verandert. Een vergelijkend onderzoek tussen bijvoorbeeld Disney Classicfilms en de modernere Pixarfilms zou een interessante vervolg studie zijn op het onderzoek in deze thesis. In deze thesis is deze invloed op het leven van mensen *niet* onderzocht. In dit onderzoek is specifiek gekeken naar het gebruik van normen en waarden in Disney Classicfilms en wordt de invloed hiervan op de maatschappij niet onderzocht en beschreven.

Literatuurlijst

- A&E Television Networks, LLC. (2014). Geraadpleegd op 13 mei 2014 via <http://www.biography.com/people/walt-disney-9275533#video-gallery&awesm=~oFE|SesZxmPtVI>
- Bandura, A. (2001). Social Cognitive Theory of Mass Communication. *Mediapsychology*, 3, 265-299.
- Bordwell, D., Staiger, J. & Thompson, K. (1985). *The Classical Hollywood Cinema: Film Style & Mode of Production to 1960*. New York: Routledge.
- Brockus, S. (2004). Where Magic Lives: Disney's Cultivation, Co-Creation, and Control of America's Cultural Objects. *Popular Communication*, 2(4), 191-211.
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2009). [Tabel 1 Media en ICT; gebruik televisie, krant, pc en internet 11 november, 2009]. Statline. Geraadpleegd op 13 mei 2013 via <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=70655ned&D1=0-4&D2=0-2&D3=a&VW=T>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2009). [Tabel 2 Media en ICT; gebruik televisie, krant, pc en internet 11 november, 2009]. Statline. Geraadpleegd op 13 mei 2013 via <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=70655NED&D1=5-8,11,14,17,53,72-73&D2=0-2&D3=a&VW=T>
- [Cinderella]. (z.j.) Geraadpleegd op <http://disney.go.com/disneyinsider/history/movies/cinderella>
- Corsaro, W.A. (1997). *The sociology of childhood*. Thousand Oaks, CA: Pine Forge.
- Cox, M., Garrett, E. & Graham, J.A. (2005). Death in Disneyfilms: Implications for Children's Understanding of Death. *Omega*, 50(4), 267-280.
- Dekker, T., Meder, T. & Kooij, J. van der (1997). *Van Aladdin tot zwaan kleef aan: lexicon van sprookjes: ontstaan, ontwikkeling, variaties*. Nijmegen: SUN.
- Do Rozario, R. A. C. (2004). The Princess and the Magic Kingdom: Beyond Nostalgia, the Function of the Disney Princess, *Women's Studies in Communication*, 27(1), 34-59.
- Duke, P. (2008). Walter Elias Disney (Wall-E) – 1957 Mind Map [Afbeelding]. Gedownload op 5 september 2013 van <http://dukemediamedia.com/walter-elias-disney-wall-e-1957-mind-map/>

- Egri, L. (1960). *The Art of Dramatic Writing*. New York: Simon & Schuster.
- Engel, S. (1995). *The Stories Children Tell: Making sense of the narratives of childhood*. New York: Freeman.
- Faherty, V. E. (2001). Is the Mouse Sensitive? A Study of Race, Gender, and Social Vulnerability in Disney Animated Films. *Studies in Media & Information Literacy Education*, 1(3), 1
doi:0.3138/sim.1.3.001
- Gerbner, G. & Gross, L. (1976). Living with Television: The violence Profile. *Journal of Communication*, 26(2), 173-199.
- Gerbner, G., Gross, L., Jackson-Beeck, M., Jeffries-Fox, S. & Signorielli, N. (1978). Cultural indicators violence profile no. 9. *Journal of Communication*, 28(3), 176-207.
- Gerbner, G., Gross, L., Morgan, M., Signorielli, N. & Shanahan, J. (1986). Growing Up With Television: cultivation processes. In Bryant, J. & Zillman, D. (2002, Eds.). *Media Effects. Advances in Theory and Research*, 43-67. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Giroux, H.A. & Pollock, G. (2010). *The Mouse that Roared: Disney and the End of Innocence*. Verenigd Koninkrijk: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.
- Graham, B. (2002). Heritage as knowledge: Capital or Culture? *Urban Studies*, 39, 1003-1017.
- Hamkins, R.P. & Pingree, S. (1990). Divergent psychological processes in constructing social reality from mass media content. *Cultivation analysis: New directions in media effects research*, 35-50. Newbury Park, CA: Sage.
- Hubka, D., Hovdestad, W. & Tonmyr, L. (2009). Child maltreatment in Disney animated feature films: 1937–2006. *The Social Journal*, 46, 427-441.
- Koninklijke Bibliotheek. (2011). *Beauty and the beast*. Geraadpleegd op <http://www.kb.nl/dossiers/kinderboeken/beauty-and-the-beast>
- Kraaykamp, G. (2009). *Culturele socialisatie: een zegen en een vloek. Verbreding en verdieping in het sociologisch onderzoek naar langetermijneffecten van culturele opvoeding*. Arnhem: Drukkerij Roos en Roos.
- Miller, K. (2005). *Communications theories: Perspectives, processes, and contexts*. New York: McGraw-Hill.

Notten, N., Kraaykamp, G. & Ultee, W.C. (2008). Ouderlijke mediasocialisatie: hulpbron of handicap? Een studie naar langetermijneffecten van medaisocialisatie op het onderwijssucces van kinderen. *Mens & Maatschappij*, (83), 360-375.

Oud, G., Weijers, A. & Wester, F. (1997). *Narrative and Culture. The wow method: an approach to textual analysis of television drama*. Interne publicatie Instituut voor Massacommunicatie. Nijmegen: Katholieke Universiteit.

Owen, J.M. (2001). *Kennismanagement*. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam. Geraadpleegd op <http://igitur-archive.library.uu.nl/DARLIN/2005-0130-130653/KM-Handboek.pdf>

Perrault, auteur van Sprookjes van Moeder de Gans: biografie. (2013). Geraadpleegd op <http://kunst-en-cultuur.infonu.nl/biografie/93742-perrault-auteur-van-sprookjes-van-moeder-de-gans-biografie.html>

Real, M. (1973). *Mass-Mediated Culture*. Prentice Hall College Div.

Robinson, T., Callister, M., Magoffin, D. & Moore, J. (2006). The portrayal of older characters in Disney animated films. *Journal of Aging Studies*, (21), 203-213.

Schudson, M. (1989). How culture works: Perspectives from media studies on the efficacy of symbols. *Theory and Society*, (18), 153-180.

Shanahan, J. & Morgan, M. (1999). *Television and its viewers: Cultivation theory and research*. Cambridge: Cambridge University Press.

Signorielli, N. & Morgan, M. (1990). *Cultivation Analysis: New directions in media effects research*. Newbury Park, CA: Sage.

Signorielli, N. (2001). Aging on Television: The picture in the nineties. *Generations*, 25(3), 34-38.

Silverstone, R. (1988). Television myth and culture. In J.W. Carey (ed.), *Media, Myths, and Narratives*, 20-47. Newbury Park: Sage.

[Snow White and the Seven Dwarfs]. (z.j.) Geraadpleegd op <http://disney.go.com/disneyinsider/history/movies/snow-white-and-the-seven-dwarfs>

Strategic Management Insight. (2012). *SWOT analysis of Walt Disney*. Geraadpleegd op 5 september 2013 via <http://www.strategicmanagementinsight.com/swot-analyses/walt-disney-swot-analysis.html>

Tanner, L., Haddock, S., Schindler Zimmerman, T. & Lund, L. (2003). Images of Couples and Families in Disney Feature-Length Animated Films. *The American Journal of Family Therapy*, (31), 355-373.

The Economist. (2012). Disney. Magic restored. Under its new boss Disney has staged an impressive creative turnaround—and is making synergy work. Geraadpleegd op 5 september 2013 via <http://www.economist.com/node/11058438>

The Hans Christian Andersen Center. (2010). *The Works of Hans Christian Andersen*. Department for the Study of Culture: University of Southern Denmark.

Van Der Bly, M.C.E. (2007). Globalization and the Rise of One Heterogeneous World Culture: A Microperspective of a Global Village. *International Journal of Comparative Sociology* 48(2-3), 234-256.

Veen, W. & Vrakking, B. (2006). *Homo zappiens. Growing up in a digital age*. London: Network Continuum Group.

Verheul, J. (z.j.). Hoe Disney van een Indiaanse robbedoos een multiculturele Cosmo-gril maakte. Geraadpleegd op

http://www.amerika.nl/cms/geschiedenis/e107_plugins/content/content.php?content.78

The Walt Disney Company. (z.j.). [Company Overview]. Geraadpleegd op 17 augustus 2013 via <http://thewaltdisneycompany.com/about-disney/company-overview>

Walt Disney presents The Classics Collection. (2013). Geraadpleegd op <http://www.disney.nl/disneydvds/classics/page2.html>

Walter E. Disney: Imagineer Extraordinaire. (2011). Geraadpleegd op <http://www.wicid.tv/en/news/walter-e-distraordinaire/06856.html>

Wasko, J. (2001). *Understanding Disney. The Manufacture of Fantasy*. Cambridge: Polity Press.

Watts, S. (2001). *The Magic Kingdom: Walt Disney and the American Way of Life*. Columbia: University of Missouri Press.

Wolf, S. & Heath, S. (1992). *The braid of literature: Children's worlds of reading*. Cambridge, MA: Harvard University.

Bijlagen

Analyses:

- A. Analyse van Sneeuwwitje
- B. Analyse van Assepoester
- C. Analyse van Doornroosje
- D. Analyse van de Kleine Zeemeermin
- E. Analyse van Belle en het Beest
- F. Analyse van Aladdin
- G. Analyse van Pocahontas
- H. Analyse van Tarzan

A. Analyse van Sneeuwwitje

Deel 1. Transcriptie

1. Verhaallijnen hoofdpersonen samengevat

Verhaallijn Sneeuwwitje: woont in het kasteel met de boze Koningin. Terwijl ze hard aan het werk is, doet ze bij de wens put de wens: 'Maak dat liefste komt. Ik wil het, zo graag.' Dan ontmoet ze daar de Prins en wordt direct verliefd op hem. S wordt weggejaagd door jaloezie van de Koningin. De Koningin hoort namelijk van haar spiegel dat Sneeuwwitje mooier is dan zij. Dat kan de Koningin niet hebben en laat Sneeuwwitje verwijderen, zodat zij de mooiste weer is. S klopt aan bij de Dwerfen, waar ze gaat wonen. Op een dag komt de Koning erachter dat S nog leeft en besluit ze zelf Sneeuwwitje te vermoorden. Vermomt als heks bezoekt ze Sneeuwwitje en probeert haar met een giftige appel te vermoorden. S neemt een hapje en zo wordt ze vergiftigd en lijkt dood te zijn. Tot de Prins, de man van haar dromen, haar kust. Dan leven ze nog lang en gelukkig.

Verhaallijn Prins: ziet en hoort Sneeuwwitje zingen, waarop hij direct verliefd op haar wordt. S is het meisje uit zijn dromen. Wanneer hij later hoort dat zij in een glazen kist ligt opgebaard, komt hij haar opzoeken. Hij kust haar en S ontwaakt. Hij kan trouwen met het meisje van zijn dromen en ze leefden nog lang en gelukkig.

2. Transcript van verhaallijnen Sneeuwwitje en de Prins (per relevante scène)

Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
1	1/1	2:13-6:42	Tuin	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	S is in haar oude kleding aan het schoonmaken en vraagt aan de wensput of ze snel haar liefde mag ontmoeten, het liefst nog vandaag. De Prins hoort haar zingen en herkent S uit zijn dromen. Hij vertelt haar dit en S reageert blij verrast. Het lijkt alsof ze direct verliefd zijn.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<i>Sneeuwwitje</i> zingend en neuriënd; over de wensput. 'Dus wens ik: maak dat mijn liefste komt. Ik wil het, zo graag. Diep water geef me wat ik vraag en liefst nog vandaag. Dus wens ik, maak dat mijn liefje komt en liefst nog vandaag.' <i>Prins</i> zingt: 'Vandaag.' <i>Sneeuwwitje</i> schrikt en kijkt verbaasd: 'Oooh'. <i>Prins</i> : 'Hallo.' Zegt hij zelfverzekerd. <i>Sneeuwwitje</i> schrikt: 'Oh!' en rent weg terwijl de <i>Prins</i> zegt: 'Liet ik je schrikken?' 'Hé, wacht nou even!' en de <i>Prins</i> begint te zingen: 'Ik kom voor jou, ooit zag ik in mijn dromen het meisje waar ik van hou. Nu is de tijd gekomen, want uit mijn dromen

	<p>herken ik jou! Nooit hoef ik meer te zoeken, het wachten is nu voorbij. Maar nooit was, zelfs in mijn dromen, een meisje zo mooi als jij!' Terwijl de Prins voor Sneeuwwitje zingt, maakt zij zich fatsoenlijk om zich te laten zien op het balkon. Daar geniet ze duidelijk van de aandacht van de Prins. Een duif landt op Sneeuwwitjes hand en zij stuurt het beestje met een kusje naar de Prins die dit gebaar dankbaar in ontvangst neemt. Zelfs de duif is een beetje verliefd geworden. Dan draait het beeld naar de toren van het kasteel waar de Boze Koningin ziet wat er tussen de Prins en Sneeuwwitje gebeurt.</p> <p>Sneeuwwitje: - schrikt als de prins plotseling ziet en kijkt en spreekt verbaasd en met een hoge stem; - rent angstig weg; - geniet zichtbaar (gezichtsuitdrukking) als de Prins voor haar gaat zingen; - probeert zich fatsoenlijk te maken voor de Prins en kijkt blij om de nieuwe aandacht; -kijkt verliefd</p> <p>Prins: - kijkt zelfverzekerd - kijkt blij als hij merkt dat Sneeuwwitje luistert</p>
--	---

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
2	1/2	0:54:35- 1:00:07	<i>Huis van de Zeven Dwerfen</i>	<i>'s Avonds na het eten en dansen</i>
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	De Zeven Dwerfen vragen Sneeuwwitje een sprookje over haar zelf en de Prins te vertellen. Sneeuwwitje begint te vertellen en te zingen over haar en haar Prins. Daarna gaan de Dwerfen en Sneeuwwitje slapen. Voor het slapen spreekt Sneeuwwitje een kort gebed uit, waar ze God dankt voor de Prins.			
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>S: 'Nou, er was eens een Prinses.' D: 'Goed, en toen?' S: 'En die werd verliefd.' D: 'Oh, was ze ziek?' S: 'Nee, ze was niet ziek. Ze was verliefd op een heel knappe Prins, hij was ook verliefd op haar.' D: 'Had hij een puntmuts en een baard?' 'Ja, met alles erop en eraan?'. S: 'Ze had nog nooit iemand gekust.' D: 'Je moet trouwen!' 'Hé, goed idee!' S gaat zingen: 'Als hij me komt halen, ga ik met hem mee!' S Zingt verder: 'Eens rijdt mijn Prins voorbij, vraagt bij elk huis naar mij, neemt me mee op zijn paard hier vandaan. Als hij komt, zal ik graag met hem gaan.' 'Ooit breekt het voorjaar aan, dan zal hij voor me staan en dan luiden de klokken vrolijk, luid en blij. Alleen voor mijn Prins en mij!' Hierna gaan de Dwerfen slapen en bidt Sneeuwwitje zelf voor het slapen gaan: 'Dank u</p>			

	<p>wel voor het eind van de dag en die zeven lieve mannetjes. En dank u, voor de Prins die bestaat.'</p> <p>Sneeuwitje: - kijkt vrolijk</p> <p>- kijk verlegen en dromerig (als ze zegt dat ze nog nooit gekust heeft)</p> <p>- kijkt verlangend</p> <p>- ze zingt hoog haar stem klinkt dromerig</p> <p>Dwergen: - kijken allemaal verliefd en vol geluk naar Sneeuwitje, zij tonen dat ze het heel fijn vinden dat Sneeuwitje zich zo verliefd voelt.</p>
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	3	1/3	1:06:12- 1:12:33	Keuken van de Zeven Dwergen	<i>'s Ochtends als de Dwergen naar hun werk vertrokken zijn.</i>
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	<p>Sneeuwitje gaat het huisje van Dwergen opruimen en als ze alleen is begint ze te zingen en zwijmelen over de Prins. Dan schrikt ze heel erg als de heks (Koningin) opeens voor haar staat. De Koningin biedt haar een wensappel aan. Sneeuwitje wenst dat ze gelukkig wordt met de Prins en neemt een hapje. Hierna kan ze geen adem meer halen en valt ze op de grond. De Koningin vlucht en wordt achterna gezeten door de Zeven Dwergen.</p>				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>S: 'Eens komt mijn Prins voorbij, vraagt bij elk huis naar mij en hij lacht als hij mij hier ziet staan. Nee, hij laat mij geen <i>tweede keer</i> gaan.' 'Ooit breekt het voorjaar aan, dan zal hij voor me staan en dan luiden de klokken vrolijk, luid en blij. Alleen voor mijn Prins en mij.' Dan schrikt ze van de heks (Koningin). K: 'Helemaal alleen lief kind?' S: 'Oh ja, jawel, ja, ja.' K: 'Hoor ik geen dwergen?' S: 'Nee, die zijn werken'. K: 'Hm.. Bak je taart?' K: 'Ja, ja bosbessentaart.' K: 'Maak er ook één met appel, want daar houden dwergen veel van. Ik heb toevallig hele lekkere appels. Kijk.' S: 'Oh dat zijn hele mooie.' K: 'Je mag er gerust eentje proeven, ik heb er genoeg.' S: 'Oh wat aardig, ze zien er prachtig uit!' K: 'Ze zijn zo lekker, je weet niet wat je overkomt. Toe neem een hapje.' (.....)'En omdat je zo alleraardigst was voor een oude vrouw, vertel ik jou een geheimpje. Dit is geen gewone appel, dit is een wensvrucht.' S: 'Een wens appel?!' K: 'Ja, kind, één hapje maar en al je wensen komen uit.' S: 'Oh, echt waar?' K: 'Echt waar, één hapje. Doe een wens, één hapje maar...' K: 'Maar heb je toch niet één wens om te doen, lief kind? Is er niet iemand die je terug wil zien?' S: 'Oh ja, dat wel.' K: 'Ik</p>				

	<p>dacht het wel, zie je wel. Ik ben ook jong geweest. Doe die wens en neem een hap.' S: 'Ik wens, ik wens...' K: 'Goed zo! S: 'En dat hij me mee zal nemen naar zijn kasteel en dat we maar gelukkig zullen worden samen.' K: 'Fijn, héél fijn. Nu die hap. Vlug, anders komt de wens niet uit!' S: 'Oh, ik kan niet ademen..'</p> <p>b. Sneeuwitje: - houdt haar ogen dicht terwijl ze zingt;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ze geniet van haar dagdromen. - zodra ze over de Prins praat, glimlacht ze, verder kijkt ze verschrikt - tijdens de wens sluit S haar ogen en haar gezicht staat <p>verwachtingsvol, sluit haar handen samen alsof ze daadwerkelijk bid en hoopt dat haar wens uit zal komen.</p>
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	4	1/4	1:15:32- 1:19:57	<i>Bos bij de Dwergen</i>	<i>Overdag, eind van de middag</i>
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Sneeuwitje wordt door de Zeven Dwergen in een glazen kist gelegd, omdat ze te mooi is om begraven te worden. De Prins hoort hiervan en zoekt S op. Als hij haar ziet, kust hij haar waarop S ontwaakt. Samen vertrekken de Prins en Sneeuwitje op het paard, hun geluk tegemoet. S neemt afscheid van de Dwergen en zegt: 'Tot op de bruiloft.' En zij leefden nog lang en gelukkig.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Verteller: 'Ze was zo mooi, zelfs toen ze dood was, dat de Dwergen het niet over hun hart konden verkrijgen haar te begraven. Ze maakten een prachtige kist van glas en goud en hielden voor altijd de wacht bij haar. De Prins, die al overal had gezocht, hoorde van het mooie meisje dat in een glazen kist sliep.' De Prins zingt zijn lied: 'Ooit zag ik in mijn dromen, het meisje waar ik van hou. Nu is de tijd gekomen, want uit m'n dromen herken ik jou. Nooit hoef ik meer te zoeken, het wachten is nu voorbij. Nog nooit was, zelfs in mijn dromen, een meisje zo mooi als jij.' De Prins loopt op de kist van Sneeuwitje af en kust haar en knielt bij haar neer. Alle dieren en de Dwergen buigen. Daarop opent S opeens haar ogen en rekt zich uit. S ontwaakt. Kijkt naar de Prins en reikt haar handen naar hem uit, waarop de Prins S optilt. Iedereen is dolblij. En S en de Prins lopen samen door het bos. De Prins zet S op zijn paard. S zegt de Dwergen één voor één gedag en ze vertrekt samen met de Prins naar hun toekomst. S: 'Tot op de bruiloft!' 'En zij leefden nog lang en gelukkig, waarop het sprookjesboek zich sluit.				

	<p>Sneeuwitje: - slaperig als ze net ontwaakt, maar zodra ze de prins ziet: blij, verrast, gelukkig, verliefd.</p> <p>- kijkt liefdevol als ze de Dweren gedag zegt</p> <p>Prins: - bedroefd</p> <p>- verliefd (zijn gezichtsuitdrukkingen vallen minder op dan die van S).</p> <p>- zelfverzekerd</p>
--	--

4. Beschrijving hoofdpersonen

Sneeuwitje:

- a. Geslacht: vrouw
- b. Leeftijd: tussen de 18 en 20 jaar (wordt niet duidelijk vermeld)
- c. Etnische afkomst: westerling
- d. Sociale achtergrond: wordt door de Koningin als sloofje gebruikt, maar is prinses
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- f. Beroep / status: Prinses
- g. Uiterlijke kenmerken: zwart haar, witte huid, heel slank figuur, perfect gezicht

Deze kenmerken zijn van belang in het verhaal, omdat S knapper moet zijn dan de Koningin, anders zou zij niet boos worden. Ook moet S jong en aantrekkelijk zijn voor de knappe Prins. Ook haar burgerlijk staat is hierbij van belang, omdat ze anders niets met de Prins kan beginnen. Haar status wordt zo geschetst, dat duidelijk wordt dat S lager in rang is dan de Koningin, terwijl zij wel een prinses is.

Prins:

- a. Geslacht: man
- b. Leeftijd: tussen de 20 en 25 jaar (komt niet duidelijk naar voren, wel ouder dan S)
- c. Etnische afkomst: westerling
- d. Sociale achtergrond: is een prins, dus welgesteld
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- f. Beroep / status: prins
- g. Uiterlijke kenmerken: knap, bruin haar, mannelijk, gespierd postuur

Deze kenmerken zijn van belang in het verhaal, omdat de Prins S wil veroveren en haar verliefd op hem wil laten worden. Zijn status is van belang als Prins is niet zozeer van belang. Hij ontmoet Sneeuwitje en kan dan niet weten dat zij een Prinses is. Hij wordt verliefd als man en niet omdat hij een Prins is. S en P zijn van dezelfde afkomst en beide ongehuwd en single, ook dit is van belang anders zouden ze niet bij elkaar kunnen komen.

5. Karakteristieke en persoonlijke kenmerken hoofdpersonen

Sneeuwitje: mooi, jong meisje. Vriendelijk en kan met iedereen op schieten. Ze is gezegend met een mooie stem. Helpt anderen graag en probeert haar droom uit te laten komen: het vinden van de ware liefde.

Prins: ontmoet de liefde van zijn leven, weet wat hij wil bereiken en zorgt ook dat hij dit bereikt. Hij is een knappe jonge Prins.

6. Doel en motieven hoofdpersonen:

- a. Concreet:
 1. Sneeuwitje wil de liefde van haar leven ontmoeten, **scène 1**
 2. Prins wil Sneeuwitje verleiden, **scène 1**
 3. Sneeuwitje maakt haar dromen kenbaar, **scène 1 / 2**
 4. Sneeuwitje wil dat de Prins haar vindt, **scène 3**
 5. Prins wil Sneeuwitje gedag zeggen, **scène 4**
 6. De Prins en Sneeuwitje willen trouwen, **scène 4**
- b. Abstract:
 1. Verliefd worden (zowel P als S), **scène 1**
 2. Nog meer verliefd worden, **scène 2**
 3. Sneeuwitje maakt haar liefde voor de Prins kenbaar aan de Dwergen, **scène 2**
 4. Hopen op een toekomst met de Prins, **scène 3**
 5. Kiezen voor elkaar, **scène 4**.
- c. Psychologisch:
 1. Liefde van leven vinden, geluk vinden, **scène 1**
 2. Liefde vinden, **scène 2/3**
 3. Je hart volgen, **scène 2/3/4**
 4. Lang en gelukkig leven met de liefde van je leven, **scène 3/4**

7. Normen

1. Niet meteen op avances van vreemden ingaan, **scène 1** (schrikt van de Prins en loopt weg)
2. Je geluk delen met anderen, **scène 2**
3. Je dromen en je hart volgen, **scène 2/3**
4. Altijd netjes en beleefd zijn tegen vreemden, **scène 3**
5. Geloof hebben in je dromen, dan komen ze uit, **scène 4** (de ware liefde komt, als je erin gelooft)

Waarden

1. Veiligheid, **scène 1**
2. Bescheidenheid, **scène 1**

3. Assertiviteit (van de Prins), **scène 1**
2. Vriendschap, Vrolijkheid, **scène 2**
3. Liefde, geluk, **scène 2/3**
4. Beleefdheid, Welgemanierdheid, Welwillendheid, **scène 3**
5. Geloof, geluk **scène 4**
6. Doelmatigheid

Deel 2. Analyse per verhaallijn

8. Narratieve cyclus hoofdpersonen

Sneeuwwitje: **A**: wordt verliefd op de Prins, maar wordt weggejaagd door de Boze Koningin → **B**: vlucht het bos en in en gaat bij de Dwerfen leven → **C**: blijft geloven in haar liefde door de Prins te wensen, zelfs als ze vergiftigd wordt.

Prins: **A**: ziet het meisje uit zijn dromen en wordt verliefd → **B**: kiest ervoor om Sneeuwwitje in het bos op te zoeken als hij hoort dat ze dood is → **C**: kust zijn liefde om afscheid te nemen en wekt haar hiermee tot leven, waardoor ze lang en gelukkig verder kunnen leven.

9. Bewijs hoofdpersoon: De Prins en Sneeuwwitje kunnen niet bij elkaar zijn, maar Sneeuwwitje probeert te blijven geloven in haar liefde. Om het probleem op te lossen, wenst Sneeuwwitje dat de Prins en zij heel gelukkig zullen worden. Dankzij de Prins komt S terug tot leven en kan de wens om samen gelukkig te worden vervuld worden. Het feit dat Sneeuwwitje de hele film door aan de Prins denkt en over hem vertelt aan alle mensen / dwergen / dieren die ze tegenkomt, geeft aan hoe belangrijk hij voor het verhaal en voor S zelf is.

10. Succesvol bereiken van het doel van de hoofdpersonen

De Prins zingt: 'Nooit hoef ik meer te zoeken, het wachten is nu voorbij', dit laat zien dat zijn doel bereikt is. Ook in haar wens geeft Sneeuwwitje kenbaar wat haar doel in het leven is, en ook haar wens komt uit: de liefde van haar leven ontmoeten en dan voor altijd bij de Prins zijn en heel gelukkig worden samen.

Deel 3 Latente verhaallijn analyse

11. Tegenstellingen die van belang zijn voor de cyclus van de hoofdrolspelers

a. Het geslacht van de hoofdpersonen verschilt. De Prins is degene die in eerste instantie op Sneeuwwitje valt en haar probeert te verleiden. Al snel is Sneeuwwitje om. Ze is in eerste instantie afwachtend, terwijl de prins assertief en actief is. Verschil is dat het onduidelijk is of de Prins net zoveel aan Sneeuwwitje denkt, maar uiteindelijk komen de twee wel bij elkaar. Uiteindelijk is het de Prins die Sneeuwwitje weet te vinden en dat maakt hem assertiever, zij

wacht af (gedwongen) tot de Prins haar vindt.

b. Sneeuwwitje is verliefd op de Prins, maar is ook erg bang gemaakt door de Koningin. Ondanks haar wens om bij de Prins te zijn, vlucht zij het bos in en wordt zij door de situatie gedwongen zonder de Prins te leven.

12. Normen en waarden algemener groeperen

Liefdesgeluk en vriendschap zijn de twee hoofdwaarden die in de film naar voren komen. De droom van Sneeuwwitje is het vinden van ware liefde en hier begint en eindigt de film mee. Ook de Prins is op zoek naar het meisje uit zijn dromen en dit maakt hij in scene 1 kenbaar aan Sneeuwwitje. De vriendschap tussen Sneeuwwitje en de Dwergen is essentieel in de film. Er zijn veel scènes die dit onderwerp omhelzen en de Dwergen worden aandoenlijk en lief door deze band.

Ook de waarde loyaliteit en vriendelijkheid staan centraal, maar komen iets minder sterk naar voren. Loyaliteit komt terug wanneer de Dwergen Sneeuwwitje onvoorwaardelijk willen helpen en redden van de heks. Daarbij komt dat Sneeuwwitje tegen iedereen vriendelijk is, zelfs tegen de oude heks die haar een appel aanbiedt.

13. Relatie tussen normen en waarden en de tegenstellingen binnen een verhaallijn

Het feit dat S moet vluchten, gaat in tegen haar droom om samen met de Prins te zijn. Dit bedreigt de waarde *liefdesgeluk*. Echter komen de waarden *loyaliteit* en *vriendschap* wel beter tot zijn recht. Sneeuwwitje vindt dit bij de Dwergen.

14. Moraal van het verhaal

‘Volg altijd je hart en probeer in je dromen te blijven geloven.’

15. Binaire opposities

- Goed versus kwaad (Onschuldige Sneeuwwitje tegen de Boze Koningin).
- Liefdesgeluk versus veiligheid (S moet vluchten, tegen haar wil in, haar veiligheid is op dat moment belangrijker).
- Angst versus dromen volgen (Sneeuwwitje kiest ondanks haar angst voor de Heks toch een hap van de appel te nemen in de hoop dat haar wens uitkomt).
- Afwachtend versus assertief (Sneeuwwitje versus Prins).

16. Niet meerdere verhaallijnen, dus niet mogelijk de opposities algemener te groeperen.

17. Samenhang binaire opposities

De oppositie goed / kwaad hangt samen met angst / dromen volgen. Uit de moraal van het verhaal blijkt dat het volgen van je dromen altijd goed is en dat angst voortkomt uit het kwade, namelijk de boze plannen van de Koningin.

18. Moraal van het verhaal

Als je hart je ingeeft dat je iets moet doen om gelukkig te worden, dan moet je deze droom na streven. Ook al is dat soms eng of gevaarlijk. Uiteindelijk wint het goede het altijd van het kwade en daarom is het veilig om je dromen achterna te gaan.

Voorwaarden Klassiek Disney model, Wasko (2001).

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl JA	<ul style="list-style-type: none">• Makkelijke entertainment• Muziek• Humor
Verhaal JA	<ul style="list-style-type: none">• Sprookjes of folklore• Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters JA	<ul style="list-style-type: none">• Helden, schurken, bijfiguren en mentors• Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden JA	<ul style="list-style-type: none">• Individualisme & optimisme• Fantasie, magie, verbeelding• Onschuld• Romantiek & geluk• Goed tegenover slecht

1. Stijl: In de film Sneeuwwitje wordt veel gebruik gemaakt van liedjes. Zo worden de wensen en dromen van de Prins en Sneeuwwitje kenbaar gemaakt door liedjes. Ook de Dweren zingen veel liedjes, waarin veel humor terug komt. Hierdoor is het verhaal eenvoudig en speels en goed te begrijpen voor kinderen. Aan alle eisen voor de eerste van vier filmkarakteristieken, stijl, wordt voldaan.
2. Verhaal: het verhaal van Sneeuwwitje is gebaseerd op het gelijknamige sprookje van de gebroeders Grimm. Verder wordt het verhaal in narratieve stijl verteld, er wordt gedaan alsof voorgelezen wordt uit een sprookjesboek.
3. Karakters: De Prins wordt als held geportretteerd, hij redt Sneeuwwitje met zijn kus. De schurk is natuurlijk de Boze Koningin, die later zelfs als heks vermomd is. Bijfiguren zijn de Dweren, die ook als het ware een rol van mentor vervullen, omdat zij Sneeuwwitje waarschuwen en proberen te redden voordat ze een hap van de appel neemt. Ook de dieren uit het bos zijn bijfiguren. In Sneeuwwitje is niet zo zeer sprake van stereotyperende representatie van etniciteit, maar wel van geslacht. Zo is de Prins de stoere, sterke man die Sneeuwwitje redt en haar verliefd op hem maakt en is

Sneeuwvitje de mooie Prinses die goed kan schoonmaken en zich overgeeft aan de Prins.

4. Thema's / waarden:

- a. Individualisme & Optimisme: Sneeuwvitje weet zich alleen te redden door te vluchten en zich te verstoppen in het huisje van de Dwergen. Ook blijft zij optimistisch en geloven in haar leven samen met de Prins.
- b. Fantasie, magie en verbeelding: Dieren kunnen praten (met mensen), Dwergen bestaan, toverdranken worden ingezet en door liefde wordt een vloek opgeheven. Dit komt allemaal niet voor in de echte wereld, maar wel in de sprookjeswereld waarin Sneeuwvitje leeft.
- c. Onschuld: Sneeuwvitje is een onschuldig meisje dat niets fout doet en door iedereen (behalve de Koningin) aardig wordt gevonden.
- d. Romantiek & Geluk: dit thema en deze waarden staan centraal in de film.
- e. Goed – Slecht: is ook een centraal terugkomend thema in de film.

Verder opvallend:

- Prins heeft geen naam
- Sprookje eindigt in een huwelijk
- Gaat om prins en prinses
- Film begint met een wens en na het overwinnen van obstakels komt deze wens uit
- Sidekicks: Dwergen (niet bestaande figuren)

B. Analyse van Assepoester

Deel 1. Transcriptie

1. Verhaallijnen hoofdpersonen samengevat

Verhaallijn Assepoester: woont na de dood van haar vader en moeder met haar stiefmoeder en twee stiefzussen in een groot huis. Ze wordt vernederd en als sloofje gebruikt door haar stiefmoeder. Ondanks dat blijft ze een lief, zachtaardig, hardwerkend meisje met een droom.

Deze droom komt uit, het moment dat ze de Prins ontmoet op het bal. Hierna is ze verliefd en de Prins op haar. Uiteindelijk vindt de Prins haar terug en trouwen ze. Ze leven allebei nog lang en gelukkig.

Verhaallijn Prins: De Prins moet van zijn vader een echtgenote vinden en kinderen krijgen. De Prins wil dit vanzelf laten gebeuren, terwijl de Koning hem wil pushen. Tijdens een bal ontmoet hij Assepoester en weet hij dat dit het meisje is waarmee hij wil trouwen en kinderen wil krijgen. Hij raakt haar kwijt, maar vindt haar terug. Dan trouwen ze en leven ze nog lang en gelukkig.

2. Transcript van verhaallijnen Assepoester en de Prins (per relevante scène)

Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
1	1/1	3:10 – 7:15	Bed van Assepoester	Ochtend

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Assepoester wordt door vogeltjes gewekt in haar torenkamer. Dan vertelt ze over dat ze prachtig heeft gedroomd, maar dat ze deze droom niet kan vertellen, omdat haar wens dan niet uit zal komen. Ze zingt een liedje en de dieren helpen haar met aankleden en klaar maken voor de werkdag.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Assepoester: 'Eigen schuld, als je een mooie droom van iemand verstoort. Ja, ik zie wel dat het mooi weer is, maar het was toch zo'n prachtige droom.' Ze zucht van dromerigheid. De vogeltjes vragen haar wat voor droom ze heeft gehad. A: 'Wat voor een droom? Dat zeg ik niet. Nou, als je een wens verklapt, komt-ie niet uit. En bovendien...' Dan begint ze te zingen: 'Een droom laat je hart iets wensen, als je heel diep slaapt. Hij zorgt dat bij vele mensen de pijn van de ziel snel verlaat. Een droom schenkt je weer vertrouwen, je zorgen worden minder zwaar. Dus je laat je hart niet langer treuren, want eens zal het gebeuren. De wens in je droom wordt echt waar.' Dan luidt de torenklok en realiseert A zich dat ze laat is. 'Oh die klok! Ouwe pestkop. Ja, ja ik hoor je wel: opstaan zeg je. Tijd om aan het werk te gaan, zelfs hij deelt bevelen uit. Nou, er is één ding dat ze me niet kunnen bevelen. Want wie weet gebeurt het: de wens in

	<p>mijn droom wordt echt waar.’ ‘Dus laat je hart niet langer treuren, want eens zal het gebeuren. De wens in je droom wordt echt waar.’</p> <p>Wanneer A over haar droom nadenkt, kijkt ze hoopvol, dromerig en verliefd. Ze sluit haar ogen en je ziet dat ze aan iets fijns terug denkt.</p>
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	2	1/2	22:40 – 25:01	Het paleis van de koning, zijn werkkamer.	Overdag, ergens op de dag.
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	De Koning spreekt met zijn assistent over zijn zoon. Hij is kwaad dat zijn zoon blijft weglopen voor zijn verantwoordelijkheden. Om dit probleem op te lossen en te zorgen dat de Prins snel verliefd wordt, geeft de Koning een bal in zijn paleis waar alle huwbare meisjes uit zijn koninkrijk komen. Dan moet er wel een toekomstige prinses tussen zitten!				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>De Koning: ‘Spreek me niet tegen. Mijn zoon is zijn verantwoordelijkheden lang genoeg uit de weg gegaan! Het wordt hoog tijd dat hij trouwt en een gezin sticht.’ Ass: ‘Maar natuurlijk majesteit, maar heb geduld.’ K: ‘Ik heb ook geduld! Maar ik word er niet jonger op, ik word er niet jonger op begrijp dat toch. Ik wil zo graag mijn kleinkinderen zien voordat ik sterf.’ Ass: ‘Ik begrijp het, Sire.’ K: ‘Nee, nee je weet niet wat het is als je je eigen kind ziet opgroeien en merkt dat hij zich steeds verder en verder en verder van je verwijdert. Ik voel me zo eenzaam in dit lege paleis. Ik wil zo graag weer he getrippel van die kleine voetjes horen.’ Ass: ‘Nou, majesteit, als we de prins nou eens gewoon even met rust laten.’ K: ‘Wat zeg je nou? Met die malle romantische ideeën van hem.’ Ass: ‘Nou maar Sire, als het om liefde gaat.’ K: ‘Ha, liefde! Een jongen en een meisje moeten elkaar onder de juiste omstandigheden leren kennen, niet waar? Nou dan zorgen wij voor die omstandigheden!’ Ass: ‘Maar majesteit, als de Prins daar achter komt!’ K: ‘Onzin! Kijk, die jongen komt vandaag thuis, is het niet? Nou dan spreekt het toch vanzelf dat je zoiets viert met een bal. En als alle huwbare meisjes van mijn koninkrijk, haha, dan toevallig op dat bal waren. Nou, dan moet hij wel op één van hen vallen. Dacht je niet? Als dat gebeurt: kaarslicht, strijkorkestje. Zo romantisch! Dat kan gewoon niet mis gaan, nee toch?!’ Ass: ‘Ik zorg dat er een bal komt.’ K: ‘Vanavond en zorg dat elk huwbaar meisje er is, begrepen?’ Ass: ‘Ja, majesteit.’</p>				

	De Koning: - kijkt boos – verdrietig – en blij, opgelucht als hij een oplossing voor zijn probleem heeft gevonden.
--	--

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	3	1/3	48:01 – 48:35	Paleis van koning, tijdens het bal.	's Avonds, tegen middernacht
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Op het bal dat de Koning voor de Prins heeft georganiseerd, ziet de Prins geen enkel meisje dat hem verliefd maakt. Tot Assepoester als laatst het paleis in loopt. De Prins ziet haar en loopt direct naar haar toe. Ze beginnen samen de wals te dansen.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	K: 'Ik geef het op, zelfs ik kan niet van die jongen verwachten dat hij.. Ass: 'Nou, als ik zo vrij mag zijn, Sire, ik heb u geprobeerd te waarschuwen, maar u bent ook zo onvoorstelbaar romantisch. Ongetwijfeld, zag u alles haarfijn voor u afspeelen. De jonge Prins buigend voor de menigte. Plotseling houdt hij in: hij kijkt op, voorwaar daar loopt ze. Het meisje van zijn dromen. Wie ze is of waar ze vandaan komt, weet hij niet. Maar dat kan hem ook niet schelen. Maar zijn hart zegt dat hier, hier het meisje staat dat voorbestemd is om zijn bruid te worden. Haha, zo iets gebeurt alleen in sprookjes, Sire, maar in werkelijkheid, oh, nee! Dit moest wel een afgang worden.' K: 'Afgang zei je! Nou, De Prins en Assepoester dansen samen op het bal. Dankzij de assistent van de Koning kijk daar dan eens, verwaande piet.' K: 'Nou, vertel eens ken je haar?' Ass: 'Nee, Sire, ik heb haar nog nooit gezien.' K: 'Dat pleit tenminste voor haar, de wals snel! Pssst, dat licht! Dat licht'. Het middernacht is en ze naar huis terug moet. De Prins wil graag dat ze blijft, hij weet niets van haar. Hij blijft teleurgesteld achter. Maar A rent het Paleis uit. Op de trap laat ze haar glazen muiltje vallen, maar ze heeft geen tijd het op te rapen en rent door. Ze De Prins kijkt verveeld en gaapt zelfs. Tot hij Assepoester ziet, hij kijkt op en loopt vlucht het Paleis uit en weet de Assistent van zich af te slaan. De Assistent van de zelfverzekerd naar haar toe.				
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	4	1/4	50:45 – 54:30	Op het bal in het paleis	Avond, tegen middernacht

	Koning vindt het muiltje op de trap.
<i>Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)</i>	<p>A: 'Dit is het dan, dit is het dan. De liefde geeft een nieuw gevoel. Zo wonderschoon, het is of ik droom. Het geeft aan je leven een doel. Mijn hart is licht, ik vlieg heel ver. Ik raak in de lucht iedere de ster. Dus dit zal het wonder zijn, wat ik in mijn dromen zag.' A + P: 'Dit is mijn stop.' A: 'Oh, mijn hemel.' P: 'Wat is er?' A: 'Het is middernacht!' P: 'Ja, dat is zo, maar waarom..' A: 'Ik moet gaan.' P: 'Nee, nee wacht, ga nog niet weg. Het is pas..' A: 'Ik moet echt gaan, het spijt me, het moet.' P: 'Waarom?' A: 'Nou, ik, ik moet. De Prins, ik heb de Prins nog niet gezien!' P: 'De Prins? Maar weet je dan niet dat...' A: 'Tot ziens!' P: 'Nee, wacht nou even. Kom terug. Alsjeblieft, kom terug. Ik weet niet eens hoe je heet of waar je woont. Toe, wacht nou even, wacht.' A: 'Tot ziens!' P: 'Wacht!'. Assepoester rent het Paleis uit.</p> <p>A: 'Het spijt me, ik geloof dat ik alles een beetje vergat: zelf de tijd. Maar het was ook zo schitterend. En hij was ook zo knap toen ik met hem danste. Oh, volgens mij is de Prins zelf lang niet zo knap als.. Nou ja, het is voorbij.' Muizen: 'Assepoesje: kijk, je schoentje!' A: 'Oh, dank u wel. Ik heb zo genoten vanavond.'</p> <p>De Prins en A kijken elkaar verliefd aan. Ook als ze in de camera kijken, zie je een dromerige, verliefde blik in Assepoesters ogen. De Prins kijkt dan erg tevreden. Assepoester kijkt verschrikt als ze merkt hoe laat het is. De Prins kijkt verbaasd en verdrietig als ze wegrent. Wanneer A de muizen vertelt over haar avond, zie je haar blij, verliefde blik weer terugkomen.</p>

<i>Scène</i>	<i>Verhaallijn/scene van verhaallijn</i>	<i>Tijd</i>	<i>Locatie</i>	<i>Tijdstip</i>
5	1/5	56:39 – 57:31	Slaapkamer van de Koning	's Avonds laat na het bal.
<i>Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen</i>	De Assistent van de Koning vertelt hem dat het droommeisje van de Prins weggelopen is. Dan vertelt hij de Koning dat ze het muiltje van het meisje hebben gevonden en dat hij het meisje wil vinden. Elk meisje moet het muiltje passen en degene die het muiltje past, trouwt de Prins.			
<i>Uitwerking tekst (eventueel intonatie &</i>	Ass: 'We hebben alleen dit glazen muiltje gevonden.' K: 'Het is gewoon een complot!' Ass: 'Maar, Sire, hij houdt van haar. Hij wil haar per se vinden. Hij wil haar met alle			

gezichtsuitdrukkingen)	geweld trouwen.' K: 'Wat? Wat zei je daar?' Ass: 'De Prins, Sire, zegt dat hij alleen wil trouwen met degene die past in dit muiltje.' K: 'Oh, zei die dat echt? Nu moet hij!' Ass: 'Maar Sire, er zijn zoveel meisje die dat muiltje passen.' K: 'Dat is zijn probleem. Hij heeft zijn woord gegeven en daar houden we hem aan.'
	De Koning is heel boos en zo kijkt hij ook. Maar dan kijkt hij heel blij en opgelucht.

<i>Scène</i>	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
6	1/6	1:09:06 – 1:11:06	Huis van Assepoester, in de hal	De ochtend na het bal.

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	De Hertog wil net weggaan, als Assepoester de trap af rent. Zij wil en mag het muiltje ook passen. Dan valt de lakei en breekt het muiltje. Maar Assepoester haalt het andere muiltje tevoorschijn en past deze perfect. Zij is het meisje waar de Prins verliefd op werd. Ze trouwen in het paleis. Ze vertrekken samen in een koets de toekomst in, waar ze elkaar eindelijk kussen. Ze leefden nog lang en gelukkig.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	A: 'Oh, Hoogheid, Hertog, alstublieft, wacht even. Mag ik hem passen?' Ass: 'Mevrouw, het bevel was: ieder meisje. Kom maar, mijn kind.' Het muiltje valt en breekt, maar Assepoester biedt hulp. Ass: 'Oh nee! Nee, nee, nee. Wat verschrikkelijk. Wat zal de Koning hiervan zeggen? Wat zal die doen?' A: 'Maar misschien dat dit helpt?' Ass: 'Nee, nee niets kan nog helpen. Niets!' A: 'Hier is het andere muiltje!'
	Assepoester kijkt blij en hoopvol. Ze geniet als het muiltje past.

4. Beschrijving hoofdpersonen

Assepoester:

- a. Geslacht: vrouw
- b. Leeftijd: jonge vrouw, tussen de 18 en 20 jaar (wordt niet duidelijk vermeld)
- c. Etnische afkomst: westers
- d. Sociale achtergrond: is goed geboren, maar wordt als sloofje gebruikt
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- f. Beroep / status: lage status door gedrag stiefmoeder
- g. Uiterlijke kenmerken: slank, blond, knap, lief gezicht, vrouwelijk postuur

Het uiterlijk van Assepoester is van belang, omdat de Prins direct verliefd wordt het moment dat

hij haar ziet (scène 3). Verder is voor het verhaal van belang dat Assepoester behandeld wordt als sloofje en dus van lage kom af lijkt te zijn. Door in haar dromen te geloven, kan zelfs zij gelukkig worden met de man van haar leven. Ook moet ze natuurlijk ongehuwd zijn, anders kan ze nooit haar Prins trouwen.

Prins:

- a. Geslacht: man
- b. Leeftijd: jongeman, tussen de 20 en 22 jaar (wordt niet duidelijk vermeld)
- c. Etnische afkomst: westers
- d. Sociale achtergrond: Prins, dus rijk en welgemanierd
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- f. Beroep / status: Prins
- g. Uiterlijke kenmerken: knap, slank, donker haar, mannelijk postuur.

Voor de Prins is het vooral van belang dat hij knap en elegant is. Met deze eigenschappen verovert hij direct Assepoesters hart. Ook het feit dat hij nog ongehuwd is, is essentieel voor het verhaal. Zijn status als Prins is van belang om het verhaal een sprookje te laten zijn.

5. Karakteristieke en persoonlijke kenmerken hoofdpersonen

Assepoester: zij is een ijverig, rustig en vriendelijk meisje. Ze is ook gezegend met een mooie stem. Ze werkt hard en laat zich niet op de kast jagen door haar gemene stiefmoeder en -zussen.

Prins: hij is een knappe, zelfverzekerde jongeman die weet wat hij wil: Assepoester. Hij zorgt er dan ook voor dat hij en Assepoester samen komen en kunnen trouwen.

6. Doel en motieven hoofdpersonen

- a. Concreet:
 1. Prins moet een huwelijkspartner vinden, **scène 2**.
 2. Prins wil dansen met Assepoester, **scène 3**.
 3. Het meisje van het glazen muiltje vinden, **scène 5**.
 4. Trouwen, **scène 5 / 6**.
 5. Dromen laten uitkomen, **scène 1**.
 6. Doel geven aan je leven, d.m.v. liefde, **scene 4**.
- b. Abstract:
 1. In je dromen geloven, **scène 1**.
 2. Verliefd worden, **scène 2 / 3**.
 3. Liefde een handje helpen, zodat de Prins een partner vindt, **scène 3**.
 3. Dromen uit laten komen, **scène 1 / 4**.
 4. Doel van het leven ontdekken: liefde, **scène 4**.
- c. Psychologisch:
 1. Geluk vinden, **scène 1**.
 2. Liefde vinden, **scène 2 / 5**
 3. Je hart volgen, **scène 3**.

4. Lang en gelukkig leven met de liefde van je leven, **scène 6**.

7. Normen

1. Altijd hard werken, **scène 1**.
2. Niet blijven treuren, eens zal het gebeuren, **scène 1**.
3. Blijf in je dromen geloven, **scène 1 / 3 / 6**
4. Liefde komt niet vanzelf, **scène 2**.
5. Altijd netjes en beleefd zijn tegen vreemden, **scène 4**.
6. Belofte maakt schuld, **scène 5**.
7. Aan bevel houden, **scène 6**.
8. Liefde geeft je leven doel, **scène 4**.

Waarden

1. IJverigheid en werkzaamheid, **scène 1**.
2. Geloof en geluk, **scène 1**.
3. Welwillendheid, **scène 2**.
4. Liefde, **scène 3 / 4**.
5. Beleefdheid, welgemanierdheid en welwillendheid, **scène 4**
6. Gehoorzaamheid, **scène 1 / 5 / 6**.
7. Assertiviteit (van de Prins en van Assepoester), **scène 4 / 6**
8. Bescheidenheid (van Assepoester)
9. Doelmatigheid
10. Besluitvaardigheid (van de Koning)
11. Creativiteit (van de Toverfee)

Deel 2. Analyse per verhaallijn

8. Narratieve cyclus hoofdpersonen

Assepoester: **A**: Ze wordt als sloofje gebruikt in haar eigen huis → **B**: ze kiest ervoor om in haar eigen dromen te blijven geloven, zodat haar wens uitkomt → **C**: Met de hulp van de Toverfee, die verschijnt omdat A in haar dromen blijft geloven, besluit A naar het bal te gaan, waar ze Prins ontmoet.

Prins: **A**: Ontmoet het meisje van zijn dromen, maar ze moet naar huis vertrekken zonder dat hij weet wie het is → **B**: laat elk meisje in het land het verloren glazen muiltje passen → **C**: trouwt met het meisje dat het muiltje past.

9. Bewijs hoofdpersoon

Assepoester: De beslissingen die Assepoester neemt, in haar dromen blijven geloven en altijd hard blijven werken, zijn cruciaal voor het verhaal. Hierdoor verschijnt de Toverfee en kan

Assepoester naar het bal, waar ze de Prins ontmoet.

Prins: de beslissing van de Prins om Assepoester ten dans te vragen en haar te zoeken als hij haar kwijt is, zijn essentieel voor het verhaal.

10. Succesvol bereiken van het doel van de hoofdpersonen

De Prins en Assepoester zingen: 'Dit is het dan, dit is het dan. De liefde geeft een nieuw gevoel. Zo wonderschoon, het is of ik droom. Het geeft aan je leven een doel. Mijn hart is licht, ik vlieg heel ver. Ik raak in de lucht iedere de ster. Dus dit zal het wonder zijn, wat ik in mijn dromen zag.' Zij laten hier horen dat hun doel bereikt is en zij vinden elkaar terug, waardoor de lang en gelukkig leven.

Deel 3 Latente verhaallijn analyse

11. Tegenstellingen die van belang zijn voor de cyclus van de hoofdrolspelers

a. Het geslacht van de hoofdpersonen verschilt. Ook de karakters verschillen, want Assepoester is rustig en een beetje verlegen terwijl de Prins zelfverzekerd overkomt. De doelen en motieven van de hoofdrolspelers komen overeen. Uiteindelijk is het de Prins die Assepoester weet te vinden en dat maakt hem assertiever dan Assepoester, zij wacht af tot de Prins haar vindt.

b. Assepoester is op één moment zo verdrietig dat zij niet meer in haar dromen wil en kan geloven. Dan komt de toverfee en verandert dit ongelof.

12. Normen en waarden algemener groeperen

De waarden die in de film vooral centraal staan, zijn: geloof, geluk, liefde en gehoorzaamheid. Deze waarden bestaan uit de normen waarin centraal staan dat geluk gevonden wordt als in dromen geloofd wordt. En ook de norm waarin naar voren komt dat je niet op moet geven (niet blijven treuren, eens zal het gebeuren) is een centraal terugkomende norm die essentieel is voor de algemene waarden.

13. Relatie tussen normen en waarden en de tegenstellingen binnen een verhaallijn

Wanneer Assepoester niet naar het bal lijkt te kunnen en zij haar geloof en dromen wil opgeven, komen de waarden geluk en geloof in gevaar. Ook de waarde gehoorzaamheid loopt even gevaar, omdat Assepoester niet naar de Prins luister als hij haar vraagt te blijven.

De Prins kijkt ook anders naar de liefde dan zijn vader de Koning. De Koning wil dat de Prins snel een meisje vindt en voor nakomelingen zorgt, daar hoeft geen romantiek aan te pas te komen. Hij geeft aan dat de Prins er wel romantische ideeën op na houdt (zie scene 2).

14. Moraal van het verhaal

'Blijf altijd in je dromen geloven, dan komen ze uit.'

15. Binaire opposities

- Goed versus kwaad (Assepoester en de dieren versus de stiefmoeder en –zussen).
- Gehoorzaamheid versus eigen wil (Assepoester zorgt dat ze het muiltje kan passen, terwijl haar stiefmoeder haar dat verboden heeft).
- Assertief versus teruggetrokken (Prins tegen Assepoester)
- Geloof versus ongeloof (wanneer Assepoester bijna het geloof in haar dromen op wil geven).
- Macht versus onmacht (Assepoester staat machteloos tegenover de terreur van haar stiefmoeder).

16. Niet meerdere verhaallijnen, dus niet mogelijk de opposities algemener te groeperen.

17. Samenhang binaire opposities

De binaire oppositie ‘goed versus kwaad’ hangt samen met de andere twee binaire opposities ‘gehoorzaamheid versus eigen wil’ en ‘geloof versus ongeloof’. Het kwade, de stiefmoeder, laat Assepoester bijna het geloof verliezen door haar al het zware werk te laten doen, waardoor A haar dromen bijna opgeeft. Daarnaast hangt ook de oppositie gehoorzaamheid en eigen wil samen met assertiviteit en teruggetrokkenheid. De Prins gehoorzaamt de Koning niet en maakt zijn eigen plan. Hij is daarin afwachtend terwijl de Koning juist actie wil ondernemen. Ook Assepoester is teruggetrokken, maar wordt later assertief. Net als de Prins.

18. Moraal van het verhaal

Hoe erg het ook tegenzit en hoe ver weg je dromen ook lijken, probeer altijd in je dromen te blijven geloven. Dan zal je liefde en geluk vinden en samen kunnen zijn met de man van je dromen.

Voorwaarden Klassiek Disney model, Wasko (2001).

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl JA	<ul style="list-style-type: none">• Makkelijke entertainment• Muziek• Humor
Verhaal JA	<ul style="list-style-type: none">• Sprookjes of folklore• Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters JA	<ul style="list-style-type: none">• Helden, schurken, bijfiguren en mentors• Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden JA	<ul style="list-style-type: none">• Individualisme & optimisme• Fantasie, magie, verbeelding• Onschuld

	• Romantiek & geluk • Goed tegenover slecht

1. Stijl: In de film wordt veel gebruik gemaakt van liedjes, over dromen en blijven geloven in jezelf. De muizen in het verhaal zorgen voor de nodige dosis humor. Dit alles zorgt ervoor dat het verhaal luchtig is en eenvoudig te begrijpen is.
2. Verhaal: het verhaal van Assepoester is gebaseerd op het gelijknamige sprookje. En wordt vertellend aan het publiek getoond, er wordt gedaan of uit een sprookjesboek wordt voorgelezen.
3. Karakters: De held in het verhaal is Assepoester en natuurlijk de Prins, die Assepoester blijft zoeken tot hij haar heeft gevonden en ze daarna samen kunnen zijn. Deze film zit vol met schurken: de boze stiefmoeder van Assepoester, haar stiefzussen Anastacia en Drisella. Ook de kat lucifer wordt als schurk afgeschilderd. Ook van stereotyperende representatie is sprake: jongens dragen jasje en broek, meisje een jurk (muizen) en de Prins is een knappe jonge man.
4. Thema's / waarden:
 - a. Individualisme & Optimisme: Assepoester is erg op zichzelf aangewezen nadat haar ouders overleden zijn, maar ze blijft optimistisch en geloven in haar dromen.
 - b. Fantasie, magie, verbeelding: Assepoester kan met dieren praten en een toverfee helpt haar door middel van toverkracht aan een koets en een mooie jurk. Dit komt allemaal niet voor in de echte wereld, maar wel in de sprookjeswereld waarin Assepoester leeft.
 - c. Onschuld: Assepoester is onschuldig, maar wordt toch geterroriseerd door haar stiefmoeder.
 - d. Romantiek & Geluk: thema's die centraal staan in de film. Assepoester trouwt met haar Prins en leeft daarom nog lang en gelukkig.
 - e. Goed – Slecht: Duidelijk is dat het goede vertolkt wordt door Assepoester, de dieren en de toverfee. Het kwade wordt vertolkt door de stiefmoeder en –zussen.

Verder opvallend:

- Prins heeft geen naam
- Wordt een droom uitgesproken en deze komt, na obstakels, ook uit
- Gaat om prins en prinses
- Sidekicks: muizen en toverfee (dieren en niet bestaand figuur)

C. Analyse van Doornroosje

Deel 1. Transcriptie

1. Verhaallijnen hoofdpersonen samengevat

Verhaallijn Doornroosje: Doornroosje (Aurora) wordt als baby vervloekt door Malafide, daarom groeit zij op in een huisje in het bos bij de drie feeën. De vloek van Malafide, een 100 jarige slaap, kan alleen verholpen worden als Doornroosje gewekt wordt door een echte liefdeskus. Op haar zestiende verjaardag ontmoet Doornroosje in het bos een jongen, de jongen uit haar dromen. Ze is direct verliefd op hem en hij op haar. Maar van de feeën moet ze mee terug naar het kasteel waar ze moet trouwen met Prins Philip. Doornroosje is ontroostbaar. Dan heeft de vloek van Malafide zijn uitwerking en de prinses valt in diepe slaap. Ze wordt gewekt dankzij een echte liefdeskus van de jongen uit haar dromen, die ook prins Philip blijkt te zijn. Ze dansen samen en leven nog lang en gelukkig.

Verhaallijn Prins Philip: Prins Philip wordt bij de geboorte van prinses Aurora voorgesteld aan zijn verloofde, die dan nog een baby is. Hij vindt het maar niks. Dan, zestien jaar later, ontmoet hij een boerenmeisje in het bos. Hij is direct in de ban van haar schoonheid en mooie stem en wordt verliefd op haar. Philip wil met die meisje trouwen. Hij vertelt dit nieuws aan zijn vader, koning Hugo, maar die is het hier niet mee eens. Dan valt vertrekt de Prins naar het bos om Doornroosje weer te ontmoeten, maar hij wordt gevangen genomen door Malafide en opgesloten in de kerkers van het Verboden Bos. De Feeën helpen hem ontsnappen en de Prins verslaat Malafide. Dan snelt hij naar Doornroosje, waarvan hij inmiddels weet dat dit prinses Aurora is, en kust haar wakker. Dan leven ze nog lang en gelukkig.

2. Transcript van verhaallijnen Doornroosje en de Prins (per relevante scène)

	Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	1	1/1	03:54 – 04:43	kasteel van Koning Stefan	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Het land viert dat het nieuwe prinsesje geboren is en Koning Stefan en Koning Hugo laten weten dat hun kinderen zich later zullen verloven, zodat ze ooit één groot koninkrijk kunnen worden.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Verteller: 'En zo vierde, op deze prachtige dag, iedereen in het hele land de zolang verwachte Koninklijke geboorte. De beminnelijke Koning Stefan en zijn koningin ontvingen ook een oude, vertrouwde vriend van hen.' Lakei: 'Zijne majesteit Koning Hugo en zijne Koninklijke Hoogheid Prins Philip.' V: 'Het was een dierbare wens van de				

	<p>vorsten, dat de hun beide landen ooit eens op zouden gaan in één groot koninkrijk. En vandaag zouden aankondigen dat Philip, de zoon en enige erfgenaam van Hugo, zich zou verloven met Stefans dochter Aurora. En dus gaf hij zijn geschenk en keek, hoewel hij dat nog niet besepte, zijn toekomstige bruid aan.'</p> <p>Philip kijkt verward en afkeurend als hij zijn toekomstige bruid in de wieg ziet. De beide koningen en de koningin kijken verheugd.</p>
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	2	1/2	09:11 – 10:08	<i>kasteel van Koning Stefan</i>	<i>Overdag</i>
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	<p>Nadat de boze Malafide haar vloek over prinses Aurora heeft uitgesproken en vertrokken is, proberen de feeën de schade te beperken. In plaats van sterven, zal Aurora op haar zestiende verjaardag zich prikken aan een spoel en in een diepe slaap vallen. Hieruit kan zij alleen ontwaken door een echte liefdeskus.</p>				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Flora: 'Wanhoop niet, Majesteit. Mooiweertje heeft nog een gave voor haar.' K: 'Dus zij kan deze vreselijke vloek verbreken?' Mooiweertje: 'Oh nee, Sire. Flora: 'Malafide's krachten zijn veel te groot.' Fauna: 'Maar ze kan helpen! Doe je best maar, schat.' Flora: 'Ja, toe nou maar.' M: 'Lieve prinses, als jij gevoed door Malafide's haatgevoelens, gemeen geprikt wordt door een spoel, dan is er nog een straaltje hoop. Ik geef jouw lot een andere loop. Jij geraakt in diepe slaap en zal niet sterven door iemands wraak. Jij sluimert in serene rust en zal ontwaken door een echte liefdeskus.'</p> <p>De Koning en Koningin kijken verschrikt en bang. De feeën kijken hoopvol.</p>				

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	3	1/3	21:50 – 31:42	<i>In het bos</i>	<i>De dag van Aurora's zestiende verjaardag, 's ochtends.</i>
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	<p>Doornroosje loopt zingend door het bos en heeft contact met de dieren. Dan komt de Prins aanrijden op zijn witte paard, Samson, en hoort D zingen. Dan vertelt D de dieren over haar droom. De dieren zien dan de Prins en rennen naar hem toe, dan pakken ze</p>				

	<p>zijn natte kleding en rennen ermee weg. De Prins rent achter hen aan. De dieren trekken de kleding van de Prins aan bij de uil en Doornroosje ziet de dieren (nog niet de Prins). Ze begint met de uil te dansen en te zingen. Dan ziet de Prins haar en zij hem. Ze praten even en dan dansen en zingen ze samen verder. Dan leunen ze samen tegen een boom en knuffelen elkaar. Tot D opschrikt uit haar gedachte en de Prins vertelt dat ze weg moet gaan en ze elkaar vanavond weer zullen zien bij het huisje in het dal.</p>
<p>Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)</p>	<p>Prins Philip: 'Hoor je dat, Samson? Prachtig! Wat is het? Kom, ik wil het weten! He, toe nou, voor een extra emmer haver en een paar wortels? Snel maar!' Hij valt in het water: 'Geen wortels!' Doornroosje zingt: 'Hoe komt het, hoe komt het? Dat iedere vogel iemand weet te vinden? Een teder, beminde aan wie zijn liefdeslied schrijft. Hoe kan ik, hoe kan ik, als mijn hart blijft juichen, iemand overtuigen dat hij mij moet vinden. En mij ook een liefdeslied brengt.' D praat: 'Ach jee, waarom behandelt ze mij nog steeds als een kind? Tante Flora en Fauna en Mooiweertje. Als het aan hen ligt ontmoet ik niemand. Maar zal ik eens wat zeggen. Ik heb ze gefopt, ik heb toch iemand ontmoet! Oh, een prins! Nou, hij is lang en heel knap en zo romantisch. Oh, we wandelen samen en praten samen en vlak voor we afscheid nemen van elkaar, neemt hij me in zijn armen en dan... word ik wakker. Ja, ik droom het alleen maar, maar men zegt als je iets meer dan één keer droomt, je droom uitkomt. En ik heb hem al zo vaak gezien.'</p> <p>Prins: 'Weet je Samson, er was iets merkwaardigs aan die stem. Misschien was het één of ander geheimzinnig wezen. Een bosgeest, of een.. Hééé! Stop!'</p> <p>D: 'Nee maar, dat is mijn droomprins! Uwe hoogheid. Eigenlijk mag ik helemaal niet met vreemden praten, maar ik ken jou al!' Ze zingt verder: 'Ik ken jou, ooit heb ik jou in een droom ontmoet. Ik ken jou, die glans in je ogen ken ik immer zo goed. En ik weet die droom is iets dat mijn hoop alleen maar voedt. Maar als ik jou ken, dat weet ik gewoon. Dan houd je van mij, zoals je eens deed toen in die droom. Maar als ik jou ken, dat weet ik gewoon, dan houd je van mij...'</p> <p>De Prins en D zingt verder: 'zoals je eens deed, toen in die droom.'</p> <p>D: 'Oh!' P: 'Oh, het spijt me vreselijk! Ik wilde je niet laten schrikken.' D: 'Oh, eh, dat is het niet. Maar kijk je bent een..' P: 'Een vreemde? Maar weet je dat dan niet meer? We hebben elkaar eerder ontmoet!' D: 'Oh? Ohja?' P: 'Maar natuurlijk, dat zei je zelf net. Ergens in een droom.' De Prins begint te zingen: 'Ik ken jou, ooit heb ik jou in een droom ontmoet. Ik ken jou, die glans in je ogen ken ik immers zo goed.' Het koor zingt: 'En ik weet die droom is iets dat mijn hoop alleen maar voedt. Maar als ik jou ken, dat weet ik gewoon. Dan houd je van mij, zoals je eens deed toen in die droom.'</p> <p>P: 'Wie ben je? Hoe heet je?' D: 'Oh, mijn naam. Ik heet.. oh nee, nee, ik, ik, tot ziens!'</p>

	<p>P: 'Maar wanneer zie ik je weer?' D: 'Nooit!' P: 'Nooit?!' D: 'Nou, ooit misschien.' P: 'Wanneer? Morgen?' D: 'Oh nee, vanavond! Bij het huisje in het dal!'</p> <p>Doornroosje: - kijkt dromerig en verliefd (als ze over haar droom vertelt), - kijkt blij verrast (als ze de dieren met de kleding ziet) - kijkt verward en geschrokken (als ze de Prins ziet) - kijkt verliefd (als ze met de prins danst en zingt) - leunt met vertrouwen en dromerige blijheid tegen de Prins aan - rent verschrikt weg</p> <p>Prins: - kijkt blij verrast (als hij D hoort zingen) - dromerig (als hij twijfelt of zoiets moois wel echt bestaat) - kijkt blij en verrast als hij D ziet - kijk zelfverzekerd (als ze samen dansen en zingen) - houdt D stevig tegen zich aangedrukt en geniet van het moment - kijkt verdrietig en teleurgesteld als D wegrent</p>
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	<i>4</i>	<i>1/4</i>	<i>36:17 – 38:02</i>	<i>In het huisje in het dal</i>	<i>Overdag</i>
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Doornroosje komt thuis na het bessen plukken en de ontmoeting met de Prins. Ze krijgt haar verjaardagscadeau van de feeën en vertelt hen dat ze de man van haar dromen heeft ontmoet. Dan vertellen de feeën dat dit niet kan, omdat ze al verloofd is met Prins Philip en dat zij zelf een prinses is. Doornroosje barst in huilen uit en rent naar haar kamer. De feeën blijven verdrietig achter.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	D: 'Tante Flora, Fauna, Mooiweertje! Waar is iedereen? Ohh!' Feeën: 'Verrassing! Verrassing! Gefeliciteerd!' D: 'Oh, lieverds toch! Dit is de mooiste dag van mijn leven. Alles is zo fantastisch vandaag. Wacht maar tot jullie hem zien.' Feeën: 'He? Wie? Heb je vreemden ontmoet?' D: 'Oh, hij is geen vreemde. We hadden elkaar al ontmoet.' Feeën: 'Ohja? Waar?' D: 'Ergens in een droom. Ik ken jou, ooit heb ik jou in een droom ontmoet...' Feeën: 'Ze is verliefd. Oh, nee wat verschrikkelijk.' D: 'Waarom? Ik ben tenslotte al 16!' F: 'Oh nee dat is het niet, schat. Je bent al verloofd. Vanaf jouw geboortedag. Met de Prins Philip, kindje.' D: 'Maar dat is onmogelijk, hoe kan ik nou trouwen met een prins? Dan moet ik een...' F: 'prinses zijn. En dat ben je ook. Prinses Aurora. Vanavond brengen we je weer terug naar je vader: koning Stefan.' D: 'Maar,				

	<p>maar dat kan niet. Hij komt vanavond hier. Ik heb met hem afgesproken.' F: 'Het spijt me kind, maar jij mag die jongeman nooit meer ontmoeten.' D: ' Oh nee, nee, dat kan niet waar zijn, nee!' Doornroosje rent huilend naar haar kamer. F: 'En wij dachten dat ze zo gelukkig zou zijn..'</p> <p>Doornroosje: - lacht en kijkt verliefd (als ze binnenkomt en over de Prins vertelt)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sluit haar ogen en dagdroomt over haar nieuwe - lacht als ze gaat dansen en zingen - kijkt geschrokken en angstig (als ze hoort dat zij prinses is) - kijkt verdrietig en moet huilen (als ze hoort dat ze hem nooit meer mag zien.
--	--

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
5	1/5	38:45 – 42:34	<i>Het kasteel van koning Stefan</i>	<i>Voor half 8 's avonds voordat Aurora thuiskomt.</i>

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	In het kasteel van Koning Stefan wachten de koning en Koning Hugo op de komst van Aurora. Ze toosten op de toekomst. Dan laat Hugo het nieuwe huis zien aan Stefan. Ze overleggen over de bruiloft en de kleinkinderen en zijn heel gelukkig met de plannen die ze maken.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Koning Hugo: 'Vanavond drinken we op de toekomst, met iets dat ik al 16 jaar heb bewaard! Zo, op de toekomst!' Koning Stefan: 'Juist, Hugo, op de toekomst!' Proost!' Ze zingen: 'Vanavond is het feest, nog nooit is de toekomst zo zonnig geweest. Onze kinderen gaan trouwen, vandaar deze toast! Proost, proost, proost!' Hugo: 'Prachtig oud wijntje! En nu, op uw nieuwe huis! Die kinderen moeten toch een eigen nestje hebben! Waar ze hun kroost kunnen laten opgroeien. Natuurlijk! Op hun huis! Proost!' Ze zingen weer: 'Een dronk op hun huis, met meubels, gordijnen en zelfs een fornuis. Een dronk op ons kroost. Proost!'</p> <p>Hugo: 'En wat vind je ervan? Ik heb het bescheiden gehouden: 40 slaapkamers, eetzaal. Meer een soort vakantiehuisje.' S: 'Bedoel je dat je het al aan het bouwen bent?!' H: 'Het is al af. Helemaal, ze kunnen er morgen intrekken!' S: 'Morgen al? Maar, Hugo, ze zijn nog niet eens getrouwd!' H: 'Dat komt vanavond wel, op de bruiloft!' S: 'Toe nou Hugo, ik heb mijn dochter nog niet eens gezien en je haalt haar nu al bij mij vandaan.' H: 'En jij mijn Philip. Of niet soms? Je wil toch graag kleinkinderen of niet soms? Dan moeten we snel zijn, we worden al oud! Op de bruiloft!' S: 'Wees nou eens redelijk, Hugo. Tenslotte</p>

	<p>weet Aurora hier nog helemaal niets vanaf. Nou misschien is het een grote schok voor haar.' H: 'Wat?! Mijn Philip een grote schok? Wat is er met mis mijn Philip?' S: 'Oh niets Hugo, ik bedoelde alleen maar..' H: 'Waarom mag jouw dochter mijn zoon niet? Ik weet nog niet of mijn zoon jouw dochter wel mag. En ik weet niet of mijn klein kinderen jou wel als grootvader willen.' S: 'Nou zeg, jij onredelijke, verraderlijke , pafferige, oude windbeul!</p> <p>Ze maken ruzie (.....)</p> <p>Dan stoppen ze. H: 'Waar maken we ons eigenlijk druk om?' S: 'Om helemaal niets!' H: Natuurlijk worden de kinderen verliefd op elkaar.' S: 'En over kleinkinderen gesproken, ik laat de meubelmaker met de wieg beginnen.' H: 'Schitterend, wel king-size natuurlijk!' S: 'Reken maar!'</p>
--	---

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
6	1/6	41:44 – 44:21	De binnenplaats van het kasteel van Koning Stefan	Rond 8 uur 's avonds.
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Philip komt het kasteel van Koning Stefan binnen op zijn paard. Hij vertelt zijn vader over het meisje dat hij in het bos heeft ontmoet en waarmee hij wil trouwen. Hij vertelt zijn vader dat hij gaat trouwen met het boerenmeisje dat hij ontmoet heeft en niet met een prinses. Hugo is buitenzinnen en zegt dat Philip moet luisteren, maar Philip luistert niet en rent het kasteel uit.			
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Lakei: 'Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Philip!' Hugo: 'Philip! Haast je mijn jongen, haast je, trek even iets netjes aan. Zo kun je niet voor je bruid verschijnen!' Philip: 'Ik heb haar al gezien, vader! Ergens in een droom!' H: 'Zo, wat is dat voor onzin over een droom?' P: 'Het was geen droom, vader, ik heb haar al ontmoet!' H: 'Wat? Prinses Aurora? Lieve hemel, dit moet Stefan weten! Dit is werkelijk ongelooflijk.' P: 'Ik zei niet dat het Aurora was! Ik zei dat ik het meisje had ontmoet met wie ik ga trouwen. Ik weet niet wie ze was. Een boerenmeisje geloof ik.' H: 'Een boerenmeisje?! Ga je trouwen met een..? Haha, Philip je maakt een grapje? Nee! Dat kun je me niet aan doen, je geeft de troon op, mijn koninkrijk. Voor een boerenmeid. Allemachtig dat zal niet gebeuren! Jij bent een prins en je zal trouwen met een prinses!' P: 'Ach, vader wat denkt u ouderwets. Dit is de veertiende eeuw en tegenwoordig..' H: 'Tegenwoordig ben ik nog steeds koning			

	<p>en ik beveel jou je verstand te gebruiken!' P: 'En te trouwen met wie ik wil! Tot ziens vader!' H: 'Nee, Philip, kom terug!'</p> <p>Prins: - kijkt enthousiast en vrolijk (als hij het kasteel binnenkomt)</p> <ul style="list-style-type: none"> - blijft blij en zelfverzekerd kijken (ook als zijn vader hem op zijn taak als prins wijst).
--	--

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
7	1/7	45:56 – 47:42	Kamer in het kasteel van Koning Stefan	Richting de avond, de zon gaat bijna onder.

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	De feeën brengen Aurora het kasteel binnen en geven haar een laatste gift: de kroon van een prinses. Aurora is erg verdrietig om het gemis van haar liefde en de feeën laten haar alleen. Dan komt Malafide binnen en hypnotiseert Aurora en creëert een gang in de openhaard, waardoor Doornroosje verdwijnt.
--	--

Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Fauna: 'Een laatste gift voor jou, mijn liefste kind. Voor jou die aan iets nieuws begint, de kroon die jij nu moet gaan dragen tot in lengte van jouw dagen. Laat haar eventjes alleen, het is die jongen die heeft ontmoet. Wat moeten we nu toch doen?'. De feeën verlaten de kamer en Malafide verschijnt in de kamer Mooiweertje: 'Ik zie niet in waarom ze moet trouwen met zo'n oude prins.' Flora: 'Tja, dat is niet aan ons om te beslissen, schat. Misschien moeten we koning Stefan toch over die jongen vertellen. Ja, waarom ook niet?' Fauna: 'Luister! Malafide! Doornroosje!'</p> <p>Doornroosje: - kijkt verdrietig en huilt, ze is ontroostbaar</p>
---	--

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
8	1/8	54:15 – 54:49	Het huisje van de feeën en Doornroosje in het bos.	Het begin van de avond, het schemert.

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Prins Philip is onderweg naar het huisje van Doornroosje. Wanneer hij daaraan komt wordt hij gevangen genomen door de helpers van Malafide. En meegenomen naar de verboden bergen.
--	--

Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Malafide: 'Zo, dit is een aangename verrassing. Ik zet mijn val voor een boer, maar kijk ik vang een prins! Weg met hem. Zachtjes, schatjes. Ik heb plannen met onze Koninklijke
---	--

gezichtsuitdrukkingen)	<p>gast.'</p> <p>Prins: - kijkt verliefd als hij richting het bos rijdt</p> <ul style="list-style-type: none"> - kijkt hoopvol en verwachtingsvol als hij aanklopt - kijkt verschrikt als hij merkt dat Malafide hem opwacht.
-------------------------------	---

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
9	1/9	59:39 – 1:01:57	Kerker in de Verboden Bergen	's Avonds

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Malafide heeft de prins opgesloten in haar kerker. Ze gaat hem bezoeken en vertelt hem zijn lot. De prins springt boos op, maar kan niets doen omdat hij vastgebonden is.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Malafide: 'Ach toe nou, Prins Philip, waarom zo melancholiek. Een prachtige toekomst wacht op jou: jij een voorbestemde held. Een schattig sprookje dat uit kwam. Zie hier: het kasteel van Koning Stefan en in de allerhoogste toren ligt, dromend van haar ware liefde, de prinses Aurora. Wat soms het lot al niet verzint, maar dat hetzelfde boerenkind dat onze edele Prins met heel haar hard bemint. Wat ligt ze mooi en stil te zijn. Haar goudblond als zonneschijn, lippen rood als de roodste roos. Rust zij hier zacht en ademloos. De tijd verstrijkt, maar honderd jaar voor zo'n toegewijd hart gaan snel voorbij. En nu, na al die tijd van smart, is onze prins weer frank en vrij. Weg rijdt hij op zijn edel ros, op weg naar haar die hij bemint. En hij bewijst met een echte liefdeskus, dat ware liefde overwint! Haha, kom lieveling dan kan onze nobele prins blij verder dromen. Een uiterst geslaagde dag. Voor de eerste keer in 16 jaar zal ik goed slapen.</p> <p>Prins: - kijkt teneergeslagen</p> <ul style="list-style-type: none"> - kijkt woest

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
10	1/10	1:04:59 – 1:08:10	Verboden Bergen en kasteel van Stefan	's Avonds

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Philip ontsnapt met de hulp van de feeën uit kerker van de Verboden Bergen. Hij rent weg op zijn paard en probeert op tijd bij prinses Aurora, zijn grote liefde, te komen. Malafide probeert hem tegen te houden met allerlei zwarte magie. Dan komt Philip oog in oog met Malafide die zich verandert in een draak. Hij vecht dapper. Met de hulp van de feeën en het zwaard weet Philip de draak en dus Malafide te verslaan.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Malafide: 'Een doornen bos wordt zijn heldengraf. Niets is teveel voor mijn toverstaf. Voor jou, nobele prins, valt straks het doek. Op Stefans kasteel rust mijn vloek. Neem het nu op tegen mij, oh prins, en alle krachten van de hel!' Fauna: 'Zwaard van waarheid altijd paraat, vernietig deze bron van kwaad.' Prins: - kijkt boos en heldhaftig - laat zich nergens door uit het veld slaan en vecht dapper door. - kijkt angstig en verschrikt (als hij de draak ziet) - vecht dapper en kijkt dapper - kijkt blij en zelfverzekerd (nadat hij de draak heeft verslagen)

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
11	1/11	1:07:52 – 1:08:44	Het kasteel van Stefan	's Avonds

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	De Prins heeft Malafide verslagen en is op naar de torenkamer waarin Aurora ligt te slapen. Als hij Aurora ziet, kust hij haar. Een echte liefdeskus met zijn ogen dicht. En de prinses opent haar ogen en ontwaakt.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Prins: - kijkt opgelucht en blij - kijkt verliefd - sluit zijn ogen, teder, en kust Aurora Doornroosje: - opent hij ogen en glimlacht

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
-------	-----------------------------------	------	---------	----------

	12	1/12	1:09:40 – 1:11:53	Het kasteel van Koning Stefan	's Avonds
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Iedereen ontwaakt uit zijn slaap en Prins Philip en Prinses Aurora komen samen de trap af, de grote zaal ingelopen. Ze buigen voor de koning en koningin en Aurora omhelst haar ouders. Ze geeft Hugo een kus en daarna dansen de prins en prinses samen. Iedereen is gelukkig en Aurora en Philip leefden nog lang en gelukkig.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Stefan: 'Aurora! Ze is er!' Hugo: 'En Philip! Wat betekent dit mijn jongen? Ik begrijp er niets van.' Flora: 'Ik ben zo dol op een goede afloop!' Doornroosje: -kijkt de prins verliefd aan en houdt en vast aan zijn arm Prins: - kijkt de prinses verliefd (ook als ze dansen).				

4. Beschrijving hoofdpersonen

Doornroosje

- Geslacht: vrouw
- Leeftijd: jonge vrouw, tussen de 18 en 20 jaar (wordt niet duidelijk vermeld)
- Etnische afkomst: westers
- Sociale achtergrond: ze is een prinses, maar gaat als boerenmeisje door het leven tot haar 16e verjaardag
- Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- Beroep / status: zij is prinses, maar tot haar zestiende boerenmeisje
- Uiterlijke kenmerken: lang blond haar, knap, slank postuur, rode lippen.

Deze kenmerken zijn van belang voor Doornroosje, omdat dit één van de giften is die door de goede feeën aan het begin van het verhaal aan haar worden toegekend: schoonheid. Ook is het van belang dat zij een prinses is, omdat ze bij haar geboorte al verloofd wordt met een prins. Door de vloek brengt zij haar leven door als boerenmeisje, wat ook cruciaal is in het verhaal.

Prins

- Geslacht: man
- Leeftijd: jongeman, tussen de 20 en 22 jaar (wordt niet duidelijk vermeld)
- Etnische afkomst: westers
- Sociale achtergrond: Prins, dus rijk en welgemanierd
- Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- Beroep / status: Prins
- Uiterlijke kenmerken: knap, slank, donker haar, mannelijk postuur

Het uiterlijk van de prins is van belang, omdat Doornroosje meteen verliefd op hem wordt als ze hem als knappe man uit haar dromen herkent. Ook is zijn status als prins van belang, omdat uiteindelijk blijkt dat Doornroosje en hij voor elkaar bestemd zijn. Ook al wordt Doornroosje niet direct verliefd op zijn status, maar juist op zijn knappe en charmante verschijning.

5. Karakteristieke en persoonlijke kenmerken hoofdpersonen:

Doornroosje: is een vriendelijk meisje, dat gezegend is met een mooie stem. Ze groeit op als gewoon meisje en woont graag bij de drie feeën. Ze wordt verliefd op de jongen in het bos, die de Prins blijkt te zijn. Als zij achter haar ware status komt, blijft ze zichzelf.

Prins: is een stoere jongeman die rondrijdt op zijn paard. Ook hij kan mooi zingen. Hij probeert zijn eigen weg te gaan en verzet zich tegen de koning, alleen omdat hij dan nog niet weet dat Doornroosje prinses Aurora is. Hij is dapper en heeft alles over voor de liefde van zijn leven.

6. Doel en motieven hoofdpersonen:

a. Concreet:

1. De verloving van Aurora en Philip moet zorgen voor een groot koninkrijk, **scène 1**
2. Malafide wil Aurora vermoorden, **scène 2**
3. Mooiweertje maakt Malafides vloek draagbaar, **scène 2**
4. Prins wil dansen met Doornroosje, **scène 3**
5. De Prins en Doornroosje willen samen afspreken, **scène 3**
6. Doornroosje wil haar afspraak met de Prins nakomen, **scène 4**
7. De feeën willen dat Doornroosje mee gaat naar het kasteel, **scène 4**
8. De koningen willen dat hun kinderen trouwen en kleinkinderen krijgen, **scène 5**
9. De prins wil zijn eigen wil doorzetten, **scène 6**
10. Hugo wil zich aan de tradities houden, **scène 6**
11. Malafide wil Doornroosje vermoorden en de prins tegenhouden, **scène 7 / 11**
12. De feeën willen Doornroosje redden, **scène 7**
13. De Prins wil Doornroosje redden, **scène 9 / 10 / 11**
14. De Prins kust Doornroosje, **scène 11**
15. De Prins en prinses willen trouwen en lang samen leven, **scène 12**

b. Abstract:

1. Groot koninkrijk vormen, **scène 1**
2. Verliefd worden, **scène 3 / 4**
3. Kiezen voor elkaar, **scène 3**
4. Hopen op een toekomst met de Prins, **scène 4**
5. Liefde kenbaar maken aan feeën, **scène 4**
6. Gezin stichten, **scène 5**
7. Dromen nastreven, **scène 4 / 6**
8. Opkomen voor de liefde van je leven, **scène 9 / 10 / 11**

9. Geluk nastreven, **scène 11**

10. Samen gelukkig zijn, **scène 12**

c. Psychologisch:

1. Geluk vinden, **scène 1 / 5**

2. Liefde vinden, **scène 3**

3. Je hart volgen, **scène 3 / 9 / 10 / 11**

4. Lang en gelukkig leven met de liefde van je leven, **scène 12**

5. Beschermen, **scène 2 / 4 / 9 / 10 / 11**

7. Normen:

1. Niet met vreemden praten, **scène 3**

2. Alleen als je een prinses bent, kun je met een prins trouwen, **scène 4**

3. Het goede wint altijd van het kwade, **scène 2 / 10 / 11**

4. Als je iets meerdere keren droomt, komt het uit, **scène 3**

5. Dromen voeden hoop, **scène 3**

6. Als je 16 bent, ben je in staat verliefd te worden, **scène 4**

7. Als je verloofd bent, kun je niet verliefd worden op iemand anders, **scène 4**

8. Na het huwelijk moet je op jezelf wonen, **scène 5**

9. Na het huwelijk komen er kinderen, **scène 5**

10. Als man kleed je, je netjes voor je vrouw, **scène 6**

11. Als prins kun je niet trouwen met een boerenmeisje, **scène 6**

12. Trouwen doe je met wie je wil, **scène 6 / 7**

13. Volg je dromen en dan leef je lang en gelukkig, **scène 12**

Waarden:

1. Veiligheid, **scène 3**

2. Traditioneel, **scène 2 / 4 / 5 / 6**

3. Geloof en geluk, **scène 2 / 3 / 10 / 11 / 12**

4. Beleefdheid, **scène 4**

5. Assertiviteit (van de Prins), **scène 4**

6. Liefde, **scène 4 / 11 / 12**

7. Doelmatigheid, **scène 10 / 11**

9. Besluitvaardigheid (van de Koning en de Prins), **scène 5 / 6**

10. Creativiteit (van de feeën), **scène 2**

11. Gehoorzaamheid, **scène 5**

Deel 2. Analyse per verhaallijn

8. Narratieve cyclus hoofdpersonen

Doornroosje: A: Prinses Aurora wordt als baby vervloekt en moet onderduiken in het bos als normaal meisje, Doornroosje → *B:* de feeën vertellen Doornroosje niet over haar identiteit en Doornroosje wordt, onder dat ze zijn identiteit weet, verliefd op Prins Philip → *C:* Doornroosje luistert naar de feeën en gaat mee terug naar het kasteel, waar de vloek uit komt en ze in diepe slaap valt. Tot de Prins haar wakker kust, ze ziet dat hij de jongen uit haar dromen is en ze trouwen en nog lang en gelukkig leven.

Prins: A: Philip wordt als kind verloofd met Aurora, hij vindt dit maar niks. → *B:* hij wil zijn hart volgen en het meisje uit het bos trouwen → *C:* dan komt hij erachter dat Doornroosje Aurora is en besluit haar te redden van de vloek. Hij kust haar en ze leefden nog lang en gelukkig.

9. Bewijs hoofdpersoon

Doornroosje: de gebeurtenissen in het leven van Doornroosje zijn essentieel in het verhaal. De vloek wordt over haar uitgesproken en alle andere personages uit de film handelen om het beste voor Doornroosje te betekenen. Pas wanneer zij weer ontwaakt is het probleem in de film opgelost.

Prins: de Prins is degene die de vloek over Aurora kan opheffen. Hij staat centraal omdat hij enerzijds de jongen uit de dromen van Doornroosje is en anderzijds de Prins is die Malafide verslaat en de vloek over Aurora opheft.

10. Succesvol bereiken van het doel van de hoofdpersonen:

Doornroosje en Philip zingen: 'Ik ken jou, ooit heb ik jou in een droom ontmoet. Ik ken jou, die glans in je ogen ken ik immers zo goed.' Het koor zingt: 'En ik weet die droom is iets dat mijn hoop alleen maar voedt. Maar als ik jou ken, dat weet ik gewoon. Dan houd je van mij, zoals je eens deed toen in die droom.' Zodra ze elkaar in het echt tegen komen weten ze dat ze met elkaar willen zijn en willen trouwen. Philip houdt vast aan zijn droom en zorgt dat Doornroosje weer ontwaakt, zodat ze voor altijd van elkaar kunnen houden.

Deel 3 Latente verhaallijn analyse

11. Tegenstellingen die van belang zijn voor de cyclus van de hoofdrolspelers

a. Verschil tussen de Prins en Doornroosje is allereerst het geslacht, maar daarnaast ook de manier van aanpak. Wanneer ze elkaar voor het eerst ontmoeten, is de Prins assertief en Doornroosje gehoorzaam aan de feeën en besluit weg te rennen. Daarnaast blijft de Prins bij zijn besluit om het 'boerenmeisje' trouwen en Doornroosje gehoorzaamt de feeën, zelfs als ze nog niet weet dat de jongen in het bos ook Prins Philip is.

b. Doornroosje wil graag haar hart volgen, maar kiest er toch voor te gehoorzamen en mee terug te gaan naar het kasteel.

12. Normen en waarden algemener groeperen

De waarden die vooral naar voren komen in deze film zijn: liefde en geluk, traditie en doelmatigheid. Binnen deze centrale waarden staan de volgende normen vooral centraal: het goede wint altijd van het kwade, huwelijk brengt tradities met zich mee en geloven in je dromen.

13. Relatie tussen normen en waarden en de tegenstellingen binnen een verhaallijn

Wanneer Doornroosje ervoor kiest te gehoorzamen en mee terug te gaan naar het kasteel, komt de waarde geloof en de norm dromen volgen in gevaar.

14. Moraal van het verhaal

‘Heb geloof dat het goede het kwade overwint en dat je daarbij altijd je dromen moet volgen.’

15. Binaire opposities

Goed versus kwaad (feeën/prins vs Malafide)

Gehoorzamen versus eigen weg inslaan (Doornroosje vs prins)

Assertief versus verlegen (prins vs Doornroosje)

Angst versus moed (wanneer de prins Malafide verslaat)

Openheid versus geheimhouding (de geheimhouding van het leven van Aurora)

16. Niet meerdere verhaallijnen, dus niet mogelijk de opposities algemener te groeperen.

17. Samenhang binaire opposities

Assertief zijn hangt samen met eigen weg inslaan en verlegen hangt samen met gehoorzamen. Daarnaast hangt de oppositie goed versus kwaad samen met openheid versus geheimhouding, want als Aurora haar identiteit niet geheim was gebleven had de Prins dat meteen geweten.

18. Moraal van het verhaal

Als je dromen nastreeft en je blijkt hierin moedig te zijn en tradities trouw te blijven, dan komt het altijd goed en zal het goede het kwade overwinnen.

Voorwaarden Klassiek Disney model, Wasko (2001).

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl JA	<ul style="list-style-type: none">• Makkelijke entertainment• Muziek• Humor
Verhaal JA	<ul style="list-style-type: none">• Sprookjes of folklore• Narratieve stijl (vertellend of verhalend)

Karakters JA	<ul style="list-style-type: none"> • Helden, schurken, bijfiguren en mentors • Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden JA	<ul style="list-style-type: none"> • Individualisme & optimisme • Fantasie, magie, verbeelding • Onschuld • Romantiek & geluk • Goed tegenover slecht

5. Stijl: dankzij de liedjes, de humor en de aandoenlijke sidekick in de vorm van de drie feeën is het verhaal makkelijk te volgen.
6. Verhaal: het verhaal van Doornroosje is gebaseerd op het gelijknamige sprookje. En wordt vertellend aan het publiek getoond, er wordt gedaan of uit een sprookjesboek wordt voorgelezen.
7. Karakters: In het verhaal zijn helden (Prins Philip), schurken (Malafide en haar helpers) en mentors (de drie feeën). De bijfiguren zijn aanwezig in de vorm van de koningen en de koningin. Van stereotypering is ook sprake: de koningen hebben beide baarden omdat zij oud zijn. De prins is een jonge, knappe man. Malafide wordt heel donker geportretteerd net als de plek waar zij woont, omdat zij het kwaad weergeeft.
8. Thema's / waarden:
 - a. Individualisme & Optimisme: in het bos is Doornroosje best alleen, maar ze blijft dromen en hopen op haar liefde. Ook de prins is vrijwel alleen in zijn gevecht tegen Malafide, maar houdt dapper stand.
 - b. Fantasie, magie en verbeelding: allerlei gebeurtenissen en karakters in de film kunnen niet waar gebeurd zijn, zoals de toverkracht van de drie feeën en de zwarte magie van Malafide.
 - c. Onschuld: de magie van de drie feeën is onschuldig, net als Doornroosje zelf
 - d. Romantiek & Geluk: het thema dat centraal staat in de film
 - e. Goed – Slecht: het thema dat ook centraal staat in de film

Verder opvallend:

- Prins heeft een naam: Philip
- Gaat om Prins en Prinses
- Sidekicks: drie goede feeën (niet bestaande figuren)

D. Analyse van De Kleine Zeemeermin

Deel 1. Transcriptie

1. Verhaallijnen hoofdpersonen samengevat

Ariël: is een zeemeermin en de dochter van koning Triton. Ze leeft onder water maar heeft een fascinatie voor de wereld van de mensen. Ze wil heel graag zelf een mens zijn. Dan ziet ze prins Eric, ook een mens. Ze wordt direct verliefd op hem en wil met hem in de mensenwereld leven. Haar vader verbiedt haar hem nog een keer te zien. Dan gaat Ariël naar zeeheks Ursula. Ursula sluit een deal met Ariël: drie dagen zal ze een mens zijn en binnen deze tijd moet Eric haar een liefdeskus hebben gegeven, anders blijft ze voor altijd in zee met Ursula. In ruil hiervoor moet Ariël haar stem aan Ursula geven. Ariël stemt in en ontmoet Eric als mens. Ze hebben een mooie dag, maar Eric herkent haar niet als het meisje dat hem redde, omdat zij haar stem niet heeft. Dan grijpt Ursula in en hypnotiseert Eric, zodat hij bijna met haar trouwt. Uiteindelijk redt Triton zijn dochter en Ursula wordt verslagen. Ariël wordt een mens, dankzij haar vader en trouwt met Eric en kan voor altijd met hem als mens leven.

Eric: is een prins en wordt op een dag gered door een mysterieus meisje. Zij zingt voor hem en sindsdien is hij op zoek naar haar. Wat hij niet weet is dat Ariël een meermin is. Dan komt hij haar weer tegen, alleen zij is haar stem kwijt dus Eric herkent haar niet als zodanig. Ursula betovert Eric met de gestolen stem van Ariël en zorgt ervoor dat ze bijna met hem kan trouwen. Tot Triton en Ariëls vrienden ingrijpen en Eric weer bij zinnen komt. Hij weet nu zeker dat hij met Ariël wil zijn en probeert haar te redden. Uiteindelijk zorgt Triton ervoor dat Ariël en Eric samen als mensen kunnen trouwen en gelukkig worden.

2. Transcript van verhaallijnen Ariël en Eric (per relevante scène)

Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
1	1/1	0:19:31 – 0:21:50	Op een boot op zee	's Avonds
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Ariël gaat tegen beter weten in naar de oppervlakte van de zee. Daar ziet ze een boot met mensen erop, waaronder Eric. Ze blijft stiekem kijken. Ze wordt meteen verliefd op de knappe man. Op de boot wordt de verjaardag van prins Eric gevierd en zo komt Ariël erachter wie dat knappe mens is en hoe hij heet. Ze hoort dat hij nog niet getrouwd is en op zoek is naar het juiste meisje. Ariël geniet zichtbaar van dit nieuws.			
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Eric: 'Max, kom hier! Ja, kom maar! Wat is er dan, jongen? Rustig nou, brave hond!' Jutter: 'He daar, schatje! Leuke show he?' Ariël: 'Jutter, stil nou! Ze horen je.' Jutter: 'Ik snap het, ik snap het. Jij bent wat van plan he?' Ariël: 'Ik heb nog nooit een mens van zo			

	<p>dichtbij gezien. Wat ziet hij er knap uit he?’ Jutter: ‘Nou, ik weet het niet, al dat haar en dat gekwijl.’ Ariël: ‘Nee, die niet, maar die daar met die slurptuit.’</p> <p>Grimbert: ‘Het is mij een voorrecht en een grote eer om onze beminde prins Eric een heel bijzondere en wel heel erg kostbaar verjaarscadeau aan te bieden.’ Eric: ‘Dat hoefde toch niet, ouwe bonenstaak!’ Grimbert: ‘Van harte gefeliciteerd, Eric. (..) Ik had gehoopt dat het een huwelijkscadeau zou zijn.’ Eric: ‘Oh, begin nou niet weer. Zit het je nog steeds dwars dat ik niet op de prinses van Glinsterhaven viel?’ Grimbert: ‘Eric, hierin sta ik niet alleen. Het hele land ziet je zo graag getrouwd met een meisje dat bij je past.’ Eric: ‘Oh, ze zal wel ergens zijn, alleen ik heb haar nog niet gevonden.’ G: ‘Oh, misschien doe je niet genoeg je best om haar te vinden.’ Eric: ‘Maar ooit vind ik haar, daar ben ik van overtuigd. Je zal zien dat het me lukt. Je zal zien dat hem bij dan, bam, treft als de bliksem.’</p>
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	2	1/2	0:23:39 – 0:26:09	Op zee	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Ariël heeft Eric gered uit de zee nadat het schip in vlammen op ging. Ze legt hem op het strand en zingt naar hem. Eric ontwaakt langzaam uit zijn roes en is meteen verliefd op het meisje dat hem redde en zo mooi zong,				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Ariël: ‘Is-ie dood?’ Jutter: ‘Ik weet het niet. Tja, ik hoor zijn hartslag niet.’ Ariël: ‘Nee, kijk, hij ademt! Oh, hij is zo knap. Ik geef alles weg om bij jou te zijn, ik wil alles doen om bij jou te blijven. Ik leef alleen nog voor jou. Neem mij toch mee. Rennend met jou, dansend met jou, tot op het einde blijf ik je trouw. Dat is mijn wens, net als een mens, bij jou te zijn.’ Grimbert: ‘Eric! Eric! Jij verzint ook steeds weer iets nieuws om mij een hoge bloeddruk te bezorgen he?’ Eric: ‘Een meisje heeft mij gered en ze zong. En haar stem was zo mooi.’ Grimbert: ‘Ach, Eric ik denk dat je tot je kruin vol zit met zeewater. Kom we gaan.’ Sebastiaan: ‘Weet je, we doen gewoon als er niets is gebeurd. De koning hoort geen woord van ons. Jij zegt het niets, ik zeg hem niets. En het blijft ons geheimpje.’</p> <p>Ariël: ‘Ik weet niet hoe en niet wanneer, maar ik weet wel dat ik ooit een keer, net als een mens, dat is mijn wens, bij jou zal zijn.’</p>				

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	3	1/3	0:26:40 – 0:28:00	Diep in de zee	Overdag
Situatie beschrijving &	Ariël is smoorverliefd Eric. Ze is dromerig en zelfs haar zussen en vader merken dat ze				

samenvatting van gebeurtenissen	verliefd is. Ariël vertelt aan Sebastiaan dat ze hem weer wil zien. Sebastiaan probeert haar te overtuigen van de mooie wereld diep in de zee, waar ze thuis hoort.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Zussen: 'Ariël, schatje, kom er eens uit. Je zit hier al de hele ochtend. Wat heeft ze toch de laatste tijd?' Ariël: 'Morgen, vader!' Zussen: 'Nou, die heeft het te pakken! Ze is verliefd!' Sebastiaan: 'Oké, tot nu toe gaat alles goed. De koning weet nog van niets. Het is natuurlijk onmogelijk dat zoiets als dit lang geheim blijft.' Ariël: 'Hij houdt van me. Hij houdt niet van me. Hij houdt van me! Ik wist het!' Sebastiaan: 'Ariël hou toch op met die onzin.' Ariël: 'Ik moet hem weer zien! Vanavond! Jutter weet waar hij woont!' Sebastiaan: 'Ariël, toe nou! Kom met je hoofd uit de wolken en weer in het water, waar het thuis hoort.' Ariël: 'Ik zwem naar zijn kasteel. Botje trekt met veel gespetter zijn aandacht... Sebastiaan: 'Ariël, luister nou eens even!'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
4	1 / 4	0:33:29 – 0: 35:13	Diep in de zee	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Botje heeft als verrassing voor Ariël het beeld van prins Eric voor haar meegenomen. Ariël vindt het prachtig maar dan komt haar vader erachter. Hij is woedend. Ariël verteld hem dat ze van Eric houdt. Daarop wordt Triton helemaal woest en vernietigd alle menselijke spullen die Ariël verzameld heeft, waaronder het beeld van prins Eric. Ariël is ontroostbaar.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Ariël: 'Vader!' Triton: 'Ik beschouw mijzelf als een redelijk meerman. Ik heb regels gesteld en ik verwacht dat die regels worden nageleefd. Is het waar dat jij een mens uit het water hebt gered?' Ariël: 'Vader, ik moest wel!' Triton: 'Contact tussen de mensenwereld en de zee wereld is verboden, Ariël, dat weet je! Iedereen weet dat!' Ariël: 'Maar hij verdronk!' Triton: 'Ach, weer een mens minder, mij een zorg!' Ariël: 'En u kent hem niet eens!' Triton: 'Nou en, ze zijn allemaal hetzelfde. Het is een pot nat! Slappe, vieze, vunzige visvreter met geen enkel gevoel voor..' Ariël: 'Vader, ik hou van hem!' Triton: 'Nee! Ben je dan ver stand verloren? Hij is een mens en jij een meermin!' Ariël: 'En wat zou dat?' Triton: 'Sta me bij, Ariël, je zal me moeten gehoorzamen en dat gaat maar op één manier! Het zij zo!' Ariël: 'Vader! Nee, niet doen! Alsjeblieft, vader, stop!' Sebastiaan: 'Ariël, ik..' Ariël: 'Laat me maar.'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
5	1/5	0:37:56 – 0:43:46	In Ursula's grot	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Ursula biedt Ariël een oplossing een aan. Om te krijgen met Ariël wil, moet ze een mens worden. Ursula kan regelen dat Ariël voor drie dagen een mens wordt, in ruil voor haar stem. Ariël stemt toe en verandert in een mens. Zij moet zorgen dat Eric binnen drie dagen verliefd op haar wordt en haar een echte liefdeskus geeft. Pas dan zal ze voor altijd een mens blijven.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Ursula: ‘Zo, mijn kind, je komt dus omdat je voor een mens bent gevallen. Die prins dinges? Ik geef je geen ongelijk hoor, best een mooie vangst. Kijk, engeltje, jouw probleempje is zo uit de wereld. Je krijgt alleen wat je wilt, als je zelf een mens wordt.’</p> <p>Ariël: ‘Kunt u dat?’ Ursula: ‘Lief, braaf kind dat is wat ik doe! Dat is mijn roeping. Ik help graag ongelukkige meisjes zoals jij. Arm grut, geheel ten einde raad.’</p> <p>Ursula: ‘Nou, ik weet het goed gemaakt. Ik zal voor jou een drankje maken, waardoor je dan drie dagen lang een mens blijft, snap je? Drie dagen. Luister goed, dit is heel belangrijk. Voor zonsondergang op de derde dag moet je zorgen dat het lieve prinsje van jou, op jou verliefd wordt. En hij moet je kussen. Niet zomaar een kusje, maar een echte liefdeskus. Als hij jou voor zonsondergang op de derde dag heeft gekust, zal je een mens blijven, voor altijd. Maar als je dat niet doet, dan wordt je weer een zeemeermin en dan ben je van mij. Sebastiaan: ‘Nee, Ariël!’ Ursula: ‘Afgesproken?’ Ariël: ‘Maar als ik een mens word, kom ik nooit meer bij mijn vader en zusjes terug.’ Ursula: ‘Das waar. Maar je hebt je man! Het leven zit vol moeilijke keuzes, vind je niet? Oh, dan is er nog één ding. We hebben het nog niet over de betaling gehad. Alleen voor niets gaat de zon op. Ik vraag niet veel. Je mist het echt niet. Wat ik van je wil, is jouw stem. Nooit meer spreken, zingen, zip.’ Ariël: ‘Maar zonder mijn stem kan ik niet.’ Ursula: ‘Je bent toch mooi? Je smoeltje is leuk en wat denk je dat de mooie vormen van een lekker vrouwenlijf al niet doen? De mannen daar zijn niet gesteld op praatjes, een vrouw die roddelt vinden zij een zwets. Op het land is men gewend dat een vrouw zwijgt. En bovendien je hebt toch niets aan dat gezwets? Die mannen houden niet van conversatie. Een echte heer vermijdt dat als hij kan. Ze vallen bijna flauw voor zo’n mooie, stille vrouw. Dus iemand die zijn mond houdt, krijgt een man.’</p>

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
6	1/6	0:46:49 – 0:48:00	Op het strand	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Eric vindt Ariël op het strand en denkt zij het meisje is dat hij niet uit zijn hoofd krijgt, maar dan ontdekt hij dat ze niet kan praten en dat betekent dat zij het meisje dat zo mooi kon zingen, niet kan zijn. Hij besluit haar wel te helpen en neemt hij mee naar zijn kasteel.
--	--

Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Eric: 'Max, rustig maar, wat heb je toch jongen? Oh, ik snap het! Goedemorgen, ik hoop dat die boef u niet bang heeft gemaakt. Hij doet echt niets hoor. Wacht eens, heb ik u al eens eerder gezien? Kan dat? Zie je wel, ik wist het! Jij bent het! Naar jou heb ik gezocht! Hoe heet je? Wat is er? Zeg het? Kan je het niet? Oh, dan ben je haar dus niet. Heb je pijn? Je wilt hulp! Jij hebt vast het een en ander meegemaakt? Geen zorgen! Ik zal je wel helpen, kom maar. Alles komt weer goed!'
---	---

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
7	1/7	0:48:53 – 0:50:20	Kasteel	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Ariël blijft in het kasteel van Eric eten en hij vindt Ariël prachtig. Hij denkt nog steeds dat zij niet het meisje kan zijn die hem gered heeft.
--	---

Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Grimbert: 'Ach, Eric, wees nou toch redelijk. Knappe, jonge dames zwemmen heus niet rond om mensen te redden in het midden van de oceaan. En verdwijnen dan in het niets.' Eric: 'Ze bestaat wel, ik moet dat meisje vinden, want ik wil met haar trouwen. Wat ben jij mooi!'
---	---

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
8	1/8	0:55:04 – 0:58:54	De stad en op het water	Overdag en begin van de avond

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Eric neemt Ariël mee voor een ritje door de stad. Ze dansen samen en hebben een geweldige dag. Ze gaan zelfs samen varen in het meer. Jutter en Sebastiaan proberen er alles aan te doen om de sfeer te creëren. Ze zingen een liedje. Maar vlak voor ze kussen valt de boot om.
--	--

Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Botje: 'Heeft hij haar al gekust?' Sebastiaan: 'Nee nog niet.' Allemaal: 'Kus haar dan!' Eric: 'Wat jammer nou dat ik je naam niet weet. Laat me eens raden. Heet je Astrid? Sylvia? Anna? Ariël? Hmm, das een leuke naam. Goed dan Ariël.'
---	--

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
9	1/9	1:00:29 –	Kasteel	's Avonds

		1:01:39		
--	--	---------	--	--

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Eric staat nog steeds te dromen over het meisje dat hem redde. Grimbert wijst hem erop dat Ariël er is en dat zij het ook voor hem zou kunnen zijn. Dan hoort Eric de stem van Ariël, waar Ursula mee zingt. Het betovert hem.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Grimbert: 'Eric, als ik zo vrij mag zijn. Veel beter dan zo'n droombeeld is een meisje van vlees en bloed die je verwarmd en om je geeft. Kijk dan ze is hier vlakbij.'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
10	1/10	1:01:42 – 1:-3:55	Het kasteel	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Ariël komt er achter dat Eric gaat trouwen met Ursula die haar stem gebruikt. Eric en Ursula, in vermomming, gaan die middag nog trouwen. Ariël is ontroostbaar.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Jutter: 'Ariël! Ik heb het gehoord! Gefeliciteerd schatje, het is ons gelukt! De hele stad praat erover. Dat de prins vanavond de grote stap gaat doen! Nou kijk, hij gaat dus trouwen! Nou kind ik wens je geluk hoor! Tot vanmiddag, ik wil het niet missen.' Grimbert: 'Wel, beste Eric, het lijkt erop dat ik me heb vergist. Dat droommeisje van jou, bestaat dus echt. En wat is ze beeldig. Gefeliciteerd mijn kind.' Eric: 'We willen zo snel mogelijk trouwen. Vanmiddag Grimbert, het huwelijkschip vertrekt vanavond.'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
11	1/11	1:06:58 – 1:07:47	Op de huwelijksboot	Tegen de avond

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Eric staat op het punt met Ursula te trouwen. Maar Jutter en de dieren houden dit tegen. Jutter pakt de stem van Ariël en zorgt dat zij deze weer krijgt. Ariël vertelt Eric dat zij het was. Eric herkent haar en wil bij haar blijven, maar haar kust haar net te laat: de zon is onder. Ariël wordt weer een zeemeermin en wordt door Ursula de diepe in getrokken. Eric gaat haar helpen, maar kan niet veel doen in het water.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Eric: 'Ariël!' Ariël: 'Eric!' Eric: 'Dus je praat! Jij bent de ware.' Ursula: 'Eric blijf bij haar vandaan!' Eric: 'Dus jij was het de hele tijd.' Ariël: 'Eric, ik wilde het je zeggen!' Ursula: 'Eric, nee! Je bent te laat! Vaarwel lieveling. Arm prinsesje, ik heb het niet op jou'

	voorzien, ik heb een veel groter plan.'
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	12	1/12	1:12:28 – 1:18:34	Op zee en op de boot	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Nadat Ursula verslagen is, realiseert Triton dat zijn dochter heel veel van Eric houdt en niet gelukkig zal worden als zeemeermin. Hij besluit haar wens uit te laten komen en verandert haar in een mens. Dan ziet ze Eric weer, ze kussen en niet lang erna trouwen ze. Ariël moet gedag zeggen tegen Botje, Sebastiaan, Jutter, haar zussen en haar vader maar dat heeft ze ervoor over om bij Eric te zijn.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Triton: 'Ze houdt wel heel veel van hem, ja toch, Sebastiaan?' Sebastiaan: 'Ach, weet je wat het is, majesteit? Ik zeg altijd maar, kinderen moeten vrij zijn om hun eigen leven te leiden.' Triton: 'Zo, zeg jij dat altijd maar? Dan is er nog maar één probleem, denk ik. Hoe erg ik haar zal gaan missen.' Ariël: 'Ik hou van je, vader.'				

3. Beschrijving hoofdpersonen

Ariël a. Geslacht: vrouw

b. Leeftijd: 16 jaar

c. Etnische afkomst: blank, westers

d. Sociale achtergrond: dochter van koning Triton, van hoge komaf

e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single

f. Beroep / status: ze is prinses en heeft dus een hoge status

g. Uiterlijke kenmerken: slank, mooi, rood haar

Eric a. Geslacht: man

b. Leeftijd: wordt niet duidelijk, hij is ouder dan Ariël

c. Etnische afkomst: westers, blank

d. Sociale achtergrond: hij is van goede komaf, hij is een prins.

e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single

f. Beroep / status: prins, hoge status

g. Uiterlijke kenmerken: slank, knap, mannelijk, donker haar

5. Karakteristieke en persoonlijke kenmerken hoofdpersonen:

Ariël: is een nieuwsgierig en leergierig meisje. Ze laat zich niet zomaar door iemand tegenhouden, zelfs niet door haar vader. Ze heeft een eigen wil en ze is ontzettend verliefd. Ze

kan mooi zingen. Ze is assertief en spontaan.

Eric: een prins die op het gebied van liefde heel eigenwijs is. Hij wil perse op het juiste meisje wachten en niet zomaar met een meisje trouwen, omdat mensen ongeduldig worden. Daarnaast is hij heel zeker als het gaat om het bereiken van een doel dat hij voor ogen heeft.

6. Doel en motieven hoofdpersonen:

- a. Concreet:
1. Ariël wil de mensenwereld leren kennen, **scène 1**
 2. Eric wil het juiste meisje tegen komen, **scène 1**
 3. Ariël wil net als een mens worden, **scène 2**
 4. Ariël wil Eric weer zien, **scène 3**
 5. Ariël wil een mens worden, **scène 5**
 6. Eric wil het meisje vinden dat hem redde, **scène 7**
 7. Eric wil trouwen met Ariël, **scène 7**
 8. Triton wil dat zijn dochter gelukkig wordt, **scène 12**
- b. Abstract:
1. Ariël wil haar dromen kunnen volgen, **scène 1**
 2. Eric wil echte liefde vinden, **scène 1**
 3. Ariël wil dat haar liefde beantwoord wordt, **scène 2**
 4. Ariël wil dat Eric ook van haar houdt, **scène 3**
 5. Ariël wil dat Eric ook verliefd op haar wordt, **scène 5**
 6. Eric wil het meisje vinden dat hem betoverde met haar stem, **scène 7**
- c. Psychologisch:
1. Ariël wil meer vrijheid, **scène 1**
 2. Eric wil liefde vinden en zich dan helemaal geven, **scène 1**
 3. Ooit zal Ariël bij haar liefde zijn, **scène 2**
 4. Ariël wil haar liefde beantwoord laten worden, **scène 3**
 5. Ariël kiest voor een leven met een man en laat vader achter, **scène 5**
 6. Ariël heeft alles over om haar liefde beantwoord te krijgen, **scène 7**
 7. Triton wil dat Ariël haar eigen leven leidt, **scène 12**
 8. Eric weet dat Ariël de ware is, **scène 11**

7. Normen:

1. Liefde moet vanzelf komen, **scène 1**
2. Verliefd moet je worden op iemand die bij je past, **scène 1**
3. Liefde komt ooit, **scène 2**
4. Trouw zijn is belangrijk in de liefde, **scène 2**
5. Verliefd zijn verandert je, **scène 3**
6. Je hoort je vader te gehoorzamen, **scène 4**
7. Mensen uit verschillende werelden kunnen niet met elkaar zijn, **scène 4**

8. Je hoort je aan de regels te houden, **scène 4**
9. Mannen houden niet van vrouwen met een mening of een stem, **scène 5**
9. Belofte maakt schuld, **scène 5**
10. Uiterlijk is belangrijker dan innerlijk, **scène 5**
11. Trouwen doe je met iemand op je verliefd bent, **scène 7**
12. Kinderen moeten vrij zijn om hun eigen leven te leiden, **scène 12**

Waarden:

1. Gelijkwaardigheid
2. Liefdesgeluk
3. Loyaliteit (Ariël is niet loyaal aan haar volk)
4. Optimisme
5. Nieuwsgierigheid
6. Spontaniteit
7. Authenticiteit (Ariël)
8. Bevlogenheid
9. Doelgerichtheid
10. Schoonheid
11. Assertiviteit
12. Geloof
13. Vrijheid
14. Gehoorzaamheid

Deel 2. Analyse per verhaallijn

8. Narratieve cyclus hoofdpersonen

Ariël: **A:** Ariël wil een mens worden → **B:** ze kiest ervoor haar stem op het spel te zetten om Eric verliefd te laten worden → **C:** ze zet alles op het spel voor haar liefde met Eric.

Eric: **A:** Eric wil trouwen met een meisje waar hij echt verliefd op is → **B:** hij wordt verliefd op Ariël → **C:** hij wil Ariël vinden en met haar trouwen.

9. Bewijs hoofdpersoon

Ariël wordt verliefd op een mens en dat is meteen het leidend probleem in het verhaal. Ze wordt verliefd op Eric en dat maakt hem ook hoofdpersoon. Hij besluit op Ariël te zoeken en met haar te trouwen.

10. Succesvol bereiken van het doel van de hoofdpersonen:

Ariëls wens komt uit: net als een mens bij hem te zijn. Eric wil het meisje dat hem redde vinden en met haar trouwen en ook deze droom wordt bereikt.

Deel 3 Latente verhaallijn analyse

11. Tegenstellingen die van belang zijn voor de cyclus van de hoofdrolspelers

a. Ariël is een meermin en Eric een mens. Daarnaast is Eric veel rustiger dan Ariël. Zij is spontaan en maakt beslissingen op basis van haar gevoel.

b. Ariël wil enerzijds graag een mens zijn, maar vindt het lastig om haar vader en zussen achter te laten. Eric wil graag trouwen, maar alleen met iemand op wie hij echt verliefd is.

12. Normen en waarden algemener groeperen

De waarde die centraal staat is liefdesgeluk en hierbinnen komen verschillende normen samen: . liefde moet vanzelf komen, verliefd moet je worden op iemand die bij je past, liefde komt ooit, trouw zijn is belangrijk in de liefde, verliefd zijn verandert je. Andere waarden, die veel overeenkomen en waarbinnen veel normen terugkomen, zijn gelijkwaardigheid, loyaliteit en vrijheid. Het gaat hier om het feit dat Ariël wil veranderen maar ook met haar familie wil blijven.

13. Relatie tussen normen en waarden en de tegenstellingen binnen een verhaallijn

De waarden gehoorzaamheid en vrijheid botsen met elkaar en dit komt ook terug in de film. Ook de waarden loyaliteit komt hier om de hoek kijken: Ariël wil loyaal zijn aan haar vader en hem gehoorzamen maar haar liefde voor de mensenwereld en voor Eric is groter en sterker. Uiteindelijk laat Triton zijn dochter los: vrijheid. Ook de waarde authenticiteit botst met gehoorzaamheid, maar Ariël blijft van Eric houden en wil niet zonder hem in de zee als meermin leven. Ze verkiest een leven vol liefde met hem en in de mensenwereld.

14. Moraal van het verhaal

Liefde overwint altijd.

15. Binaire opposities

Goed versus kwaad (Ariël en Triton vs. Ursula)

Gehoorzamen versus vrijheid (Ariël aan haar vader vs haar wil volgen)

Aanpassen versus jezelf zijn

16. Niet meerdere verhaallijnen, dus niet mogelijk de opposities algemener te groeperen.

17. Samenhang binaire opposities

Ariël wil zichzelf aanpassen zodat ze bij Eric kan zijn, daarvoor heeft ze haar vrijheid nodig en

kan ze haar vader niet gehoorzamen. Om toch haar doel te bereiken maakt ze gebruik van de krachten van het kwade. Dus alle binaire opposities hangen hier samen en staan centraal in het verhaal en de uiteindelijke afloop.

18. Moraal van het verhaal

Liefde overwint altijd, hoe onvoorstelbaar het soms ook blijft. Als je blijft geloven en alles geeft, overwint liefde altijd.

Voorwaarden Klassiek Disney model, Wasko (2001).

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl JA	<ul style="list-style-type: none"> • Makkelijke entertainment • Muziek • Humor
Verhaal JA	<ul style="list-style-type: none"> • Sprookjes of folklore • Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters JA	<ul style="list-style-type: none"> • Helden, schurken, bijfiguren en mentors • Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden JA	<ul style="list-style-type: none"> • Individualisme & optimisme • Fantasie, magie, verbeelding • Onschuld • Romantiek & geluk • Goed tegenover slecht

9. Stijl: het verhaal wordt makkelijk gebracht aan het publiek door de aandoenlijke karakters en de liedjes. Ook humor speelt een grote rol in de film en vertelt het verhaal.
10. Verhaal: het is een sprookje, gebaseerd op het gelijknamige sprookje van Andersen. Het wordt vertellend uitgebeeld.
11. Karakters: de schurk wordt geportretteerd door Ursula, de zeeheks. De bijfiguren zijn Botje, Jutter en Sebastiaan en deze helpen Ariël wanneer ze maar kunnen. Mannen en vrouwen worden stereotyperend neergezet: vrouwen dragen allemaal een 'bikini' en mannen slechts hun vissenstaart.
12. Thema's / waarden:
 - a. Individualisme & Optimisme: Ariël is individualistisch in haar liefde voor de mensenwereld. Dat idee is ook heel optimistisch en ze kijkt niet naar de nadelen.
 - b. Fantasie, magie en verbeelding: spreekt voor zich: er bestaat geen onderzee wereld en ook geen pratende dieren.

- c. Onschuld: Ariël trapt in haar onschuld en onwetendheid in de val die Ursula zet. Ze is wel de eerste prinses die volledig tegen de zin en bevelen van haar vader in gaat.
- d. Romantiek & Geluk: staat centraal in de film. Ariël raakt verliefd op Eric en ze wil haar geluk vinden met hem in de mensenwereld.
- e. Goed – Slecht: het verhaal draait uit in een gevecht van goed tegen kwaad: Ariël tegen Ursula.

Verder opvallend:

- speelt zich af tussen twee verschillende werelden
- Ariël heeft zussen, dus geen enig kind
- Ariël spreekt haar vader tegen
- Ariël moet het opnemen tegen een ander meisje, Eric heeft niet alleen oog voor haar.

E. Analyse van Belle en het Beest

Deel 1. Transcriptie

1. Verhaallijnen hoofdpersonen samengevat

Belle: is een dorpsmeisje dat graag meer van de wereld wil zien, zoals ze in haar boeken leest. Ze wordt opgesloten in het kasteel van het Beest en leert hem steeds beter kennen. Ze komt er achter dat hij helemaal geen monster is, maar juist heel lief en zorgzaam: ze wordt langzaam verliefd op hem. Uiteindelijk vertelt Belle net op tijd (voordat het laatste rozenblaadje los heeft gelaten) dat ze van het Beest houdt. Dan wordt de vloek opgeheven en veranderen het Beest, het kasteel en zijn bewoners weer in de mensen die zij eerst waren. Belle en het Beest leven dan nog lang en gelukkig samen op het kasteel.

Beest: is een prins die vervloekt wordt, omdat hij alleen het uiterlijk van mensen ziet. Hij verandert in een afschuwelijk monster en moet voor zijn 21ste levensjaar iemand vinden die van hem houdt, pas dan zal de vloek opgeheven worden. Dan komt Belle zijn kasteel in en uiteindelijk worden ze verliefd op elkaar. Belle weet net op tijd de vloek te verbreken door te vertellen dat ze van hem houdt, waardoor het Beest weer verandert in een normale man. En het Beest en Belle leefden nog lang en gelukkig samen.

2. Transcript van verhaallijnen Belle en het Beest (per relevante scène)

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	1	1/1	01:19 – 03:09	In en om kasteel van het beest	Winteravond
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Een verteller vertelt over de vloek die uitgesproken wordt over het een egoïstische, verwende prins en zijn kasteel. Pas als hij iemand voor zijn 21 ^{ste} lief heeft en iemand hem ook lief heeft zal de vloek verbroken worden. Anders zal hij voor altijd een beest blijven.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Verteller: 'Ooit was er eens, in een heel ver land, een jonge prins. Hij woonde in een schitterend kasteel. Hoewel hij alles had wat zijn hart maar begeerde, was de prins verwend, egoïstisch en tegen niemand aardig. Maar toen op een winteravond klopte er een bedelaarster bij het kasteel aan. Zij bood hem één roos aan als zij mocht schuilen voor de bittere kou. Vol afkeer om haar verwilderd uiterlijk lachte de prins smadelijk om haar aanbod en hij wilde de oude vrouw wegsturen. Ze waarschuwde hem dat zij zich niet door het uiterlijk moest laten bedriegen, want schoonheid vind je pas binnenin. En toen hij haar nog eens de deur wees, smolt de lelijke, oude vrouw weg om				

	<p>plaats te maken voor een beeldschone tovenaars. De prins wilde het weer goed maken, maar het was te laat. Want zij had gezien dat er geen liefde school in zijn hart. Als straf veranderde zij hem in een afzichtelijk monster en sprak een gruwelijke vloek uit over het kasteel en al zijn bewoners. Zich schamend voor zijn monsterachtig uiterlijk verschool het beest zich in het kasteel met alleen een toverspiegel als een venster naar de buitenwereld. De roos die ze hem had gegeven, was in werkelijkheid een betoverde roos die zou blijven bloeien tot hij 21 werd. Als hij iemand anders kon liefhebben en ook haar liefde kon winnen tegen de tijd dat het laatste bloemblaadje eraf viel, dan pas zou de vloek worden opgeheven. Als dat niet gebeurde zou hij gedoemd zijn voor altijd en eeuwig een monsterachtig beest te blijven. Jaar voor jaar ging voorbij en hij verloor alle hoop, want wie zou er ooit kunnen houden van een beest?’</p>
--	--

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	2	1/2	19:03 – 20:03	In tuin van Belle’s huis	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Belle heeft Gaston afgewezen, ze wil niet met hem trouwen. Zij is opzoek naar iets anders, dan het kleine leven dat ze nu leeft. Ze hoopt iemand te vinden die haar begrijpt.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Belle zingt: ‘Ik wil hier weg uit dit provinciedorp. Ik wil iets beleven in die wijde wereld. Dat is het liefste wat ik wil en misschien komt er tijd dat dan iemand mij begrijpt. Ik wil meer dan hen, dat is het verschil.’				

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	3	1/3	24:30- 25:28	In het kasteel	’s Avonds
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Belle heeft de plek van haar vader overgenomen in het kasteel. Nu ze er blijft wonen, wijst het beest haar de weg. Belle is erg bang en verdrietig.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Lumière : ‘Zeg toch iets tegen haar!’ Beest: ‘Eh, hopelijk bevalt het hier. Nu je hier woont, kun je gaan en staan waar je wilt. Maar niet de zijvleugel.’ Belle: ‘Wat is er in de zijvleugel?’ Beest: ‘Dat is verboden. Mocht je iets nodig hebben: mijn bedienden staan altijd voor je klaar.’ Lumière: ‘Vraagt of ze komt eten!’ Beest: ‘Jij eet met mij aan tafel en dat is geen verzoek!’				

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
4	1/4	31:57 – 35:21	In het kasteel	Vlak voor het diner

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	<p>Het Beest bereidt zich voor op het eten met Belle. Zijn bedienden wijzen hem erop dat Belle misschien de vloek kan opheffen. Theeleut wijst hen erop dat zoiets tijd kost. Ze proberen hem manieren aan te leren zodat Belle door zijn uiterlijk heen kijkt. Belle weigert om te eten. Het Beest wordt heel boos en rent naar de zijvleugel waar de roos staat. Hij kijkt in zijn spiegel naar Belle en hoort haar zeggen dat ze niets met hem te maken wil hebben. Hij is hopeloos en bang dat zij nooit iets anders zal zien dan een beest.</p>
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Beest: 'Waarom duurt het zo lang? Ze moest allang beneden zijn.' Theeleut: 'Een beetje geduld, heer, het kind heeft haar vader en haar vrijheid verloren op één dag.' Lumière: 'Meester, heeft u er wel aan gedacht dat zij de vloek misschien verbreken kan.' Beest: 'Natuurlijk wel! Ik ben niet gek.' Lumière: 'Mooi! Dus u wordt verliefd op haar, zij wordt verliefd op u en BOEM verbroken die vloek. Tegen middernacht zijn we weer mensen.' Theeleut: 'Oh, zo makkelijk is dat niet. Zoiets vergt tijd.' Lumière: 'Maar de rozenblaadjes verwelken al!' Beest: 'Het heeft geen zin, zij is zo beeldschoon en kijk mij nou is!' Theeleut: 'Ach, u moet haar helpen daar doorheen te zien.' Beest: 'Hoe doe ik dat?' Theeleut: 'Om te beginnen, kunt u wat aan uw houding doen. Rechtop, gedraag u als een echte heer.' Lumière: 'Ja, als ze binnenkomt doet u Maak indruk met uw humor, geen haar complimentjes. Vooral: beheers uzelf en beetje! Daar is ze!' Belle komt niet naar beneden voor het eten. Beest rent naar haar kamer. Beest: 'Ik had je toch gezegd te komen eten!' Belle: 'Ik heb geen honger'. Beest: 'Kom eruit of ik trap de deur in!' Lumière: 'Hoogheid, ik kan het mis hebben, maar dat is misschien niet de beste manier om haar genegenheid te winnen!' Pendule: 'Alsjeblieft, probeer een beetje heer te zijn!' Beest: 'Maar zij gedraagt zich onmogelijk.' Theeleut: 'Vriendelijk, probeer het.' Beest: 'Kom je beneden eten?' Belle: 'Nee.' Pendule: 'Aardig, beleefd.' Beest: 'Je zou me een groot genoegen doen als je met mij zou willen eten. Alsjeblieft?' Belle: 'Nee, dankje!' Beest: 'Je kan daar niet eeuwig blijven!' Belle: 'Dat kan ik wel!' Beest: 'Goed verhonger jij dan maar! Als ze niet met mij wil eten, dan eet ze maar helemaal niet.' Theeleut: 'Ohjee, dat ging nog niet bepaald goed he?' Het Beest loopt weg en kijkt naar Belle in zijn toverspiegel. Belle: 'Maar ik wil het niet kennen, ik wil niets met hem te maken hebben!' Beest: 'Ik hou mezelf voor de gek, ze zal nooit iets anders zien dan een monster. Het is</p>

	hopeloos.'
--	------------

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	5	1/5	43:35 – 48:14	In de zijvleugel van het kasteel	's Avonds
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	<p>Belle loopt stiekem naar de verboden zijvleugel, want ze is nieuwsgierig wat het Beest te verbergen heeft. Dan ziet ze de roos en het Beest ziet haar. Hij wordt heel boos en jaagt haar het kasteel uit.</p> <p>Belle probeert naar huis te gaan. Maar komt onderweg wolven tegen die haar aanvallen. Als ze in e val geleid wordt, lijkt alsof ze nergens heen kan. Tot het Beest haar komt redden. Hij vecht met de wolven en jaagt ze allemaal weg. Dan valt het Beest flauw en Belle besluit hem te helpen en ze keert mee terug naar het kasteel, waar ze het Beest verzorgt.</p>				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Beest: 'Wat doe jij hier?' Belle: 'Het spijt me. Ik keek alleen maar rond.' Beest: 'Ik heb je gewaarschuwd hier nooit te komen! Besef je wat je had kunnen doen?!' Belle: 'Nee, hou op! Nee!' Beest: 'Er uit! ER UIT!!'</p> <p>Belle rent de trap af waar ze de bedienden ziet. 'Waar ga je heen?' Belle: 'Belofte of geen belofte, ik blijf hier minuut langer!' Bedienden: 'Nee, wacht, alsjeblieft wacht!'</p> <p>Maar Belle rent weg, het Beest red haar. Terug in het kasteel verzorgt Belle het Beest. Belle: 'Kom maar, nee niet doen. Niet bewegen.' Beest: 'Dat doet pijn.' Belle: 'Hou hem dan stil, dan doet het geen pijn.' Beest: 'Als jij niet was weggerend dan was dit niet gebeurd.' Belle: 'Als jij me niet bang had gemaakt, was ik niet weggerend.' Beest: 'Maar jij kwam ergens waar je niet mocht zijn!' Belle: 'En jij moet je is leren beheersen. Nou kom maar, het kan een beetje prikken. Oh en, dank je, dat je hebt gered.' Beest: 'Geen dank.'</p>				

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	6	1/6	49: 30 – 50:	In het kasteel	Winter, overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	<p>Iedereen in het kasteel speelt in de sneeuw. Beest wil iets goeds doen voor Belle en besluit haar de bibliotheek te laten zien. Belle vindt het prachtig. Dan gaan Belle en het Beest samen dineren. Het Beest probeert zijn tafelmanieren aan te passen aan Belle, maar het lukt hem niet. Belle past haar manieren daarom aan, aan hem.</p>				

	Dan gaan ze samen naar buiten en voeren de vogels.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Beest: 'Ik heb nog nooit zoveel voor iemand gevoeld. Ik wil iets voor haar doen! Maar wat?' Pendule: 'Nou kijk er zijn natuurlijk altijd bloemen, chocolaatjes.' Lumière: 'Bedenk iets heel bijzonder, iets wat haar belangstelling opwekt. Wacht eens even!'</p> <p>Beest: 'Belle er is iets, dat ik je wil laten zien, maar eerst moet je je ogen dicht doen. Het is een verrassing!' Belle: 'Mag ik al kijken?' Beest: 'Nee nog niet, wacht hier!' Belle: 'Mag ik ze nu open doen?' Beest: 'Toe maar!' Belle: 'Niet te geloven! Ik heb van mijn leven nog nooit zoveel boeken gezien!' Beest: 'Hoe vind je het?' Belle: 'Het is schitterend. Duizend maal dank.' Bedienden: 'Heb je dat gezien? Ik wist dat het zou lukken!!'</p> <p>Belle zingt: 'Kijk hem daar nou, wat doet hij lief. Toch was hij grof en onbeleefd en agressief. Heeft hij dan toch, gevoel misschien? Waarom heb ik zoiets nog nooit bij hem gezien?' Beest zingt: 'Ze keek hierheen, verbeeld ik mij. Ze is niet meer bang want ze komt telkens dichterbij. Nee ze vlucht weg, voor wat ik ben. Toch kijkt ze naar me met een blik die ik niet ken.' Belle: 'Ik voel dat dit niet gewoon is. Wie had ooit gedacht dat t zo zou gaan. Nee hij is geen Adonis. Maar hij heeft iets in zich dat ik moeilijk kan weerstaan.' Bedienden: 'Wie had dat gedacht? Wel heb je ooit? Het is niet waar? k Sta versted! Want als vanzelf zijn die 2 nu toch bij elkaar, 't is zo uniek. Wij kijken dit, nog even aan. Er is misschien iets wat ons eerder is ontgaan. Wie weet is er misschien iets wat ons eerder is ontgaan.'</p>				
	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	7	1/7	54:22 – 1:00:28	In het kasteel	's Avonds
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Beest maakt zich klaar voor een avond dansen met Belle. Hij is zenuwachtig. Dan gaan ze naar de balzaal en dansen Belle en het Beest. Belle ziet er prachtig uit. Ze eten eerst samen en dan vraagt Belle het Beest ten dans. Dan stappen ze samen het balkon op en praten.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Lumière: 'Vanavond is het zo ver!' Beest: 'Ik weet echt niet of ik het wel kan.' Lumière: 'Wees vooral niet verlegen, maar wees juist doortastend.' Beest: 'Doortastend?'</p> <p>Lumière: 'Er zal muziek zijn, romantisch kaarslicht, daar zorg ik zelf dus voor. En op het juiste moment, bekent u haar uw liefde.' Beest: 'Ja, ik, nee het gaat niet.' Lumière: 'U geeft toch om haar of niet?' Beest: 'Meer dan wat dan ook!' Lumière: 'Goed dan, zeg het haar dan! Voilà, u ziet er zo..' Beest: 'Stom uit.' Pendule: 'Uw dame wacht.'</p> <p>Theeleut zingt: 'Tijdenlang verhaald. Altijd even waar. Vreemden voor elkaar. Tot heel</p>				

	<p>onverwacht. Iemand buigt voor haar. Het is een nieuw gevoel. Het raakt je eerst bedeed dan ineens spontaan is er iets ontstaan. Belle en het beest, iets dat altijd weer zoveel tederder heeft. Iets dat elk van hen voor het eerst beleeft en hun vleugels geeft. Tijdenlang verhaald. Altijd even waar. Vreemd en ongewoon, het lijkt haast wel een droom. Net zo wonderbaar. Stralend als de zon in een sprookjesfeest. Tijdenlang verhaald. Elke keer herhaalt. Belle en het beest.’</p> <p>Beest: ‘Belle, ben jij hier gelukkig bij mij.’ Belle: ‘Ja.’ Beest: ‘Wat is er?’ Belle: ‘Ik zou zo graag mijn vader willen zien, al is het maar even. Ik mis hem zo erg.’ Beest: ‘Er is een mogelijkheid. Deze spiegel laat je alles zien. Alles wat je maar wilt.’ Belle: ‘Ik wil mijn vader zien alstublieft. Papa, o nee! Hij is ziek. Hij kan wel dood gaan en hij is alleen.’</p> <p>Beest: ‘Dan moet je naar hem toe. Ik laat je vrij, ik hou je niet meer gevangen.’ Belle: ‘Dus je laat me vrij? Dankje! Hou vol papa ik kom eraan.’ Beest: ‘Neem maar mee, dan kun je altijd terug kijken. Als je mij wil zien.’ Belle: ‘Ik dank je dat je zoveel begrip voor me toont.’</p> <p>Pendule: ‘Nou, hoogheid, zo te zien loopt alles op rolletjes. Ik wist dat het in u had.’</p> <p>Beest: ‘Ik heb haar laten gaan.’ Pendule: ‘Wat? Hoe kon u dat doen? Maar, waarom?’</p> <p>Beest: ‘Omdat ik van haar hou.’</p> <p>Bedienden: ‘Wat deed hij? Gaat ze nu weg? En hij was er bijna. Had hij eindelijk geleerd hoe hij van iemand moest houden.’ Lumière: ‘Formidable, want dat verbreekt de vloek!’</p> <p>Theeleut: ‘Maar dat is niet genoeg, zij op haar beurt moet ook van hem houden. En nu is het te laat.’</p>
--	---

Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
8	1/8	1:01:01 – 1:03:11	In het huisje van Belle en haar vader	’s Avonds
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Belle heeft haar vader gered en verzorgt hem nu. Ze vertelt hem dat het Beest nu niet meer vreselijk is. Dan klopt iemand van het gesticht aan en wil Maurice meenemen.			
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Belle: ‘Ik ben niet ontsnapt papa, hij liet me gaan.’ Maurice: ‘Dat vreselijke beest?’ Belle: ‘Maar dat is hij niet meer papa, hij is, ik weet niet, anders nu.’</p> <p>Belle: ‘Oh nee nee, hij is niet gevaarlijk. Hij doet geen mens kwaad. Hij is heel aardig en lief. Hij is mijn vriend.’ Gaston: ‘Als ik niet beter wist, zou ik denken dat je wat voelt voor dat monster.’ Belle: ‘Hij is geen monster, Gaston, maar jij!’</p>			

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
9	1/9	1:11:05 – 1:	Kasteel van het Beest	's Avonds in de regen

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Gaston en het Beest vechten met elkaar, want het Beest wil overleven nadat hij zag dat Belle terug is gekomen voor hem. Beest laat Gaston gaan en klimt naar Belle toe. Maar dan steekt Gaston het Beest in zijn zij. Gaston valt naar beneden, maar het Beest is gewond. Belle vertelt net voor het laatste rozenblaadje valt, dat ze van het Beest houdt. En dan wordt de vloek verbroken. Het Beest verandert terug in de man die hij was. Een knappe, blonde Prins. Belle twijfelt eerst heel even, maar dan herkent ze hem en ze kussen elkaar. Het kasteel verandert weer in zijn originele staat terug.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Belle: 'Beest!' Beest: 'Bell, Bell. Je bent terug.' Beest: 'Bell, je bent terug.' Belle: 'Natuurlijk ben ik terug. Ik kon niet anders. Oh, het is allemaal mijn schuld. Was ik maar eerder gekomen.' Beest: 'Misschien is het beter zo.' Belle: 'Nee, zeg dat niet. Alles komt weer goed. We zijn nu bij elkaar en alles komt in orde, dat zul je zien. Beest: 'Ik heb jou tenminste nog mogen zien.' Belle: 'Nee, nee, alsjeblieft, laat me niet in de steek. Ik hou van je.' Beest: 'Bell, ik ben het.' Belle: 'Ja, jij bent het!'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
10	1/10	1:15:41 – 1:17:06	De balzaal van het kasteel	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Belle en het Beest (prins) dansen in de zaal. Ze zijn heel erg verliefd en kussen elkaar.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Basje: 'Leven ze nu nog lang en gelukkig, mama?' Mevrouw Tuit: 'Natuurlijk, mijn schat, natuurlijk.'

3. Beschrijving hoofdpersonen

Assepoester

- a. Geslacht: vrouw
- b. Leeftijd: tussen de 18 en 20 jaar (komt niet duidelijk naar voren)
- c. Etnische afkomst: westerse
- d. Sociale achtergrond: arm dorpsmeisje, dochter van een uitvinder
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd, single (wordt wel ten huwelijk gevraagd, maar wijst dit af)
- f. Beroep / status: arm dorpsmeisje, dat wel heel slim is
- g. Uiterlijke kenmerken: donker haar, slank mooi figuur. Draagt geen mooie, bijzondere kleding tot ze gaat dansen met het Beest en een mooie jurk leent.

Prins

- a. Geslacht: man
- b. Leeftijd: 20 jaar, hij wordt 21 (als het laatste bloemblaadje verwelkt).
- c. Etnische afkomst: westerse
- d. Sociale achtergrond: hij is een prins
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single (op zoek naar liefde)
- f. Beroep / status: prins, maar niet geliefd
- g. Uiterlijke kenmerken: als jongeman een knappe, stoere blonde prins, als beest afzichtelijk, groot en grof.

5. Karakteristieke en persoonlijke kenmerken hoofdpersonen:

Belle: is een heel mooi meisje, maar wel anders dan anderen uit haar dorp. Ze leest graag en leeft in haar eigen fantasiewereld. Zo valt ze totaal niet op de dorpsman 'Gaston'. Ze is leergierig, nieuwsgierig en wordt door anderen dorpsbewoners heel slim gevonden. Ze is assertief en spontaan.

Beest: is een lelijk monster. Hij is allereerst heel onbeleefd, onaardig en grof tegen Belle. Later blijkt dat onder zijn afzichtelijke uiterlijk een lieve, zorgzame man schuilgaat.

6. Doel en motieven hoofdpersonen:

- a. Concreet:
 1. Beest is te erg op het uiterlijk gericht en weigert een oude vrouw toegang, **scène 1**
 2. Van huis weggaan, **scène 2**
 3. Beest wil Belle de weg wijzen in het kasteel, **scène 3**
 4. Belle wil niet het Beest eten, omdat hij onaardig was, **scène 4**
 5. Beest wil dat Belle met hem komt eten, **scène 4**
 6. Beest wil Belle redden van de wolven, **scène 5**
 7. Belle en het beest willen elkaar beter leren kennen, **scène 6**
 8. Belle wil het Beest bedanken voor zijn hulp, **scène 5**
 9. Beest wil Belle de bibliotheek laten zien, **scène 6**

10. Belle wil haar vader helpen, **scène 7**

11. Beest laat Belle gaan, **scène 7**

12. Belle wil het Beest helpen, **scène 8**

b. Abstract:

1. Geluk ergens anders vinden dan thuis, **scène 2**

2. Beest wil Belle overtuigen dat hij meer is dan een Beest, **scène 4**

3. Beest wil dat Belle de vloek verbreekt, **scène 4**

4. Belle wil haar vrijheid terug, **scène 4**

5. Beest wil Belle laten zien wat hij voor haar voelt, **scène 5**

6. Beest is verliefd op Belle, **scène 7**

c. Psychologisch:

1. Leren dat innerlijk belangrijker is dan uiterlijk, **scène 1**

2. Belle wil vrij zijn, **scène 3**

3. Beest is hopeloos, **scène 4**

4. Belle is bang tot het Beest haar redt, **scène 5**

5. Beest wil dat Belle hem als een normaal persoon ziet, **scène 6**

6. Beest wil dat Belle ook van hem gaat houden, **scène 6**

7. Beest houdt van Belle, **scène 7 / 8 / 9 / 10**

8. Belle houdt van het Beest, **scène 8 / 9 / 10**

7. Normen:

1. Innerlijk is belangrijker dan uiterlijk, **scène 1**

2. Egoïsme is een slechte eigenschap, **scène 1**

3. Liefde overwint het kwaad, **scène 1**

4. Opzoek gaan naar geluk, **scène 2**

5. Als je grof bent, word je niet aardig gevonden, **scène 3**

6. Verliefd worden kost tijd, **scène 4**

7. Om indruk te maken moet een man een vrouw het hof maken, **scène 4**

8. Als iemand onbeleefd is, hoef je niet te gehoorzamen, **scène 4**

9. Behulpzaam zijn, is een goede eigenschap en werpt zijn vruchten af, **scène 5**

10. Als je verliefd bent, dan moet je, je gevoel uiten, **scène 6**

11. Mensen in nood moet je helpen, **scène 7**

12. Verandering is goed, **scène 8**

13. Liefde verslaat het kwaad, **scène 9**

Waarden:

1. Assertief (Belle), **scène 2 / 4 / 5 / 7**

2. Nieuwsgierigheid (Belle), **scène 2 / 5**

3. Hartstocht, **scène 9**

4. Liefdesgeluk, **scène 9 / 10**
5. Loyaliteit, **scène 8 / 9**
6. Acceptatie van de ander, **scène 6 (Belle & Beest)**
7. Veiligheid, **scène 6**
8. Beleefdheid, **scène 3 / 4**
9. Behulpzaamheid, **scène 5**

Deel 2. Analyse per verhaallijn

8. Narratieve cyclus hoofdpersonen

Belle: A: Belle's vader wordt opgesloten in het kasteel → *B:* ze kiest ervoor in zijn plaats in het kasteel te blijven → *C:* dan besluit Belle, zelfs als ze vrijgelaten is, terug te komen bij het Beest. Uit liefde.

Beest: A: Beest wordt vervloekt in zijn kasteel → *B:* hij kiest Belle, nadat zij per toeval in zijn kasteel komt, als het meisje dat de vloek kan verbreken. → *C:* hij en Belle worden verliefd en ze leven nog lang en gelukkig samen.

9. Bewijs hoofdpersoon

Belle: Belle is het meisje dat de vloek van het Beest verbreekt en zorgt dat hij weer een man wordt. Zonder haar zou het verhaal niet goed aflopen.

Beest: Het Beest wordt aan het begin van het verhaal vervloekt en het gaat erom dat hij deze vloek op tijd verbreekt. Dat lukt hem, want Belle en hij houden van elkaar.

10. Succesvol bereiken van het doel van de hoofdpersonen:

Belle: haar droom is weggaan uit het provinciedorp. Ze zoekt iemand die haar begrijpt en uiteindelijk vindt ze dat in het Beest die ook van lezen houdt. Haar doel is bereikt als ze nog lang en gelukkig met hem leeft.

Beest: wil dat de vloek die over hem uitgesproken wordt opgeheven wordt. Dat lukt uiteindelijk als Belle hem net op tijd verteld dat ze ook van hem houdt.

Deel 3 Latente verhaallijn analyse

11. Tegenstellingen die van belang zijn voor de cyclus van de hoofdrolspelers

a. Belle is nieuwsgierig en leergierig, ze is een heel spontaan meisje. Het Beest is door zijn uiterlijk juist schuw en op de achtergrond. Als hij vreemden ziet, wordt hij heel bot en agressief. Daarnaast verschillende de doelen van de hoofdrolspelers ook (zie punt 10).

b. Het Beest heeft tegenstellingen in zijn persoonlijkheid, vooral wanneer hij verandert van man naar beest en weer terug. Hij is een egoïstische, verwaande prins maar als beest is hij agressief,

grof en onzeker. Als hij, mede door Belle, verandert hij in een lieve, vriendelijke, knappe man. Belle heeft geen dergelijk tegenstrijdig karakter, zij is de hele film zichzelf.

12. Normen en waarden algemener groeperen

Ook hier staat liefde als waarde centraal en komt in de film naar voren via de normen: innerlijk is belangrijker dan uiterlijk, liefde wint van het kwaad en verliefd worden kost tijd. Het gaat hier, in tegenstelling tot in eerdere Disney films, wel om liefde die moet groeien en niet om liefde op het eerste gezicht. Ook het feit dat Belle niet voor Gaston valt, hoort bij deze waarde. Ook staat de waarde assertiviteit centraal, omdat zowel Belle als het Beest soms het initiatief nemen in hun relatie. Een waarde die verder belangrijk is, is acceptatie van de ander, dat komt ook naar voren in de norm innerlijk is belangrijker dan uiterlijk.

13. Relatie tussen normen en waarden en de tegenstellingen binnen een verhaallijn

Een aantal keer komt de norm 'innerlijk is belangrijker dan uiterlijk' in gevaar, bijvoorbeeld wanneer Belle het Beest voor het eerst ziet. Verder ook de waarde 'assertiviteit', omdat Belle deze karakter eigenschap bezit, maar dit niet altijd kan uiten. Bijvoorbeeld wanneer ze bang is voor het Beest.

14. Moraal van het verhaal

'Innerlijk is belangrijker dan uiterlijk in de liefde'

15. Binaire opposities

Goed versus kwaad (liefde versus vloek)

Vriendschap versus liefde (tussen Belle en het Beest)

Acceptatie van de ander versus iemand uit de weggaan (Belle accepteert het uiterlijk van het Beest uiteindelijk)

Assertief versus verlegen (Belle tegenover het Beest)

Uiterlijk versus innerlijk

Openheid versus geslotenheid (Belle tegenover het Beest)

16. Niet meerdere verhaallijnen, dus niet mogelijk de opposities algemener te groeperen.

17. Samenhang binaire opposities

Openheid hangt samen met assertief zijn en geslotenheid hangt samen met verlegen zijn. Hier bij hoort ook het accepteren van een ander, open staan, of juist het uit de weggaan van iemand die anders is dan jij, gesloten zijn.

18. Moraal van het verhaal

Je moet in liefde (en vriendschap) niet alleen op het uiterlijk afgaan. Daarnaast is het goed een

eigen wil te hebben en je hart te volgen, ook al geeft het je iets in wat niet past in de geldende maatstaven in de maatschappij.

Voorwaarden Klassiek Disney model, Wasko (2001).

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl JA	<ul style="list-style-type: none"> • Makkelijke entertainment • Muziek • Humor
Verhaal JA	<ul style="list-style-type: none"> • Sprookjes of folklore • Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters JA	<ul style="list-style-type: none"> • Helden, schurken, bijfiguren en mentors • Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden JA	<ul style="list-style-type: none"> • Individualisme & optimisme • Fantasie, magie, verbeelding • Onschuld • Romantiek & geluk • Goed tegenover slecht

13. Stijl: dankzij de liedjes, het lieve karakter van Belle en de aandoenlijk bewoners van het kasteel is de film makkelijk te volgen voor kinderen.

14. Verhaal: het verhaal is gebaseerd op een volksverhaal en wordt als een sprookje verteld (verteller aan het begin en einde).

15. Karakters: in het eerste opzicht lijkt het Beest een schurk, maar blijkt een goed mens met een groot hart. Gaston wordt geportretteerd als de gemenerik. Belle is de held van het verhaal en eigenlijk het Beest ook. De bijfiguren zijn hele leuke aandoenlijke figuren en door hun vorm zijn ze nog aantrekkelijk voor kinderen. Ze fungeren ook als mentors voor Belle tijdens haar verblijf in het kasteel van het Beest.

16. Thema's / waarden:

- Individualisme & Optimisme: Belle is heel erg alleen in het kasteel maar dankzij ze bewoners houdt ze vol en wordt ze uiteindelijk verliefd op het innerlijk van het Beest.
- Fantasie, magie en verbeelding: de vloek die uitgesproken wordt over het kasteel is natuurlijk fantasie, net als de metamorfose van het Beest en de bewoners.
- Onschuld: Belle wordt onschuldig vastgehouden in het kasteel, alleen omdat ze haar vader wil helpen.

- d. Romantiek & Geluk: het Beest moet liefde vinden voor hij 21 is, anders zal de vloek voor eeuwig blijven bestaan. Belle wordt uiteindelijk verliefd op het Beest en hij verandert in een knappe man. Dan leven ze nog lang en gelukkig.
- e. Goed – Slecht: goed en slecht komt in deze film naar voren in de vorm van de norm dat innerlijk belangrijker is dan uiterlijk.

Verder opvallend:

- Belle is geen prinses, maar juist van eenvoudige komaf.
- In de titel wordt nu ook de mannelijke hoofdrolspeler genoemd

F. Analyse van Aladdin

Deel 1. Transcriptie

1. Verhaallijnen hoofdpersonen samengevat

Aladdin: is een jongen van de straat, hij steelt om te overleven. Hij droomt ervan in het paleis te wonen en rijk te zijn. Dan komt hij Jasmine tegen, de dochter van de Sultan. Hij wordt direct verliefd op haar. Dan laat de boze Jafar Aladdin opsluiten, terwijl hij hem een kans biedt indruk te maken op Jasmine. De lamp die Aladdin vindt voor Jafar, geeft hem drie wensen. Aladdin wil met Jasmine trouwen, dus hij wenst een prins te zijn. Jasmine komt er achter dat hij tegen haar heeft gelogen en geen echte prins is. Uiteindelijk mag Aladdin wel met Jasmine trouwen, omdat de Sultan de wet aanpast.

Jasmine: is de dochter van de Sultan en dus een prinses. Zij droomt van een leven waarin ze zelfstandig kan zijn en zelf kan kiezen van wie ze houdt en van wie ze trouwt. Als ze wegloopt uit het paleis en ontmoet Aladdin. Ze valt als een blok voor hem en is ontroostbaar als ze hoort dat Aladdin de doodstraf krijgt. Aladdin ontsnapt en komt als prins Ali weer in contact met Jasmine. Jasmine heeft hem door, maar blijft gek op hem, ondanks dat hij heeft gelogen. Als haar vader de wet aanpast, mag ze trouwen met wie ze wil en kiest ze Aladdin.

2. Transcript van verhaallijnen Aladdin en Jasmine (per relevante scène)

Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
1	1/1	0:09:56 - 0:10:38	In de stad	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Aladdin kijkt vanuit het publiek naar de optocht van een nieuwe huwelijkskandidaat voor prinses Jasmine. Aladdin helpt kindertjes die voor de voeten van het paard terecht komen. Dan volgt een opstootje tussen de prins en Aladdin.			
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Omstanders: 'Die zal wel weer op weg zijn naar het paleis. Ja, weer een huwelijkskandidaat voor de prinses.' Prins te paard: 'He, uit de weg, ellendig arme zielig tuig.' Aladdin: 'He, al bent u nog zo rijk, ik zal u manieren leren!' Prins: 'Ik zal jou manieren leren!' Aladdin: 'Moet je zien Abu, je ziet niet elke dag een paard met twee achterste.' Prins: 'Wat? Jij bent een smerige straatrat! Jij bent als straatrat geboren en zo zul je ook sterven. Alleen je vlooiën zullen om je treuren!'			

Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
-------	-----------------------------------	------	---------	----------

2	1/2	0:11:42 – 0:13:36	In het paleis en de tuinen van de Sultan	Overdag
---	-----	-------------------------	--	---------

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	De huwelijkskandidaat voor Jasmine loopt boos weg. De sultan praat met zijn dochter. Ze krijgen ruzie en worden het niet met elkaar eens: Sultan wil dat Jasmine snel een prins trouwt, zoals de wet voorschrijft en Jasmine wil zelf liefde vinden.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Prins Achmed: 'Nog nooit ben ik zo beledigd, succes met de volgende kandidaat!' Sultan: 'Prins Achmed, ga je nu alweer weg? Oh, Jasmine! Jasmine! Toe nu Radja, oh dus daarom nam prins Achmed de benen?' Jasmine: 'Ah, vader Radje speelde alleen maar met hem, ja toch Radja? Je zat alleen maar even te stoeien met die zelfingenomen, arrogante Prins Achmed, he?' Sultan: 'Lieverd, wijs toch niet elke huwelijkskandidaat af die hier verschijnt. Volgens de wet moet je trouwen met een prins. En de tijd dringt nu.' Jasmine: 'Die wet is fout.' Sultan: 'Je hebt nog maar drie dagen, schat.' Jasmine: 'Vader, ik wil niet gedwongen worden. Ik wil trouwen met iemand van wie ik hou.' Sultan: 'Jasmine, het gaat me niet zo zeer om de wet, maar ik heb niet zo lang meer te leven. Ik wil alleen maar dat er goed voor je gezorgd wordt, is dat nou verkeerd?' Jasmine: 'Maar vader, probeer het toch is te begrijpen, ik heb nog nooit iets zelf kunnen doen. Ik heb nog nooit echte vrienden gehad, behalve jij Radja. Ik ben zelfs nog nooit buiten de paleismuren geweest.' Sultan: 'Maar Jasmine, je bent een prinses.' Jasmine: 'Misschien wil dan helemaal geen prinsen meer zijn.' Sultan: 'Óooh, mogen Allah je nooit zo een dochter schenken!'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
3	1/3	0:17:14 – 0:21:40	Op de markt in de stad	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Jasmine is weggelopen uit het paleis en loopt in haar eentje, vermomt als normaal meisje, over de markt. Dan ziet Aladdin haar. hij is meteen verliefd op Jasmine. En wanneer ze in de problemen komt, helpt Aladdin haar uit de brand. Intussen ziet Jafar dat Aladdin degene is die hem kan helpen in de grot te komen. Als ze bij Aladdins huisje zijn, valt Jasmine per ongeluk in zijn armen, ze kussen bijna.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Aladdin: 'Wauw.' Jasmine: 'Betalen? Het spijt me meneer, ik heb geen geld bij me.' Marktkoopman: 'Niemand steelt van mijn kraam!' Aladdin: 'Oh, hartelijk dank, meneer, wat fijn dat u haar hebt gevonden! Ik heb je overal gezocht!' Jasmine: 'Wat ben je aan het doen?' Aladdin: 'Speel nu maar mee.' Marktkoopman: 'Jij kent dit meisje?' Aladdin:

	<p>'Ja, helaas wel meneer, dat is mijn zusje. Ze is een beetje getikt.' Marktkoopman: 'Ze zegt dat ze de sultan kent!' Aladdin: 'Ja, ze denkt mijn aapje de sultan is.' Jasmine: 'Oh, wijze sultan hoe kan ik u dienen?' Aladdin: 'Tragisch he? Zo, kom maar zus, we moeten naar de dokter.' Jasmine: 'Hallo dokter, hoe gaat het?' Aladdin: 'Nee, nee niet die dokter. Kom mee, sultan.'</p> <p>Aladdin: 'We zijn er bijna.' Jasmine: 'Bedankt dat je die man tegengehouden hebt.'</p> <p>Aladdin: 'Dus je was zeker nog nooit eerder op de markt he?' Jasmine: 'Was dat zo duidelijk?' Aladdin: 'Nou je valt nogal op, ja. Ik bedoel je schijnt niet te beseffen hoe gevaarlijk het in Akrabah is.' Jasmine: 'Nou, ik leer snel hoor!' Aladdin: 'Kom maar, hierheen. Pas op je hoofd, voorzichtig.' Jasmine: 'Woon je hier? Het lijkt me geweldig.'</p> <p>Aladdin: 'Ach, het stelt niets voor, maat het uitzicht is fantastisch! Wat is het paleis toch prachtig he?' Jasmine: 'Oh, schitterend ja.' Aladdin: 'Hoe zou het zijn om daar te wonen? Met bedienden en lakeien?' Jasmine: 'Oh, geweldig, ze kiezen zelfs je kleding uit voor elk diner.' Aladdin: 'Dat is beter dan hier, ik moet maar zien hoe ik mijn eten bij elkaar jat!'</p> <p>Jasmine: 'Je mag niet eens je eigen keuzes maken. Je voelt je helemaal niet zo vrij.'</p> <p>Aladdin: 'Zeg, waar woon jij?' Jasmine: 'Wat maakt het uit? Ik ben weggelopen en ik ga niet meer terug.' Aladdin: 'Maar waarom?' Jasmine: 'Mijn vader wil mij dwingen om te trouwen.' Aladdin: 'Oh, wat vreselijk. Abu! Abu zegt: dat is niet eerlijk. Jasmine: 'Oh werkelijk en heeft Abu nog meer te zeggen?' Aladdin: 'Nou, hij wou dat hij je ergens mee kon helpen.' Jasmine: 'Zeg hem dat is ontzettend lief.'</p>
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	4	1/4	0:21:42 – 0:22:37	In de stad	Tegen de avond
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Aladdin en Jasmine vluchten voor de bewaker. Jasmine eist dat ze Aladdin loslaten en vertelt dat ze moeten luisteren omdat zij de prinses is. Toch nemen ze Aladdin mee, omdat ze bevel hebben van Jafar.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Aladdin en Jasmine samen: 'Ze zoeken mij! Zoeken ze jou?'</p> <p>Aladdin: 'Vertrouw je me? Vertrouw je me?' Jasmine: 'Ja.' Aladdin: 'Nou, spring dan.'</p> <p>Ze worden achterna gezeten. Jasmine: 'Laat hem los, op bevel van de prinses.' Aladdin: 'De prinses?!' Bewaker: 'Prinses Jasmine? Wat doet u buiten het paleis? En met die straatrat?' Jasmine: 'Dat gaat je niks aan. Doe wat ik je zeg en maak hem los!' Bewaker: 'Dat wil ik best doen, maar ik heb mijn bevelen van Jafar. U zult het hem moeten vragen.'</p> <p>Jasmine: 'En of ik dat doe.'</p>				

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
5	1/5	0:22:44 – 0:24:16	In het paleis	's Avonds

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Jasmine haalt verhaal bij Jafar over waarom Aladdin is opgepakt. Ze hoort dat Aladdin de doodstraf krijgt en barst in snikken uit.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Jasmine: 'Jafar!' Jafar: 'Prinses, waarmee kan ik u van dienst zijn?' Jasmine: 'De wachters hebben net een jongen opgepakt, op jouw bevel!' Jafar: 'Oh maar ik moet van uw vader de vrede bewaren in Akrabah. Hij is een misdadiger.' Jasmine: 'Wat heeft hij misdaan?' Jafar: 'Hij heeft toch een prinses ontvoerd?' Jasmine: 'Hij ontvoerde mij niet, ik ging er zelf vandoor!' Jafar: 'Wat is dat nu toch ellendig, nu is het te laat. Helaas heeft men het vonnis al voltrokken, prinses. Dood door onthoofding. Jasmine: 'Nee! Hoe durf je? Het is mijn schuld Radja, en ik wist niet eens zijn naam.'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
6	1/6	0:24:18 -0:26:17	In de gevangenis	's Avonds

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Aladdin zit in de gevangenis als hij een vermomde Jafar ziet. Die doet hem een aanbod, waar Aladdin graag op in gaat om zo indruk te maken op Jasmine.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Aladdin: 'Het was de prinses, niet te geloven. Wat zal ze wel niet van me gedacht hebben. Abu, kom hier! Help me hier uit! Ja, wat kon ik anders? Ik heb er geen spijt van. Geen zorgen Abu, ik zie haar toch nooit meer. Ik ben een straatrat en er is nou eenmaal een wet: ze moet trouwen met een prins en die is ze meer dan waard. Ik ben een dwaas.' Jafar: 'Je bent alleen een dwaas als je het opgeeft!' Aladdin: 'Wie bent u?' Jafar: 'Een gevangene net als jij. Maar samen kunnen we misschien nog meer. Ik ken een grot, mijn jong, de grot der wonderen vol met schatten die je stoutste dromen overtreffen. Schatten genoeg om zelfs indruk op jouw prinsesje te maken.' Aladdin: 'Maar volgens de wet moet ze trouwen met een prins.' Jafar: 'Ooit wel eens van de gouden regel gehoord? Wie het goud bezit, maakt de regels?' Aladdin: 'Maar waarom wilt u die schatten met mij delen?' Jafar: 'Ik heb jonge benen nodig en een sterke rug om daar naar binnen te gaan.' Aladdin: 'Één probleempje, wij zijn hier en het is daarbuiten.' Jafar: 'niet alles is wat het

	lijkt... neem je mijn voorstel aan?’
--	--------------------------------------

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	7	1/7	0:43:16 – 0:45:12	Op een verlaten stuk woestijn	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Aladdin heeft drie wensen, omdat hij nu de eigenaar van de lamp is. De Geest gaat deze wensen vervullen. De eerste wens van Aladdin is een prins te worden, zodat hij kan trouwen met Jasmine.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Aladdin: ‘Nou, ik ken een meisje..’ Geest: ‘Nee, fout! Ik kan niet wensen dat iemand verliefd wordt, weet je nog?’ Aladdin: ‘Ik weet het maar, ze is zo leuk en lief en leuk. Die ogen van haar en haar haar en haar lach, wauw! Maar ja ze is de prinses en als ik kans wil maken, moet ik. He, kan je een prins van me maken?’ Geest: ‘Aha, wil je dat werkelijk zijn? Spreek de magische woorden..’ Aladdin: ‘Geest, ik wens dat je een prins van me maakt.’ Geest: ‘Oké! Kleren heb je, olifant heb je, nu moet ik alleen nog een ster van je maken.’				

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	8	1/8	0:49:09 – 0:51:45	In het paleis van de Sultan	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Na de optocht van Prins Ali (Aladdin) verwelkomt de Sultan hem met open armen in zijn paleis. Prins Ali vraagt om Jasmine’s hand. Jafar is niet blij met de komst van prins Ali en dat laat hij merken, terwijl de Sultan een rondje maakt op het vliegend tapijt.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Aladdin: ‘Majesteit, ik kom van ver om de hand van uw dochter te vragen.’ Sultan: ‘Prins Ali, maar natuurlijk. Wat een eer om u te ontmoeten. Dit is mijn grootvizier Jafar. Hij vindt het ook een hele eer, he Jafar?’ Jafar: ‘Ik jubel, maar ik vrees prins Abubu, u kunt niet zomaar binnen komen stormen en verwachten dat u..’ Sultan: ‘Wat ben jij een innemende jongeman en hij is nog prins ook. Zeg, als we boffen hoef je helemaal niet te trouwen met Jasmine. Als ik ergens trots op ben is het mijn grote mensenkennis. Jasmine vindt hem vast leuk.’ Aladdin: ‘En natuurlijk vind ik Jasmine ook leuk.’ Jafar: ‘Hoogheid ik kom tussen beiden in het belang van Jasmine, deze jongen verschilt in niets van de andere, waarom zou hij de prinses waardig zijn?’ Aladdin: ‘Ehm, majesteit, ik ben prins Aliababa, stel me aan haar voor. Uw dochter geeft				

	<p>zich vast gewonnen.’ Jasmine: ‘Hoe durven jullie? Alle drie! Om daar even over mijn toekomst te beslissen? Ik ben geen lot uit de loterij!’ Sultan: ‘Geen zorgen Prins Ali, gun Jasmine wat tijd om te kalmeren.’ Jafar: ‘Het wordt hoog tijd dat hij verdwijnt die prins Abubu.’</p>
--	--

	Scène	Verhaallijn/scen e van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	9	1/9	0:51:47 – 0:59:54	In de tuin van het paleis en Jasmine’s kamer	’s Avonds
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	<p>Aladdin overlegt met de Geest wat hij moet doen om Jasmine te laten vallen voor hem. Hij denkt haar te kunnen overtuigen door een stoere prins te zijn. De geest is het niet met hem eens. Dan gaat Aladdin naar hem toe en overtuigd Jasmine met hem mee te gaan voor een ritje op het vliegend tapijt. Als ze elkaar gedag zeggen, kussen ze.</p>				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Aladdin: ‘Wat moet ik nou doen? Jasmine wil niet eens met me praten. Ik wist wel dat het niet zou lukken met die stomme prinsenwens. Geest, je moet me helpen!’ Geest: ‘Oke, lovebird, dit is de deal. Als jij die lady wil versieren, dan moet je recht op je doel af. Zeg haar hoe het zit.’ Aladdin: ‘Mooi niet! Als Jasmine te weten komt, dat ik alleen een arme straatrat ben, lacht ze me uit.’ Geest: ‘Een vrouw houdt van een man die haar laat lachen! Al, heel even serieus jongen, blijf nou maar gewoon jezelf.’ Aladdin: ‘Dat is nou wel het laatste wat ik wil zijn. Nou goed, ik ga naar haar toe. Ik doe gewoon stoer, cool, zelfverzekerd. Hoe zie ik er uit?’ Geest: ‘Als een prins.’</p> <p>Aladdin: ‘Prinses Jasmine?’ Jasmine: ‘Wie is daar?’ Aladdin: ‘Ik ben het, prins Ali. Ali Ababa.’ Jasmine: ‘Ik wil niet met je praten.’ Aladdin: ‘Nee, nee alsjeblieft, prinses, geef me een kans!’ Jasmine: ‘Laat me alsjeblieft met rust.’ Geest: ‘Hoe doet onze Don Juan het?’ Aladdin: ‘Kalm, rustig! Zo is het genoeg, genoeg!’ Jasmine: ‘Wacht, wacht, ken ik jou soms? Je doet me denken aan iemand die ik op de markt heb ontmoet.’ Aladdin: ‘Op de markt zeg je? Ik heb bedienden die voor mij naar de markt gaan. Dus je kan me niet ontmoet hebben.’ Jasmine: ‘Nee, het zal wel niet.’ Geest: ‘Genoeg over jou, Casanova, praat over haar! Ze is knap, leuk, d’r haar, d’r ogen! Noem maar op, kies maar uit.’</p>				

Aladdin: 'Prinses Jasmine, je bent heel punctueel.' Jasmine: 'Punctueel?' Aladdin: 'Aanbiddeijk!' Jasmine: 'Ik ben ook rijk, weet je. Ik ben dochter van een sultan. Met zo'n schat wil elke prins wel trouwen. Ja, een prins zoals jij. En elke andere zelfingenomen, arrogante kwast die hier kwam. Van mijn part kan je van het balkon springen!' Aladdin: 'Wat? Je hebt gelijk! Het is waar. Je bent geen lot uit de loterij, je moet vrij zijn om je eigen keuzes te maken, dus ga ik maar.' Jasmine: 'Niet doen! Hoe doe je dat? Wat mooi!' Aladdin: 'Het is een vliegend tapijt! Wil je soms even mee vliegen? Mag hoor. Weg van het paleis, de wereld zien. Tuurlijk, vertrouw je me?' Jasmine: 'Ja.' Ze zingen:

Aladdin: 'Onze wereld is mooi. Spannend, schitterend, stralend. 't Is een wereld waarin je al je zorgen snel vergeet. Ik maak je horizon breed, toon je wonder na wonder. Alles even bijzonder op een Perzisch toverkleed. Vlieg met me mee. Van nu af zijn we beiden vrij niemand die ons gebied, mag wel mag niet of zegt dat wij maar dromen.'

Jasmine: 'Vlieg met je mee. 'T is of ik door de ruimte glij. Wij staan nu samen in een nieuw begin. Een nieuwe wereld wacht op jou en mij. Eindelijk helemaal vrij. Wie had dat durven denken. Zwevend, tuimelend en zwenkend. Al die ruimte voor jou en mij. Vlieg met je mee (geef je ogen de kost). Hoe is dit alles ooit ontstaan (het is adembenemend). Ben met een meteor, ik schiet maar door. Het is te laat om nu nog terug te gaan. Een nieuw begin (alles even subliem). M'n hart is vol van puur geluk (het is net of we dromen). Wij staan nu midden in een nieuw begin. Deze wereld deel ik het liefst met jou. Een nieuw begin (een nieuw begin). Wij zijn nu vrij (wij zijn nu vrij). Wij staan nu in (een nieuw begin) voor jou en mij.'

Jasmine: 'Alles is zo mooi. Jammer dat Abu dit niet kan zien.' Aladdin: 'Ah, die haat vuurwerk en van vliegen houdt hij ook niet.' Jasmine: 'Jij bent die jongen van de markt, ik wist het! Waarom loog je tegen me? Denk je dat ik er niet achter zou komen? Zeg me de waarheid?' Aladdin: 'Jasmine, het spijt me. Nee, dat denk ik niet. De waarheid? De waarheid is, ik kleed me graag als straatjongen om het paleis te kunnen ontvluchten. Maar ik ben een edele prins.' Jasmine: 'Waarom zei je dat dan niet gewoon?' Aladdin: 'Ah, weet je, een prins die verkleed in de stad rondloopt, dat klinkt een beetje raar vind je niet?' Jasmine: 'Niet zo raar. Goedenacht, mijn mooie Prins.' Aladdin: 'Slaap zacht, prinses.'

Aladdin: 'YES, voor het eerst voel ik dat alles de goede kant op gaat!'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
10	1/10	1:01:44 – 1:03:52	In het paleis	's Avonds

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	De Sultan komt er achter dat Jafar hem hypnotiseert. Hij merkt dat Jasmine voor Prins Ali wil gaan. De sultan is dolblij dat Jasmine eindelijk haar huwelijkspartner heeft gevonden. Hij wil dat ze gauw gaan trouwen en dat prins Ali Sultan wordt.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Jasmine: 'Oh, vader, ik heb zo iets fantastisch beleefd. Ik ben zo gelukkig!' Sultan: 'Maar goed ook, Jasmine. Ik heb voor jou een man gekozen. Jij trouwt met Jafar.' Jasmine: 'Wat? Ik trouw nooit met jou! Vader, ik verkies prins Ali.' Jafar: 'Ali? Die is weg!' Aladdin: 'Je moet beter in je kristallen bol kijken, Jafar.' Jasmine: 'Prins Ali!' Aladdin: 'Zeg ze de waarheid, lieve Jafar. Je wilde me eigenlijk dood!' Jafar: 'Och, bespottelijke onzin, hoogheid. Het is een doortrapte leugenaar.' Jasmine: 'Vader, wat is er met je?' Aladdin: 'Ik weet wat het is! Mijn hoogheid, Jafar had u in zijn macht met dit.' Sultan: 'Wat?! Jafar, jij bedrieger!' Aladdin: 'Jasmine, is alles goed?' Sultan: 'Het is niet waar. Mijn dochter heeft eindelijk haar prins gekozen! Allah zij geprezen! Briljant mijn jongen, je verdient een kus! Maar die krijg je niet van mij, die krijg je wel van mijn dochter. Ja, jullie gaan trouwen, heel gauw. En dan worden jullie gelukkig en dan mijn jongen, zal jij mij opvolgen als Sultan. Zo'n flinke jongeman als jij met een onberispelijk en eerlijk karakter, daar heeft ons land nu juist zo'n behoefte aan.'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
11	1/11	01:18:39 – 01: 22:05	In het paleis	Overdag, eind van de middag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Jafar is verslagen en voor 10.000 jaar naar de Grot der Wonderen verbannen. Aladdin en Jasmine verklaren elkaar de liefde, maar kunnen niet bij elkaar zijn door de nog steeds geldende wet. De Geest wordt vrij gewenst door Aladdin.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Aladdin: 'Jasmine, het spijt me echt dat ik tegen je gelogen heb.' Jasmine: 'Ik weet waarom je het deed.' Aladdin: 'Nou, ik denk dat ik nu maar ga.' Jasmine: 'Die stomme wet! Het is niet eerlijk! Ik hou van je.' Geest: 'Al, das toch geen probleem. Je hebt nog steeds één wens. Zeg het maar en ik maak weer een prins van je.' Aladdin: 'Maar geest en jouw vrijheid dan?' Geest: 'Ah, wat is nou een eeuwigheid aan dienstbetoon? Dit is liefde! Al, zo'n prachtmeid als zij vind je in nog geen miljoen jaar. Geloof me, jongen, ik kan het weten!' Aladdin: 'Jasmine ik hou van je, maar ik kan niet langer doen alsof ik iemand anders ben.' Jasmine: 'Ik begrijp het.' Aladdin: 'Geest, ik wens je nu vrij. Geest, je bent vrij!' Sultan: 'Precies, wat mij betreft, heb je duidelijk bewezen wat je waard bent. Het is die

	wet, dat is het probleem. Ben ik nu Sultan of ben ik nu Sultan? Vanaf vandaag zal mijn dierbare dochter met de man van haar eigen keuze!' Jasmine: 'Ik kies jou, Aladdin!' Aladdin: 'Zeg maar Al.' Aladdin en Jasmine zingen: 'Een nieuw begin voor jou en voor mij.'
--	---

3. Beschrijving hoofdpersonen

Aladdin

- Geslacht: man
- Leeftijd: wordt niet duidelijk, waarschijnlijk ergens tussen 18-20
- Etnische afkomst: Oosters
- Sociale achtergrond: arme straatjongen
- Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- Beroep / status: laag, want hij is een jongen van de straat
- Uiterlijke kenmerken: donker haar, weinig kleding aan, slank, beetje ondeugend, licht getint

Jasmine

- Geslacht: vrouw
- Leeftijd: wordt niet duidelijk, waarschijnlijk ergens rond de 18
- Etnische afkomst: Oosters
- Sociale achtergrond: dochter van de Sultan
- Burgerlijke staat: ongehuwd
- Beroep / status: ze is een prinses
- Uiterlijke kenmerken: lang donker haar, slank, knap gezicht en oosterse kleding, licht getint

5. Karakteristieke en persoonlijke kenmerken hoofdpersonen:

Aladdin: is een jongen van de straat die erg brutaal en ondeugend is. Hij is slim, want hij weet zich overal uit te redden. Daarnaast is hij niet bang aangelegd en heeft veel moed. Wanneer hij verliefd wordt op Jasmine doet hij alles om haar voor zich te winnen. Hij is ook iemand die gericht is op status en graag een beter leven wil krijgen.

Jasmine: is een eigenwijze prinses die zich niet laat vertellen wat ze wel of niet moet doen. Ze wil trouwen met de man die ze zelf kiest. Ze is zelfverzekerd en laat zich niet zomaar door elke man versieren.

6. Doel en motieven hoofdpersonen:

- Concreet:
 - Aladdin wil mensen helpen, **scène 1**
 - Jasmine wil trouwen met iemand van wie ze houdt, **scène 2**

3. Aladdin wil in het paleis wonen, **scène 3**
4. Jasmine wil nooit meer terug naar het paleis, **scène 3**
5. Aladdin wil Jasmine helpen, **scène 3**
6. Aladdin wil indruk maken op Jasmine, **scène 6**
7. Aladdin wil een prins worden, **scène 7**
8. Jasmine wil zelf haar partner kiezen, **scène 8**

b. Abstract:

1. Aladdin wil een beter leven krijgen, **scène 1**
2. Jasmine wil zelf haar geluk vinden, **scène 2**
3. Aladdin voelt iets voor Jasmine, **scène 3**
4. Aladdin wil kans maken bij Jasmine, **scène 7**
5. Aladdin en Jasmine trekken naar elkaar toe, **scène 9**

c. Psychologisch:

1. Aladdin wil geluk vinden, **scène 1**
2. Jasmine wil gelukkig worden in de liefde, **scène 2**
3. Aladdin wil Jasmine beter leren kennen, **scène 3**
5. Jasmine wil Aladdin redden, **scène 5**
6. Aladdin wil Jasmine verliefd op hem maken, **scène 6 / 7**
7. Jasmine wil zelf over haar toekomst beslissen, **scène 8**

7. Normen:

1. Iedereen hoort zich fatsoenlijk te gedragen, **scène 1**
2. Een prinses hoort met een prins te trouwen, **scène 2**
3. Je moet je houden aan de wet, **scène 2**
4. Trouwen doe je met iemand van je houdt, **scène 2**
5. Vrijheid is heel belangrijk, **scène 3**
6. Gedwongen huwelijk is een beperking van je vrijheid, **scène 3**
7. Prinsessen hebben macht, **scène 3**
8. Vrienden vertrouw je, **scène 4**
9. Misdadigers moeten gestraft worden, **scène 5**
10. Je moet je aan de wet houden, **scène 6**
11. Als prins kan je met een prinses trouwen, **scène 7**
12. Je hoort zelf over je toekomst te kunnen beslissen, **scène 8**
13. Het is beter de waarheid te vertellen, **scène 9**
14. Je moet je eigen keuzes kunnen maken, **scène 9**
15. Eerlijkheid duurt het langst, **scène 10**
16. Een leugen om bestwil moet kunnen, **scène 11**
17. Als je echt gelukkig wil zijn, moet je jezelf zijn, **scène 11**
18. Je moet kunnen vergeven en vergeten. **Scène 11**

Waarden:

1. Avontuurlijkheid, **scène 3**
2. Eerlijkheid, **scène 10**
3. Betrouwbaarheid, **scène 4** (Aladdin zorgt ervoor dat Jasmine hem vertrouwt)
4. Vergevingsgezindheid, **scène 11** (van Jasmine)
5. Dapperheid, **scène 3**
6. Loyaliteit (Aladdin aan de geest), **scène 11**
7. Nieuwsgierigheid en spontaniteit
8. Liefde, **scène 11**
9. Vastberadenheid, **scène 11** (van Aladdin en Jasmine)
10. Eigen keuzes kunnen en mogen maken

Deel 2. Analyse per verhaallijn

8. Narratieve cyclus hoofdpersonen

Aladdin: **A**: Aladdin wil weg van de straat → **B**: hij kiest ervoor om Jasmine uit de brand te helpen en dan komt hij erachter dat ze de prinses is → **C**: hij besluit Jasmine voor zich te winnen, zodat zij ook verliefd op hem wordt.

Jasmine: **A**: Jasmine wil meer van de wereld zien en trouwen met wie ze zelf wil → **B**: ze kiest ervoor om weg te lopen uit het paleis en dan komt ze Aladdin tegen → **C**: ze kiest Aladdin als de man waarmee ze wil trouwen en haar vader past de wet aan zodat dit ook kan.

9. Bewijs hoofdpersoon

Aladdin en Jasmine komen elkaar tegen en kunnen elkaar helpen hun dromen uit te laten komen. De beslissing van Aladdin om Jasmine voor zich te winnen en de keuze van Jasmine om Aladdin te trouwen is cruciaal voor het verhaal en de film in het algemeen.

10. Succesvol bereiken van het doel van de hoofdpersonen:

Het ultieme doel van Jasmine en Aladdin wordt bereikt: ze kunnen met elkaar trouwen. Ze heeft Jasmine toch zelf mogen kiezen met wie ze trouwt en Aladdin is van de straat en met het meisje waar hij verliefd op is. Ze zingen dan oom beiden: 'Een nieuw begin voor jou en voor mij.'

Deel 3 Latente verhaallijn analyse

11. Tegenstellingen die van belang zijn voor de cyclus van de hoofdrolspelers

a. Aladdin is een jongen van de straat en Jasmine is een prinses, deze statusverschillen zijn van belang voor de cyclus. Ook het feit dat Aladdin zich vrij voelt en Jasmine zich opgesloten voelt, is van belang voor het verhaal. De twee hoofdrolspelers willen allebei wat anders, terwijl ze

daardoor wel bij elkaar terecht komen.

b. Aladdin wil graag indruk maken op Jasmine, maar daardoor voelt hij zich geroepen om te liegen over wie hij daadwerkelijk is. Dat werkt niet, want Jasmine wil dat hij eerlijk tegen haar is. Jasmine wil graag trouwen met iemand die ze zelf uit kiest, maar ze moet trouwen met een prins. Dat maakt keuzes maken voor ook lastig, maar ze blijft aan haar standpunt vasthouden.

12. Normen en waarden algemener groeperen

De centrale thema's in de film, die steeds terugkomen, zijn: liefde, vrijheid, eigen keuzes maken en eerlijk zijn. Dit zijn waarden die tot uiting komen door middel van met name de normen: vrijheid is heel belangrijk, gedwongen huwelijk is een beperking van je vrijheid, je hoort zelf over je toekomst te kunnen beslissen en de norm: trouwen doe je met iemand van wie je houdt.

13. Relatie tussen normen en waarden en de tegenstellingen binnen een verhaallijn

De norm die zegt dat eerlijkheid het langst duurt, komt in gevaar omdat Aladdin liegt over zijn identiteit. Ook de norm de wet moet je volgen, komt in gevaar omdat Jasmine weigert deze wet te volgen.

14. Moraal van het verhaal

'Geluk vind je door eerlijkheid en je hart volgen.'

15. Binaire opposities

Arm versus rijk (Aladdin vs. Jasmine)

Vrij voelen versus opgesloten voelen (Aladdin vs. Jasmine)

Gehoorzamen versus eigen wil volgen (Aladdin en Jasmine volgens allebei hun eigen wil)

Loyaliteit versus egoïsme (Aladdin is loyaal aan de geest en aan Jasmine)

16. Niet meerdere verhaallijnen, dus niet mogelijk de opposities algemener te groeperen.

17. Samenhang binaire opposities

Vrij voelen hoort bij je eigen wil volgen en vaak voel je, je opgesloten als je altijd moet gehoorzamen.

18. Moraal van het verhaal

Om gelukkig te worden, moet je in staat worden gesteld je leven in te vullen op een manier waar jij gelukkig van wordt.

Voorwaarden Klassiek Disney model, Wasko (2001).

Filmkarakteristieken	Variabelen
-----------------------------	-------------------

Stijl JA	<ul style="list-style-type: none"> • Makkelijke entertainment • Muziek • Humor
Verhaal JA	<ul style="list-style-type: none"> • Sprookjes of folklore • Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters JA	<ul style="list-style-type: none"> • Helden, schurken, bijfiguren en mentors • Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden JA	<ul style="list-style-type: none"> • Individualisme & optimisme • Fantasie, magie, verbeelding • Onschuld • Romantiek & geluk • Goed tegenover slecht

17. Stijl: het is een iets lastiger verhaal, omdat het in een vrij onbekende verre wereld afspeelt. Maar dankzij de muziek, de humor en de aandoenlijke personages past de film in de stijl die Disney hanteert.

18. Verhaal: het verhaal wordt verteld door een marktkoopman uit het Oosten en is gebaseerd op een Arabisch volksverhaal.

19. Karakters: de schurken worden geportretteerd door Jafar en Jago. Aboe is de grappige sidekick in de film, die Aladdin overal mee helpt. Etniciteit wordt stereotyperend gerepresenteerd doordat Jasmine en Aladdin allebei lichtgetint zijn en donker haar hebben. De vertolking van de verschillende personages, bijvoorbeeld dat Jafar lang en donker is en ook de schurk is, past bij Disney.

20. Thema's / waarden:

- Individualisme & Optimisme: sterk terugkomend thema in deze film. Aladdin leeft alleen op straat en Jasmine voelt zich alleen in het paleis. Ze zijn echter allebei optimistisch en hopen op een goede toekomst.
- Fantasie, magie en verbeelding: het verhaal speelt zich in de betoverende wereld van het oosten. Met vliegende tapijten en robijnen, magie is een centraal thema.
- Onschuld**: Dit thema is anders dan in de andere Disnet films, want Aladdin is niet geheel onschuldig. Hij steelt soms en haalt ander kattenkwaad uit. Ook liegt hij tegen Jasmine. Hij ziet uiteindelijk wel zijn fouten in en vertelt alles eerlijk aan Jasmine en zorgt dat hij niet weer de fout in gaat.
- Romantiek & Geluk: centraal staat de liefde tussen Aladdin en Jasmine.
- Goed – Slecht: Jafar wordt als de slechtheid zelf geportretteerd en wordt uiteindelijk verslagend door het goede: Aladdin en de geest/

Verder opvallend:

- De hoofdpersoon is een man
- De hoofdpersoon is geen prins.
- Aladdin is een ondeugende jongen
- Jasmine weet wat ze wil en gaat tegen de wil van haar vader in.

G. Analyse van Pocahontas

Deel 1. Transcriptie

1. Verhaallijnen hoofdpersonen samengevat

Pocahontas: is een indiaan en leeft in de natuur. Ze volgt haar hart en de wat de natuur haar zegt. Dan ontmoet ze John Smit. Hij komt uit een totaal andere wereld. Nadat ze aan elkaar gewend zijn, worden ze verliefd op elkaar. In feite kunnen ze niet bij elkaar zijn, maar Pocahontas laat zich leiden door haar gevoel en redt John van de dood. Dan krijgt ze ook van haar vader toestemming met John te zijn. Hij moet haar echter verlaten om aan te sterken. Ze nemen innig afscheid en hij vertrekt naar Londen terug.

John: komt naar het land van de wilden om goud te zoeken. Hij vindt de liefde, in Pocahontas. Hij leert door haar anders naar dingen te kijken en besluit zijn mannen terug te fluiten. Hij wordt gered door Pocahontas, maar raakt gewond en moet zijn liefde achter laten om aan te sterken in Londen.

2. Transcript van verhaallijnen Pocahontas en John (per relevante scène)

	Scène	Verhaallijn/scène	Tijd	Locatie	Tijdstip
	1	1/1	0:10:27 – 0:14:30	Hut van Pocahontas vader en op de rivier	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Pocahontas heeft een gesprek met haar vader. Hij vertelt haar dat Cocoom met haar wil trouwen. Pocahontas kiest liever zelf met wie ze trouwt. Ze wil niet met de stijve, serieuze Cocoom trouwen.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Pocahontas: ‘Vader, ik heb nu al nachten lang een hele vreemde droom. Ik denk dat het betekent dat er iets gaat gebeuren, iets opwindends. Vader: ‘Er gaat inderdaad iets opwindends gebeuren. Cocoom heeft mij vandaag om jouw hand gevraagd.’ Pocahontas: ‘Trouwen met Cocoom?’ Vader: ‘Het zou mij een groot plezier doen.’ Pocahontas: ‘Maar hij is zo serieus.’ Vader: ‘Mijn dochter, Cocoom zal een goede echtgenoot zijn. Hij is trouw en sterk en zal een huis bouwen met stevige muren. Bij hem zul je veilig zijn.’ Pocahontas: ‘Vader, ik geloof me naar een andere weg stuurt.’ Vader: ‘Dit is de goede weg voor jou.’ Pocahontas: ‘Maar waarom mag ik niet zelf.’ Vader: ‘Pocahontas, je bent de dochter van het stamhoofd. Het wordt tijd dat je, je plaats inneemt bij ons volk. Zelfs de woeste bergrivier moet zich ooit bij grote rivier voegen. Je moeder droeg dit bij ons huwelijk, het was haar droom om te zien hoe jij het zou dragen. Het staat je goed.’				

	Pocahontas: 'Hij wil dat ik kalm wordt, als de rivier. Maar die is helemaal niet kalm.' Ze zingt: 'Kies ik voor het kalm verloop? Het rustig ritme van de stroom? Trouw ik straks met Cocoom? Is dat het einde van de droom?'
--	---

	Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	2	1/2	0:28:18 – 0:32:00	In de nieuwe wereld	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Pocahontas ontmoet John Smit, nadat ze hem al een tijdje stiekem bekijkt. Hij richt zijn geweer op haar, maar is verbaasd over haar schoonheid en schiet haar niet neer. Ze maken kennis en praten met elkaar. Ze raken elkaar aan en de wind geniet ervan.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	John: 'Nee wacht nou! Alsjeblieft. Niet wegrennen. Kom maar, ik doe je niks. Kom, dan zal ik je eruit helpen.' Pocahontas spreekt in haar taal. John: 'Je verstaat geen woord van wat ik bedoel. Kom maar.' Wilg: 'Luister met je hart, kijk eens naar de kust. Hoe die door de golven wordt bedolven en gesust. Luister met je hart voor dezelfde rust.' John: 'Wie ben je?' P: 'Pocahontas.' John: 'Wat zeg je? Mijn naam is Pocahontas.' John: 'Ik ben John Smit.'				

	Scène	Verhaallijn/scène van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	3	1/1	0:34:32 – 0:41:36	In het bos	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	John en Pocahontas leren elkaar kennen. Ze komen erachter dat ze allebei van andere werelden komen. Ze willen elkaar aan hun werelden voorstellen. Dan moet Pocahontas weg en laat ze John verlangend achter, ze zegt hem dat ze elkaar nooit weer kunnen zien.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	John: 'Dit noem je een helm. Hoe heet deze rivier? Jullie hebben wel veel rare namen hier. Pocahontas.' P: 'Jullie hebben ook veel moeilijke namen hoor: John Smit.' John: 'Is deze smulpaap een vriendje van jou?' P: 'Meeko!' John: 'Hoe gaat het Meeko? Ik wil hem alleen maar een hand geven! Hier ik zal het voor doen.' P: 'Maar er gebeurt niets.' John: 'Nee, dat klopt, ik heb eerst je hand nodig. Zo zeggen wij hallo.' P: 'Zo zeggen wij hallo, winggampo. En zo zeggen we tot ziens, hana.' John: 'Ik vind hallo leuker. Ja, jou ken ik nog.' P: 'Flit houdt niet zo van vreemden.' John: 'Ik ben toch geen vreemde meer. Oeh, eigenwijs kereltje he?' P: 'Erg eigenwijs. Meeko, kom terug jij!' John: 'Het geeft niet, het kan niet stuk! Laat maar zitten, het geeft niet. Je mag het hebben!' P: 'Wat was het?'				

John: 'Een kompas. Het wijst je de weg als je verdwaalt. Het geeft niet. Ik haal wel een andere in Londen.' P: 'Londen? Is dat je dorp?' John: 'Ja, het is een heel groot dorp.' P: 'Hoe is het daar?' John: 'Nou er zijn straten vol met rijtuigen en een grote rivier en huizen zo groot als die boom.' P: 'Ik zou het weleens willen zien.' John: 'Dat kan!' P: 'Hoe dan?' John: 'We gaan hier huizen bouwen. We gaan jullie leren hoe je dit land goed kan gebruiken. Er uit te halen wat er in zit. Wegen bouwen en goede huizen.' P: 'Onze huizen zijn best.' John: 'Dat denk jij, omdat je niet beter weet. Wacht nou even, loop nou niet weg. Wacht nou even! We kunnen jullie zoveel leren, we hebben al duizenden wilden opgevoed. Niet dat jij een wilde bent, zo bedoelde ik het niet. Laat het me uitleggen, ik laat je nog niet los. He, doe nou niet. Wilde is maar een woord, je weet wel, een uitdrukking voor onbeschaafde mensen. Met het woord onbeschaafd bedoel ik dus.' P: 'Je bedoelt dus: niet als jij.'

Pocahontas zingt: 'Ben ik een onwetende wilde? Je bevoer de hele wereld, je kijkt vast niet verkeerd. Toch heb ik het idee, dat de wilde van ons twee, degene is die niet luistert en niet leert. Jij denkt het land waar jij belandt van jou is. Jij plukt de aarde als een aasgier kaal. Maar ik weet elke rots en boom elk wezen, heeft een ziel heeft een leven heeft een taal! Jij noemt de mensen eigenlijk pas mensen, als die mensen precies zo zijn als jij. Maar treed eens in het voetspoor van een vreemde en dan leer je in een oogwenk zoveel bij. Hoor je ooit de wolf een ode brengen aan de maan? Of vraag je ooit lynx waarom hij spint? Ben je doof voor alle stemmen van de bergen? Ben je blind voor alle kleuren van de wind? Ben je blind voor alle kleuren van de wind? Kom rennen, laat je leiden door de larix. Het hert toont zijn betoverend domein. Verover het en rol je door die rijkdom. Maar vraag nooit wat het waard zou kunnen zijn. De regen de rivier het zijn mijn broeders. De reiger en de otter, lucht en land. En alles staat met alles in verbinding, in een cirkel een oneindig groot verband. Hoe hoog reikt een esdoorn ooit. Wie de bomen rooit hoort het antwoord nooit. Die hoort nooit de wolf een ode brengen aan de maan. In wit of koper ongeacht je tint! Blijf niet doof voor alle stemmen van de bergen. blijf niet blind voor alle kleuren van de wind. Wie de aarde zo begeert. Vind slechts aarde tot hij leert. Het te zien in alle kleuren van de wind.'

Pocahontas: 'De trommels! Er zijn problemen! Ik mag hier niet zijn.' John: 'Ik wil je nog eens zien. Blijf, alsjeblieft.' P: 'Dat kan niet, het spijt me. Ik moet echt gaan.'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
4	1/2	0:44:32 - 48:35	In de maïsvelden	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	John en Pocahontas willen elkaar blijven zien. John zoekt haar op in de maïsvelden en ze gaan samen naar moeder Wilg. Ze kletsen wat en zijn gek op elkaar. Moeder wilg wijst Pocahontas erop dat haar droom misschien naar John Smit wijst.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Vriendin: 'Zo vertel het maar. Je verbergt iets voor me. Vertel het maar, ik zal heus niets doorvertellen! Kijk, dat is er één! Ik ga snel..' P: 'Wat doe je hier?' John: 'Ik moest je nog eens zien.' P: 'Alsjeblieft niks zeggen. Kom hierheen!'</p> <p>John: 'Wat een ongelooflijk land en dan te bedenken dat we hier helemaal heen kwamen voor goud. Ha Meeko!' P: 'Goud? Wat is goud?' John: 'Je weet wel, het is geel en het komt uit de grond. Het is heel kostbaar.' P: 'Oh, daar hebben we zat van, goud.' John: 'Nee, goud is zoiets.' P: 'Wij hebben hier niets wat daar op lijkt. Niet dat ik weet.' John: 'Geen goud? Dat hele end voor niets, dat zal de jongens wel tegen vallen.' John: 'Sommigen gaan naar huis. Ach, ik heb niet echt een thuis waar ik dringend naar toe moet. Ik heb nooit ergens thuis gehoord.' P: 'Dit kan je thuis worden.' John: 'Wat was dat? Ik dacht.. ik heb niks gezien. Of wel?' P: 'Kijk nog eens!' Wilg: 'Hallo, John Smit.' John: 'Pocahontas, die boom praat tegen me! Wat moet je tegen een boom zeggen? Zo dus eh.. Wilg: 'Kom dichterbij John Smit. Hij is rein van ziel en nog een kanjer ook.' John: 'Ik vind haar nu al aardig!' P: 'Ik wist het wel!'</p> <p>Dan roepen zijn vrienden hem: 'Smit, Smit! Waar zit je jongen?' John: 'Ze mogen ons niet zien! Blij dat u bij ons hoort! Ik moet terug, voordat ik het hele kamp achter me aan krijg.' P: 'En wanneer zie ik je weer?' John: 'Kom vanavond, deze plek.'</p> <p>Wilg: 'He na 200 jaar eindelijk weer eens wat om te lachen!' P: 'Wat doe ik toch, ik zou hem niet meer mogen zien. Maar ik vind het leuk om hem te zien.' Wilg: 'Wie niet? Ik vind het leuk om hem te zien!' P: 'Maar iets van binnen zegt me dat het goed is wat ik doe.' Wilg: 'Zou het je droom zijn?' P: 'Mijn droom? Denkt u dat hij de man is waar de draaiende pijl naartoe wijst?'</p>

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
5	1/5	0:53:54 – 0:58:03	In het bos bij de wilg	Tegen de avond

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	John en Pocahontas ontmoeten elkaar weer bij de Wilg. Wilg wijst ze erop dat ze alleen bij elkaar kunnen zijn als hun volkeren stoppen met vechten. Dan stemt John in om mee te gaan naar Pocahontas' vader. P en John kussen elkaar. Dan springt Cocoom uit de bosjes en valt John aan.
Uitwerking tekst	Wilg: 'De aarde siddert kindje, wat is er?' P: 'De krijgers zijn er! John!' John: 'Pocahontas!'

(eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>Luister naar me, mijn mannen willen je volk aanvallen. Je moet ze waarschuwen.' John: 'Misschien kunnen we het nog tegenhouden? Je moet mee om met mijn vader te praten.'</p> <p>John: 'Pocahontas, praten heeft absoluut geen zin. Dat heb ik met mijn mannen geprobeerd, maar alles in dit land maakt ze nerveus. Al ze echt willen vechten, houd je ze niet tegen!' Wilg: 'Ik wil jullie iets laten zien, kijk. De rimpels zijn eerst zo klein en kijk eens groot ze worden. Maar iemand laat ze ontstaan. Jongeman, soms is de juiste weg niet de gemakkelijkste. Pas als ze ophouden met vechten, kunnen jullie bij elkaar zijn.' John: 'Oke, we gaan nu naar je vader.'</p> <p>P: 'Cocoom, nee! Cocoom stop!' Thomas: 'Allebei de ogen openhouden.' P: 'Jij vermoorde hem!' John: 'Pocahontas, niet doen, het heeft geen zin meer. Thomas wegwezen!'</p>
--	---

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
6	1/6	0:59:10 – 1:00:03	Gevangenistent	's Avonds

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	John is gevangen genomen door het volk van Pocahontas. P zoekt hem op en John verklaart de liefde aan Pocahontas.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	P: 'Hadden we elkaar maar nooit ontmoet. Dan was dit alles niet gebeurd.' John: 'Pocahontas, kijk me is aan. Ik sterf liever morgen, dan een eeuw te moeten leven zonder jou.' P: 'Ik kan je niet los laten.' John: 'Dat hoeft ook niet, hoe het ook afloopt met me, ik blijf altijd bij je. Voor eeuwig.'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
7	1/7	1:02:47 – 1:06:42	Bij de wilg en op de rots	's avonds en bij zonsopkomst

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Pocahontas is bij grootmoeder Wilg en vertelt haar hoe verdrietig ze is. Dan geeft Meeko haar het kompas en weet ze opeens welke weg ze in moet slaan. Ze haast zich om John te redden.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	P: 'Met zonsopgang wordt hij ter dood gebracht, grootmoeder Wilg.' Wilg: 'Je moet ze tegenhouden.' P: 'Dat kan ik niet.' Wilg: 'Kindje, denk toch aan je droom.' P: 'Het ging fout, grootmoeder Wilg, ik volgde de verkeerde weg. Ik voel me zo verloren. Het kompas. De draaiende pijl. Ik had gelijk. De pijl wijst inderdaad naar hem! De zon komt

	<p>op.' Wilg: 'Je hebt nog tijd, kindje. Laat je leiden door de geesten van de aarde. Je kent je weg, nu moet je die weg volgen!'</p> <p>P: 'Als je hem doodt, zul je mij ook dood moeten maken.' Vader: 'Ga aan de kant' P: 'Nee, nooit! Ik hou van hem, vader. Kijk is rond. Dit is waar de weg van de raad ons gebracht heeft. Ik heb deze weg gekozen vader, wat zal de uwe zijn?' Vader: 'Mijn dochter heeft gesproken met grote wijsheid. Wij kwamen hier met haat in onze harten. Zij komt hier met moed en vergeving. Daarom neem ik dit besluit. Als er meer doden moeten vallen, zal ik daar niet mee beginnen. Laat hem gaan.'</p>
--	---

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	8	1/8	1:08:12-1:12:30	In het bos	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	John is gewond nadat Clayton op hem schoot. Hij moet naar London terug om verzorgd te worden. Hij vraagt Pocahontas mee gaat, maar zij besluit te blijven. Ze moeten afscheid nemen en beloven elkaar eeuwige trouw.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	<p>John: 'Nee, nog niet. Ze zei dat ze zou komen.' Thomas: 'Hij redt het alleen als hij terug gaat. Al hij hier blijft, gaat hij dood.' P: 'Hier, dit is van grootmoeder Wilg's bast. Het helpt tegen de pijn.' John: 'Welke pijn? Ik heb wel ergere pijnen gehad. Ik weet zou gauw geen voorbeeld.' Vader: 'Je bent altijd welkom, hier bij ons volk. Dank je, mijn broeder.'</p> <p>John: 'Kom je mee?' Vader: 'Je moet je eigen weg kiezen.' P: 'Ik ben hier nodig.' John: 'Dan blijf ik bij jou, ik kan je niet loslaten.' P: 'Dat hoeft ook niet, wat er ook zal gebeuren, ik blijf altijd bij je. Voor eeuwig.'</p>				

3. Beschrijving hoofdpersonen

Pocahontas

- Geslacht: vrouw
- Leeftijd: wordt niet duidelijk, waarschijnlijk rond de 18-20
- Etnische afkomst: niet-westers
- Sociale achtergrond: hoge status
- Burgerlijke staat: ongehuwd
- Beroep / status: ze is de dochter van het stamhoofd
- Uiterlijke kenmerken: lang donker haar, licht getint, slank, lang en knap

John

- Geslacht: man

- b. Leeftijd: wordt niet duidelijk, waarschijnlijk rond de 22
- c. Etnische afkomst: westers, Engeland
- d. Sociale achtergrond: niet van bijzonder hoge afkomst
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd
- f. Beroep / status: hij is kapitein voor de Engelse vloot
- g. Uiterlijke kenmerken: blonde, gespierde, dappere, knappe man die niet bang is

5. Karakteristieke en persoonlijke kenmerken hoofdpersonen:

Pocahontas: is een nieuwsgierige jonge vrouw die meer wil weten van het leven buiten haar dorp. Ze is intelligent en volgt haar intuïtie. Daarbij volgt ze wel de raad op van de oude Wilg. Ze is niet gehoorzaam aan haar vader, maar alleen omdat haar gevoel haar een andere kant op stuurt. Verder is ze spontaan en niet bang om vreemde dingen te leren kennen. Ook kan ze mooi zingen.

John: een vrolijke, slimme jonge man. Hij is niet bang aangelegd en dapper. Ook hij is niet bang voor het vreemde en staat open om te leren van Pocahontas. Hij is een goede soldaat en zeevaarder.

6. Doel en motieven hoofdpersonen:

- a. Concreet:
 1. Pocahontas wil erachter komen wat haar droom betekent.
 2. Pocahontas en John willen elkaar beter leren kennen.
 3. Pocahontas wil John leren over de natuur.
 4. John wil P laten zien hoe zijn volk alles beter maakt.
 5. P wil dat John bij haar komt wonen.
 6. P vindt het, ondanks dat het niet mag, leuk om John te zien.
- b. Abstract:
 1. P denkt dat haar droom iets opwindends betekent.
 2. P en John willen elkaar wereld ontdekken.
 3. P wil John ander naar de wereld leren kijken.
 4. John wil dat P hem waardeert.
 5. P wil dat John bij haar blijft.
 6. P denkt de pijl in haar droom wijst naar John
- c. Psychologisch:
 1. P wil vrij zijn haar eigen weg te kiezen.
 2. P en John willen bij elkaar kunnen zijn.
 3. P en John willen de wereld op dezelfde manier kunnen zien.
 4. P en John willen samen een leven opbouwen.
 5. John is de man waar P bij wil zijn.

7. Normen:

1. Je moet je dromen volgen.
2. Je moet je liefde zelf kunnen kiezen.
3. Anders zijn dan jijzelf, is niet altijd fout.
4. Liefde is onvoorwaardelijk.
5. Liefde is niet te voorspellen.
6. Je moet iemand accepteren zoals hij is.
7. Luister altijd naar jezelf.
8. Liefde overwint altijd.
9. Problemen los je op door te praten.
10. Je moet je eigen keuzes kunnen maken.
11. Kies altijd je eigen weg.
12. Niet te snel oordelen over mensen.
13. Je moet mensen nemen zoals ze zijn.
14. Je gevoel volgen.

Waarden:

1. Assertiviteit
2. Avontuurlijkheid
3. Begrip
4. Betrouwbaarheid
5. Dapperheid
6. Gelijkwaardigheid
7. Moed
8. Solidariteit
9. Patriottisme
10. Vaderlandsliefde
11. Vrijheid
12. Wijsheid
13. Eigen keuzes kunnen en mogen maken
14. Liefde
15. Kunnen communiceren
16. Aanpassen aan de ander
17. Loyaliteit

Deel 2. Analyse per verhaallijn

8. Narratieve cyclus hoofdpersonen

Pocahontas: **A**: Pocahontas wil meer van de wereld zien → **B**: ze kiest ervoor de aanwijzingen in haar droom te volgen → **C**: ze besluit dat John de man is uit haar dromen en ondanks de verschillen toch voor hem te gaan.

John: **A**: John wil goud vinden → **B**: hij kiest ervoor Pocahontas te laten en haar te leren kennen → **C**: hij besluit dat hij ondanks hun verschillende achtergrond toch voor haar wil gaan.

9. Bewijs hoofdpersoon

Pocahontas en John zijn de hoofdpersonen omdat zij degenen zijn die van twee verschillende werelden zijn en elkaar een kans geven.

10. Succesvol bereiken van het doel van de hoofdpersonen:

John en Pocahontas bereiken uiteindelijk een doel wat ze niet voor ogen hadden: namelijk het naar elkaar toe groeien terwijl ze door alles en iedereen uit elkaar gedreven worden. Zo leren ze wel elkaars cultuur en wereld kennen en dat is wel een doel dat beiden aan het begin van de film gesteld hebben.

Deel 3 Latente verhaallijn analyse

11. Tegenstellingen die van belang zijn voor de cyclus van de hoofdrolspelers

a. Tegenstellingen staan centraal in het verhaal. Verschillende culturen en werelden. Het samenzijn is eigenlijk verboden. De verschillende achtergronden van de hoofdrolspelers zorgen ook voor tegenstellingen in karakters: P is terughoudender dan John. John is daarentegen meer gedreven zijn eigen cultuur voor te stellen aan P.

b. P worstelt met enorme tegenstellingen: ze wil loyaal zijn aan haar volk en John en zijn mensen als vijand zien, maar haar droom vertelt haar dat hij de weg is die ze in moet slaan. John komt ook met tegenstellingen: hij hoort de wilden uit te roeien, maar hij kan P geen pijn doen.

12. Normen en waarden algemener groepen

Waarden die vooral centraal staan: loyaliteit, kunnen aanpassen aan de ander, liefde en gelijkwaardigheid. Hier kunnen bijna alle waarden in samengevoegd worden. De normen die vooral centraal staan: liefde overwint altijd, je moet je dromen volgen, niet te snel oordelen over mensen en de ander accepteren.

13. Relatie tussen normen en waarden en de tegenstellingen binnen een verhaallijn

De centrale normen en waarden (zie 12) komen terug in de tegenstellingen: de verschillen in de afkomst en de manier waarop hier door hun volkeren mee omgegaan wordt. Daarnaast natuurlijk de tegenstrijdigheid als het gaat om de loyaliteit. Ook de strijd die Pocahontas innerlijk aangaat behelst verschillende normen en waarden.

14. Moraal van het verhaal

'Accepteer anderen zoals ze zijn.'

15. Binaire opposities

Aanpassen aan de ander versus jezelf zijn

Behoeftes bevredigen versus behoeftes negeren

Gevoel versus verstand

Openheid versus geslotenheid

Gehoorzaamheid versus jezelf zijn

Je gevoel volgen versus jezelf beschermen

16. Niet meerdere verhaallijnen, dus niet mogelijk de opposities algemener te groeperen.

17. Samenhang binaire opposities

Om jezelf te zijn moet je soms kiezen niet gehoorzaam te zijn. Daarbij volg je dan gevoel in plaats van je verstand. Om je aan te passen moet je jezelf openstellen. Terwijl je om jezelf te zijn, vaak juist gesloten bent.

18. Moraal van het verhaal

Probeer altijd je gevoel te volgen en daarbij open te staan voor andere culturen. Op die manier vind je waar je hart naar zoekt.

Voorwaarden Klassiek Disney model, Wasko (2001).

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl JA	<ul style="list-style-type: none">• Makkelijke entertainment• Muziek• Humor
Verhaal JA	<ul style="list-style-type: none">• Sprookjes of folklore• Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters JA	<ul style="list-style-type: none">• Helden, schurken, bijfiguren en mentors• Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden	<ul style="list-style-type: none">• Individualisme & optimisme• Fantasie, magie, verbeelding• Onschuld• Romantiek & geluk• Goed tegenover slecht

21. Stijl: het thema in deze film is iets zwaarder dan in de andere films. Maar het verhaal wordt makkelijker voor kinderen dankzij de muziek en de humor die gebracht wordt door vooral de bijfiguren.
22. Verhaal: is gebaseerd op een indianenverhaal, dus een soort sprookje.
23. Karakters: de schurken in het verhaal zijn de westerlingen die de vredige wereld van de wilden komen verstoren, met Clayton aan het hoofd. De bijfiguren Meeko, Flit, Percy en de Wilg maken het verhaal luchtig en met een toon van humor die zo goed bij Disney past. Etniciteit wordt stereotyperend neergezet: de 'wilden' zijn lichtgetint en primitief in hun levensstijl. De westerlingen zijn grote, sterke mannen (vooral John Smit).
24. Thema's / waarden:
 - a. Individualisme & Optimisme: Pocahontas is heel erg op zichzelf, ze luistert goed naar haar gevoel en is alleen in haar toenadering naar de westerlingen. Ze ziet het goede in mensen en is daarom als optimistisch te omschrijven. John is in zijn plaats ook alleen in zijn toenadering naar de wilden en vooral Pocahontas.
 - b. **Fantasie, magie en verbeelding**: de Wilg die praat is verbeelding en er wordt veel gebruik gemaakt van magie, vooral door de wilden. Wel is het een minder sterk terugkomend thema dan in de andere films.
 - c. Onschuld: spreekt voor zich, P is onschuldig en wordt zo ook neergezet.
 - d. Romantiek & Geluk: staat centraal in de film
 - e. Goed – Slecht: de wilden versus de westerlingen

Verder opvallend:

- de man is geen prins
- geen supergoed einde
- verschillende culturen

H. Analyse van Tarzan

Deel 1. Transcriptie

1. Verhaallijnen hoofdpersonen samengevat

Tarzan: is een mens en hij moet na een schipbreuk met zijn ouders in de jungle overleven. Dan worden zijn ouders gedood door een panter. Het gorillavrouwtje Kala neemt de zorg van Tarzan op zich en hij groeit op in de jungle tussen de gorilla's. dan komt hij er langzaam achter dat hij anders is dan de andere apen en dieren in de jungle. Hij voelt zich soms alleen en besluit zich aan te passen aan het leven van de apen. Dan ontmoet hij Jane en ziet hij dat zij qua uiterlijk precies op hem lijkt. Hij leert haar kennen en ze leren elkaar werelden kennen. Uiteindelijk blijft Jane bij Tarzan in de jungle wonen.

Jane: onderzoekt met haar vader de jungle en ontmoet daar Tarzan. Ook ziet ze hoe hij overleeft, terwijl hij een mens is. Ze leert hem steeds beter kennen en wordt verliefd op de aapmens.

Uiteindelijk besluit ze bij hem in de jungle te blijven wonen.

2. Transcript van verhaallijnen Tarzan en Jane (per relevante scène)

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	1	1/1	0:34:04 – 0:39:16	In de jungle	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Jane raakt in de problemen en Tarzan redt haar. Hoewel ze niet dezelfde taal spreken, vinden ze een manier om kennis met elkaar te maken.				
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Jane: 'Ik zit in een boom met een man die met apen praat. Niet doen! Zo, blijf uit mn buurt en wees een brave wilde man. Daar blijven. Wat een prachtige hartslag, heel erg vrij. Nee, ho. Let op: ik ben Jane.' Tarzan: 'Tarzan. Jane.' Jane: 'Clayton! Ongelooflijk. Luister, wil je me terug brengen naar het kamp. Formidabel. Kunnen we niet gaan lopen?!'				

	Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
	2	1/2	0:45:26 – 0:41:38	In de jungle	Overdag
Situatie beschrijving & samenvatting van	Jane vertelt over haar ontmoeting met Tarzan en al snel wordt duidelijk dat ze hem heel erg interessant vindt. Ze probeert haar wereld aan hem te laten zien en Tarzan wil heel				

gebeurtenissen	graag alles leren. Tarzan wordt verliefd op Jane, zonder dat hij het weet. Op zijn beurt laat Tarzan zijn wereld aan Jane zien en ze groeien dicht naar elkaar toe.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Tarzan: 'Je hebt me nooit gezegd dat er meer wezens zijn zoals ik.' Jane: 'En hij stond niet rechtop. Hij zat op zijn hurken en hij steunde op zijn knokkels, net als een gorilla. Het was fenomenaal. En hij boog z'n ellebogen en toen ging hij lopen.' Vader: 'Oh, Jane dit is kostelijk. Een man die geen taal spreekt en zich als een aap gedraagt.' Jane: 'En geen benul heeft van persoonlijke grenzen. Hij zat maar zover van me af en staarde naar me. Hij leek wel in verwarring gebracht, alsof hij in zijn hele leven nog nooit een ander mens was tegengekomen. En zijn ogen waren zo sprekend en zijn blik zo warm en ik heb nog nooit zulke ogen gezien.' Vader: 'Zal ik jou en het schoolbord maar even alleen laten?' Jane: 'Oh, papi, ophouden. Denkt u eens aan wat we van hem kunnen leren. We moeten hem vinden.' Clayton: U bent hier naar toe gekomen om gorilla's te onderzoeken en niet om toe te geven aan één of andere fantasie!' Jane: 'Fantasie? Ik heb hem niet verzonnen. Tarzan is echt.'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
3	1/1	0:52:42 – 0:53:40	Jungle	Overdag

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Jane moet terug naar Engeland maar ze wil dat Tarzan met haar mee gaat. Tarzan wil op zijn beurt niet voor altijd weg uit de jungle en wil graag dat Jane bij hem blijft.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Jane: 'Tarzan! Ik was zo bang dat je te laat zou komen. Het schip is gearriveerd, het schip dat ons naar huis brengt, naar Engeland. Ik vroeg me af, we hoopten dat je met ons mee zou komen. Hoe denk je daarover?' Tarzan: 'Vandaag mee naar Engeland, morgen weer hier.' Jane: 'Oh, nee. Ik denk dat je hier niet meer terug zal komen, nooit meer. Snap je? Ik weet dat het afschuwelijk klinkt, maar je hoort bij ons. Bij de mensen.' Tarzan: 'Jane moet blijven bij Tarzan.' Jane: 'Hier blijven? Nee, ik kan niet hier blijven. Kijk, ik ben hier met mijn vader.' Tarzan: 'Jane, blijf! Alsjeblieft.' Jane: 'Maar, het spijt me..'

Scène	Verhaallijn/scene van verhaallijn	Tijd	Locatie	Tijdstip
4	1/2	1:15:03 – 1:19:01	Overdag	Jungle

Situatie beschrijving & samenvatting van gebeurtenissen	Jane neemt afscheid van Tarzan, maar op het bootje naar het schip besluit ze toch om bij Tarzan in de jungle te blijven wonen, want ze houdt van hem. Ook haar vader blijft. De apen heten beide mensen hartelijk welkom.
Uitwerking tekst (eventueel intonatie & gezichtsuitdrukkingen)	Jane: 'Londen zal wel klein lijken, vergeleken met hier.' Tarzan: 'Ik zal je missen, Jane.' Jane: 'Nou dan zullen we nu afscheid moet nemen. Vaarwel.' Tarzan: 'Vaarwel.' Vader: 'Wat zal ik die jongen missen. Lieve Jane, mijn gevoel zegt me dat je hier thuishoort.' Jane: 'Pappie, niet doen, daar hebben we het al over gehad. Ik kan hier niet blijven. Ik hoor in Engeland thuis bij u, bij de mensen.' Vader: 'Maar je houdt van hem. Ga maar.' Jane: 'Dankje voor het pakken van mijn handschoen.' Vader: 'Waar ben ik mee bezig? Zeg maar dat je ons niet hebt kunnen vinden! Er verdwijnt iedere dag wel iemand in de jungle. Toedeloe.'

3. Beschrijving hoofdpersonen

Tarzan

- a. Geslacht: man
- b. Leeftijd: wordt niet precies duidelijk, rond de 20 jaar
- c. Etnische afkomst: westers, hij is blank
- d. Sociale achtergrond: hij staat onder de leider van de gorillagroep maar werkt zichzelf omhoog.
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- f. Beroep / status: hij leeft in de jungle als wilde man.
- g. Uiterlijke kenmerken: sterke, stoere man met een gespierd lichaam dat aangepast is aan de jungle, zodat hij daar kan leven

Jane

- a. Geslacht: vrouw
- b. Leeftijd: wordt niet duidelijk, rond de 20 jaar
- c. Etnische afkomst: westers
- d. Sociale achtergrond: ze is de dochter van de onderzoeker
- e. Burgerlijke staat: ongehuwd en single
- f. Beroep / status: ze is een rijke westerse vrouw, want ze is op ontdekkingsreis
- g. Uiterlijke kenmerken: mooie, westerse vrouw die duidelijk welgemanierd en ontwikkeld is.

5. Karakteristieke en persoonlijke kenmerken hoofdpersonen:

Tarzan: jonge, sterke, gespierde man. Vriendelijk, beschermend en leergierig. Ook is hij heel nieuwsgierig en wil hij weten waarom hij anders is dan de anderen apen uit zijn familie. Hij

neemt graag het voortouw en is nergens bang voor. Ook als hij Jane leert kennen wil hij alles leren en zich snel aanpassen.

Jane: is ook nieuwsgierig en leergierig. Ze is op ontdekkingsreis en is dus niet snel bang. Ze is slim en leert snel.

6. Doel en motieven hoofdpersonen:

- a. Concreet:
 1. Tarzan wil ook een aap zijn.
 2. Jane wil gorilla's zien.
 3. Tarzan wil Jane's soort (mensen) leren kennen.
 4. Jane wil dat Tarzan mee gaat naar Engeland.
 5. Tarzan wil dat Jane bij hem in de jungle blijft.
- b. Abstract:
 1. Tarzan wil weten wie zijn soort is.
 2. Jane wil het 'aapmens' leren kennen.
 3. Jane wil laten zien dat Tarzan ook in haar wereld hoort.
 4. Tarzan beschermt Jane en zijn apenfamilie.
- c. Psychologisch:
 1. Tarzan wil zich verbonden voelen met zijn soort.
 2. Jane wil een leven opbouwen met Tarzan.
 3. Tarzan wil zijn leven delen met Jane.

7. Normen:

1. Voorzichtig zijn met mensen die anders zijn dan jij.
2. Niet meteen op avances van vreemden afgaan.
3. Van mensen met andere gewoonten kun je leren.
4. Je hoort thuis bij je eigen soort.
5. Als je ergens thuis hoort, moet je er blijven.
6. Luister naar je hart.
7. Je moet de liefde laten spreken.

Waarden:

1. Assertiviteit, van Jane en Tarzan.
2. Liefde en geluk.
3. Authenticiteit (van Tarzan t.o.v. Jane)
4. Beschaafdheid (gebrek ervan; Tarzan)
5. Hiërarchie (bij de apen)
6. Loyaliteit

Deel 2. Analyse per verhaallijn

8. Narratieve cyclus hoofdpersonen

Tarzan: **A**: voelt zich anders de groep apen waarmee hij opgroeit → **B**: ontmoet Jane en herkent zichzelf in haar → **C**: wordt verliefd en laat Jane bij hem blijven.

Jane: **A**: is op ontdekkingsreis en ontmoet daar Tarzan → **B**: leert Tarzan haar levenswijze kennen en sluit hem in haar hart → **C**: besluit bij hem te blijven en haar leven met hem te delen.

9. Bewijs hoofdpersoon

Tarzan en Jane zijn de rode draad door dit verhaal. Hun kennismaking en wat dat teweeg brengt, is wat Tarzan tot het verhaal maakt.

10. Succesvol bereiken van het doel van de hoofdpersonen:

Het doel van Tarzan is zich thuis voelen bij zijn familie. Dit doel heeft niets met liefde voor een vrouw te maken, voor het eerst in een Disney films. Hij bereikt zijn doel wel: hij beschermt zijn apenfamilie en wordt hoofd van

Deel 3 Latente verhaallijn analyse

11. Tegenstellingen die van belang zijn voor de cyclus van de hoofdrolspelers

a. Eigenlijk lijken beide karakters op elkaar. Tarzan en Jane willen elkaar graag leren kennen en zijn daarom allebei nieuwsgierig en spontaan. Ze begrijpen elkaar, ondanks het feit dat ze niet de zelfde taal spreken. Jane is iets terughoudender dan Tarzan, maar al snel voelt ze zich op haar gemak bij hem en laat ze zich gaan, net zoals Tarzan dat bij haar doet.

b. Tarzan heeft wel tegenstellingen in zich. Hij voelt zich thuis bij de apen en ziet hen als zijn familie, maar hij merkt dat hij anders is en toch niet helemaal bij de familie hoort. Dan ziet hij Jane en alles valt op zijn plek.

12. Normen en waarden algemener groeperen

De normen die vooral terug komen hebben allemaal iets te maken met het feit dat je loyaal bent aan degenen met wie je opgroeit. Deze loyaliteit heeft wel twee kanten: de loyaliteit van Tarzan naar de apen toe, maar ook de loyaliteit naar het soort dat net als hij is: de mens. Deze laatste vorm van loyaliteit herkent Tarzan door zijn omgang met Jane. De tweede waarde die centraal staat en in verschillende normen terug komt is liefdesgeluk. De normen die hierbij steeds door de film heen terug komen zijn: luister naar je hart en laat de liefde spreken. Zowel Tarzan als Jane luisteren naar hun hart, soms tegen beter weten in en hiermee hun 'eigen soort' in de steek latend.

13. Relatie tussen normen en waarden en de tegenstellingen binnen een verhaallijn

De waarde loyaliteit zorgt voor tegenstellingen binnen de verhaallijn, dit in combinatie met het volgen van je hart, wat juist loyaliteit in het geding brengt. Door je hart te volgen, kun je niet altijd loyaal blijven en dat gebeurt ook in het verhaal.

14. Moraal van het verhaal

Blijf dicht bij jezelf door je hart te volgen.

15. Binaire opposities

Goed versus kwaad (apen tegen mensen)

Loyaliteit versus eigen weg volgen (zowel Tarzan als Jane)

Nieuwsgierig versus angst voor het nieuwe

Liefde versus familie

16. Niet meerdere verhaallijnen, dus niet mogelijk de opposities algemener te groeperen.

17. Samenhang binaire opposities

Nieuwsgierigheid hoort bij je eigen weg volgen. Als je dit doet, kan je angstig worden voor het nieuwe wat dan op je pad komt.

18. Moraal van het verhaal

Loyaliteit is van belang in het leven, maar probeer daarbij wel altijd te doen wat je hart je ingeeft. Op deze manier kom je erachter dat je misschien loyaal was naar de verkeerde personen of groepen toe.

Voorwaarden Klassiek Disney model, Wasko (2001).

Filmkarakteristieken	Variabelen
Stijl	<ul style="list-style-type: none">• Makkelijke entertainment• Muziek• Humor
Verhaal	<ul style="list-style-type: none">• Sprookjes of folklore• Narratieve stijl (vertellend of verhalend)
Karakters	<ul style="list-style-type: none">• Helden, schurken, bijfiguren en mentors• Stereotyperende representatie van geslacht of etniciteit
Thema's / Waarden	<ul style="list-style-type: none">• Individualisme & optimisme• Fantasie, magie, verbeelding• Onschuld

	<ul style="list-style-type: none"> • Romantiek & geluk • Goed tegenover slecht
--	--

25. Stijl: het is makkelijke entertainment door de liedjes. En de humor die de sidekicks brengen. Het verhaal is aandoenlijk omdat Tarzan telkens alleen zijn problemen lijkt te moeten oplossen
26. Verhaal: is gebaseerd op Tarzan and the Apes van Edgar Rice Burroughs
27. Karakters: Tarzan en Kala zijn de helden. De andere mensen worden geportretteerd als de schurken en natuurlijk de panter. Stereotypering van geslacht door de kleding.
28. Thema's / waarden:
- a. Individualisme & Optimisme: Tarzan is de enige mens die tussen de apen opgroeit, hij voelt zich erg alleen. Hij probeert vol goede moed toch bij zijn apenfamilie te gaan horen.
 - b. Fantasie, magie en verbeelding: in deze film is geen magie terug te vinden, zoals in de andere Disney films. Maar er is zeker verbeelding en fantasie, omdat Tarzan leert te communiceren met twee verschillende werelden.
 - c. Onschuld: Ook Tarzan is onschuldig slachtoffer van de veranderingen in zijn leven.
 - d. Romantiek & Geluk: de liefde tussen Jane en Tarzan staat centraal
 - e. Goed – Slecht: De mens wordt als slecht geportretteerd, omdat zij de vijand zijn van de apen en geen respect hebben voor de natuur.

Verder opvallend:

- Muziek wordt niet door de personages uit de film zelf gezongen